

Ostos, exprovincialis ac definitor generalis Vandaliae; Fr. Iosephus Brizeno, exprovincialis Chilensis; Fr. Damianus Stephanus, definitor generalis Valentiae; Fr. Michael de Ulate, praesentatus, huiusque generalis definitorii secretarius.

Attestatio secretarii.

Cum suo originali, quod in generalium capitulorum libro manet exaratum, recte cohaeret: in cuius rei testimonium me totius Ordinis generalem secretarium subscripsi.

Fr. IOANNES NAVARRA, magister definitor, et secretarius generalis.

Proces procuratoris generalis.

§ 2. Quare praefatus Martinus Salvator procurator generalis nobis humiliter supplicari fecit ut constitutiones huiusmodi apostolicae confirmationis patrocinio communire de benignitate apostolica dignaremur.

Confirmatio palatii complutensis.

§ 3. Nos igitur, ipsius Martini Salvatoris procuratoris generalis votis hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, omnes et singulas constitutiones praeinsertas, et in eis contenta quaecumque, auctoritate apostolica, tenore praesentium, perpetuo confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus; ac omnes et singulos iuris et facti ac solemnitatum quarumcumque in similibus etiam de necessitate observandarum, aliosve quoslibet etiam formales et substantiales defectus, si qui in praemissis principaliter, vel accessorie, aut aliis quovis modo intervenerint, seu intervenisse dici, censi vel praetendi possent, penitus et omnino supplemus et sanamus.

§ 4. Decernentes easdem praesentes litteras ac constitutiones praeinsertas semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quaecumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos et Apostolicae Sedis nuncios, aliosve quoslibet quaecumque praeeminentiam et potestate fungentes et functuros, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Clausulae.

§ 5. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, dicti Ordinis, aliisque quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis etiam Ordini praedicto illiusque superioribus, fratribus et personis, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis et decretis, in genere vel in specie, seu aliis quomodolibet in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, ac pluries confirmatis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importan-

Contrarium derogatio.

tes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omissis, et forma in illis tradita observata, exprimerentur vel insererentur, iisdem praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, ad effectum praesentium, illis aliis in suo robore permansuris, harum serie derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides transumptum.

§ 6. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides tam in iudicio quam extra illud ubique locorum habeatur, quae haberetur ipsis praesentibus si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die VII decembris MDCXCI, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 7 decembris 1691, pontif. anno I.

XVII.

Confirmantur quaedam decreta fratrum Eremitarum sancti Augustini provinciae Baeticae circa institutionem novorum magistrorum.

Innocentius Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Numerus magistrorum ab-actus fuit ab Alexandro VIII.

§ 1. Exponi nobis nuper secerunt dilecti filii fratres provinciae Baeticae Ordinis fratrum Eremitarum sancti Augustini, quod, cum aliis felicis recordationis Ale-

1 Constitutio Alex. VIII hic laudata, quo actus fuit numerus magistrorum, extat ed. MDCXC, die 21 ianuarii, pontif. I. Similes constitutiones habentur editae MDCXC, die 31 iulii, pontif. I, pro provincia Quitensi, et MDCXCI, die 28 septembris, pontif. III, pro provincia Mexicana.

xander Papa VIII praedecessor noster per quasdam suas in simili forma Brevis litteras die XXI ianuarii MDCXC expeditas indulserit, ut de cetero senarius dictae provinciae magistrorum numerus ad duodenarium, sub certis modo et forma tunc expressis, augetur, capitulum provinciale provinciae supradictae, novissime, videlicet anno MDCXCI, habitum, maiori ipsius provinciae bono et decori unice intentum, ac ut incommodis, quae exinde aliis in tranquillitatis eiusdem provinciae perturbationem oriri potuissent, occurreret, conditiones seu leges quasdam in magistrorum huiusmodi institutione servandas proposuit per suum decretum desuper emanatum tenoris qui sequitur, videlicet:

« Cum felicis recordationis sanctissimi domini nostri Alexandri divina providentia Papae VIII Breve, datum Romae apud S. Mariam Maiorem, die XXI mensis ianuarii anni proxime praeteriti MDCXC, sic incipiens *Ex iniuncto nobis*, etc. in archivio provinciae asservatum, definitorio constiterit, et agente cognitum fuerit, in quo praedicti domini nostri benignitas, huic Baeticae provinciae fovere cupiens, illi concedit magistrorum numerum senarium praeter aliorum sex numerum, quo provincia haec pluries ab hinc annis fruebatur; quod cum inspectum diligenter fuerit, et a patribus definitorii diligentiam maximam revisum: praedicti patres decrevere dictam magistrorum gratiam debere admitti et acceptandam esse, sicuti de facto accipit et admittit, his tamen servandis conditionibus: quod praedicta magistreria sunt taliter distribuenda, ut semper partialitas provinciae ex his sex magistreriis quatuor obtineat, unum partialitas Hispalensis, Estremadurae autem partialitas restans aliud. Et ut distributio haec

Decretum capituli provincialis.

1 Legendum pluribus (R. T.).

toto fiat iustitiae rigore, et subiectis dignioribus praedicta magisteria conferantur, decrevit definitorium, cui inest subiectorum clara notitia, ad dicta magisteria numeralia, et ad sex alia, quibus potiebatur antea provincia, non admitte-ndos esse patres quos non expresse et specialiter ad magisterium numeri definitorium postulaverit. Ad quem gradum nullus postulabitur a provincia, qui duodecim annorum completorum spatio publicis philosophiae et theologiae professor intra limites provinciae non steterit, sexque generalium actuum praesidens agnoscat, ex quibus conclusionum actibus, ad minus quinque sacrae theologiae esse debent. Et ne dispensationes, quas, ut obtineant praedicta magisteria, patres solent acquirere, emeritorum ius enervantes, sortiantur effectum, decernit definitorium patri reverendissimo supplicationem esse faciendam a quacumque, quam sua reverendissima circa hoc expedierit, dispensatione; ne, qui praedictum lectoratus tempus impleverint, dignioresque inveniantur, iunioribus, qui tempus non expleverint, postponantur, ex quo solent quamplurima damna nasci, plurimaeque seditiones oriri. Statuit idem definitorium, praedictam postulationem ad numeri magisteria nullatenus efficiendam, quousque aliquod ex praedictis vacaverit magisterium; quae tamen postulatio a definitorio plena¹ facienda est, et pro subiectis earundem partialitatum, quarum erant praecedentes patres magistravitae sancti. Et tandem, ut magisteriorum provisio rectius fiat ex duodecim numeralibus magisteriis, quibus provincia fungitur, ex quibus sunt sex antiqua, et noviter concessa sex, definitorium patrem reverendissimum existentem et pro tempore extitutum exorat, ut, quando

¹ Videtur legendum pleno vel plane (n. T.).

vacare contigerit numerale magisterium, magistrum constituat unum ex duobus, vel tribus, et non amplius, a definitorio proponendis, tamquam omnibus requisitis instructoribus et dignioribus, quin pater reverendissimus existens vel extitutus possit obligare provinciam, ut plures alios proponat quam illos, quos pro prima vice ad magisterium numerale postulavit. Quem tamen ordinem servandum rogat non solum in noviter concessis magisteriis, sed etiam in antiquis, quae pacifice possidet provincia. Quibus conditionibus a patre reverendissimo benigne admissis, gratia sanctissimi domini nostri, et non aliter (ob incommoda gravia inde absque dubio in pacem provinciae progignenda), admittitur, ita taliter¹, quod, si pater reverendissimus has conditiones renuerit acceptare, decernit definitorium ad Sanctissimum recurrendum, enixe rogans ut Breve praedictum nullius sit roboris, efficaciae nullius; si autem pater reverendissimus praedictas approbat conditiones, statuit definitorium sanctissimum dominum nostrum exorandum, ut dispositio haec sua confirmatione stabilis perseveret, simul praecipiens, quod ex duodecim magisteriis numeralibus ad partialitatem provinciae octo pertineant, duo ad Hispalensem, et alia quae supersunt duo ad partialitatem Extremadurae.

Et subinde dictus filius Fulgentius Travalloni prior generalis dicti Ordinis suum pariter decretum super praemissis edidit tenoris sequentis, nempe: « Magister frater Fulgentius Travalloni a Monte Elparo Georginas totius Ordinis fratrum Eremitarum sancti patris nostri Augustini prior generalis. Inspectis retrospectis actis capitularibus nostrae provinciae Baeticae, ac de consilio admodum reverendissimorum pa-

¹ Forsan tamen pro taliter legendum (n. T.).

trum nobis assistentium serio ac diligenter examinatis, primo annuendum et laudandum censuimus, quod Breve apostolicum Alexandri felicis recordationis Papae VIII de extensione magistrorum ad numerum duodenarium sub conditionibus expressis in primo decreto executioni mandetur; ita tamen, ut pro singulis locis magistrorum de numero duodenario, quoties vacaverint, tres ad minus nisi doctrinam et statutis conditionibus praediti a pleno definitorio proponantur et postulentur, ex quibus ad reverendissimum patrem generalem pro tempore existentem aliquem eligere, atque in magistrum numerarium instituere spectabit, prout meritorum, laborum et boni provinciae ratio postulaverit.

Confirmatio
relatorum de-
cretorum.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, ipsi exponentes, decreta huiusmodi, quo firmiter subsistant et serventur exactius, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communi, summopere desiderent: nos, specialem ipsis exponentibus gratiam facere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutos fore censentes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decreta praeinserta a memoratis capitulo provinciali et Fulgentio priore generali edita, ut praefertur, cum omnibus et singulis in eis respective contentis, auctoritate apostolica, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robor adiciamus, ac omnes et singulos iuris et

facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplementum.

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab illis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus praemissis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, provinciae et Ordinis praedictorum, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permanentibus, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die 11 februarii MDCXCII, pontificatus nostri anno 1.

Dat. die 2 februarii 1692, pontif. anno 1.

XVIII.

Permittitur moderatio particulae constitutionum Ordinis SS. Trinitatis redemptionis captivorum *Disalceato*

Clau-ulae.

Contrarium derogatio.

rum Congregationis Hispaniae de nonnullis ad habitum non recipiendis ¹.

Innocentius Papa XII,
ad perpetuam rei memoriam.

Constitutiones a quo confirmatae, et articuli praedicta referuntur.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Petrus a Iesu procurator generalis Congregationis Hispaniae fratrum Discalceatorum Ordinis SS. Trinitatis redemptionis captivorum, quod in constitutionibus dictae Congregationis, a felicitate recordationis Clemente Papa X praedecessore nostro per quasdam suas in simili forma Brevis die 1 iulii MDCLXXVI expeditas litteras in forma specifica confirmatis, cap. XLII § 2, ubi agitur de personis ad habitum per fratres eiusdem Congregationis gestari solitum non admittendis, inter cetera disponitur hoc verborum tenore: «Nec etiam admittatur neophytus, nec qui descenderit per lineam rectam in quolibet gradu a iudaicis, haereticis, mauris, vel mauristis, nec ullus, cuius praedecessores per lineam etiam rectam, ac in quolibet gradu, ob haeresis, vel iudaismi, vel sectae mahumetanae crimina puniti fuerint ab haereticae pravitate inquisitoribus: quod si aliquis ex dictis in hac constitutione, celans aliquod ex praenarratis impedimentis, professionem fecerit apud nos, statim ac delegatur tale impedimentum, eiiciatur, quia religio non praestat suum consensum ad talem professionem. Quapropter omnes in publico coram communitate moneantur ante receptionem habitus, et etiam ante professionem, quod, si habent aliquod ex impedimentis in hoc numero enarratis, professio (etiamsi fiat) invalida et nulla

¹ Dictae constitutiones confirmatae fuere a Clemente X constit. edit. MDCLXXVI, die 1 iulii; et a Clemente XI constit. edit. MDCCXIX, die 8 decembris, pontif. XIX, confirmatum decretum circa mutationem habitus donatorum.

est, quamvis pluribus annis in religione sint ».

§ 2. Cum autem, sicut ¹ eadem expositio subiungebat, praefixa constitutio, tempore quo Congregatio huiusmodi in Hispania dumtaxat reperiebatur facta fuerit, nunc vero, cum eadem Congregatio, adiuvante Domino, per Germaniam, Poloniam et alias mundi partes propagetur, experientia compertum sit constitutionem praedictam extra Hispaniam quoad descendentes ab haereticis servari non posse: nos propterea, dicti Petri procuratoris generalis votis hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum consilio, enunciatam constitutionem, quoad descendentes ab haereticis tantum, tam quoad admissos, quam quoad admittendos, tam ad habitum quam ad professionem in praefata religione, auctoritate nostra apostolica, tenore praesentium moderamur; firmam tamen remanente ipsam constitutionem quoad Hispaniam et Lusitaniam, ac salvam semper in praemissis auctoritate Congregationis eorundem cardinalium.

§ 3. Decernentes ipsas praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore

¹ Voces autem, sicut nos addimus (R. T.).

Causa mod. rationis.

Clavulae

quandocumque spectabit, in omnia et per omnia plenissime suffragari, et ab illis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter et ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio contrartorum.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, Congregationis et Ordinis praedictorum, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides transumptorum.

§ 5. Volumus autem ut earundem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum tam in indicio quam extra illud habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur si fident exhibita vel ostensa.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die 1 martii MDCCXCII, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 1 martii 1692, pontif. anno I.

XIX.

Conceditur collegio S. Antonii civitatis Cuscan in Indiis Occidentalibus facultas conferendi gradus scholasticos ¹.

Innocentius Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Eternae sapientiae consilio ad Ecclesiae catholicae per universum terrarum orbem diffusae regimen, meritis licet imparibus, eveci, laudabilibus eorum studiis, per quae christifidelium, praesertim in remotissimis ab hac Sancta Sede partibus degentium, in doctrina sana institutioni atque eruditioni consulitur, peculiarem pastoralis muneris nostri sollicitudinem, cum a nobis petitur, et reges orthodoxi magnis in Ecclesiam Dei meritis fulgentes vota sua in id dirigunt, libenti animo adhibemus, sicut, omnibus mature perpensis, conspiciamus in Domino salubriter expedire.

Exordium.

§ 1. Nuper siquidem pro parte carissimi in Christo filii nostri Caroli Hispaniarum regis catholici nobis per dilectum filium nobilem virum modernum ducem de Medinaceli ipsius Caroli regis apud nos et Sedem Apostolicam oratorem expositum fuit, quod, cum in civitate Cuscan in Indiis Occidentalibus iam inde ab anno MDXCII erectum reperitur sub invocatione seu titulo S. Antonii abbatis unum collegium seu seminarium ecclesiasticum, de iure patronatus praedicti Caroli regis existens, quinque cathedras regia impensa fundatas habens, tres videlicet philosophiae et duas sacrae theologiae, quae collegialibus ipsius collegii per concursum conferuntur, atque ad

Describitur dictum collegium.

¹ De huiusmodi gradibus aliis universitatibus concessis vide Alexandri VIII const. edit. MDXC, die 7 novembris, pontif. II; et in huius Pontificis const. edit. MDCCXIV, die 27 aprilis, pontif. III, conceduntur alia privilegia collegio Barisiensi Sctorum.

idem collegium nobiliores illarum partium iuvenes studiorum causâ se conferant, degantque in eo centum plerumque collegiales, qui, praeter bonarum litterarum studia, quibus ibidem operam navant, cathedrali ecclesiae Cuscan debitis temporibus inserviunt, necnon inde viri sacris missionibus, curae animarum, ac servitio Ecclesiae valde utiles et fructuosi prodierint; id vero unum eidem collegio deesse videatur, quod eius collegiales supradicti, seu alii illius scholares, studiosis suis laboribus peractis, graduum litterariorum praemium consequi nequeunt, eo quia universitas studii generalis Limana quingentis circiter milliaribus a dictâ civitate Cuscan distat, nec in alio collegio S. Bernardi Cuscan, quod a clericis regularibus Societatis Iesu regitur, et in quo ceteroqui examen eorum, qui subinde ad gradus scholasticos per episcopum Cuscan promovendi sunt, habetur, examini huiusmodi se subicere valent, propter differentiam scholarum; quandoquidem collegiales collegii S. Antonii huiusmodi, quod aliâ antiquius existit, et praerogativâ praecedentiae super collegium S. Bernardi supradictum fruitur, a primâ institutione in eorum primo ingressu ad sequendam doctrinam S. Thomae Aquinatis iuramento se adstringunt, illicque incumbunt: ipse Carolus rex plurimum cupit eisdem collegialibus, seu aliis scholaribus collegii S. Antonii huiusmodi a nobis indulgeri, ut, absolutis studiis, et praevio examine per cathedralicos conventus S. Dominici dictae civitatis Cuscan Ordinis fratrum Praedicatorum, attentâ doctrinae consensione, faciendo, baccalaureatus, licentiatursae, magisterii et doctoratus in philosophiâ et sacrâ theologia gradus a pro tempore existente episcopo Cuscanensi, ecclesiae vero Cuscanensis sede episcopali vacante, a ca-

pitulo illius ecclesiae in conventu supradicto suscipere valeant. Nobis propterea memorati Caroli regis nomine humiliter supplicatum fuit ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicâ dignaremur.

§ 2. Nos igitur, piis eiusdem Caroli regis votis hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum consilio, episcopo Cuscanensi, sive eius vicario in spiritualibus generali, cum vero ecclesiam Cuscanensem vacare contigerit, vicario capitulari ecclesiae huiusmodi, illius sede episcopali vacante, legitime deputato, respective pro tempore existentibus, donec et quousque publica universitas in dictâ civitate Cuscanensi erigatur, illos ex collegialibus seu aliis scholaribus collegii S. Antonii supradicti, qui, peracto studiorum curriculo, ac praevio examine non modo ab ipsius collegii S. Antonii, sed etiam memorati conventus S. Dominici cathedralicis faciendos, habiles et idonei reperti fuerint, baccalaureatus, licentiatursae ac doctoratus et magisterii in philosophiâ et sacrâ theologia huiusmodi gradus, servatâ tamen in omnibus et per omnia formâ decretorum Viennensis et Tridentini Conciliorum, quibus in aliquo derogare non intendimus, auctoritate nostrâ apostolicâ conferendi facultatem, eâdem auctoritate, tenore praesentium, concedimus et impartimur; locum verò, in quo graduum huiusmodi collatio facienda erit, episcopi et vicarii capitalaris praefatorum arbitrio respective remittimus: salvâ tamen semper in praemissis auctoritate Congregationis memoratorum cardinalium.

Permissio
praedicta.

§ 3. Decernentes ipsas praesentes litteras firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et desiniri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrario um
derogatio.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, quibusvis personis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores, formas et occasionibus praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis aliâ in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides tran-
scriptorum.

§ 5. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra illud habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die 1 martii MDCXCII, pontificatus nostri anno 1.

Dat. die 1 martii 1690, pontif. anno 1.

Confirmatur decretum Congregationis particularis in causâ nonnullarum provinciarum Ordinis Carthusiensis.

Innocentius Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Aliâ, in causâ inter dilectos filios procuratorem generalem Ordinis Carthusiensis ex unâ et fratres laicos seu conversos duarum provinciarum Hispaniarum dicti Ordinis ex alterâ partibus vertente, emanavit a particulari Congregatione nonnullorum ex tunc existentium S. R. E. cardinalium, a felicitis recordationis Alexandro Papa VIII praedecessore nostro specialiter deputatâ, decretum tenoris qui sequitur, videlicet: « In causâ vertente inter patrem procuratorem generalem Ordinis Carthusianorum ex unâ et laicos duarum provinciarum Hispaniarum eiusdem Ordinis partibus ex alterâ, Congregatio nonnullorum eminentissimorum et reverendissimorum S. R. E. cardinalium per sanctissimum dominum nostrum specialiter deputatâ, partibus ipsis informantibus, referente eminentissimo De Laurea, infrascriptum in modum respondendum censuit, nempe: Ad 1^{am} quoad habitum donatorum, et praecipue quoad capitulum, in duabus provinciis Hispaniarum servandam esse consuetudinem; Ad 2^{am}, conversis non competere votum in capitulis conventualibus; Ad 3^{am}, circa receptionem conversorum servandas esse constitutiones Ordinis, part. III cap. 1, n. XVI; Ad 4^{am}, quoad praesentiam donatorum in capitulis culparum, et quoad interven-

Decretum
praedictum.

1 In Innocentii XI constit. ed. MDCI. XXXII, die 11 septembris, pontif. VIII, extat quaedam declaratio Congregationis Rituum circa processionem; et in huius Pontificis constit. ed. MDCXCII, die 4 novembris, pontif. II, alia circa prohibitionem egressus ab eremo.

tum donatorum insimul et conversorum in ecclesiis et rectoriis, itidem servandas esse constitutiones Ordinis; Ad 5^{am}, spatia monachorum non competere conversis: causamque praedictam non esse amplius proponendam. Romae, xxix martii MDCXC. G. card. CARPINEUS. A. ALTOVITUS secretarius ».

Confirmatio
relati decreti.

§ 2. Cum autem, sicut dictus procurator generalis nobis nuper exponi fecit, ipse decretum huiusmodi, quo firmiter subsistat et servetur exactius, apostolicae confirmationis nostrae patrocinium communiri plurimum desideret: nos, specialem ipsi procuratori generali gratiam facere volentes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinatis, decretum praesentium, ac omnia et singula in eo contenta et expressa, auctoritate apostolica, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

Clausulae.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, subsque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quaecumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores,

iudicari ad definiendum debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, dicti Ordinis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Contrariorum
derogatio.

§ 5. Volumus autem ut earundem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum tam in iudicio quam extra illud habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Fides transumptorum.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xi aprilis MDCXCII, pontificatus nostri anno 1.

Dat. die 11 aprilis 1692, pontif. anno 1.

XXI.

Confirmantur decreta circa alternativam inter fratres Minores S. Francisci de Observantia reformatos provinciae S. Nicolai¹.

¹ Extant aliae alternativae in Innocentii XI const. ed. MDCLXXXVIII, die 3 iunii, pontif. XII,

**Innocentius Papa XII,
ad perpetuam rei memoriam.**

Institutio al-
ternativae.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius modernus minister provincialis provinciae S. Nicolai Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantia Reformatorum nuncupatorum, quod aliis dilectus pariter filius Ioannes ab Aquila frater expresse professus dicti Ordinis, cum in eadem provincia, quae in duas partes, videlicet Barensis et Licenses, divisa reperitur, munere commissarii visitoris fungeretur, dissensiones componere, et inconvenientibus, quae inter fratres provinciae huiusmodi capitularium aliarumque similium electionum occasione oriebantur, occurrere cupiens, pro communi ipsius provinciae beneficio et quiete concordiam quamdam seu alternativam ab omnibus dictae provinciae vocalibus legitime ad id congregatis firmari et acceptari ac unanimi omnium consensu subscribi curavit per decretum capituli provincialis in conventu Tarentini S. Antonii die vi aprilis MDCXC desuper emanatum, tenoris qui sequitur, videlicet: « Decretum provinciale¹. Cum toti huic provinciae strictioris observantiae S. Nicolai universalis rumor acceperit paci consulendae, pietati firmandae, iurgiis dissidiisque totam provinciam vagantibus; quippe plausu et omnium religiosorum consensu desiderare non destitit ut provincia aequa iustitia gubernetur, et partium causa ad tribunal eminentissimi domini nostri Alderani Cybo, vigilantis protectoris, atque reverendissimi patris nostri Caroli Francisci de Varesio, dignissimi commissarii generalis,

in electione commissarii; et pro provincia Ianuensi in huius Pontificis constit. ed. die 7 ianuarii, pontif. v.

¹ Textum decreti quod sequitur corrigere desperamus (R. T.).

devolvenda scrutinio deliberaretur, ut in posterum dissidia cederent, et Barensis religiosorum pars atque Licenses invicem ne altercari audeat, magno saecularium scandalo, strictioris observantiae detrimento: ideo admodum reverendus pater Ioannes ab Aquila in hac divi Nicolai provincia actualis commissarius visitor, auditis omnium utriusque partis vocibus, et toto animo stabilitum communi paci investigans, ipsemet non alio desiderio ardens, nisi iurgia abolere, nisi pacem firmare, nisi iustitiae consulere, tandem certiores redditi eminentissimus protector et reverendissimus pater commissarius generalis praefati eidem commissario visitori decreto transcripsit, ut videre est in calce: Nos frater Carolus Franciscus de Varesio, etc., et sub fine omnes adamussim observent. Cum voto eminentissimi domini nostri protectoris ipse pater commissarius generalis magna cum prudentia et iustitia ad officia ipsius provinciae obeunda alternativam transmisit, omni iustitiae consonam, praecipiendo in virtute sanctae obedientiae et sub poenis contra inobedientes et rebelles a legibus taxatis. Inde pater commissarius visitor, perpensis mature omnium desideriis, decretum reverendi patris commissarii generalis publicat et eius mentem in hoc nostro provinciali decreto firmare decernit, quam videre est in originali decreto citato, ut supra. Alternativam (sic aiens) provincialatus eiusdem provinciae ponendam, stabilendam, atque in perpetuum figendam esse iudicamus inter patres seu religiosos partium, nationum, seu provinciarum Barensis et Licenses. Unde admodum reverendi patres commissarii et iudex ministri provincialis, cum patribus definitorii et vocalibus provinciae ad comitia provincialia convocatis talem

alternativam toto animo acceptare desiderantibus, ita quod in quibuslibet comitiis provincialibus seu capitularibus congressibus pars Liciensis habeat in definitorio tres satisfactiones, et etiam tres pars alia Barensis, tali ordine, et pars Liciensis, tamquam copiosior fratribus et conventibus, successive per duas vices habeat provincialatus officium, ipsum habere incipiendo a proximo imminente capitulo, cum adscriptione duorum rationalium patrum in definitorio, ideoque in singulos novenos annos pars Barensis habeat semel provinciale cum duobus definitoribus, et alio sexennio custodes cum definitoribus binis, in unoquoque triennio: sic Licienses per consequens habeant reliqua in definitorio officia. Praeterea disponere etiam volumus guardianatus pro eiusdem provinciae communi pace et sine offensione iustitiae distributivae, ita quod patres Barenses duodecim habeant guardianias; ne autem summa inaequalitas videatur in electionibus futurorum capitulorum, volumus duas alias guardianias addi parti Barensium, ita quod duo alii guardiani eligantur a Barensibus ad ipsorum satisfactionem, sed eligendi sint natione Licienses, usque dum conventus ab ipsis recipiendi ad aequalem numerum pervenerint conventuum Liciensium. Si vero in futurum conventus Barenses Liciensium numerum exacerint, ad aequalitatem in utramque partem reductum iri censemus. Quapropter partem Barensis duodecim guardianiis confectam praescribemus geographice et secundum naturam per divisionem, vulgo *la Gravina di Castellaneta*, et provinciam Liciensem a Castellaneta exclusive usque ad Praesitium. Pariformiter, ut radicitus omnis dissensionis fomentum tollatur in receptione novi-

1 Videtur legendum ut (R. T.).

tiorum, quae indifferenter fieri debet, praecipimus, ut de receptis et approbatis intra numerum solitum a sacra Congregatione concedi pro quolibet anno duodecim iuvenes, octo clerici, quatuor laici, de melioribus respective pro parte Barensi recipiantur ad habitum et professionem; reliqui vero pro complemento numeri praefixi a sacra Congregatione ex alia parte tamquam numerosiori vestiantur. Unde consulto admodum reverendi patres commissarius visitator et iudex, minister provincialis, custos et patres omnes definitores, quam vocales, ad pedes eminentissimi protectoris et reverendi patris commissarii generalis subiicientes unanimi consensu, quo maiori favore deprecantium vota prosequi dignentur, pro maioris roboris validitate, apud sacram Congregationem cardinalium decreto obsignari. Et quae in hoc decreto praescribuntur ab omnibus in futurum adamussim observentur, sub poenam nullitatis electionum, quae in contrarium oriri possint. Datum Tarenti in loco nostri discretorii conventus S. Antonii tempore comitiorum provincialium, die vi aprilis MDCXC.

Ego fr. Thomas a Matera lector theologiae provinciae Barensis acceptavi ut supra.

Ego fr. Franciscus a Veliis lector sacrae theologiae provinciae Liciensis acceptavi ut supra.

Ego fr. Theodorus a Tarento lector sacrae theologiae provinciae Liciensis acceptavi ut supra.

Ego fr. Cherubinus a Nerito lector sacrae theologiae provinciae Liciensis acceptavi ut supra.

Ego fr. Seraphinus a Turo theologus generalis guardianus et vocalis acceptavi ut supra, provinciae Barensis.

Ego fr. Franciscus Maria Valenzano theologus guardianus et vocalis acceptavi ut supra.

Ego fr. Franciscus a Gravina provinciae Barensis vocalis acceptavi ut supra.

Ego fr. Franciscus a Cellerario provinciae Barensis acceptavi ut supra.

Ego fr. Bonaventura a Brisuto provinciae Barensis theologus guardianus acceptavi ut supra.

Ego fr. Franciscus a Turre lector provinciae Liciensis acceptavi ut supra.

Ego fr. Antonius ab Alliste provinciae Liciensis guardianus vocalis acceptavi ut supra.

Ego fr. Bernardus a S. Vito provinciae Liciensis acceptavi ut supra.

Ego fr. Bonaventura a Gallipoli provinciae Liciensis guardianus acceptavi ut supra.

Ego fr. Antonius a Nucibus guardianus provinciae Barensis acceptavi ut supra.

Ego fr. Bartholomaeus a Castellaneta guardianus provinciae Barensis acceptavi ut supra.

Ego fr. Antonius a Crinola guardianus provinciae Barensis acceptavi ut supra.

Ego fr. Angelus a Criptaliis guardianus provinciae Liciensis acceptavi ut supra.

Ego fr. Bonaventura a Castellaneta guardianus provinciae Barensis acceptavi ut supra.

Ego fr. Ioseph Maria a Francavilla guardianus provinciae Liciensis acceptavi ut supra.

Ego fr. Bernardinus a Gravina guardianus provinciae Barensis acceptavi ut supra.

Ego fr. Ioannes a Bario guardianus provinciae Barensis acceptavi ut supra.

Ego fr. Ioannes a Castelletto guardianus provinciae Barensis acceptavi ut supra.

Ego fr. Franciscus a Leghis guardianus provinciae Liciensis acceptavi ut supra.

Ego fr. Antonius a Castro Graecorum guardianus provinciae Liciensis acceptavi ut supra.

Ego fr. Nicolaus guardianus provinciae Barensis acceptavi ut supra.

Ego fr. Ludovicus a Mandurio exdefinitor et guardianus provinciae Liciensis acceptavi ut supra.

Ego fr. Iacobus ab Altamura exdefinitor et guardianus provinciae Barensis acceptavi ut supra.

Ego fr. Bonaventura ab Altamura exdefi-

nitor et guardianus provinciae Barensis acceptavi ut supra.

Ego fr. Bernardus a Cequolis exdefinitor provinciae Liciensis acceptavi ut supra.

Ego fr. Angelus a Solero exdefinitor provinciae Liciensis acceptavi ut supra.

Ego fr. Ioannes a Turo guardianus Barensis acceptavi ut supra.

Ego fr. Antonius a Brundusio definitor actualis provinciae Liciensis acceptavi ut supra.

Ego fr. Antonius a Malleis definitor actualis provinciae Liciensis acceptavi ut supra.

Ego fr. Bonaventura a Francavilla definitor actualis provinciae Liciensis acceptavi ut supra.

Ego fr. Antonius a Ionia definitor actualis provinciae Liciensis acceptavi ut supra.

Ego fr. Honuphrius custos actualis provinciae Liciensis acceptavi ut supra.

Ego fr. Laurentius a Licio guardianus exminister provincialis Liciensis acceptavi ut supra.

Ego fr. Honuphrius a Cannato minister provincialis provinciae Barensis acceptavi ut supra.

Ego fr. Ioannes ab Aquila commissarius visitator.

Et subinde dilectus etiam filius Carolus Franciscus de Varesio tunc temporis commissarius generalis dicti Ordinis decretum praeinsertum confirmavit ac observari mandavit per suum pariter decretum tenoris sequentis, nempe: « Decretum confirmationis. Ex debito pastoralis officii paci et tranquillitati nostrae reformatae provinciae S. Nicolai Barensis consulentes, alternativam in retroscripto instrumento descriptam et in pleno capitulo celebrato Tarenti die vi aprilis MDCXC examinatam, propriis subscriptionibus firmatam, et acceptatam a patribus vocalibus unanimi consensu et communi omnium laetitia, in executione ponendam, stabiliendam, atque in perpetuum figendam esse iudicamus inter patres seu religiosos partium, na-

tionum, seu provinciarum Barensis scilicet et Liciensis; ideo tenore praesentium praefatam alternativam, prout in dicto instrumento iacet extensam praefigimus, stabilimus et confirmamus tamquam rationabilem, atque secundum iustitiae distributivae praescriptum, maiori que pacis ac tranquillitatis augmento accomodatam, nec non fixam, approbatam et confirmatam conditione, serie et ordine superius expresso volumus haberi ab omnibus eiusdem provinciae, tam superioribus, quam subditis; praecipientes in virtute sanctae obedientiae et sub poenis contra inobedientes et rebelles a legibus taxatis, et in omnibus capitulis, congregationibus et congressibus in posterum faciendis, quae in ea praescripta sunt omnes inviolabiliter observent, nec contra praefata aliquid attentare praesumant, sub poenam excommunicationis ipso facto incurrendam. Datum ex nostro Aracaelitano conventu de Urbe hac die xxvi aprilis mdcxc. — Frater CAROLUS FRANCISCUS de Varesio commissarius generalis: de mandato suae paternitatis reverendissimae, fr. INNOCENTIUS DE CRIPTIS secretarius.

Decretum cardinis protectoris.

Ac demum venerabilis frater nostro Alderanus episcopus Ostiensis S. R. E. cardinalis Cybo nuncupatus, dicti Ordinis apud nos et Sedem Apostolicam protector, suum quoque decretum super praemissis edidit tenoris qui sequitur, videlicet: « Alderanus misericordiae divinae episcopus Ostiensis S. R. E. cardinalis Cybo sacri collegii decanus, ac totius Ordinis sancti Francisci apud Sanctam Sedem protector. Cum retrospectivae conventiones et pacta pro concilianda et stabilienda religiosorum pace et quiete in provincia reformatam S. Nicolai de consensu totius capituli provincialis decreta fuerint, necnon per commissarium generalem approbata et

confirmata: nos, huiusmodi pacem tranquillitatemque summopere cupientes, praenarratas conventiones, decreta, pacta, alternativam, auctoritate qua fungimur protectoris, confirmamus et approbamus, non solum praemisso, sed etiam meliori modo. Praecipientes omnibus et singulis superioribus et subditis praefatae provinciae et quibuscumque aliis districte in virtute sanctae obedientiae, ne in posterum quovis praetextu aut quaesito colore, directe vel indirecte, contra praedictum concordatum et alternativam aliquid innovare aut attentare praesumant, sed, prout iacent, eam servent et executioni mandent, nedum sub poenis in decreto commissarii generalis, sed nullitate omnium actuum, aliisque arbitrio nostro et pro tempore existentis protectoris infligendis. Non obstantibus, etc. Datum Romae hac die xvi martii mdcxc. — A. cardinalis Cybo protector ».

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, dictus minister provincialis decreta huiusmodi, quo firmiter subsistant et serventur exactius, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri summopere desideret: nos, specialem ipsi ministro provinciali gratiam facere volentes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praeposito-

1 Videtur legendum *maii* pro *martii* (R. T.).

Confirmatio
Platorum
decretorum.

rum consilio, et attentis dicti Alderani episcopi cardinalis et protectoris ac dilecti pariter filii moderni commissarii generalis Ordinis huiusmodi relationibus ad eosdem cardinales transmissis, decreta praeinserta a memoratis capitulo provinciali, ac Carolo Francisco tunc commissario generali, et Alderano episcopo Carolo et protectore edita, ut praefertur, cum omnibus et singulis in eis respective contentis, auctoritate apostolica, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus: salva tamen in praemissis auctoritate Congregationis eorumdem cardinalium.

Clausula.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab illis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Constitutionum
derogatio.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, provinciae et Ordinis praedictorum, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, hac

vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xvii maii mdcxcii, pontificatus nostri anno 1.

Dat. die 17 maii 1692, pontif. anno 1.

XXII.

Conceditur ministro generali Tertii Ordinis sancti Francisci facultas conferendi doctoratus lauream suis religiosis.

Innocentius Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Ioannes Locatus a Bergamo, prior generalis fratrum Tertii Ordinis sancti Francisci, quod, cum ex praescripto constitutionum dicti Ordinis, praesertim illarum quae a felicis recordationis Innocentio Papa X praedecessore nostro per quasdam suas in simili forma Brevis die vi novembris mdcxlviii emanatas litteras in forma specifica confirmatae fuerunt, illi qui ex Ordine huiusmodi doctoratus seu magisterii lauream suscepturi sunt, debeant prius philosophiam per triennium legere, et deinde, onere sacram theologiae per quadriennium legendi indispensabiliter suscepto, litteras patentes a ministro generali pro tempore existenti Ordinis praefati obtinere, quarum subinde vigore, in aliqua publica studii generalis universitate se praesentantes, lauream huiusmodi decorentur, non pauci circa praemissa abusus irrepererunt; multi siquidem adepti lauream huiusmodi quadriennem eiusmodi sacrae theologiae lecturam negligunt, alii vero, etiam ipsam triennali philosophiae lecturam, eo quod aut labores reformident, aut se se ad id inhabiles

Causae huius
constitutionis.

agnoscant, penitus vel in parte omissa, litteras patentes supradictas, praepotenti patronorum interposita opera et auctoritate, de manibus dicti ministri generalis extorquent, et inde in publicis studiorum generalium universitatibus, ubi nonnumquam magis lucrum quam virtutis meritum respicitur, doctoris seu magistri titulo decorantur, sicque privilegiis aliis non nisi vere magistris seu doctoribus competentibus gaudent, in maximam studiorum iacturam et aliorum antiquiorum sacerdotum dicti Ordinis praeiudicium, ac non sine evidenti religiosae paupertatis detrimento; quandoquidem isti sic laureandi notabiles pecuniarum summas in Ordine supradicto colligunt, illasque sic collectas foris expendunt et distrahunt.

Præes ministri et procuratoris generalis.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, dictus Ioannes procurator generalis abusus huiusmodi tollendamque illis in posterum praecludi plurimum desideret, nobis propterea idem Ioannes prior generalis etiam nomine dilecti filii Iacobi Guidotti a Bononia ministri generalis eiusdem Ordinis humiliter supplicari fecit, ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignareretur.

Concessio praedictae facultatis sub certis conditionibus.

§ 3. Nos igitur, eiusdem Ioannis procuratoris generalis votis hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet in innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S.R.E.

cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum consilio, et attentâ relatione venerabilis fratris nostri Alderani episcopi Ostiensis S.R.E. cardinalis Cybo nuncupati, dicti Ordinis apud nos et Sedem Apostolicam protectoris, praefatis cardinalibus, qui etiam dictum Iacobum ministrum generalem audiverunt, factâ, eidem Iacobo et pro tempore existenti ministro generali Ordinis huiusmodi facultatem, private quoad omnes alios, conferendi doctoratus seu magisterii lauream fratribus in dicto Ordine professis, qui antea philosophiam per tres et super omnibus libris Sententiarum sacram theologiam per alios quatuor annos laudabiliter legerint et docuerint, ac duabus saltem publicis conclusionibus praesederint, et subinde ab eodem ministro generali, procuratore generali, vel, isto absente, ab uno per eum deputando, qui praeditus sit qualitatibus in ceteris examinationis ut infra requisitis, necnon tribus aliis eiusdem Ordinis in eadem sacra theologia versationibus, quique per septennium laudabiliter legerint, in capitulis generalibus vel provincialibus dumtaxat, et non alibi, examinati¹, et ab aliis², vel saltem a quatuor eorum, per secreta et reiterata vota tamquam idonei et laurea³ digni approbati fuerint, itaut, si secus aliqua in parte fieri contigerit, minister generalis privationis vocis activae et passivae, ac officiorum, si quae habuerint³, et laureati nullitatis collatae laureae poenas respective ipso facto incurrant, auctoritate apostolica, tenore praesentium, concedimus et indulgemus, salva tamen semper in praemissis auctoritate Congregationis praedictorum cardinalium.

¹ Edit. Main. legit *examinari* (R. T.).

² Potius lege *illis* (R. T.).

³ Potius lege *habuerit* (R. T.).

Clauulae.

§ 4. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab illis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio contrariorum.

§ 5. Non obstantibus praemissis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon dicti Ordinis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permanentibus, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides transumptorum.

§ 6. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XVII maii MDCXCII, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 17 maii 1602, pontif. anno I.

Confirmantur, innovantur, ampliantur et moderantur plurimae constitutiones de non concedenda homicidis redeundi facultate absque Romani Pontificis mandato¹.

Innocentius episcopus
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

Viros sanguinum et dolosos, qui, inhumanae saevitiae² et irae seu vindictae furore succensi, nedum corporibus mortem dare, sed non raro etiam Salvatoris nostri Iesu Christi pretiosissimo sanguine redemptis animabus, si non sint armis spiritualibus divina praeviente gratia praemunitae, aeternam perditionem procurare non perhorrescunt, cum Domino abominantes, nostrorumque et Sanctae Sedis etiam in temporalibus immediate et mediate subditorum tranquillitati et paci, ac eorumdem et ministrorum iustitiae maiori securitati, eiusdemque iustitiae liberiori exercitio, quantum nobis ex alto conceditur, consulere cupientes, inter alias apostolicae sollicitudinis curas, quibus incessanter urgemur, in illam praecipue incumbimus, ut perditos nequitiae filios, qui a quorumcumque homicidiis, et a rectorum et ministrorum iustitiae necnon querelantium et testium offensionibus virtutis amore abstinerere detrectant, formidine saltem poenae, et quidem irremissibilis, retrahamus. Cumque ex spe remissionis, compositionis, gratiosae rebannitionis, cassationis processus, seu banni, aut alterius gratiae assequendae, delictorum huius-

Exordium a necessitate huius constitutionis positum.

¹ Consule constitutiones Pii II, Sixti IV, Clementis VII, Pii IV et Pii V infra citatas. Ad evitanda homicidia non parum conducit Alexandri VIII constit. ed. MDCXC, die 13 augusti, pontif. I, *De delatione armorum*.

² Ed. Main. legit *in humana saevitia* (R. T.).

modi facilitatem et frequentiam etiam procedere¹ experientia rerum magistra docuerit, ut hanc quoque detestabilem et perniciosam spem magis magisque adimamus et recidamus, ac delicta huiusmodi, quantum fieri potest, arceamus, ea quae a praedecessoribus nostris Romanis Pontificibus desuper statuta et provide ordinata fuisse comperimus, ut eo maiorem obtineant firmitatem, quo saepius fuerint apostolico praesidio communita, nostrae confirmationis patrocinio roboramus, eaque de novo statuimus, seu alias ampliamus, immutamus, et in honorem eximiae S. R. E. cardinalium de latere legatorum dignitatis respective moderamus, prout rationabiles causae persuadent, et in Domino conspicimus salubriter expedire.

A Pio II adempta fuit omnis facultas revocandi bannitos homicidae.

§ 1. Alias siquidem felicitis recordationis Pius Papa II praedecessor noster, ad cuius audientiam pervenerat quod in terris, locis et tenementis tunc sibi et Romanae Ecclesiae mediate et immediate subiectis quamplurima etiam ex levibus causis commissa esse reperiebantur homicidia, idcirco tunc suos et Ecclesiae Romanae praedictae mediate et immediate subiectos pacificos fore et modestos, ac loca praedicta sicariis, homicidis et malefactoribus expurgare desiderans, inter cetera statuit et decrevit, quod omnes illi, qui pro delicto homicidii fuissent condemnati, seu alias de civitate aliqua et districtu illius banniti, non possent ad civitatem seu districtum huiusmodi quocumque tempore redire, seu in eis vel eorum altero moram trahere, etiam habitam pace ab haeredibus vel consanguineis seu filiis ipsius occisi, nec legatus, etiam de latere, aut gubernator, qui pro tempore fuisset, vel quivis alius, posset auctoritate apostolica, seu ex officio suae legationis, aliquem

¹ Edit. Main. legit praecedere (R. T.).

homicidam sic exbannitum rebannire, reducere seu revocare ad civitatem, seu districtum, aut eorum alterum, seu ei licentiam vel salvum conductum concedere redeundi seu morandi in eis vel eorum altero, in perpetuum, vel ad tempus modicum sive magnum, nec etiam per diem unum sive noctem. Quod si secus per quemquam ex praedictis factum fuisset, incideret in poenam excommunicationis ipso facto sine ulteriori sententia declarationis, a qua per alium quam per Summum Pontificem, et tunc factam de hoc speciali expressione, non posset absolvi; ac reductio, licentia, revocatio, salvus conductus et cessatio processus et banni huiusmodi essent ipso iure nulla, nulliusque roboris et momenti, adiectis aliis poenis, inhabilitationibus, censuris et decretis; et alias, prout in eiusdem Pii anno Incarnationis Dominicae MCDLXI, v kalendas februarii, pontificatus sui anno IV expeditis litteris plenius continetur.

§ 2. Et successive recolendae memoriae Sixtus Papa IV similiter praedecessor noster, accepto per eum, quod contenta in litteris Pii praedecessoris huiusmodi a certis temporibus tunc elapsis non fuerant observata, et ex illorum non observantia subditi praedictae Ecclesiae procliviores erant ad homicidia committenda, iamque fere passim homicidia quotidie perpetrabantur, et homicidae praefati ideo ad illa committenda promptiores existebant, quia sperabant latere, et suorum excessuum remissionem consequi facile posse, ac detestabilem et horrendam talium sicariorum nequitiam ad aliorum cautelam opportunis iuris remediis prosequi studio cupiens indefesso, habitam super his cum fratribus suis praedictae Ecclesiae cardinalibus deliberatione maturam, et de illorum consilio, per suum anno Incarnationis domi-

Constitutio praedicti Pii confirmata fuit a Sixto IV, etiam quoad christianam quinquaginta milliarum.

nicas MCDLXXXIV, kalendis aprilis, pontificatus sui anno IX, expeditas litteras, statuta et decreta Pii praedecessoris huiusmodi, et, prout illa concernebant, omnia et singula in dictis litteris eiusdem Pii praedecessoris contenta, apostolica auctoritate approbavit, et robur perpetuae firmitatis obtinere debere decrevit ac voluit, et praefata auctoritate, de eorumdem fratrum consilio, statuit et ordinavit, quod condemnati eatenus, et quos in posterum condemnari contigisset ubilibet in civitatibus, terris et locis Romanae Ecclesiae mediate et immediate subiectis pro homicidio, sive ut principales, sive ut consilium, auxilium et favorem praestantes, suarum condemnationum remissionem, aut contra illas salvum conductum et licentiam secure in loco patratu criminis¹ vel ei infra quinquaginta milliarum, ut praefertur, propinquo, nullatenus obtinere possent ab alio quam a Romano Pontifice qui pro tempore esset, et alicuius alterius etiam legati de latere remissio nemini suffragaretur. Et si forsitan contingeret, eundem Romanum Pontificem ad remissionem seu salvum conductum huiusmodi procedere, talis remissio per praedilectionem processisse censeretur, et nemini prodesse posset, nisi in illa vere earumdem litterarum Sixti praedecessoris huiusmodi tenor de verbo ad verbum, non autem per clausulas idem importantes, insertus foret, ac specifica et determinata causa exprimeretur, quae eundem Romanum Pontificem induceret ad derogandum iisdem litteris Sixti praedecessoris, quae cum tam maturam deliberatione ab eodem Sixto praedecessore emanaverant.

A Clemente VII confirmata ac innovata fuit Pii II et Sixti IV constitutiones.

§ 3. Deinde pie memoriae Clemens Papa VII, etiam praedecessor noster, facti notorietate edoctus, plures Urbis,

¹ Videtur deesse verbum manendi (R. T.).

civitatum, terrarum, castrorum, tenementorum, partium et locorum tunc sibi et dictae Romanae Ecclesiae mediate et immediate subiectorum, contra eorumdem et aliorum praedecessorum litteras elata cervice devenire, ac censuras et poenas in illis contentas sensu reprobo parvipendere non vereri, sceleratorum insolentis salubriter reprehendis intendens, et criminorum temeritatem ultrice iustitia cohibere, ne litterae praedictae, quae providam deliberatione ab ipsis praedecessoribus emanaverant, contemptibiles redderentur, sed excessuum perpetratores debitam animadversione punirentur, opportunis remediis providere volens, inter cetera motu proprio singulas praefatorum et aliorum praedecessorum inibi relatas litteras, cum omnibus et singulis in eis contentis, pari auctoritate approbavit et innovavit, et per singulos, quos litterae ipsae concernebant, sub censuris et poenis in eis contentis, quas contravenientes eo ipso incurrerent, perpetuo inviolabiliter observari decrevit; illasque etiam ad hoc ut homicidae, sicarii, exititii, criminosi, rebelles, alique infames, propter homicidia et alia nefanda per eos perpetrata excessus, crimina et delicta in civitatibus, terris, castris, vel locis eorum, seu in quibus tunc morabantur, banniti et condemnati, etiam habitam pace ab haeredibus, filiis seu consanguineis occisorum, aut partium laesarum, non solum a locis circumvicinis usque ad quinquaginta milliarum, sed etiam ab omnibus et singulis civitatibus, terris, castris, locis et partibus tunc sibi et dictae Romanae Ecclesiae quomodolibet mediate et immediate subiectis banniti et exules essent et esse censerentur, nec in illis seu eorum aliquo, etiam praetextu cuiusvis licentiae, salvi conductus, remissionis, reductionis, revocationis vel

nonnulla ampliatas ad omnem districtum.

alterius gratiae per eos desuper quomodolibet pro tempore obtentae, moram trahere possent, et, si in eis resedissent vel reperti fuissent, capi, detineri et incarcerari, ac iuxta criminum et excessuum per eos perpetratorum qualitatem et litterarum Pii praedecessoris huiusmodi tenorem, sub poenis in iisdem litteris contentis, per officiales civitatis, terrae, castrum vel loci, in qua vel in quo deprehensi fuissent, debitis poenis plecti, seu inde educi, et ad forum, seu officiales, ad quos criminum et excessuum eorumdem punitio de iure vel consuetudine pertinebat, remitti deberent, extendit et ampliavit; et nihilominus omnia et singula, prout per Pium, Sixtum et alios praedecessores praedictos statuta, ordinata, inhibita, decreta et ordinata fuerant, ita ut duces, barones, marchiones, comites, domini temporales, vicarii, feudatarii, capitanei, magnates, principes, communitates, cives, officiales, et personae, ac alii, quos ipsius Clementis, et aliorum praedecessorum praefatorum litterae concernerent, ac ipsorum singuli, litteras et in eis contenta huiusmodi non observantes, et illis quomodolibet directe vel indirecte contravenientes, et eis adhaerentes, eorumque fautores et complices, singulas censuras et poenas praedictas eo ipso absque alia declaratione incurrerent, et incurrere censerentur de novo: et, ne facilitas veniae incentivum praerberet delinquendi, quibusvis dictae Sedis legatis, etiam de latere, ac nunciis, et provinciarum rectoribus, necnon tunc suis et dictae Romanae Ecclesiae vicariis in temporalibus, pro tempore existentibus, et praefatis communitatibus omnem super absolutionibus homicidiorum huiusmodi per eundem Clementem, eiusque successores Romanos Pontifices, ac Sedem eandem sub quavis forma

et verborum expressione concessam, approbatam et innovatam auctoritatem et facultatem revocavit, cassavit, irritavit et annullavit, et, si quando similes absolutiones per eundem Clementem, eiusque successores Romanos Pontifices, ac Sedem praefatam concedi contigisset, illas per iudices et officiales, ad quos pertinerent, nisi trinae litterae apostolicae sub intervallo unius mensis pro singulis litteris huiusmodi cum expressa derogatione earumdem ipsius Clementis praedecessoris litterarum desuper emanassent, nullatenus admitti vel observari voluit, et alias, prout in eiusdem Clementis litteris anno Incarnationis dominicae MDXXIV, pridie idus iunii, pontificatus sui anno 1 desuper expeditas uberius continetur.

§ 4. Postmodum eiusdem memoriae Pius Papa IV, pariter praedecessor noster, habitam super his cum fratribus suis S. R. E. cardinalibus deliberatione maturam, et de illorum unanimi consilio et assensu, iisdem modis et forma praedictis quibus idem Clemens praedecessor litteras suorum praedecessorum confirmaverat et extenderat, ipse pariter litteras memoratas eiusdem Clementis, et aliorum praedecessorum, cum eadem expressione et extensione, et cum simili, ut praefertur, revocatione, cassatione, irritatione et annullatione omnis auctoritatis et facultatis dictae Sedis legatis, etiam de latere, aliisque praedictis super absolutionibus homicidiorum huiusmodi per eundem Pium Papam IV eiusque praedecessores Romanos Pontifices ac Sedem eandem sub quavis forma et verborum expressione concessae, approbatae et innovatae, necnon cum eadem, ut praefertur, voluntate seu decreto, si et quando similes absolutiones per eundem Pium IV eiusque successores et Sedem praedictam concedi contigisset,

A Pio IV confirmatae, innovatae et declaratae fuerunt constitutiones Pii II, Sixti IV et Clementis VII.

per quasdam suas anno Incarnationis dominicae MDLXI, viii idus ianuarii, pontificatus sui anno 11, expeditas litteras approbavit et innovavit. Cumque idem Pius praedecessor accepisset, nonnullos ex gubernatoribus et officialibus per eum in diversis civitatibus, terris et locis Status Ecclesiae constitutis et deputatis, forsitan suae voluntatis ignaros, aut alias, praetendere poenarum remissionem inquisitis, bannitis et condemnatis super homicidiis per eos pro tempore perpetratis, per eos remitti, gratiamque fieri, et exinde ab eis compositionem exigere posse; idcirco, ad tollendum omne dubium quod exinde oriri potuisset, et ne gubernatores, et officiales praedicti ac quicumque alii, ignorantiae eiusdem suae voluntatis aut quovis alio praetextu, in illis se intromittere praesumerent, veriores dictarum suarum litterarum tenores, ac si de verbo ad verbum insertae fuissent, pro expressis habens, decrevit et declaravit, gratias seu remissiones aut compositiones quibusvis inquisitis, condemnatis aut bannitis ex causa vel occasione homicidii animo deliberato, vel casu fortuito, aut in rixa, vel quovis modo pro tempore perpetrati, pro quo poena ordinaria vel extraordinaria imposita vel imponenda fuisset, per quoscumque in civitatibus, terris et locis praedictis Sedis Apostolicae legatos, vicelegatos, gubernatores, vel alios officiales, deputatos et deputandos, fieri in posterum nullatenus posse, et illas tantum compositiones et gratias cum inquisitis, condemnatis et bannitis huiusmodi, ut supra, ab inde faciendas valere, illisque suffragari, qui habuissent supplicationes desuper sua manu signatas, et per datarium pro tempore existentem datas, prout in cedula motus eius proprii sub datum vi kalendas maii, anno pontificatus ipsius v, continetur.

§ 5. Post haec similis memoriae Pius Papa V, habitam super his cum venerabilibus fratribus suis eiusdem S. R. E. cardinalibus deliberatione maturam, ac de illorum unanimi consilio et assensu, inter cetera ibidem per ipsum decreta et sancita, singulas praedictorum Pii II, Sixti, Clementis et Pii, et aliorum praedecessorum litteras, cum omnibus et singulis, quos illae concernebant, penitus, ac sub ibi relatis per contrascentes irremissibiliter incurrendis poenis, observari voluit et decrevit, et alias prout in ipsius Pii V praedecessoris desuper anno Incarnationis dominicae MDLXVI, iii nonas iulii, pontificatus sui anno 1 emanatis litteris, quarum et praefatarum eorumdem Pii II, Sixti, Clementis et Pii IV praedecessorum litterarum et cedulae tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis haberi volumus, uberius continetur.

§ 6. Nunc vero nos, nequitias huiusmodi salubriter reprimendis, ne criminorum invalescat praesumptio, illorumque perversitas quoquo modo remaneat impunita quin ultrice iustitia perpetuo retundatur, sedulo intendentes, ac insimul quieti et tranquillitati praefatorum nostrorum et eiusdem Sedis in temporalibus subditorum, necnon maiori iustitiae officialium securitati, ac eiusdem iustitiae liberiori exercitio providere volentes, motu proprio, ex certa scientia et maturam deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, singulas eorumdem Pii II, Sixti, Clementis et Pii IV et Pii V praedecessorum litteras huiusmodi, cum omnibus et singulis quae praemissa et infrascripta concernunt et concernere possunt, tenore praesentium approbamus, confirmamus et innovamus, illisque perpetuum et inviolabilis firmitatis robur adiicimus, ac ab

1 Videtur legendum ab (R. T.).

A Pio V confirmatae fuerunt constitutiones Pii II, Sixti IV, Clementis VII et Pii IV.

Ab hoc Pontifice confirmantur, innovantur et ampliantur omnes praedictae constitutiones, necnon in parte derogantur.

omnibus et singulis, quos illae concernunt, penitus et sub inibi contentis per contrasacientes irremissibiliter incurrendis poenis et censuris, et cum omnibus inibi decretis et sancitis, observari volumus atque decernimus; firmis et in suo robore et statu remanentibus ceteris in iisdem litteris statutis, sancitis et decretis.

Reddunt ministri facultas concedendi sal-
vum conductum
in uno caso.

§ 7. Nihilominus hactenus inquisitos, processatos, condemnatos aut bannitos, sive uti principales, sive uti mandantes vel mandatarios, sive uti complices, aut auxilium, vel consilium, vel favorem praestantes, ex causâ vel occasione homicidii, pro qua poena ordinaria vel extraordinaria imposita fuerit vel erit seu imponenda foret, et quos quibuscumque futuris temporibus similiter inquiri, processari, condemnari seu banniri contigerit ubilibet in quibuscumque civitatibus, terris et locis nobis et Sanctae Sedi mediate et immediate subiectis, comprehensis etiam quatuor legationibus et civitatibus Bononiensi, Ferrariensi, Beneventanâ, aliisque etiam specialem et individua expressionem et denominationem requirentibus, nullo unquam tempore vel modo ex aliquâ gratiâ seu compositione, vel per viam cassationis processus remitti, seu quoquo modo gratioso rebanniri, habilitari seu dispensari, minusque illis aliquem salvum conductum, praeterquam pro vero, reali et necessario servitio iustitiae, et tunc pro eo dumtaxat tempore, quod huiusmodi servitio congruat, concedi per quoscumque locorum et civitatum gubernatores et iustitiae officiales, provinciarum rectores dictae Romanae Ecclesiae in temporalibus vicarios, et quoscumque alios quantumvis speciali et individua notâ dignos, ac etiam ipsos de latere legatos (salvâ tamen quoad eosdem legatos infrascriptâ distinctione seu moderatione), etiam pace ab haereticis vel

consanguineis aut filiis occisi habitâ, sine nostro et Romanorum Pontificum pro tempore existentium speciali mandato, omnino prohibemus, ita tamen ut pro huiusmodi mandato certa seu precisa forma non requiratur, prout in superius relatis litteris, quibus in hac parte opportune derogamus et derogatum esse volumus, cavebatur, sed quocumque legitimo modo illud apparere seu probari sufficiat.

§ 8. Ad haec omnes et quaslibet facultates quibuscumque locorum et civitatum gubernatoribus, iustitiae officialibus, provinciarum rectoribus, dictae Romanae Ecclesiae vicariis in temporalibus, et quibuscumque aliis quantumvis speciali et individua notâ dignis, ac etiam ipsis de latere legatis (salvâ tamen quoad eosdem legatos infrascriptâ distinctione seu moderatione) super huiusmodi gratiarum, compositionum, cassationum, processuum, remissionum, habitationum, dispensationum et salvorum conductuum concessione, etiam per nos et praedecessores nostros, ac Sedem eandem, sub quavis formâ et verborum amplitudine concessas, innovatas et approbatas, omnino revocamus, cassamus, irritamus et annullamus, et pro revocatis, cassatis, irritis et nullis, ac si concessas non fuissent, haberi volumus et decernimus, et quascumque facultates, si quas in posterum concedi contigerit, servari huius nostrae constitutionis¹ formam intelligi et observari debere omnino volumus et mandamus.

§ 9. Verum, quia in relatis praedecessorum nostrorum litteris ceteris omnibus officialibus et personis praefatis, aeque ac ipsis de latere legatis, huiusmodi gratiae et actus indistincte prohibentur, omniumque facultates pariformiter revocantur, sive de homicidiis animo deliberato, sive casu fortuito, vel in rixâ,

¹ Male edit. Main. legit *congregationis* (n. r.).

In concessione facultatum servari debet huius constitutionis forma.

Conceditur cardinalibus dilectorum legatorum facultas extrahendi praemodum huiusmodi.

vel alio quovis modo patris agatur: nos, eximiam legatorum de latere S. R. E. cardinalium dignitatem prae oculis habentes, eosque facultatibus eâ qua decet circumspectione usuros esse sperantes, praefatas constitutiones moderari, illasque et praesentem nostram sanctionem quoad praesentes et pro tempore existentes de latere legatos eiusdem Romanae Ecclesiae cardinales locum habere decernimus pro homicidiis animo doloso et praemeditato commissis; iisdemque de latere legatis, ut sibi concessis seu concedendis facultatibus, quos¹ nos iuxta praescriptam in iisdem praesentibus formam etiam harum serie opportune concedimus, quoad gratias et actus praedictos uti possint et valeant quotiescumque de homicidiis casu fortuito vel rixâ seu aliâs similiter sine dolo et praemeditatione commissi agi contigerit; iisdemque constitutionibus in hac parte amplissime derogamus et opportune derogatum esse volumus et mandamus, firmis tamen et in suo robore quoad quoscumque alios remanentibus omnibus et singulis, quae in praefatis et in praesenti nostrâ constitutionibus quoad omnia homicidia etiam in rixâ vel casu fortuito vel aliâs commissa statuuntur et decernuntur.

Extenduntur praedictae constitutiones ad offensores ministrorum iustitiae, partis querelantis vel testium.

§ 10. Volentes praeterea delinquentibus eorumve fautoribus occasione tum homicidiorum tum aliorum delictorum ansam eo magis amputare, ne curiae et fisco eosdem inquirendi et processandi, condemnandi, banniendi, et quoscumque iustitiae actus explendi impedimentum praebeant, et e converso nuncios, birruarios, notarios, promotores seu procuratores fiscales, indices, ceterosque iustitiae officiales et ministros ad eorum operam attentius navandam, ac quere-

¹ Forsan *quas*; sed adhuc syntaxis claudicat (n. r.).

lantes ad operam iustitiae tutius implorandam, et testes ad veritatem liberius propalandam, spe et praesidio maioris securitatis excitare, praefatas et praesentem nostram constitutionem sic extendimus et respective locum habere mandamus, ut omnes et quicumque in poenam ultimi supplicii vel ad triremes perpetuo condemnati¹ ex causâ praefatorum iustitiae ministrorum et officialium seu partis querelantis vel testium offensionis a nemine ex praedictis gubernatoribus, officialibus, rectoribus, vicariis in temporalibus, et quibuscumque aliis speciali et individua notâ dignis, et nec ab ipsismet de latere legatis S. R. E. cardinalibus, remitti, seu ullam ex gratiis et actibus superius expressis, minusque aliquem salvum conductum, praeterquam pro vero, reali et necessario servitio iustitiae, et tunc pro eo dumtaxat tempore quod huiusmodi servitio congruat, sine expresso, ut praefertur, nostro seu Romani Pontificis pro tempore existentis mandato, obtinere ullatenus possint et valeant; omnesque et quascumque facultates quoquo modo concessas, quae praesentibus adversarentur, penitus et omnino, ut praefertur, revocamus et annullamus; istoque casu et ad hunc effectum, ut, iudiciis ad transmittendam inquisitionem sufficientibus ex processu resultantibus, iudices, ad quos spectat, servatis solitis terminis, ad condemnationem delinquentium huiusmodi expedite procedere teneantur, omnino volumus et decernimus.

§ 11. Mandantes, huiusmodi nostram constitutionem, ac omnia et singula in eâ contenta, per quoscumque etiam speciali notâ dignos inviolabiliter observari, sub omnibus censuris et poenis quae in superius relatis praedecessorum nostrorum litteris imponuntur et continen-

¹ Edit. Main. legit *condemnari* (n. r.).

Clasulae.

tur, sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices tam ordinarios quam delegatos, quavis auctoritate fungentes, etiam S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate, iudicari et definiri debere, irritum quoque et inane quidquid secus super omnibus et singulis praemissis vel circa ea a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio
contrariorum.

§ 12. Non obstantibus praemissis, et aliis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, quibuscumque consuetudinibus, ac omnibus et singulis illis, quae dicti praedecessores in praefatis eorum litteris voluerunt non obstare, aut si aliquibus communiter vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdici, suspendi vel excommunicari non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem, et quibuscumque aliis privilegiis, facultatibus, indultis et litteris apostolicis, etiam motu proprio, sub quibuscumque tenoribus et formis, et cum quibusvis clausulis et decretis, in genere vel in specie, et alias quomodolibet per praedecessores nostros Romanos Pontifices ac etiam nos concessis, innovatis et approbatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, individua et expressa, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, ac formam in illis traditam observatam, inserti forent, eisdem praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac insertis

habentes, ad effectum praesentium, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, harum serie derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 13. Volumus autem, quod, lapsis viginti diebus postquam praesentes valvis ecclesiae Lateranensis et basilicae Principis Apostolorum et in acie Campiflorae de Urbe per aliquem ex nostris cursoribus affixae et publicatae fuerint, omnes et singulos tam in Urbe quam in Statu praefatis existentes perinde obligent et arctent, ac si unicuique eorum personaliter et nominatim intimatae fuissent; quodque earum transumptis, etiam impressis, manu notarii publici subscriptis, et sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae eisdemmet praesentibus, si exhibitae vel ostensae fuissent, adhiberetur.

Fides transumptorum.

§ 14. Nulli ergo omnino hominum liceat paginam hanc nostrarum approbationis, confirmationis, innovationis, voluntatis, decreti, prohibitionis, derogationis, revocationis, cassationis, irratationis, annullationis, mandati, concessionis et extensionis infringere, seu ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum.

Sancto pontifici.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, anno Incarnationis dominicae MDCXCII, VII idus maii pontificatus nostri anno I.

Dat. die 9 maii 1692, pontif. anno I.

XXIV.

Confirmatur indulgentia plenaria perpetua in ecclesiis monialium Visitationis beatae Mariae Virginis in festo sancti Francisci Salesii.

Innocentius Papa XII,
ad perpetuam rei memoriam.

Praedicta indulgentia concessa fuit visitantibus ecclesias monialium.

§ 1. Dudum felicitis recordationis Alexander Papa VII praedecessor noster pro peculiari sua erga sanctum Franciscum Salesium, quem, ad omnipotentis Dei gloriam, exaltationem catholicae fidei, et christianae religionis incrementum, Sanctorum catalogo solemniter ritu adscripserat, devotione, omnibus utriusque sexus christifidelibus vere poenitentibus et confessis, ac sacrae communionem resectis, qui aliquam ex ecclesiis monasteriorum monialium Ordinis Visitationis Beatae Mariae Virginis Immaculatae a memorato sancto Francisco instituti, tam eatenus erectorum, quam impofterum quandocumque erigendorum, et ubique existentium, die festo eiusdem sancti Francisci Salesii a primis vespere usque ad occasum solis diei huiusmodi singulis annis devote visitassent, et ibi pro christianorum principum concordiam, haeresum extirpationem, ac sanctae matris Ecclesiae exaltationem pias ad Deum preces effudissent, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem misericorditer in Domino concessit, et alias, prout in eiusdem Alexandri praedecessoris litteris desuper in simili forma Brevis die XVIII septembris MDCLXVI expeditis, quas perpetuis futuris temporibus valere voluit, et quarum tenorem praesentibus pro plene et sufficienter expresso et inserto haberi volumus, uberius continetur.

Confirmatio.

§ 2. Nunc autem nos, supplicationibus dilectae in Christo filiae modernae superiorissae monasterii monialium ipsius sancti Francisci Salesii de Urbe nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, indulgentiam a memorato Alexandro praedecessore, sicut praemittitur, in perpetuum concessam, ac desuper expeditas eius litteras praefatas, auctoritate apostolica tenore praesentium itidem perpetuo approbamus et confirmamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robor adiciimus. In contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die II iunii MDCXCII, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 2 iunii 1692, pontif. anno I.

XXV.

Confirmantur constitutiones Congregationis presbyterorum saecularium SS. Trinitatis peregrinorum et convalescentium de Urbe.

Innocentius Papa XII,
ad perpetuam rei memoriam.

Ex debito pastoralis officii, quo catholicae Ecclesiae regimini divina dispositione praesidemus, ad ea, per quae christianae charitatis atque pietatis opera ubique locorum et praesertim in hac alma Urbe nostra, ex qua bonorum operum exempla in omnes christiani orbis partes assidue promanant, modis congruis promoventur, favorabiliter intendentes, congregationes christifidelium in sortem Domini vocatorum laudabiliter in id ipsum incumbentes paterno favore libenter prosequimur, et illis, quae pro felici earum regimine et gubernio provide prudenterque constituta esse noscuntur, ut firma semper atque illibata persistent, apostolici muniminis adiungimus firmitatem.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper

1 Ab Innocentio XI, constit. ed. MDCLXXXIV, die 15 novembris, pontif. IX, confirmatae fuerunt constitutiones presbyterorum sancti Iosephi de Urbe; et in huius Pontificis constit. ed. MDCXCII, die 24 iunii, pontif. I, constitutiones presbyterorum S. Luciae Bononiensis.

2 Praeposit. per nos addimus (A. T.).

Exordium.

A quo conditio fuerit se-

fecerunt dilecti filii superior et presbyteri Congregationis presbyterorum saecularium in ecclesia SS. Trinitatis peregrinorum et convalescentium de Urbe praefata institutae¹, quod aliàs pro felici ipsorum exponentium et Congregationis huiusmodi directione a quondam Mariano Socino, dum vixit, presbytero saeculari Congregationis Oratorii sancti Philippi Nerii de eadem Urbe, formatae seu compilatae fuerunt nonnullae constitutiones tenoris qui sequitur, videlicet:

Costituzioni della Congregazione dei sacerdoti dell'arciconfraternita della SS. Trinità dei Pellegrini e Convalescenti di Roma.

Fine dell'istituto. Il fine che devono avere li sacerdoti chiamati a questa Congregazione si riduce principalmente a due capi, che sono 1° l'acquisto della propria perfezione; 2° la cooperazione al bene spirituale de' prossimi. E per la conservazione di questi due sublimi fini dovrà ciascun sacerdote coltivare seriamente un vero spirito ecclesiastico, ed una fedele osservanza delle presenti costituzioni, come istromento della propria ed altrui perfezione, accendendosi ciascuno alla pietà ed allo spirito, non solamente con la viva reminiscenza dell'obbligo che porta seco lo stato sacerdotale, ma anco con la considerazione della santità dovuta a Roma, debitrice al mondo di buon esempio, massime in questo luogo, che per esser un pio albergo di pellegrini, si fa oggetto, e quasi un centro, dove entrano gli occhi di tutta la cristianità, aggiungendosi stimolo alla virtù cristiana con la grata memoria del glorioso fondatore san Filippo Neri, ed anche con verace riflessione della santità che si contiene negli esercizi di questo istituto, tutto intento ed impiegato in opere di carità a Dio gratissime così di misericordia corporale come spirituale.

CAP. I. — *Come li sacerdoti dovranno portarsi verso li signori superiori.*

Professeranno una cordiale e filiale obedi-
1 Edit. Main. legit instituta (R. T.).

dienza ed ossequio all'eminentissimo signor cardinal protettore ed illustrissimo signor primicerio loro superiori, ed il dovuto rispetto alli illustrissimi signori guardiani, nè s'ingeriranno mai nel loro governo, nè in alcuna amministrazione o altra cosa temporale, che non gli venga dai medesimi signori superiori imposta, e molto meno avranno o potranno mai avere alcuna giurisdizione o dominio sopra alcun bene presente o futuro dell'ospedale ed arciconfraternita, ed in caso di legati pii, donazioni, istituzioni o altre simili lascite che si facessero ai detti sacerdoti in generale o in particolare, come sacerdoti di questa Congregazione, tanto con peso, quanto senza peso di messe o altr'obbligo, o per qualsivoglia altra causa, non s'intenda mai da essi e loro successori acquistata ragione alcuna di dominio, ma spetti all'arciconfraternita l'amministrazione ed incumbenza per soddisfare o far soddisfare alla mente dei testatori, ecc., non avendo mai per alcun tempo li detti sacerdoti da fare o poter fare figura alcuna di corpo da sè, ed in qualsivoglia minima parte separato dall'ospedale ed arciconfraternita, ma in tutto e per tutto siano totalmente come meri ministri della chiesa ed ospedale nelle cose spirituali e spettanti alla coltura delle anime sempre dipendenti dalli sopradetti signori superiori, e perciò averanno da attendere ai loro ministeri ecclesiastici ed alla direzione delle anime, conforme gli è prescritto nelle presenti costituzioni. E riconoscendo la paterna carità dei suddetti signori superiori in esentarli da ogni cura temporale, ed in provvederli onestamente, acciò senz'altra sollecitudine possano darsi unicamente agli apostolici ministeri, procureranno, per essergli grati, avere memoria di essi signori nei loro santi sacrifici, e di partecipargli le loro orazioni ed osservanze. Si persuadano però che il maggior compiacimento e gratitudine, che potranno usargli, sarà fare esattamente il servizio di Dio, ed osservare fedelmente queste costituzioni ed esercizi, dal che prenderanno essi signori motivo di maggiormente affezionarsi, aver cura, ed invigilare sopra la Congregazione,

oratorio e casa, e di proteggerli sempre nelle cose di gloria di Dio e bene del prossimo.

CAP. II. — *Qualità che si devono ricercare nelli sacerdoti della Congregazione.*

Primieramente si dovrà fare matura riflessione e considerazione se il soggetto sia veramente chiamato da Dio a questo santo istituto, ed a quest'effetto se gli faranno fare gli esercizi spirituali, per esplorare lo spirito della vocazione, e per escludere qualche indegno motivo d'interesse o di rispetto umano che potesse stimolarlo all'ingresso della Congregazione.

Dovrà essere uomo di conosciuta virtù e di onorata fama, nè sia stato eietto da alcuna religione, nè di razza neofita, che abbia scienza sufficiente per le funzioni dell'istituto, massimamente per confessare e sermoneggiare;

Che sia di buona natura, capace di ben convivere in comunità, che abbia buona sanità, e che non sia tanto avanzato nell'età che si renda inabile agli esercizi della Congregazione;

Che possieda il canto ecclesiastico, o che ne sia in qualche modo instrutto;

Che non abbia occupazioni o impieghi poco compatibili con gli esercizi dell'istituto;

Che abbia sincera e ferma volontà di acquistarsi il cielo con le opere spirituali che in essa eserciterà;

Che particolarmente sia uomo d'una solida carità ed umiltà e pazienza, poichè l'aver sempre a fatigare per uomini di condizione poveri, e di nazioni per ordinario straniere, dalle quali non si può sperare alcuna retribuzione umana, ed essendo la fatica molta e senza intermissione, è impresa che non si potrà sostenere da chi non ha capitale d'una gran carità, d'una grande umiltà, e d'una gran pazienza; perciò si procuri che si ammettano chierici per gli uffici della casa o ospedale, quali possano riuscire atti allo stato ecclesiastico per poter meglio coltivarli e renderli a suo tempo sacerdoti abili a questo istituto.

Perchè niuna cosa potrà nuocere tanto all'osservanza dell'istituto, e servizio di Dio e di questo santo luogo, quanto l'ammet-

tere sacerdoti inabili e poco ben disposti; non si dovrà ricevere alcuno che prima non abbia frequentato la Congregazione dei sacerdoti con edificazione ed osservanza delle loro regole, e praticato gli esercizi in questo istituto; che però dovrà, prima di ammettersi il soggetto ad osservare gli esercizi, prendersene licenza dall'eminentissimo protettore, e riconosciuto abile dai sacerdoti già ammessi, ed approvato negli scrutini segreti, almeno con la maggior parte dei voti, se ne darà parte all'istesso eminentissimo protettore, acciò si degni confermare l'elezione.

Stabilito che sarà alcuno in Congregazione non possa licenziarsi, se non dall'eminentissimo signor cardinal protettore, o con li due terzi dei voti di tutti gli altri sacerdoti, per causa di gravi delitti o di reiterate inosservanze, con la licenza dell'eminentissimo protettore.

CAP. III. — *Osservanze comuni alli sacerdoti.*

Primo faranno ogni giorno all'ora e luogo assegnata almeno mezz'ora d'orazione mentale in comune, e saranno pronti ad intervenire tutti. Ed occorrendo per legittimo impedimento di non potersi alcuno trovare, inviolabilmente la dovrà fare da sè in altra ora, tenendo per certo, che dal far bene questa, ne verrà in conseguenza il buon adempimento di tutto il restante del servizio di Dio e del prossimo, ed al pari dell'orazione sarà il profitto delle loro anime; che perciò dovranno essere molto assidui nell'orazione, e farla senza intermissione, abituandosi con frequentissime orazioni giaculatorie.

Celcbreranno ogni mattina, mentre non siano legittimamente impediti, la santa messa, *salva semper* però l'onesta e debita devozione in ciascuno, conforme dispongono i sagri canoni nel cap. *Significatum de praebendis*, ordinatamente per turno, o ciascuno all'ora assegnatagli dal superiore.

Frequenteranno il santo sacramento della confessione, rimettendosi la frequenza secondo la propria devozione e disposizione; si confesseranno dal confessore proprio della Congregazione, o da quello a cui ciascuno averà maggior confidenza.

Ogni anno faranno gli esercizi spirituali, nei quali si dà loro per consiglio di far la confessione generale annua, che comprenda le materie del passato anno.

Faranno ogni sera l'esame di coscienza in comune, ed il lunedì, mercoledì e venerdì faranno la disciplina, eccettuata le feste che caderanno in detti giorni.

Faranno ogni otto giorni, o almeno ogni quindici, la congregazione delle colpe, nella quale assistendo per turno uno dei sacerdoti che abbia compito il triennio in Congregazione, o il superiore, farà una devota esortazione e conferenza per promuovere tra di loro lo spirito, e per infiammarsi vicendevolmente al buon servizio dell'istituto.

Conservaranno tra di loro una sincera carità e fraterno amore, e se talvolta nascesse tra di loro qualche ombra, o ben minima lesione di carità, saranno solleciti ed accurati a reintegrarsi nella pristina cristiana affezione, e se per avventura fosse seguita qualche parola di mordacità o di contristazione verso il suo prossimo, ne chiederà umilmente perdono all'offeso in pubblico nella stanza dell'orazione, e l'offeso vicendevolmente rivolgerà con pari umiltà sopra di sé la colpa, l'occasione della colpa, ed il superiore, accettando questa vicendevole umiliazione, ingiungerà al colpevole leggiera o nessuna penitenza.

Averanno parimente premura di mantenere gran carità e vicendevole dilezione con tutti li ministri dell'ospedale, aiutandoli e sollevandoli caritatevolmente nelle loro osservanze, e vincendo con la carità ogni loro imperfezione.

Appartiene allo spirito della loro vocazione d'amare teneramente i poveri pellegrini, e tra di loro i sacerdoti, e con pari affetto amare e beneficiare spiritualmente i poveri convalescenti, e nutriranno insieme tra di loro sacerdoti una santa emulazione di bene e santamente servirli nello spirito.

Vestiranno modestamente, escludendo particolarmente il vestire di seta, e si porteranno in ogni altra cosa conforme alla disposizione dei sacri canoni.

Ognuno si trovi in casa all'Are Maria, e

la sera dopo cena, avanti finisca la ricreazione, si serrino le porte, e si consegnino le chiavi al superiore.

Nell'uscir di casa, ognuno metta il suo segno nella tavoletta, andando fuori con ogni modestia, come conviene ai sacerdoti; non si trattengano nei cortili, portici, refettori o altro luogo dell'ospedale a far circoli di nuove, o altri discorsi inutili e vani, e molto meno nella dispensa, cucina, o altre officine del medesimo ospedale; nè tratterranno con li ministri o serventi di esso, se non per quello che concerne il buon incamminamento della divota vita, o per il buon servizio dell'ospedale.

Useranno tra di loro gran carità ed assistenza, quando saranno infermi, somministrando uno all'altro ogni consolazione ed aiuto così spirituale come corporale.

Quando alcuno tra di loro morirà, ciaschedun sacerdote dovrà celebrare una messa per l'anima del defunto, e ciascheduno similmente dovrà celebrare una messa per l'anima dell'eminantissimo protettore, e di monsignor illustrissimo primicerio, ed illustrissimi signori guardiani, in caso di morte.

Interverranno tutti con puntualità alla mensa comune, e dato che sarà il segno ultimo della campanella nell'ora consueta, conforme alla tabella, così la mattina come la sera, si troveranno avanti il refettorio, eccetto però quelli che fossero occupati in servizio della chiesa, nè entrino, se non sono la metà in circa, ed entrati e lavatesi le mani, si faccia la benedizione al solito dal superiore, o in sua assenza dal più anziano che vi sarà; cominci il lettore a leggere, e gli altri a mangiare.

Nel tempo della mensa si osservi sempre da tutti rigoroso silenzio, e si consumerà una parte del tempo nella lezione spirituale, e l'altra in proporre due dubbi, uno di teologia morale, e l'altro di scrittura sacra o sacra erudizione, e ciascuno risponderà con brevità, e così s'osservi anche la sera; e il lettore, finito che averà di leggere, anderà a sedere nell'ultimo luogo vacante, o aspetterà la seconda mensa.

Non si levino da tavola, se non tutti unitamente, quando sarà sparcchiato, eccetto il lettore, quando non avesse finito di mangiare; e poi rese le grazie, si partiranno dal refettorio.

Chi verrà mentre si legge, entrato sarà, farà prima riverenza alla SS. Trinità o altra sacra immagine che si conserverà in refettorio, e poi a quelli che sono a tavola, e fatta la benedizione sotto voce, anderà a sedere all'ultimo luogo vacante.

Tutti li sacerdoti leggeranno e serviranno a mensa per turno, particolarmente i più giovani, aiutandoli anco per turno uno della famiglia, e mancando quello a cui tocca leggere o servire, il più prossimo supplisca, e non si fermi mai in refettorio, se non in tempo della mensa.

Ogni giorno, così dopo pranzo, come dopo cena, averanno insieme almeno mezz'ora di ricreazione nella stanza a quest'effetto destinatagli, e tutti doveranno intervenirvi, se non in caso d'impedimento con licenza del superiore, ed ivi si porteranno con modestia e religiosità.

Nessun sacerdote potrà invitare alcuno alla mensa comune, e molto meno a mangiare nelle loro stanze o altro luogo dell'ospedale senza licenza de' superiori.

Nè alcuno potrà andare alla mensa di alcun amico senza licenza del superiore, il quale sarà molto raro in concederla, e molto circospetto.

Non usciranno di casa senza licenza, che doveranno chiedere con la benedizione dal superiore.

Siano molto parchi e circospetti in ammettere forastieri nelle camere.

Nessun sacerdote potrà accettare carica o incombenza di negozi temporali esterni o contrari alla propria vocazione.

Quando alcuno commetterà qualche errore nel convivere domestico, se ne accuserà in pubblico nella stanza dell'orazione, così per propria emenda, come per edificazione, e per rifacimento dell'esempio dato.

Quando vacerà alcuna stanza, si darà l'azione ai sacerdoti secondo l'ordine dell'anzianità,

CAP. IV. — *Carità verso i pellegrini.*

Averanno viscere di cristiana carità verso i poveri pellegrini, procurando che, per quanto si può, partano dall'ospedale migliori che non ci vennero, ed edificati e consolati.

Entrati ed ammessi che saranno li pellegrini dalli fratelli o ministri a quest'effetto deputati, uno o più di detti sacerdoti, secondo il numero dei pellegrini, li condurrà tutti nella chiesa o cappella di san Filippo, o altro luogo più comodo, e gli farà una breve, chiara ed utile istruzione per la santa confessione e comunione, o sopra qualche atto pratico del cristiano, e li persuaderà a fare la loro confessione generale. La mattina seguente, incamminandosi poi esso con quelli della prima sera alla lavanda de' piedi, gli altri resteranno a recitare la terza parte del rosario o altra orazione.

Giunti alla lavanda, si farà questa sacra funzione puntualmente ed unitamente cogli altri fratelli secondo il rito solito dell'ospedale.

Terminata la lavanda, anderanno con ordine modestamente nel refettorio, dove dai fratelli o dai ministri dell'ospedale a ciò destinati saranno posti a tavola.

Incominciandosi la refezione con la benedizione della mensa, secondo il rito dell'ospedale, e terminandosi col solito rendimento di grazie, durante il tempo della mensa si farà dal sacerdote la lezione di un libro spirituale.

Dopo il rendimento di grazie, anderanno con silenzio e modestia, o alla chiesa, o oratorio, o altro luogo più comodo, ove giunti il sacerdote li farà fare brevemente l'esame di coscienza, e poi li accompagnerà al dormitorio, cantando le litanie della Madonna santissima, o altr'orazione, ed aspersi con l'acqua benedetta, li lascerà con qualche salutare, ma breve ricordo.

Il suddetto sacerdote insinuerà ai fratelli secolari o alli serventi ad avere gran riguardo che ognuno dorma separatamente nel suo letto, e quando mai la molteplicità dei pellegrini portasse la necessità di più d'uno per letto, s'avverta con gran premura di non accompagnare persone d'età sospetta,

e parimente i sani con gli infermi, massime d'infermità comunicabili.

S'avvertirà, che, secondo la dovuta e decente divisione degli uomini dalle donne, ed anco dai sacerdoti, massimamente in occasione di gran concorso, si assegnerà distintamente uno dei sacerdoti per la simile direzione dei loro esercizi spirituali.

La mattina svegliati i pellegrini dal servente, e le pellegrine dalla serva alla debita ora assegnatagli, e vestiti, si porteranno nel luogo destinatogli, dove il sacerdote, a cui toccherà, fatto che gli averà l'esercizio quotidiano con la dovuta e decente divisione degli uomini dalle donne, gli farà una breve e fruttuosa esortazione, o meditazione istruttiva.

In questo tempo saranno pronti al confessionario alcuni confessori, più o meno, secondo il maggiore o minore concorso dei pellegrini, ad ascoltare le confessioni, ed il simile si farà dopo il pranzo nell'ora che sogliono incominciare a comparire i pellegrini nei maggiori concorsi.

Apporterebbe incredibile giovamento ai pellegrini, perchè resterebbero sufficientemente istruiti, e mossi a vivere cristianamente, e se ne partirebbero ben contenti ed edificati, se qualche sacerdote in questi giorni dell'ospitalità potesse trattenerli occupati in continui esercizi, ed assisterli ed istruirli nella pratica degli esercizi ed atti più principali ed importanti del cristiano; e li tirasse a fare la loro confessione generale, e che un sacerdote, o almeno qualche fratello secolare gli accompagnasse per regolarli ed istruirli alle visite delle sette chiese, o altre più insigni di Roma, e per dargli maggior comodità si potrebbe cercare ai pellegrini qualche soccorso per la refezione della mattina; e quando qualche buon fratello avesse questo spirito d'accompagnarli, ma non potesse metterlo in pratica per la sua povertà che l'obbligasse all'esercizio di qualche arte, sarebbe limosina molto ben impiegata il sovvenirli di necessario vitto.

Sarà anche bene di stampare un piccolo libretto, nel quale si contenga una succinta

e pia istruzione non solamente di quello che si deve divotamente operare in quel tempo dell'ospitalità, visita delle chiese, e viaggio, ma in tutta la lor vita per vivere cristianamente, e sarebbe spedito che quel libretto si stampasse anco in latino, in tedesco, ed altre lingue.

CAP. V. — *Carità verso i convalescenti.*

Primo, i poveri convalescenti costituiscono una vigna del Signore molto feconda e fruttuosa, che merita pure ogni diligenza e coltura.

La mattina ad un'ora discreta saranno svegliati dal loro servente, e levatisi da letto chi potrà, un sacerdote li visiterà, ed avanti il loro altare o oratorio gli farà fare l'esercizio spirituale della mattina, come si è detto per i pellegrini, ecc. Di più farà loro un breve e semplice ragionamento spirituale per istruirli sopra gli atti pratici del cristiano, e per disporli alla confessione e comunione, e di poi offerirà loro comodità di confessarsi per chi si sentisse disposto, e nel medesimo tempo si troveranno altri sacerdoti per sentire le confessioni generali che gli saranno state assegnate; e confessati che saranno, il sopraddetto celebrerà la santa messa per la loro comodità e divozione. Terminata la messa, e rese le grazie per la comunione, si porteranno alla mensa, la quale sarà accompagnata dalla benedizione, lezione, e rendimento di grazie nella conformità si è detto dei pellegrini.

Un altro sacerdote, tre ore in circa dopo il pranzo, visiterà i convalescenti, e farà con loro una divota ed utile conferenza spirituale, pigliando per materia l'esame della coscienza così generale come particolare, l'esercizio dell'orazione, la perfezione di ciascuno nel suo stato, le opere della misericordia così corporali come spirituali, il modo di bene ed utilmente confessarsi e comunicarsi, la praeparazione alla morte, l'introduzione a varie divozioni della sagra Passione di Nostro Signore, della B. Vergine, dell'Angelo Custode, ecc., e gli esorterà a cavare frutto dalla infermità antecedente, dalla quale Dio si è degnato liberarli, con una buona mutazione di vita, con una con-

fessione generale, alla quale si offerisca pronto esso ed altri bisognando, prendendo nota di quelli che vorranno farla. Servirà a trattenerli allegri e sollevati, il cantargli poi qualche lode o canzonetta spirituale, ed il farli recitare la terza parte del Rosario.

Un quarto d'ora avanti cena faranno l'esame di coscienza in comune, e poi si porteranno alla mensa, la quale sarà accompagnata dalla benedizione, lezione sagra, e rendimento di grazie come sopra; dopo la cena li ricondurrà al dormitorio, dove farà il solito esercizio della sera, e data loro la benedizione con l'aspersione dell'acqua santa, li lascerà con qualche buono e breve ricordo.

CAP. VI. — *Della chiesa e sagristia.*

Primo si deputeranno due sacerdoti alla cura e custodia della sagrestia e chiesa, ed uno di loro averà titolo di prefetto della sagristia, e l'altro di coadiutore.

Doveranno questi due sacerdoti essere uomini di molta vigilanza, accurati nel culto di Dio, e di carità e civiltà verso quelli che frequentano la chiesa e sagristia.

Procureranno con ogni diligenza il decoro della casa di Dio, la polizia della chiesa, il candore e decenza degli altari, e della sagra suppellettile.

Sarà loro officio e incombenza che nella chiesa si osservi modestia con escludere circoli dei poco riverenti verso la casa di Dio, e molto più con tenere la chiesa purgata da tutto quello che può offendere, anco in cose minime, la castità, e faranno osservare un rigoroso silenzio tanto in essa quanto nella sagristia.

Averanno a cuore che le funzioni dell'altare e del coro si facciano con puntualità e con decenza, ed a quest'effetto sarà anco destinato un altro sacerdote con titolo di prefetto delle ceremonie.

Apparterrà a loro il procurare che ciascun sacerdote così di casa come di cappellani stranieri celebrino la messa nell'ora ad essi prescritta, acciò con l'ordinato ripartimento delle messe la chiesa resti bene offiziata, ed i confluenti ad essa trovino ad ogni ora pronta comodità di messe.

Bull. Rom. — Vol. XX 55

Invigileranno che i cappellani stipendiati non compariscano all'altare con chioma, o abito dissidente ai sacri canoni, o agli ordini de' superiori; ma celebrino con modestia e divozione dovuta a tanto ministerio, anco per edificazione dei concorrenti alla chiesa. Che però potrà riuscire di molto servizio di Dio, per proprio ed altrui spirituale profitto, introdurre una conferenza, dove intervenissero li suddetti sacerdoti esteri per trattare ivi della disciplina ecclesiastica, dei casi morali, ed altre materie pertinenti allo stato ecclesiastico, per potersi detti sacerdoti abilitare alla cooperazione della salute delle anime, ed all'aiuto delli ministeri ed opere spirituali della chiesa e casa, in caso di bisogno, con licenza dell'eminentissimo protettore e monsignor illustrissimo primicerio.

Invigileranno che i sottosagristani e chierici servano con puntualità e decoro, ed osservino anco, in quello potrà spettare al loro profitto spirituale e servizio da loro dovuto alla chiesa, sagrestia, a quest'istituto, e' gli ordini dei superiori.

Averanno singolare premura, che nel concorso dei pellegrini resti sempre la debita distanza e segregazione degli uomini dalle donne, e che i medesimi pellegrini non si servano della chiesa per luogo di trattenimento, o di conversazione, o di passatempi, particolarmente quando vi intervenissero uomini e donne, ma si assigni loro altro ritiro, o sia loro pensiero il ritrovarselo.

Li sacerdoti deputati dal superiore assisteranno con ogni carità ed assiduità al confessionario in chiesa nelle mattine di festa ed altri giorni di concorso, e nelle mattine feriali hasterà che un solo di loro per turno v'assista sempre.

Sarà buon ordine che il prefetto e suo coadiutore negli affari di chiesa giornalmente occorrenti conferiscano le difficoltà con gli altri sacerdoti per darne poi parte all'eminentissimo protettore e monsignor illustrissimo primicerio.

Sarà buon servizio e grande utilità dell'istituto, che i sacerdoti si esimano, per

1 Coniunct. e redundare videtur (n. r.).

quanto si può, da alcuni pesi, cioè di andare ad accompagnare i defunti, benchè vengano nella nostra chiesa, come di andare a celebrare anniversari fuori della nostra chiesa, o altre simili funzioni, potendosi di queste trasferire il peso agli cappellani stranieri, acciocchè i medesimi sacerdoti con più decoro, e con animo più libero, e con forze più disimpegnate da altre occupazioni, possano con tutto il loro spirito impiegare tutti se stessi, tutti i loro talenti in quello che è essenziale, e che è l'anima dell'istituto, cioè nel buono e perfetto servizio della chiesa e dell'anime, e in particolare dei pellegrini e convalescenti, che propriamente è opera d'insigne carità, che ha tirato a sè l'amore, l'edificazione e l'applauso di tutta Roma, e possiamo dire di tutto il mondo.

Ogni volta che si esporrà il SS. Sacramento nella chiesa, vi interverranno tutti per la processione che si farà tanto nell'esporsi quanto in riponerlo; ed in tutto il tempo che sarà esposto, tanto di giorno quanto di notte, vi assisterà un sacerdote con cotta, conforme il rito, per turno, un'ora per ciascheduno.

Dovranno celebrare ogni mattina e cantare tutte le messe de' vivi e dei defunti per soddisfare agli obblighi della chiesa, salva sempre però l'onestà e debita divozione di ciascuno, come si è detto nel cap. III, come anco assistere ai vesperi tutte le domeniche ed altre feste dell'anno, ed in altri giorni soliti della chiesa, ed ogni sera all'*Ave Maria* cantare la *Salve*, come è solito, all'altare della B. Vergine coll'intervento di tutti.

Non possono, tanto i destinati a confessare attualmente nella chiesa, quanto gli altri, ricevere elemosine per le messe, o per altro effetto, ma devono inviare quelli che vogliono dare quell'elemosina al padre sagristano o altro coadiutore; e quando l'elemosina non fosse per le messe, ma per altre cause, si invii il benefattore a qualcheduno dei signori guardiani, ed in loro assenza al maestro di casa, mentre il benefattore non potesse o non volesse mettere l'elemosina nelle cassette che sono alle porte della chiesa ed ospedale; e se il benefattore non potesse o

non volesse portare, la prenda il sacerdote, e quanto prima la consegna al guardiano, ed in sua assenza al maestro di casa.

CAP. VII. — *Dell'oratorio.*

Non minor obbligo de' pellegrini e convalescenti hanno i sacerdoti verso i fratelli dell'oratorio di fare ogni lodevole applicazione alla cultura spirituale delle loro anime. A quest'effetto si deputi un sacerdote col titolo di padre spirituale dell'oratorio, il quale nelle mattine delle feste dovrà intervenire alle adunanze de' fratelli nell'oratorio.

Quivi uno dei fratelli a ciò destinati leggerà un libretto spirituale assegnatogli, e dopo qualche spazio di lezione, sin che si veda arrivato numero sufficiente dei fratelli per recitare l'orazione della Beata Vergine e dei morti secondo il solito dell'oratorio, si farà fermare la lezione, ed il padre dedurrà uno o più punti da meditare, sopra li quali si tratteranno genuflessi orando mentalmente per breve spazio di tempo di un quarto d'ora.

Dopo la meditazione si reciterà l'offizio, ecc., ed avanti la messa uno dei sacerdoti, secondo il turno, farà ai fratelli un breve ed utile ragionamento spirituale, e tutto questo senza pregiudizio della messa parrocchiale, secondo la disposizione dei sagri canoni, e specialmente del Concilio di Trento.

Nel medesimo tempo uno o più sacerdoti col padre spirituale, secondo il maggiore o minore concorso, assisteranno ad ascoltare le confessioni de' fratelli.

Assisteranno ancora alle loro anime con carità paterna, nel dargli indirizzi spirituali.

Procureranno di promoverli nella frequenza dei santi sacramenti, ed osservanze dei loro statuti, ed altre divozioni praticate dai primitivi fratelli dell'Oratorio e figli del padre S. Filippo, per soddisfare anch'essi all'obbligo che hanno di dare buon esempio al mondo. Perciò gioverebbe molto che si raccogliessero le principali osservanze del cristiano appropriate al loro stato, e si facessero stampare, acciò meglio si potessero apprendere ed osservare, e comunicare anco alle confraternite aggregate; e per fargliele meglio apprendere servirebbe molto bene

che un sacerdote gli facesse conferenza spirituale sopra l'osservanza delle medesime e pratica degli atti cristiani in tempo che stimasse più approposito, e che se gli offerisca di dargli gli esercizi spirituali per alcuni giorni, massime quando occorreranno più feste insieme.

Doveranno anco aver particolar cura dei ministri e serventi dell'ospedale, e dei poveri di S. Maria in Cappella; e per il buon incamminamento di tutta la famiglia nella vita devota, e puntual servizio dell'ospedale, si deputi loro un sacerdote che li instruisca, e faccia ogni settimana la congregazione, conforme si fa alli sacerdoti, e faccia che si confessino e comunichino le feste deputate, e secondo il consiglio del loro confessore, e specialmente ogni prima domenica del mese con li fratelli, e che ogni mattina ascoltino la santa messa, e facciano la sua orazione, ed ogni sera l'esame di coscienza, e se riuscirà possibile, unitamente insieme, e vivano in santa pace e concordia tra di loro, e siano fedeli, esemplari ed accurati nel servizio dell'ospedale e verso dei pellegrini e convalescenti, riverenti verso i sacerdoti, e gli obbediscano in quelle cose che dispongono le presenti costituzioni, e che sono ordinate nelle istruzioni e tabelle perpetue, o da approvarsi dai signori superiori spettanti alla cura spirituale delle loro anime e dei pellegrini e convalescenti, e tra loro si potrà eleggere uno dei più morigerati ed abili che abbia cura d'avvisare ai suoi tempi, e di eseguire quanto gli sarà ordinato dal sacerdote.

Si doveranno ordinare gli esercizi che ciascuno dovrà fare, e sopra ogni esercizio formare una distinta e chiara istruzione, come s'ha da praticare, acciò si renda più facile e fruttuoso, e si dovranno anco descrivere in tavolette gli ordini delle giornate che possano servire per tutto l'anno, acciò ogni cosa si faccia con uniformità, ed a' suoi debiti tempi, e conforme la mente de' signori superiori, dai quali si dovrà prima ogni cosa approvare.

Potranno anco comunicarsi queste costituzioni o altri statuti dell'arciconfraternita

alle confraternite aggregate, ed insieme alle altre che le desiderano, acciò possano metterle in pratica ed osservarle in quelle parti che sarà loro possibile; e dove non converranno e non si potranno mantenere sacerdoti a sufficienza per l'assistenza ai pellegrini e per il dovuto servizio alle chiese ed oratori, potranno supplicare i sacerdoti medesimi delle congregazioni ed altri fratelli, distribuendo fra di loro i ministeri ed uffici, e le congregazioni si aiuteranno scambievolmente per l'osservanza; e senza uscire dalla sfera dell'istituto, con facoltà dell'eminentissimo protettore e monsignor illustrissimo primicerio, potranno alcuni sacerdoti portarsi a dargliene l'indirizzo e regolamento: con questo mezzo e loro esempio promoveranno molto il servizio di Dio in molte confraternite ed altri pii istituti, e gioveranno ad innumerabili anime.

CAP. VIII. — *Offizi de' sacerdoti.*

1. Superiore.
2. Prefetto dei pellegrini.
3. Prefetto dei convalescenti.
4. Prefetto della sagrestia e della chiesa.
5. Suo coadiutore.
6. Prefetto delle ceremonie.
7. Confessore della congregazione.
8. Correttore segreto.
9. Infermiere.
10. Suo coadiutore
11. Padre spirituale dell'oratorio.
12. Correttore della lezione della mensa.
13. Ministro.

I. Ciascuno delli suddetti ministri ed ufficiali di congregazione e famiglia adempirà le particolari incombenze spettantegli secondo il regolamento già stampato, e conforme le istruzioni che sopra le medesime costituzioni ed uffici saranno loro prescritte dai superiori.

II. L'elezione del superiore si rinnoverà e confermerà ogni tre anni con la maggior parte de' voti segreti de' suddetti sacerdoti.

III. Fatta l'elezione, si parteciperà all'eminentissimo protettore per l'approvazione.

IV. Ed il superiore ogni anno eleggerà i sopraddetti ufficiali, seondo la maggior abilità e disposizione de' soggetti, ed averà

cura di ben regolare la congregazione e di far osservare le presenti costituzioni, ecc., e tutti saranno molto puntuali in osservarle; ed essendo stati fedeli in queste poche cose, saranno costituiti dal Signore sopra molti beni.

v. In conformità si dice nel cap. 1 di queste costituzioni, li suddetti sacerdoti restino tanto più astretti ad aver ogni debita obbedienza e soggezione all'eminentissimo protettore e monsignor illustrissimo primicerio, e rispetto dovuto agl'illustrissimi signori guardiani, con osservare quanto si prescrive per loro disciplina nello stato dell'arciconfraternita, approvato da monsignor Filippo Archinto, già vicario del Papa, in quello che non sarà contrario alle presenti costituzioni, che doveranno inviolabilmente osservarsi.

Confirmatio
relatarum con-
stitutionum.

§ 2 Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, dicti exponentes constitutiones huiusmodi, quo firmiter subsistant et servantur exactius, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri summopere desiderant, nos, specialem ipsis exponentibus gratiam facere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus eorum nomine super hoc nobis humiliter porrectis inclinati, de nonnullorum venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium ad ipsas constitutiones examinandas a nobis specialiter deputatorum consilio, omnes et singulas constitutiones praeinsertas, auctoritate apostolica, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et

singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras, ac constitutiones praeinsertas, semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab illis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et defini debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, seu quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis aliâ in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 6. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici scriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides tam in iudicio quam extra illud ubique locorum habeatur, quae haberetur ipsis praesentibus si forent exhibitae vel ostensae.

Clausulae

Derogatio con-
tractuum.

Fides tran-
sumptorum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die III Iunii MDCXCII, pontificatus nostri anno I.
Dat. die 3 Iunii 1692, pontif. anno I.

XXVI.

Conceditur facultas celebrandi tres missas die sabbati sancti in capella S. Mariae de Athocha fratrum Praedicatorum oppidi Matriti.

Innocentius Papa XII.
ad futuram rei memoriam.

Exordium.

Piis orthodoxorum regum de Ecclesia Dei multis nominibus optime meritum studii paternâ charitate libenter obsecundamus, sicut ad omnipotentis Dei gloriam, bonorum operum incrementum, et christiani populi aedificationem salubriter in Domino expedire arbitramur.

Erat immemorabilis consuetudo celebrandi dictas missas, sed ei adversabatur decretum Congregationis.

§ 1. Cum itaque, sicut pro parte carissimi in Christo filii nostri Caroli Hispaniarum regis catholici nobis per dilectum filium nobilem virum modernum ducem de Medinaceli ipsius Caroli regis apud nos et Sedem Apostolicam oratorem nuper expositum fuit, in capella regiâ sub titulo seu invocatione S. Mariae de Athocha nuncupatâ, in ecclesia fratrum Ordinis Praedicatorum oppidi Matriti Toletanae diocesis sitâ, tres missae singulis annis die sabbati sancti immemorabili tempore celebrari hactenus consueverint, nunc vero hac in re obstat decretum a Congregatione venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium sacris ritibus praepositorum novissime, nempe

1 In Innocentii const. ed. MDCXXXVIII, die 26 Iunii, pontif. XII, agitur de missali; et in huius Pontificis const. ed. MDCXCIV, die 3 Augusti, pontif. III, perinititur missa B. Ioannae Alphonsi.

die XI februaryi MDCXC, emanatum, ac a felicitis recordationis Alexandro Papa VIII praedecessore nostro approbatum, per quod celebratio missarum dictâ die sabbati sancti in quibuscumque ecclesiis et oratoriis etiam privatis, non obstante quacumque consuetudine in contrarium, prohibetur, et unicam missam conventualem unâ cum officio eiusdem sabbati sancti celebrandam esse decernitur: nobis propterea, eiusdem Caroli regis nomine per praefatum modernum ducem humiliter supplicatum fuit ut in in praemissis opportune providere de benignitate apostolicâ dignaremur.

§ 2. Nos igitur, piis ipsius Caroli regis votis et supplicationibus huiusmodi, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuentes, de memoratorum cardinalium consilio, ut praedictâ die sabbati sancti in posterum singulis annis, post absolutam missam solemnem, in praefatâ ecclesiâ seu capellâ tres missae tantum, iuxta assertam antiquam et immemorabilem consuetudinem, dummodo tamen praesens gratia non transeat in exemplum, celebrari libere et licite possint et valeant, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, concedimus et indulgemus.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et defini debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apo-

Concessio
praedicta.

Clausulae.

Contractuum
derogatio.

stolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die viii iunii MDCXCII, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 8 iunii 1692, pontif. anno I.

XXVII.

Confirmantur constitutiones Congregationis presbyterorum saecularium in collegio S. Luciae Bononiensis Societatis Iesu¹.

Innocentius Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Prooemium.

In supremo militantis Ecclesiae solio, meritis licet imparibus, per ineffabilem divinae clementiae abundantiam constituti, ea, quae pro felici prosperoque congregationum christifidelium in sortem Domini vocatorum, ac propriae alienaeque saluti laudabili studio incumbentium, ad exercenda christianaе charitatis atque pietatis opera pie sancteque institutarum, regimine et progressu provide prudenterque constituta atque ordinata esse noscuntur, ut firma semper atque illibata persistant, apostolicis muniminis patrocinio, cum id a nobis petitur, libenter roboramus.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecerunt dilecti filii Camillus Malvezzi et Hieronymus Sampieri Bononienses, quod, cum anno proxime praeterito venerabilis frater Iacobus archiepiscopus Bononiensis, ad omnipotentis Dei gloriam et clericalis status in dioecesi Bononiensi perfectionem, Congregationem presbyterorum seu clericorum saecularium in collegio S. Luciae Bononiensis

¹ In const. ed. MDCXCII, die 3 iunii, pontif. I, confirmatae fuere constitutiones presbyterorum SS. Trinitatis peregrinorum et convalescentium de Urbe.

clericorum regularium Societatis Iesu erexerit atque instituerit, eidem Congregationi de mandato ipsius Iacobi archiepiscopi praescriptae fuerunt nonnullae constitutiones tenoris qui sequitur, videlicet:

Constitutioni della Congregazione degli ecclesiastici secolari eretta in Bologna nel collegio di S. Lucia della Compagnia di Gesù, per ordine di monsignor illustrissimo arcivescovo Giacomo Boncompagni l'anno 1691, addi 8 novembre.

I. Il fine di questa Congregazione è attendere, mediante la divina grazia, al proprio profitto spirituale, e rendersi abile di attendere con ogni sforzo al profitto degli altri.

II. Si radunerà la Congregazione il dopo pranzo d'ogni mercoledì non impedito, quando in progresso di tempo non sembrasse qualche altro giorno più opportuno: e tutto l'anno, toltine il settembre e l'ottobre, si eserciteranno i congregati in giorni distinti 1° nella sposizione degli evangeli; 2° in ragionamenti sopra gli atti e canoni de' concili; 3° in decisioni de' casi di coscienza; 4° in osservazioni sopra le rubriche della messa.

III. Mentre si radunano all'ora prefissa ai congregati, si leggerà per un quarto d'ora un libro spirituale. I tre quarti seguenti, dopo l'invocazione dello Spirito Santo, si impiegheranno in uno de' suddetti esercizi, ed in conferenze sopra le materie discusse. Nella mezz'ora ultima, recitate le litanie della beata Vergine, fare una breve esortazione concernente alle virtù ed ogni perfezione dello stato ecclesiastico.

IV. Lo spositore degli evangeli da' sensi letterale e mistico spiegati trarrà uno o più assunti de' più utili e popolari, accennando che cosa potrebbe dirsi per istruzione del popolo; o pure, stretto in poche parole un breve discorso, ragionerà a' congregati come se fossero l'uditorio ch'egli dovesse ammaestrare. Seguirà poi la conferenza, in cui sarà lecito ad ognuno dei congregati o proporre qualche altro assunto

morale, o addurre qualche nuova spiegazione e riflessione de' santi Padri sopra i luoghi spiegati, o muovere qualche dubbio e chiedere lo scioglimento.

V. Se la materia della conferenza sarà assai copiosa, come spesso avviene, si potrà il mercoledì seguente, lasciato il solito esercizio, assegnare tutto il tempo della lezione spirituale fino all'esortazione ad una più esatta e piena conferenza sopra il medesimo testo, per sentire da vari maggior copia di osservazioni e documenti de' santi Padri, e mettersi a memoria maggior varietà di argomenti morali confacevoli alla capacità del popolo, ed atti a muovere gli animi all'abborrimento del vizio ed amore d'ogni virtù.

VI. Chi ragionerà sopra de' concili, data una breve contezza del tempo, luogo, occasione, numero e qualità de' padri convocati, spiegherà con speciale accuratezza i dogmi stabiliti per mantenimento della fede, e i canoni decretati per la riforma de' costumi. Le conferenze si faranno specialmente sopra i due punti accennati, e sopra le autorità e ragioni espresse negli atti sinodali, che mossero i padri a dichiarare ciò che spetta alla sincerità del credere, ed ordinare ciò che giova alla santità dell'operare.

VII. Il decisore de' casi, soddisfatto con brevità e chiarezza ad uno o più quesiti del caso proposto, risponderà alle difficoltà che da qualunque de' congregati gli potranno essere opposte.

VIII. Le rubriche della messa potranno ora semplicemente spiegarsi, ora attualmente esercitarsi, come più caderà in acconcio. Le conferenze di questa materia si faranno specialmente o sopra i sensi mistici di qualunque minima cerimonia o rito ecclesiastico, o sopra i difetti che quotidianamente si commettono circa l'esatta osservanza di dette ceremonie e rubriche.

IX. Tutti li congregati si ricorderanno spesso qual sorta di vita richiegga da' suoi ministri il sommo nostro sacerdote Cristo Gesù, sanctus, innocens, impollutus, segregatus a peccatoribus, et excelsior caelis factus. E però s'ingegneranno, coll'esercizio d'ogni solida virtù, e massime dell'umiltà, morti-

ficazione, carità e modestia nel parlare, conversare, vestire, nel portamento tutto della persona, di giungere a quell'innocenza di vita, che è di tanto splendore allo stato ecclesiastico, e cagiona tanto frutto col solo esempio allo stato laicale.

X. Avranno tutti un padre spirituale stabile, a cui almeno una volta l'anno renderanno intiero conto di tutta la sua coscienza, nè gli manifesteranno solamente i difetti, ma le divozioni, penitenze, limosine, visite de' spedali, e virtù tutte, per esser da quello indirizzati, ed assicurarsi di non errare.

XI. Daranno ogni giorno quel tempo all'esame di coscienza, all'orazione mentale, alla lezione spirituale, che gli suggerirà la propria divozione regolata dalla voce e consiglio del proprio direttore, in cui si avvezzeranno di riconoscere la voce del Signore.

XII. Faranno ogni anno per otto intieri giorni gli esercizi spirituali di S. Ignazio nel solito oratorio, e non potendo a suo tempo cogli altri intervenire al comune ritiro, soddisfaranno in privato, per quanto gli sarà possibile, all'obbligo loro, con partecipazione ed indirizzo del padre della Congregazione, a maggior utilità sua e de' prossimi, ed a maggior gloria del Signore e della sua santissima Madre, particolare protettrice della Congregazione, e maestra di sì fruttuoso modo di orare e di migliorare sè stesso.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, ex tam pio instituto uberes fructus in beneficium animarum hactenus provenerint, et maiores de cetero proventuros esse speretur, ac proinde dicti exponentes, quibus id ex peculiari eorum officio incumbit, constitutiones huiusmodi, quo firmiter subsistant et serventur exactius, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri summopere desiderent: nos, specialem ipsis exponentibus gratiam facere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ec-

A quo instituta dicta Congregatio, et constitutiones sequentes.

Confirmatio
relatarum
constitutionum.

clesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censes, supplicationibus eorum nomine super hoc nobis humiliter porrectis inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium Concilii Tridentini interpretum consilio, et attentis relationibus dicti Iacobi archiepiscopi, necnon dilecti filii nostri Leandri dictae S. R. E. cardinalis Coloredi nuncupati, ad quem Congregatio memoratorum cardinalium easdem constitutiones pro revisione remisit, super praemissis eisdem cardinalibus factis, praeinsertas constitutiones, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus; salvâ tamen semper in praemissis auctoritate supradictae Congregationis cardinalium.

Clausulae.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras, et constitutiones praeinsertas, semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quaecumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrariorum derogatio.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quate-

nus opus sit, dictae Congregationis praesbyterorum, seu clericorum, aliisque quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, seu quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac insertis habentes, illis aliâs in suo robore permanentibus, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 5. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra illud habeatur, quae haberetur ipsis praesentibus si forent exhibitae vel ostensae.

Fides transumptorum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XXI iunii MDCXCII, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 21 iunii 1692, pontif. anno I

XXVIII.

Praescribitur moderatio servanda a Pontifice in concedendis bonis ecclesiasticis suis consanguineis et affinibus, horumque loco adlectis, necnon modus in signandis gratiis per concessum ipso aegrotante¹.

¹ In Alexandri VIII constit. edit. MDCXC, die 15 martii, pontif. I, iterum restituuntur redditus vicecancellario; et in huius Pontificis const. editâ MDCXCIII, die 15 octobris, pontif. II, modus imponitur cardinalibus circa privilegium testandi.

**Innocentius Episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.**

Exordium.

Romanum decet Pontificem, tamquam fidelem servum et prudentem quem constituit Dominus super familiam suam, in Ecclesiae catholicae conspectu actum suum ita ordinare, ut ipse quidem in diebus suis placeat Domino et inveniat iustus, fiatque forma gregis ex animo, et bonus sit Christi odor in omni loco; ceteri vero antistites et ecclesiarum praelati, in partem sollicitudinis, cuius ei commissa est plenitudo, vocati, aliique christifideles, quos curae suae divinitus creditos in visceribus paternae gerit charitatis, eius exemplo atque praeceptis, caduca mundi huius despiciere, carnisque et sanguinis laqueos effugere, ac de bonis et rebus ecclesiasticis iuxta aequitatis et iustitiae leges disponere, et spiritualium remigio alarum ad caelestia contendere atque evolare, auxiliante Domino, condiscant. Hinc ad ea sacrorum canonum instituta, quae episcopis, ne bonis et redditibus Ecclesiae consanguineos suos augere studeant, interdicit, considerationis nostrae aciem convertentes, eam nobis in supremâ beati Petri apostolorum principis, cui caro et sanguis non revelavit, Sede constitutus, ab ipso pontificatus nostri primordio servandam proposuimus, et hactenus, Deo adjuvante, servare studuimus disciplinam, ut, in bonorum et reddituum ad hanc Sanctam Sedem et Cameram nostram Apostolicam spectantium distributione, iustitiae atque prudentiae leges et regulas accurate custodientes, summam meritorum, nullam autem carnis et sanguinis aut cuiuscumque humani affectus rationem haberemus. Et licet in Dei misericordiâ speremus, tales nobis successuros Romanos Pontifices, qui non

minus hac in parte, quam in reliquis munus suum impleant, et Ecclesiam universam spiritualium aromatum odore perfundant; nihilominus ea, quae nobis licere non patimur, aliis indicare, salubremque in S. R. E. omnium ecclesiarum matre et magistrâ circa praemissa normam et legem constituere atque stabilire decrevimus.

§ 1. Habitâ igitur super his cum venerabilibus fratribus nostris eiusdem S. R. E. cardinalibus deliberatione maturâ, ac de illorum consilio pariter et assensu, ad omnipotentis Dei gloriam, Apostolicae Sedis honorem, ac antistitum, praelatorum, aliorumque ecclesiasticorum aedificationem et bonum exemplum, hac nostrâ perpetuo valiturâ constitutione statuimus atque decernimus, salutarem hanc de cetero in dictâ S. R. E. servari rationem atque disciplinam ut nec a nobis, nec ab ullo Romanorum Pontificum successorum nostrorum, ad favorem nostrorum sive suorum respective fratrum, nepotum, aliorumque quorumcumque consanguineorum, seu affinium, sive illorum quos in locum nepotum aliorumque consanguineorum per cooptationem in familiam aut aliter adlegi seu adscisci contigerit, de bonis, pecuniis, locis montium vacabilium et non vacabilium, officiis venalibus, illorumque pretio, creditis, redditibus, rebus et iuribus quibuscumque ad Sedem et Cameram praefatas quovis modo spectantibus vel quaecumque spectaturis, etiam ex emolumentis Datariae, Cancellariae Apostolicae, Secretariae brevium, spoliolorum ecclesiasticorum, et quarumcumque palatii apostolici portionum seu distributionum provenientibus, liberalitatis et donationis aliove quovis gratuito seu lucrativo titulo, directe vel indirecte, etiam servitorum et meritorum, quae tamen talia

Nonnulli titulo iustitiae liceat dare dictis personis praefata bona.

non sint ut ex lege iustitiae eam exigant remunerationem, aliove quolibet colore seu praetextu, sive etiam supra veram ipsorum servitiorum et meritum rationem, ullo modo in posterum disponatur.

Quid fas sit in caso inopiae eorum.

§ 2. Quod si fratres, nepotes, consanguinei, vel affines, seu illorum loco adlecti sive adsciti praefati, inopiā laboraverint, poterit Romanus Pontifex pro tempore existens, pro timorata suā conscientia, illorum paupertatem eodem omnino modo sublevare, quo pauperum extraneorum inopiae subvenire fas est.

Ut tollatur praetextus stipendiorum, hoc aboleatur cum pluribus officiis et muneribus saecularibus.

§ 3. Ne autem, quod directe prohibetur, indirecte permittatur, magnorum stipendiorum seu honorariorum nonnullis Sedis praedictae officiis seu muneribus (quae consanguineis vel affinibus seu adlectis vel adscitis praefatis concedi ut plurimum consueverunt) assignatarum ratione¹, stipendia, provisiones, sive salaria et honoraria, et aliās quomodolibet nuncupari solita emolumenta quaecumque, quae antehac per Cameram praedictam in civitate Avenionensi et comitatu Venayssino nostris in spiritualibus et temporalibus vicario generali ac in illis et vicinis quinque provinciis eiusdem Sedis de latere legato praestari et solvi plerumque solita et consueta fuerunt, superintendentis vero generalis negotiorum Sedis Apostolicae, necnon totius militiae tam equestris quam pedestris Status nostri Ecclesiastici gubernatoris et capitanei generalis, itidemque classis et triemium pontificiarum praefecti, illiusque et illarum commissarii et locumtenentis generalis, arciumque et turrium ad littora maris tam Adriatici quam Thyrreni existentium superintendentis generalis, praefecti quoque generalis utriusque

¹ Potius lege assignatarum rationes, vel assignationes (n. r.).

custodiae corporis Romani Pontificis, eiusque locumtenentis generalis, item castellani Arcis S. Angeli de Urbe gubernatoris, ut aliās deputabatur, civitatis Beneventanae (cuius tamen gubernium ad instar aliorum praedicti nostri Status, prout impraesentiarum servatur, remaneat) et arcis Beneventanae praefecti, item gubernatoris oppidi nostri Civitatisvetulae, ac demum Perusinae, Anconitanae et novae Asculanae respective arcium praefecti seu castellani officia et munera ipsa, cum omnibus et singulis illorum et cuiuslibet eorum iuribus, praerogativis, stipendiis, salariis et emolumentis quibuscumque, perpetuo supprimimus et abolemus, illaque deinceps quomodocumque et quandocumque renovari prohibemus, nec cuiquam de cetero assignari et praestari seu concedi et conferri respective volumus atque decernimus. Quod si pro rerum qualitate, temporumque contingentia, manifesta urgensque necessitas munera seu officia militaria huiusmodi vel aliqua ex eis de novo institui exegerit, viros ad illa assumi volumus et mandamus strenuos et fideles, eximia virtute praestantes, reique militaris apprime peritos, et in illa diuturno ac probato usu exercitatos, quibus Romanus Pontifex pro tempore existens, secundum datam sibi a Domino sapientiam, pro ratione laboris, industriae, atque periculi, competentia et congruentia stipendia assignabit. Porro si nostri successorumque nostrorum Romanorum Pontificum pro tempore existentium fratres, nepotes et alii quicumque consanguinei, seu affines, sive veri, sive, ut praefertur, adlecti et adsciti, vitam ecclesiasticam elegerint, ac ecclesiarum et monasteriorum, aliorumque beneficiorum et officiorum ecclesiasticorum, ac annuarum pensionum super eorum

fructibus consecutionis capaces fuerint, eam in reddituum et proventuum ecclesiasticorum distributione eis faciendam servari volumus moderationem, ut non nisi iuxta eorum merita et non ultra congruam pro¹ gradus vel dignitatis, quem vel quam in Ecclesia obtinuerint, nullo ad consanguinitatem, affinitatem, seu adlectionem erga Romanum Pontificem habito respectu, sustentationem, eiusmodi redditus et proventus ecclesiastici eis distribuantur, quo, custodia in omnibus ecclesiasticae disciplinae atque iustitiae distributivae regulā, nemini relinquatur conquerendi vel obloquendi occasio, sed ecclesiastica stipendia ministrantibus in Ecclesia Dei aequā lance pro uniuscuiusque merito assignentur.

Cardinalibus assignari non possunt ad vitam plusquam duodecim millia scuta.

§ 4. Quoad illos autem ex fratribus, nepotibus, aliisque consanguineis seu affinibus Romanorum Pontificum pro tempore existentium praefatorum, sive veris, sive, ut praefertur, adlectis et adscitis, quos, eximiis eorum ita exigentibus meritis, ad sublimem cardinalatus dignitatem assumi contigerit, eam quoque de cetero servari volumus moderationem, ut ecclesiae, monasteria, commendae, aliave cuiusvis generis beneficia et officia ecclesiastica ac pensiones annuae super illorum fructibus unicuique eorumdem respective conferenda, commendanda et concedenda, ac reservandae et assignandae, verum valorem annum duodecim millium scutorum monetae romanae, computatis insimul beneficiorum et officiorum quibuscumque fructibus et pensionum quantitativis, in totum non excedant: in eā tamen taxatione non comprehendantur emolumenta officiorum eiusdem Apostolicae Sedis et Romanae Curiae S.R.E. cardinalibus demandari seu concedi so-

¹ Praeposit. pro delenda videtur (n. r.).

litorum, aliorumque munerum, quae ipsis non ad vitam vel in perpetuum, sed ad tempus seu beneplacitum Romani Pontificis pro tempore existentis demandata seu concessa fuerint. Declarantes, quod deinceps praefati, qui vitam ecclesiasticam elegerint, seu ad sublimem cardinalatus dignitatem fuerint assumpti, quoscumque titulos fructuum reservationibus gravatos, sive praeventivas vel eventitias pensiones, ultra moderationem ut supra respective praescriptam, nullatenus assequi valeant.

§ 5. Quod si forsā (quod absit) modus circa praemissa sic congruenter salubriterque praescriptus in posterum excedatur, curae erit Romanis Pontificibus successoribus, donationes gratuitas, seu lucrativas dispositiones, excessivas subventiones, munerum et officiorum seu illorum stipendiorum et emolumentorum concessionem, ac reddituum et proventuum ecclesiasticorum distributionem, necnon collationes, commendas, concessionem, reservationem et assignationem, aliave praemissa, contra vel ultra modum ut praefertur praescriptum factas seu facta, rescindere, revocare et in nihilum redigere, ac ut praefertur donata, elargita, concessa, collata, commendata, reservata et assignata a consanguineis et affinibus, sive veris, sive adlectis et adscitis praefatis, eorumque haeredibus et successoribus respective, etiam manu regia et de apostolicae potestatis plenitudine vindicare et auferre, ac Camerae Apostolicae applicare et incorporare, aliisque respective conferre, commendare, concedere et assignare, ac aliās desuper opportune providere seu disponere.

§ 6. Quia vero aegrotante Romano Pontifice nonnunquam contigit ut signaturae gratiarum, quae per concessum fieri dicuntur, modum illum excederent,

Si secus quid fiat, ut successor Pontifex rescindat.

Modus servandus in signaturis gratis per concessum aegrotante Pontifice.

quem ipse Romanus Pontifex, dum bene valebat, servare consueverat; statuimus atque decernimus, ut ii, quibus eiusmodi signaturae per concessum a Romano Pontifice aegrotante, etiam per chirographum speciale manu ipsius Romani Pontificis subscriptum, vel aliis quomodocumque committi contigerit, cuiuscumque status, gradus, ordinis et dignitatis fuerint, etiamsi cardinalatus honore praefulgeant, nullas huiusmodi gratias signare vel expedire valeant, nisi fuerint ad illas adhibiti duo eiusdem S. R. E. cardinales, qui, una cum signatore praefato coram ipsomet Romano Pontifice eas concedente ac expediri mandante, earumdem gratiarum supplicationibus sive minutis aut chirographis aliisque concessionum scripturis subscribant; alioquin, quidquid secus actum gestumve fuerit, nullum, irritum et invalidum, nulliusque sit roboris vel momenti; et qui huic saluherrimae sanctioni contraverint, ab ipso Romano Pontifice sanitati restituto, vel eius successoribus, condignis poenis puniantur.

Haece constitutio confirmanda est iuramento ab omnibus cardinalibus et Pontificibus

§ 7. Ut autem praemissa omnia et singula perpetuo et inviolabiliter observentur, volumus et apostolicam auctoritate decernimus, ut, sicut eiusdem S. R. E. cardinales in Romanam Curiam praesentes hanc constitutionem quantum in eis erit observare, illique non contravenire, nec ullis contrafacientibus, etiam Romanis Pontificibus, consentire, nec absolutionem a iuramento praestito petere, nec oblatam aut concessam acceptare promiserunt et iurarunt, item quoque per absentes ab eadem curia dictae S. R. E. cardinales, quandocumque ad eam advenerint, ac per futuros cardinales in assumptione pilei promitti et iurari debeat, promissioque et iuramentum huiusmodi in formulam iuramenti per eosdem cardinales praestari soliti adiun-

gantur et adscribantur. Occurrente autem quandocumque eiusdem Apostolicae Sedis vacatione, iidem cardinales in conclavi, quando de observandis felicis recordationis praedecessorum nostrorum Iulii Papae II, super electione Romani Pontificis, Pii Papae V, ne civitates et loca S. R. E. infeudentur, et Sixti Papae V, de pecuniis in Arce S. Angeli positae inde non amovendis, aliisque nonnullis constitutionibus apostolicis iuramentum praestare solent, etiam de praesenti constitutione per quemlibet eorum, qui Romanus Pontifex electus fuerit, inviolabiliter observanda, et postmodum ipse ad supremi apostolatus officium assumptus, post assumptionem huiusmodi, hoc ipsum promittere et iurare debeat, servatis etiam aliis omnibus et singulis illis, quae circa iuramentum huiusmodi in praefata Sixti praedecessoris constitutione, anno Incarnationis dominicae MDLXXXVI, XI kalendas maii, pontificatus sui anno I edita, praescribuntur.

§ 8. Has quoque nostras litteras in libellum redigi, et post praedictas Iulii, Pii et Sixti, quae in conclavi legi solent, aliorumque praedecessorum nostrorum constitutiones adiungi, et in quinterno Cancellariae nostrae Apostolicae una cum aliis constitutionibus apostolicis adscribi et ad valvas ecclesiae Lateranensis, basilicae Principis apostolorum, dictaeque Cancellariae, et in acie Campiflorae de Urbe publicari, ipsarumque praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eandem prorsus fidem tam in iudicio quam extra illud ubique haberi volumus, quae iisdem praesentibus haberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Item adiungenda aliae constitutiones et publicanda.

Sanctio poe-
dalis.

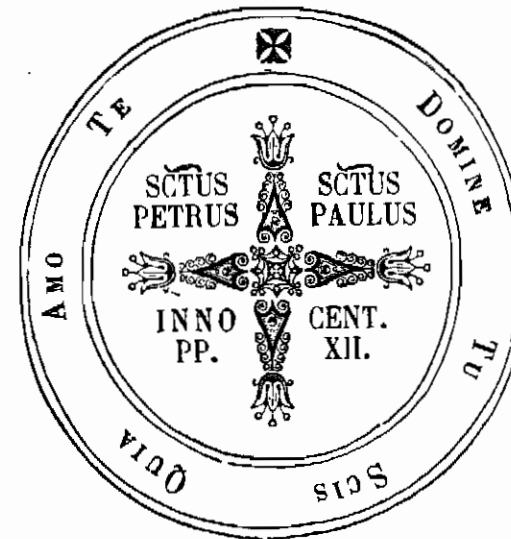
§ 9. Nulli ergo omnino hominum liceat paginam hanc nostrarum constitutionis, suppressionis, abolitionis, taxationis, statutorum, decretorum, voluntatum et mandati infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, anno Incarnationis dominicae MDCXCII, X kalendas Iulii, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 22 Iunii 1692, pontif. anno I.

✠ EGO INNOCENTIUS

CATHOLICAE ECCLESIAE EPISCOPUS
PROMITTO, VOVEO ET IURO.

† Ego Alderanus episcopus Ostiensis cardinalis Cybo promitto, voveo et iuro.

†

† Ego Iacobus episcopus Tusculanus cardinalis Fransonus promitto, voveo et iuro.

† Ego P. episcopus Praenestinus cardinalis de Alteriis S. R. E. camerarius promitto, voveo et iuro.

†

†

† Ego F. tituli S. Praxedis presbyter cardinalis Maidalchini promitto, voveo et iuro.

† Ego Carolus tituli S. Laurentii in Lucina presbyter cardinalis Barberinus promitto, voveo et iuro.

†

†

†

† Ego Nicolaus tituli S. Calisti presbyter cardinalis Acciaiolus promitto, voveo et iuro.

† Ego Gaspar tituli S. Mariae Transtiberim presbyter cardinalis Carpineus promitto, voveo et iuro.

† Ego Caesar tituli SS. Trinitatis in Monte Pincio presbyter cardinalis de Estrées promitto, voveo et iuro.

†

†

† Ego Franciscus tituli S. Matthaei in Merulana presbyter cardinalis Nerlius promitto, voveo et iuro.

† Ego Hieronymus tituli S. Sylvestri de Capite presbyter cardinalis Casanate promitto, voveo et iuro.

† Ego Galeatius tituli Ss. Quirici et Iulitae presbyter cardinalis Marescottus promitto, voveo et iuro.

† Ego Fabritius tituli S. Chrysogoni presbyter cardinalis Spada promitto, voveo et iuro.

† Ego P. Thomas Howardus tituli S. Mariae super Minervam presbyter cardinalis de Norfolkia promitto, voveo et iuro.

† Ego Ioannes Baptista tituli S. Caeciliae presbyter cardinalis Spinula promitto, voveo et iuro.

†

†

†

† Ego frater Laurentius Basilicae Ss. XII Apostolorum presbyter cardinalis de Laurea promitto, voveo et iuro.

† Ego Iacobus tituli S. Mariae de Arcaeli presbyter cardinalis de Angelis promitto, voveo et iuro.

†

†
†
† Ego Marcus Antonius Barbadius tituli S. Susannae presbyter cardinalis S. Susannae promitto, voveo et iuro.
†
†
† Ego Ioannes tituli S. Petri in Monte Aureo presbyter cardinalis de Gaessen promitto, voveo et iuro.
†
†
† Ego P. Maria tituli S. Marcelli presbyter cardinalis Petruccius promitto, voveo et iuro.
†
†
† Ego Ioseph Saens tituli S. Balbinae presbyter cardinalis de Aguirre promitto, voveo et iuro.
† Ego Leander tituli Ss. Nerii et Achillei presbyter cardinalis Coloretus maior poenitentiarius promitto, voveo et iuro.
† Ego Fortunatus tituli Ss. Ioannis et Pauli presbyter cardinalis Carafa promitto, voveo et iuro.
† Ego Bandinus tituli S. Pancratii presbyter cardinalis Panciaticus promitto, voveo et iuro.
†
† Ego Ferdinandus tituli S. Clementis presbyter cardinalis de Abdua promitto, voveo et iuro.
† Ego Tussanus tituli S. Agnetis extra moenia presbyter cardinalis de Janson Forbin promitto, voveo et iuro.
† Ego Ioannes Baptista tituli S. Laurentii in Pane et Perna presbyter cardinalis Rubinus promitto, voveo et iuro.
† Ego Ioannes Baptista S. Anastasiae presbyter cardinalis Costagutus promitto, voveo et iuro.

† Ego Urbanus S. Mariae in Vialata diaconus cardinalis Sacchettus promitto, voveo et iuro.
†
†
† Ego Fulvius Ss. Cosmae et Damiani diaconus cardinalis Astallius promitto, voveo et iuro.
†
†
† Ego Petrus S. Laurentii in Damaso diaconus cardinalis Ottobonus S. R. E. vicecancellarius promitto, voveo et iuro.
† Ego C. S. Mariae in Cosmedin diaconus cardinalis Bichius promitto, voveo et iuro.
†
† Ego Aloysius S. Mariae in Porticu diaconus cardinalis Homodeus promitto, voveo et iuro.
† Ego Ioannes Franciscus S. Adriani diaconus cardinalis Albanus promitto, voveo et iuro.
† Ego Franciscus S. Angeli in Foro Piscium diaconus cardinalis Barberinus promitto, voveo et iuro.
† Ego Laurentius S. Mariae in Aquiro diaconus cardinalis de Alteriis promitto, voveo et iuro.

XXIX.

*Confirmantur decreta capituli generalis et Congregationis episcoporum et regularium pro celebratione capituli provincialis fratrum Discalceatorum sancti Augustini provinciae Germaniae.*¹

Innocentius Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Nuper, pro parte dilecti filii procuratoris generalis Congregationis Italiae fratrum Ordinis Eremitarum sancti Augu-

¹ Eadem facultas concessa fuit eremitis Discalceatis Congregationis Italiae a Clemente XI const. ed. mdccl, die 30 aprilis, pontif. i.

stini Excalceatorum nuncupatorum, Congregationi venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositae expositum fuit, quod capitulum generale dictae Congregationis Italiae, novissime, sub praesidentia venerabilis fratris nostri Palutii episcopi Praenestini eiusdem S. R. E. cardinalis de Alteriis nuncupati, Ordinis praedicti apud nos et Sedem Apostolicam protectoris, celebratum, ad favorem provinciae Germaniae eiusdem Congregationis Italiae decretum edidit tenoris qui sequitur, videlicet: « Die VII maii sess. VII post vespas lectus fuit supplex libellus provinciae Germanicae, in quo repetit preces in aliis capitulis generalibus porrectas, quod ei soli concedatur celebratio capituli provincialis ob particulares rationes adductas, atque etiam ob instantiam augustissimi imperatoris; et annuente eminentissimo et reverendissimo domino cardinale Palutio de Alteriis S. R. E. camerario protectore nostro, et praesentis capituli generalis apostolico praesidente, mature consideratis considerandis, decernimus et statuimus, quod omnino concedatur, sicut de facto concedimus, itaut possit incipere capitulum provinciale in secundo anno praesentis triennii iuxta methodum statutam in capitulo generali de anno mdcxxviii, et in praesenti approbatam et confirmatam cum nonnullis additionibus, prout in exemplari subscripto ab eminentissimo praedicto protectore et a praeside necnon ab omnibus et singulis patribus definitorii generalis; insuper impartiantur facultatem patri Calisto a S. Innocentio procuratori generali ex praeteritis impetrandi confirmationem praesentis decreti a sacra Congregatione statuti¹ episcoporum et regularium pra-

¹ Forsan negotiis et consultationibus (R. T.).

posita, et, qualenus opus esset, etiam robur apostolicum a sanctissimo domino nostro Innocentio Papa XII. Omnibus per vota secreta concurrentibus, cardinalis DE ALTERIIS protector et praeses ».

Et proinde pro parte dicti procuratoris generalis praedictae cardinalium Congregationi supplicato ut decretum huiusmodi confirmaret, emanavit ab eadem Congregatione cardinalium decretum tenoris sequentis, videlicet: « Sacra Congregatio eminentissimorum et reverendissimorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praeposita, attentis narratis, petitam confirmationem, servata tamen in omnibus unitate et subiectione, prout antea, oratori benigne concessit. Romae XXIII maii MDCXCII.

H. card. CASANATA.

Locus † sigilli.

A. ALTOVITUS secret. ».

§ 2. Cum autem, sicut dictus procurator generalis nobis subinde exponi fecit, ipse praemissa, quo firmiter subsistant et serventur exactius, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri summopere desideret: nos, ipsius procuratoris generalis votis hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, praesertim novissimi capituli generalis decretum, a memorata cardinalium Congregatione ut praemittitur confirmatum, necnon desuper emanatum decretum a Congre-

De rebus Congregationis.

Confirmatio relatorum decretorum.

gatione cardinalium, decretum itidem praesertim, auctoritate apostolica, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robor adiicimus; salvâ tamen semper in praemissis auctoritate Congregationis dictorum cardinalium.

Clausulae. § 3. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quodcumque spectabit, plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrariorum derogatio. § 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, Ordinis, Congregationis Italiae et provinciarum praedictorum, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis aliâ in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxx iunii MDCXCII, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 30 iunii 1692, pontif. anno I.

XXX.

Decretum particularis Congregationis, quo abolentur omnes iudices particulares, et tribunalia Urbis revocantur ad ius commune.

Innocentius Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Ad radicibus submovendum quotidianos iurisdictionum conflictus et intolerabiles abusus, qui in Romanâ Curia ex multitudine iudicum particularium exercentium ex privilegio privatam seu cumulativam iurisdictionem, nimis irreperunt, Congregatio particularis, a sanctissimo domino nostro Innocentio divina providentiâ Papa XII specialiter (ut infra) deputata, censuit nullum aliud magis proprium, iustius et aptius remedium dari posse huic gravissimo malo, per quod iurisdictionis iudicum et tribunalium ordinariarum ad nihilum fere redacta reperitur, quam mediante novâ constitutione¹ per Sanctitatem suam promulgandâ penitus tollere et abrogare omnes praedictas iudicaturas particulares vigore privilegiorum hactenus erectas et constitutas, et proinde ad viam iuris reducere omnia et singula indulta, facultates et privilegia eligendi seu deputandi tam in primâ quam in ulterioribus instantiis omnes praedictos iudices particulares quocumque nomine nuncupatos concessa per praedecessores Romanos Pontifices congregationibus etiam S. R. E. cardinalium, ecclesiis et basilicis etiam patriarchalibus, universitatibus, monasteriis, collegiis, etiam sub curâ et administratione patrum So-

¹ In Innocentii XI constitut. edit. MDCLXXXIX, die 28 iunii, pontif. XIII, extat reformatio tribunalium; et in huius Pontificis const. ed. MDCXCII, die xvii septembris, pontif. II, revocatio tribunalium particularium.

² Edit. Main. legit *Congregatione* (R. T.).

cietatis Jesu existentibus, hospitalibus, archihospitalibus, etiam Sancti Spiritus in Saxia, confraternitatibus, conservatoriis, domibus piis, etiam almae Domus Lauretanae, capellis, altaribus, montibus etiam pietatis, ceterisque aliis locis piis, quocumque pariter nomine nuncupatis, seu cardinalibus, eorum protectoribus, archipresbyteris, abbatibus, vicariis, aliisque administratoribus quibuscumque, in quibusvis causis civilibus, criminalibus, aut mixtis dictarum ecclesiarum, locorum priorum, aliorumque, ut supra, necnon eorum officialium, dignitatum, canonicorum, beneficiariorum, afflictuariorum, emphyteutarum, colonorum, aliorumque quomodolibet inservientium eisdem locis piis, illorumque bonis et tenentis, etiamsi privilegia praedicta appareant seu fuerint concessa motu proprio, consistorialiter, seu in limine foundationis, sive ex causâ onerosâ, vel pro bono publico spirituali, aut temporali, et quantumvis extiterint semel ac pluries per Sedem Apostolicam confirmata et innovata, cum quibusvis facultatibus et auctoritatibus eligendi notarios sibi benevisos, ac providendi summarie, de plano, solâ facti veritate inspectâ, sine strepitu et figurâ iudicii, manu regiâ, ac quacumque appellatione, reclamatione, recursu, revisione, supplicatione, seu restitutione in integrum remotis, seu cum aliis similibus aut maioribus facultatibus, ac quibuslibet efficacissimis clausulis munita noscantur, etiamsi istae continerent derogatorias ad futura, seu derogatorias derogatarum, seu mandarent revocari non posse nisi auditis etiam pluries habentibus interesse, itant constitutionis per Sanctitatem suam promulgandae effectus sit quod in omnibus et per omnia praedicta privilegia, facultates et indulta, quocumque titulo, causâ, vel ra-

tione, aut verborum amplitudine edita seu concessa, habeantur ac si non emanassent, aut numquam fuissent confirmata vel innovata.

§ 2. Mens autem ac sensus Congregationis fuit et est sub praesenti ordinatione non comprehendere causas iam instructas seu aliâs legitime contestatas coram iudicibus particularibus, quive propterea, eâ non obstante, poterunt ad illarum expeditionem prout iuris fuerit procedere; verum si causis huiusmodi expeditis appellari, reclamari, supplicari, recurri, aut in integrum peti restitutio contingat, appellationes huiusmodi, reclamationes, supplicationes, restitutiones in integrum devolvantur ad signaturam iustitiae, prout practatur in ceteris causis expeditis a iudicibus ordinariis, nec amplius redire possint ad tribunalia antiquorum privilegiorum, sive ad protectores, archipresbyteros, aliosque ut supra; prout nec etiam in casu recursuum et appellationum in posterum interponendorum a sententiis et decretis¹ iudicum per eosdem privilegiatos extra Curiam deputatorum seu deputandorum, huiusmodi recursus et appellationes non amplius ad supranominatos, sed ad iudices ordinarios et competentes Romanae Curiae devolvi debeantur².

§ 3. Declarando tamen, quod per praesentem ordinationem non censeatur ullo modo adempta cardinalibus, archipresbyteris, protectoribus, seu titularibus, eorumque vicariis, aliisque deputatis, facultas seu iurisdictionis in his quae concernunt servitium ecclesiae seu loci pii circa disciplinam ecclesiasticam et morum correctionem dumtaxat, prout quod neque sub eadem ordinatione comprehensa sint tribunalia Camerae Aposto-

¹ Edit. Main. legit *decreti* (R. T.).

² Edit. Main. legit *debeat* (R. T.).

licae, legatus Avenoniensis, ac iudex fabricae S. Petri, neque congregationes descriptae in solito liberulo seu elencho congregationum ac tribunalium Urbis. Quo vero ad interesse notariorum, necnon ad artes et consulatus Urbis, censuit eadem Congregatio esse in posterum particulariter providendum.

Approbatio Pontificis.

§ 4. Facta sub eadem die xxxi augusti mdcxcii per me infrascriptum relatione praemissae resolutionis SS. D. N., Sanctitas Sua praecepit illam publicari et interim omnino observari, donec desuper edatur Bulla, ac si eadem iam emanasset.

ANSALDUS DE ANSALDIS SS. N. D. auditor.

Dat. die 31 augusti 1692, pontif. anno II.

Sequuntur nomina praelatorum, aliorumque qui praedictae Congregationis particularis a Sanctissimo specialiter deputati intervenerunt.

Reverendissimus pater dominus Prosper Bottinus archiepiscopus Mirensis, fisci et Camerae Apostolicae advocatus et promotor fidei;

R. m. Jacobus Emerix sacrae Rotae advocatus;

R. m. P. D. Matthaeus Ysore de Héruault sacrae Rotae auditor;

R. P. D. Federicus Caccia sacrae Rotae auditor;

R. P. D. Ioseph Molines sacrae Rotae auditor;

R. P. D. Ioannes Dominicus Thomatus A. C. locumtenens;

R. P. D. Curtius Origus signaturae iustitiae auditor;

R. P. D. Ioseph Sacripante SS. D. N. subdatarius;

R. P. D. Ferdinandus Nuptius reverendae Camerae Apostolicae commissarius generalis;

R. P. D. Ansaldus de Ansaldis auditor Sanctissimi;

Dominus Fattinellus de Fattinellis primus collateralis Curiae Capitolii;

Dominus Ioannes Dominicus Raynaldus locumtenens criminalis eminentissimi cardinalis vicarii;

Pro domino successore domini Nicolai Florelli, olim A. C. et sacri palatii apostolici notarii;

Angelus Montani pro reverenda Camera deputatus.

XXXI.

Firmantur limites facultatum maioris poenitentarii¹.

Innocentius Episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

Romanus Pontifex, omnium christifidelium pater et pastor, Illius, qui, ut peccatores pretiosi sui sanguinis profusione redemptos salvos faceret, semetipsum exinanivit, vices gerens in terris, ad ea, per quae sibi caelitus commissi gregis salutem¹ uberius consulitur, praecipuis debet et indefessis studiis incumbere, sibi in Petro apostolorum principe attributam potestatem, qua, infallibili Christi Domini testimonio, quidquid solverit super terram erit solutum et in caelis, per se, et respective per alios, provida dispensatione exercere. Huius considerationis intuitu, Romani Pontifices praedecessores nostri Poenitentiariae Apostolicae officio et maiori poenitentiaro quamplures et amplas facultates concesserunt, illasque aliquando, in iis praesertim quae forum internum non concernebant, reformarunt, et quandoque ampliarunt et immutarunt, prout rerum et temporum circumstantiis, op-

¹ Non eadem semper fuit facultas maioris poenitentarii, uti constat ex constitutionibus infra laudatis, videlicet Pii IV, Pii V, Gregorii XIV, Urbani VIII et aliorum Pontificum. In huius Pontificis constitut. edit. mdcxcii, 7 idus maii, pontif. I, reformata fuit iudicium facultas circa reatum homicidarum, et per constit. edit. mdcxcii, die 18 novembris, pontif. II, revocata fuit facultas tribunalium particularium.

¹ Edit. Main. legit *salutis* (R. T.).

Prooemium

portunitatibus et vicissitudinibus attente pensalis, censuerunt in Domino salubriter expedire.

A Pio V reformata fuit auctoritas officii Poenitentiariae.

§ 1. Alias siquidem, post antiquiores officii huiusmodi status, felicitis recordationis Pius PP. IV praedecessor noster, officiorum et tribunalium Romanae Curiae reformationi pastoralis sollicitudine intentus, ad eiusdem Poenitentiariae officium, in quo morum censura et animarum salus praecipue vertitur, considerationis suae oculos direxit; habitaque desuper cum tunc existentibus S. R. E. cardinalibus deliberatione maturata, ipsoque maiore poenitentiaro ac eius officialibus auditis, ac omnibus mature consideratis, de eorumdem cardinalium consilio, quod de cetero perpetuis futuris temporibus pro tempore existens maior poenitentiaro, regens, correctores, superiores et procuratores, ac alii quicumque eius officiales et ministri, ab eorum omnium quae in tunc confectis capitulis et prohibitionibus continebantur et forum internum seu poenitentialem plerumque non respiciebant, concessionem et commissionem penitus cessare et abstinere deberent, per quasdam suas anno Incarnationis dominicae MDLXII, v nonas maii, pontificatus sui anno III, expeditas litteras, auctoritate apostolica statuit et ordinavit.

A Pio V revocata fuit omnia auctoritas Poenitentiariae, ea excepta minorum poenitentiariorum.

§ 2. Successive recolendae memoriae Pius PP. V, etiam praedecessor noster, tempus et necessitatem suique instituti rationem postulare perpendens ut in multis Romanae Curiae rebus novam deinceps formam proponeret, eiusmodi vero curam ipsum impensius sollicitare ut ad ea in primis incumberet quae salutem et periculum respiciebant animarum, ac praefato Poenitentiariae officio initium capere, novamque illi pro futuris facultatem statuere volens, de

¹ Vel legendum a pro ac vel addendum (R. T.).

apostolicae potestatis plenitudine, omnem et quamcumque eiusdem officii et poenitentiaro maioris auctoritatem, iurisdictionem et potestatem ordinariam et delegatam, ac omnia et quaecumque privilegia, facultates et indulta, illis ceterisque omnibus dictae Poenitentiariae tunc existentibus collegiis et personis ab ipsius officii institutione per quoscumque Romanos Pontifices praedecessores suos ac seipsum et Sedem Apostolicam, etiam motu proprio et ipsius certa scientia, deque praedictae potestatis plenitudine, tam in genere quam in specie, ac de mandato speciali et expresso, etiam vivae vocis oraculo emisso, et ex quibuscumque causis concessa, confirmata, ac etiam pridem a memorato Pio IV praedecessore reformata, restricta et moderata, quibuscumque concepta formulis, ac etiam restrictivis, derogatoriis derogatoriis, aliisque fortioribus et efficacioribus ac etiam vim contractus inducentibus clausulis, necnon irritantibus et aliis decretis suffulta, quorum omnium tenores haberi voluit pro expressis, quaecumque essent (potestate minorum poenitentiariorum suorum et ordinationibus de illis eorumque statu tunc pridem editis litteris salvis et integris remanentibus), revocavit, suppressit et abolevit; et alias, prout in eiusdem Pii V praedecessoris IV kalendas maii anno praefatae Incarnationis MDLXIX et pontificatus sui IV desuper expeditis litteris uberius continetur.

§ 3. Utque memoratus Pius V praedecessor, habitaque de ministrorum qualitate, numero, functionibus et officiis ratione explicata, novam futuris formam de integro praescribere valeret, qua ipsum Poenitentiaro officium, certis quibusdam facultatibus, quae aliis officiis magis conveniebant, exoneratum atque expeditum, deinde ea, quae animarum salu-

Ab eodem Pio V instituta fuit nova forma officii Poenitentiaro.

tem praecipue concernebant, attentiore studio prosequeretur, xv kalendas iulii eiusdem anni MDLXIX duas edidit constitutiones, in quarum primâ, quae incipit *In omnibus rebus*, ministrorum qualitatem, numerum, functiones et officia in posterum ordinavit; in aliâ vero, quae incipit *Ut bonus paterfamilias*, Poenitentiarie huiusmodi officium nonnullis ibidem relatis facultatibus dumtaxat, quas poenitentialis muneris maxime proprias ac egentium christifidelium remedio accommodatas censuit, communivit.

A dicto Pio et Gregorio XIV multoties ampliatâ fuit Poenitentiarie auctoritas.

§ 4. Deinde nihilominus idem Pius V praedecessor, eiusque successores Romani Pontifices, quampluribus vivae vocis oraculis, et pie memoriae Gregorius Papa XIV, pariter praedecessor noster, etiam suis in formâ Brevis die x aprilis anni MDXCI expeditis litteris, reformatas ut praefertur memorati officii facultates multoties ampliarunt et extenderunt.

Ab Urbano VIII iterum reformatâ fuit auctoritas Poenitentiarie.

§ 5. Verum huiusmodi facultatibus valde ut praefertur multiplicatis et adactis¹, similis memoriae Urbanus Papa VIII, etiam praedecessor noster, memoratorum Pii IV et Pii V praedecessorum vestigiis inhaerens, per suas die xvii septembris anni MDCXXXIV pontificatus sui xii in formâ Brevis pariter expeditas litteras (praeviâ, quoad inibi descripta capita, quarumcumque facultatum seu indultorum ac vivae vocis oraculorum desuper concessorum et aliter emanatorum, quae iisdem litteris adversarentur, revocatione), motu proprio, ex certâ scientiâ et maturâ deliberatione suis, deque apostolicae potestatis plenitudine, statuit et ordinavit, quod de cetero perpetuis futuris temporibus maior poenitentiarius, et eiusdem Poenitentiarie regens, ceterique eius officiales et ministri pro tempore existen-

¹ Edit. Main. legit *adductis* pro *adactis* (R. T.).

tes, a particularium casuum et negotiorum inibi expressorum concessione, commissione et expeditione, quae aliâs nullae essent, eo ipso penitus cessare et abstinere deberent.

§ 6. Adhuc tamen et post huiusmodi particularem reformationem alia Romanorum Pontificum ad haec usque tempora vivae vocis oracula facultates huiusmodi ampliantia et respective moderantia supervenerunt.

Ab aliis Pontificibus postea ampliatâ et moderatâ fuit dicta auctoritas.

§ 7. Hinc nos, animarum saluti, et facultatum unicuique officio et tribunali competentium ordini et distinctioni, quantum nobis ex alto conceditur, consulere volentes, ac propterea litterarum apostolicarum et vivae vocis oraculorum praefatorum multiplicatam, varietatem et immutationes sedulâ meditatione pensantes, nostrae Poenitentiarie ac maioris poenitentiarie facultates seligere, et delectas, ceteris exclusis, compilare et in unum redigere decrevimus, ut quousque facultates huiusmodi extendantur, ac quomodo et quibus casibus exerceri possint et debeant, certe, prompte et distincte sub unicâ et omnium comprehensivâ sanctione innotescant.

Causae huius Constitutionis.

§ 8. Omnium itaque et singularum litterarum et oraculorum huiusmodi, ac aliarum et aliorum, quaecumque sint et si quae sint, tenores pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, ac salvis et in suo robore et statu permanentibus iis, quae in alterâ ex praefatis eiusdem Pii V praedecessoris constitutionibus incipiente *In omnibus* super ministrorum Poenitentiarie praefatae qualitate, numero, functionibus et officiis ordinata fuerunt (ac etiam salvâ semper maioris poenitentiarie facultate Romanum Pontificem¹ in quibuscumque particularibus casibus, tametsi per prae-

¹ Edit. Main. legit *Romanorum Pontificum* (R. T.).

sentem nostras litteras non concessis, imo prohibitis, consulendi; itaut ipsi maiori poenitentiarie de Romani Pontificis speciali mandato desuper vivae vocis oraculo sibi facto procedere asserenti indubia fides debeat adhiberi), motu proprio, ex certâ scientiâ ac maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, infrascriptas tantum facultates eidem Poenitentiarie et maiori poenitentiarie de cetero competere, ac in illâ et ab illo in hunc qui sequitur modum exerceri posse, hac nostrâ perpetuo valiturâ constitutione statuimus atque decernimus.

Conceditur maiori poenitentiarie plena facultas absolvendi ab omni-bus culpa et censuris in foro regulari: alios vero in quibusdam casibus sibi certis conditionibus.

§ 9. Nostro itaque et pro tempore existenti maiori poenitentiarie concedimus, ut omnes et singulos, cuiuscumque qualitatis, dignitatis et gradus, ecclesiasticos saeculares, et cuiusvis Ordinis, congregationis, societatis et instituti regulares, necnon laicos quoscumque utriusque sexus, tam praesentes quam absentes, ab omnibus et quibuscumque culpis, criminibus et excessibus quantumcumque gravibus et enormibus, tam publicis quam occultis, quandocumque et quomodocumque commissis et perpetratis, suspensionis et interdicti, aliisque censuris et poenis ecclesiasticis praemissorum occasione latis et per illos incursis, etiam in casibus nedum superioribus regularibus et ordinariis, sed etiam nobis et Sanctae Sedi specialiter, ac etiam per litteras quae die Coenae Domini quotannis promulgantur, reservatis, iniunctâ semper iisdem pro modo culpae poenitentiâ salutari, et aliis quae fuerint de iure iniungenda, absolvere, et absolvi mandare possit et valeat: regulares nimirum, a culpis et censuris praemissis in utroque foro, et ecclesiasticos saeculares, necnon laicos, a praedictis culpis et censuris in foro conscientiae tantum;

eosdem vero ecclesiasticos saeculares, necnon laicos, tunc in utroque foro absolvere et absolvi mandare possit, quando agitur de excommunicatis et suspensis a sententiâ generali vel speciali delegatorum aliorumque iudicum, quorum iurisdictio expiraverit, seu etiam de illis quorum absolutio per eosdem iudices aut alios fuerit ad Romanum Pontificem et ad dictam Sanctam Sedem remissa, seu pariter de iis, qui legitimo impedimento detenti, praesentiam iudicum, vel illorum qui eos excommunicarunt aut suspenderunt, aut alium seu alios, adire non potuerunt.

Alias conditiones.

§ 10. Ita tamen ut praedicti a censuris ab homine latis seu declaratis in utroque foro ut praefertur absolventi, in suis congruis casibus respective iudicato paruerint et parti satisfecerint, vel, quamprimum potuerint (alioquin in eadem censuras reincidant), satisfaciant. Eadem vero parte oblatam convenientem satisfactionem, quae tamen in sententiis seu decretis individuata non sit, irrationabiliter recusante, possit maior poenitentiarius iudicis, coram quo censurae causa pendet, conscientiae remittere, ut convenientem satisfactionem arbitretur, illâque per reum oblatâ, et per aliam partem irrationabiliter recusatâ, valeat adhuc, firmâ remanente huiusmodi oblatione, ad absolutionem procedere.

De poenitentibus Romanam curiam consequendi indulgentias vel absolutionem.

§ 11. Romam quoque advenientes ab omnibus per quemcumque iudicem vel aliâs quomodocumque, non tamen in Romanâ Curia nominatim promulgatis, seu alibi promulgatis et in eadem Curia notoriis censuris (ad effectum dumtaxat ut indulgentias, sacra Urbis loca pie ac religiose invisentibus concessas, libere et licite consequi valeant, itaut, simul ac indulgentias praefatas consequuti fue-

¹ Male edit. Main. legit *pie* (R. T.).

rint, iisdem, quibus antea, censuris constricti teneantur) absolvere et absolvi mandare possit et valeat. Quod si censuris ab homine nominatim ligati pro absolutione Romam advenerint, sed pro illa obtinenda fuerint ad eorum iudices remissi, et probabile mortis periculum in itinere pertimescunt, poterit maior poenitentiarius ad congruum tempus ab ipso pro huiusmodi itinere agendo arbitrandum, sub conditione si huiusmodi periculum immineat, et cum reincidentia si praefati idem periculum evaserint, in foro conscientiae tantum absolvere et absolvi mandare.

De principibus et praelatis.

§ 12. Nequeat tamen in ullis casibus publicis, qui in praefatis litteris die Coenae Domini legi consuetis continentur, etiamsi Sedes Apostolica tunc vacaret, aut Romanus Pontifex propter infirmitatem vel aliam causam ita fuisset impeditus ut celeriter consuli non posset, principes et alios ius imperii, etiam vicario nomine, habentes, ac dominia et respublicas, seu personas illorum et illarum administrationem habentes vel habere solitas, necnon episcopos et alios superiores praelatos absolvere et absolvi mandare.

De his, qui agunt de electione Romani Pontificis.

§ 13. Minusque possit etiam in occultis, etiam in foro conscientiae tamquam¹, S. R. E. cardinales, et alios, cuiuscumque qualitatis, status, gradus, conditionis, dignitatis et praecminentiae fuerint, qui, vivente Romano Pontifice, de quopiam eligendo vel excludendo tractaverint, suffragia inierint, ambitus aut pactiones fecerint, seu, Sede Apostolica vacante, in censuras seu poenas in felicis recordationis Gregorii Papae XV et praefati Urbani VIII, etiam praedecessorum nostrorum, super electione Romani Pontificis pro tempore faciendâ, xvii kalendas septembris anno Incarnationis MDCXXV

¹ Potius lege tantum (R. T.).

respective emanatis litteris¹ contentas quomodolibet inciderint, absolvere et absolvi mandare.

§ 14. Nec pariter possit etiam in occultis etiam in foro conscientiae tantum eos, cuiuscumque qualitatis, status, dignitatis, praecminentiae et conditionis fuerint, qui, astrologiâ iudiciariâ, vel aliâs, per se vel per alios, de statu reipublicae christianae sive de vitâ aut morte Romani Pontificis pro tempore existentis inquirentes, eiusdem Urbani praedecessoris pridie kalendas aprilis anno eiusdem Incarnationis MDCXXXI contra illos editis litteris contravenerint, absolvere et absolvi mandare.

De astrologia iudiciariâ.

§ 15. Nec similiter valeat in casibus publicis, etiam in iudicium non deductis, violatae immunitatis seu libertatis ecclesiasticae ullatenus absolvere seu absolvi mandare.

De violatoribus immunitatis ecclesiasticae.

§ 16. Eos tantum haereticos in foro conscientiae dumtaxat, absque aliâ abiuratione coram Ordinario aut inquisitore faciendâ, absolvat seu mandet absolvi, qui cum nemine de suis haeresibus loquuti sunt, et omnino sunt occulti, etiamsi aliquos extrinsecos actus fecerint, ex quibus argui potuissent haeretici; dummodo tamen ad eosdem actus, quamvis de sui naturâ noscibiles, seu ad notitiam deducibiles, quantum ipsi sciant et prout credunt, nullus advertit. Apostatas quoque a fide catholicâ et haereticos in eodem foro conscientiae dumtaxat absolvat, seu absolvi mandet, in iis solum casibus, in quibus necesse non est complices denunciare; quando nimirum iidem complices mortui, seu ex regionibus palam infectis sunt, et in illis degunt; non tamen quando complices Itali vel Hispani, seu ex illis regionibus essent, in quibus Inquisitionis sancti officii auctoritas viget: omni aliâ facultate ab

De apostatis et haereticis occultis.

¹ Deest datum litterarum Gregorii XV (R. T.).

haeresi vel apostasiâ huiusmodi absolventi in ceteris, praeterquam in casibus in quibus sanctum Inquisitionis officium ad maiorem poenitentiarium absolventos remitteret, interdictâ.

De recipentibus munera a regularibus.

§ 17. Munera a regularibus contra recolendae memoriae Clementis PP. VIII pariter praedecessoris nostri anno Incarnationis praefatae MDCXIV, XIII kalendas iulii, editam constitutionem ultra valorem decem scutorum monetas recipientes, exceptis rerum medicinalium seu devotionis muneribus, ante factam restitutionem non absolvat, nec mandet absolvi; infra vero praedictum valorem, non nisi factâ arbitrio ipsius maioris poenitentarii seu per eum eligendi confessarii elemosynâ, quae in beneficium religionis seu conventus, cui de iure faciendâ esset restitutio, si caute fieri potest, erogetur, absolvat seu mandet absolvi.

De infrigentibus clausuram monialium.

§ 18. Moniales, et quascumque personas, quae in casibus publicis clausuram earundem monialium ad malum finem violaverint, et respective ausae fuerint violare, non absolvat, nec mandet absolvi, nisi in casibus in quibus ipsi episcopi seu Ordinarii pro ipsis delinquentibus supplicaverint, et casus ad Congregationem S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium propositam deducti non fuerint.

De confessariis monialium.

§ 19. Confessarios monialibus nullatenus concedat, et Cappuccinos, in illis regionibus in quibus iidem confessionibus audiendis operam dare non solent, in confessarios non deputet.

De irregularibus ob quocumque delictum.

§ 20. Ad haec super quacumque irregularitate et inhabilitate ex quocumque delicto, etiam homicidio voluntario, et ex quocumque defectu proveniente², in casibus tamen occultis et in foro con-

¹ Edit. Main. legit *clausura* (R. T.).

² Edit. Main. legit *provenientes* (R. T.).

scientiae tantum, praeviâ in gravioribus casibus maturâ discussione faciendâ in Poenitentiarie signaturâ, dispensare vel dispensari mandare possit, tam cum ecclesiasticis saecularibus quam cum laicis respective, cum quibus expediens videbitur, ut ordinibus initiari, et susceptis etiam sacris et presbyteratus ordinibus ministrare et ad superiores ascendere, ac dignitates etiam cathedrales et metropolitanas, ac quaecumque beneficia ecclesiastica, quandocumque ante dispensationem, alioquin canonice, obtentas vel obtenta, retinere, necnon huiusmodi beneficia et dignitates (exceptis, quando agitur de homicidio voluntario vel alio gravissimo excessu, ecclesiis cathedralibus et metropolitanis), etiam post delictum, assequi valeant¹.

De irregularibus ob haereticam vel apostasiam.

§ 21. Cum haereticis et apostatis a fide catholicâ, quando haeresis et apostasia huiusmodi nullatenus est propalata, et casus gravitas non suadet poenitentes ad sanctam Inquisitionem remittendos esse, super quacumque irregularitate, inhabilitate et infamiâ exinde contractâ, tam ad ordines sive susceptos sive suscipiendos, quam ad beneficia, dispensare et dispensari mandare possit et valeat.

De ordinale per saltum.

§ 22. Cum male promotis occultis, non obstante eiusdem memoriae Sixti Papae V etiam praedecessoris nostri anno Incarnationis praedictae MDLXXXIX nonis ianuarii editâ constitutione, et signanter cum promotis per saltum, etiam praetextu licentiarum de promovendo extra tempora, vel non servatis interstitiis, vel sine litteris dimissorialibus proprii Ordinarii, non dispense, nisi in foro conscientiae, quando periculum adesset gravium scandalorum; tunc enim possit in formâ Poenitentiarie consuetâ dispensare, ut scilicet omissos ordines

¹ Edit. Main. legit *valeat* (R. T.).

secrete recipiant a quolibet catholico antistite gratiam et communionem cum Sede Apostolicâ habente, et tunc, et extra tempora, et non servatis interstitiis, et absque praefatis dimissoriis.

De simulacris ordinata.

§ 23. Cum promotis ad sacros ordines, qui simoniam cum episcopis promoventibus commiserint, dispensare et dispensari mandare possit in occultis dumtaxat et in foro conscientiae tantum, cum clausulâ *monitis monendis*, et iniunctâ gravi poenitentia, ac re praesertim discussâ in signaturâ.

De dispensationibus seu convalidationibus titulorum.

§ 24. A dispensationibus seu convalidationibus titulorum, etiam in foro conscientiae tantum, etiam in occultis casibus, absteat, cum agitur de simonia reali scienter contractâ, et de beneficiis super quibus contracta est ipsa simonia; at, si illa contracta fuisset ignoranter, etiam ignorantia iuris inculpatâ, possit maior poenitentiarius in occultis et in foro conscientiae tantum dispensare, et beneficiorum post simoniam obtentorum titulos convalidare, modo orator, de eadem simonia certior factus, quamprimum commode potuerit, petierit dispensationem, omni aliâ facultate in ceteris simoniae casibus et praesertim publicis interdictâ.

§ 25. Titulos beneficiorum in concursu obtentorum in foro conscientiae tantum in occultis convalidare possit, quando tamen inhabilitas provenit ex aliquâ censurâ, vel quia illâ irretitus impetrans administravit.

De compositione et condonatione fructuum.

§ 26. A convalidatione titulorum et condonatione fructuum absteat quoad illos, qui, de ecclesiis cathedralibus provisi, infra praefinitum tempus munus consecrationis non susceperint.

§ 27. A compositione pariter et condonatione fructuum beneficialium et ecclesiarum episcopalium, ac etiam distributionum quarumcumque, quovis modo

male perceptorum, in casibus non occultis absteat; in occultis vero possit cum Gallis, Belgis, Germanis, Polonis et ulterioribus componere vel etiam condonare; iniunctâ eisdem poenitentibus erogatione eleemosynae, ipsius maioris poenitentiarum vel confessarii ab ipso deputandi arbitrio limitandae; cum reliquis autem, videlicet Italis, Hispanis, Lusitanis et adiacentium insularum personis discrete compositionem concedere, et eâ mediante fructus condonare, pecuniis exinde exactis receptorum emolumentorum Datariae nostrae integraliter consignatis; pauperibus tamen, quorum inopia compositionem non admittit, possit condonare, iniunctâ eleemosynâ modo suprascripto: quae nihilominus sine praeiudicio illorum, quibus distributiones accrescere vel non decrescere debent, sint et censeantur ordinata.

§ 28. Cum regularibus autem super irregularitate, quorumcumque criminum quodcumque perpetratorum vel incursum in censuras occasione, vel quia iidem sic ligati suos ordines, non tamen in contemptum clavium, exercuerunt, aut illis se immiscuerint, seu aliter quomodolibet contractâ, ut, eadem irregularitate et quibuscumque aliis defectibus non obstantibus, susceptis ordinibus et eorum privilegiis uti, ac in illis etiam in altaris ministerio ministrare, et ordines non susceptos suscipere, et in iisdem similiter etiam in altaris ministerio ministrare; necnon quaecumque, quodcumque et qualicumque suorum Ordinum et congregationum alioquin canonice obtenta officia, beneficia regularia, munia, praesentias, dignitates et praelaturas, etiam maiores et principales, retinere et exercere, necnon eadem seu easdem (non tamen generalatum) ad quae seu quas in futurum canonice,

1 Forsan *iisdem* (R. T.).

De irregularitate regularium.

et iuxta eorundem Ordinum et congregationum regularia instituta eligentur vel aliter assumuntur, recipere, assequi, gerere et libere exercere etiam licite valeant, dispensare, eosque in pristinum, et ad eum, in quo ante praemissa quomodolibet erant, statum, et ad vocem activam et passivam restituere, reponere et plenarie reintegrare, et poenas illis gratiose remittere et condonare, necnon, pro maiori absolutionum et dispensationum praefatarum firmitate, quibusvis constitutionibus, ordinationibus, statutis et privilegiis quomodolibet obstantibus sufficienter derogare, maior poenitentiarius praefatus possit et valeat.

De casibus occultis regularium.

§ 29. Volumus tamen ut in huiusmodi casibus occultis, in foro conscientiae tantum, in publicis vero casibus, in utroque foro, auditis tamen et supplicantibus superioribus, bonumque testimonium de ipsis regularibus ferentibus, gravatâ in iis eorundem superiorum conscientia, et maturâ circumspectione semper adhibita, cum iisdem regularibus, ut praefertur, dispensare et dispensari mandare valeat.

De homicidiis, bannitis, aliisque delinquentibus.

§ 30. Cum homicidiis, bannitis, aliisque delinquentibus, qui, memorati Sixti praedecessoris anno Incarnationis praefatae MDLXXXVII, VI kalendas decembris, expeditis litteris religionem ingredi, et in eâ professionem emittere inhabilitantur, si expedire videbitur, habilitare et habilitari mandare, et cum iis, qui homicidia voluntaria commiserint, ut etiam uti clerici aliquam ex approbatis religionibus ingredi, ibique profiteri, in utroque foro, quando sic expedire videbitur, dispensare et dispensari mandare valeat, eâ tamen lege, ut sic habilitandi seu dispensandi fisci et partem prius concordaverint, et professionem emittant, nec ante professionem huiusmodi in susceptis ordinibus ministrare

nec ad superiores Ordines ascendere possint.

§ 31. Quoad apostatas et transitum regularium de unâ ad aliam religionem, citra aliquam innovationem interim faciendam, an et quales facultates maiori poenitentiario remanere, reformari, seu concedi conveniat, de nonnullorum S. R. E. cardinalium desuper a nobis deputatae Congregationis consilio suis loco et tempore decernemus.

§ 32. In matrimoniis contrahendis possit idem maior poenitentiarius in foro conscientiae tantum super impedimentis occultis, quae matrimonium non dirimunt, dispensare vel dispensari mandare. At a dispensationibus super quocumque impedimento ex quovis gradu sive consanguinitatis sive affinitatis ex copulâ licitâ sive ex cognatione spirituali proveniente, etiam in foro conscientiae tantum, tametsi impedimentum sit occultum et periculum scandalorum imminet, in iisdem matrimoniis contrahendis absteat.

§ 33. In contractis vero matrimoniis a dispensatione, seu matrimonii revalidatione in gradibus primo et secundo, seu secundo tantum consanguinitatis vel affinitatis ex copulâ licitâ, etiam in occultis pariter absteat, praeterquam si in huiusmodi secundo tantum gradu impedimentum saltem per decennium duraverit occultum, et oratores simul publice contraxerint et coniunxerint et uti coniuges legitimi reputati fuerint. In tertio autem et quarto gradibus occultis possit dispensare, ac et in iisdem tertio et quarto gradibus publicis revalidare matrimonia nulliter contracta ex causâ subreptionis vel obreptionis occultae litterarum apostolicarum, praeterquam si falsitas consistat in narratione praecedentis copulae, quae tamen antea non intercesserat.

De dispensationibus et compositionibus Datarie pro matrimonialibus.

§ 34. Quod si oratores, qui obtinuerint a nostra Dataria dispensationem super gradu prohibito tam in primo et secundo, quam in secundo tantum, ac etiam in tertio vel quarto tacita copula inter eos sequuta, quam sine honoris detrimento detegere non valent, et ratione huiusmodi taciturnitatis petant dispensationem pro matrimonio contrahendo, seu revalidationem matrimonii contracti, possit idem maior poenitentiarius, si copula sit adhuc secreta, in foro conscientiae tantum concedere, facta, quando agitur de primo et secundo vel secundo tantum gradu, compositione quinquaginta ducatorum auri de Camera ad Datariam transmittendorum, ad effectum, ut inconcussi moris est, erogandi eleemosynas, nisi prior gratia expedita fuisset in forma pauperum, quo casu etiam haec gratia absque ulla compositione similiter expediatur.

§ 35. Si vero oratores, qui, obtenta dispensatione a Dataria super impedimento primi et secundi, sive secundi dumtaxat gradus consanguinitatis seu affinitatis, cum expressione quidem carnalis copulae, sed tacita occulta et malitiosa intentione in ipsa copula habita ad facilius habendam dispensationem, pro revalidatione huiusmodi dispensationis recurrant ad dictam Poenitentiarium, possit idem maior poenitentiarius desuper dispensare cum miserabilibus personis explicite affirmantibus se uti tales et sub illa expressa qualitate et forma miserabilium dispensationes a Dataria obtinuisse; cum iis vero, qui non tamquam pauperes, sed uti ex honestis familiis, sive uti nobiles, sive uti illustres, fuerint similiter ab eadem Dataria dispensati, idem maior poenitentiarius non dispenset, nisi soluta prius in Dataria, ad effectum pariter erogandi in eleemosynas, taxa cum datario pro tem-

pore existente concordanda. Quod si supplicantes sint pauperes, itaut vere et realiter integram summam taxatam vel aliquam eius partem solvere nequeant, praefatus maior poenitentiarius insimul cum eodem datario opportune provideat.

§ 36. Super impedimento occulto affinitatis ex copula illicita seu ex actu fornicario proveniente, quotiescumque adsit rationabilis causa, licet periculum revelationis seu scandalorum non immineret vel non adesset, in matrimoniis tam contractis quam contrahendis, in foro conscientiae tantum; quoties vero affinitas huiusmodi post contractum matrimonium supervenerit, ut debitum peti possit, in eodem conscientiae foro dispensare et dispensari mandare possit et valeat.

§ 37. Super occulto impedimento criminis adulterii, si fuerit cum fide data dumtaxat, neutro machinante, commissum, possit tam in contrahendis quam contractis matrimoniis dispensare; si vero crimen huiusmodi fuisset utroque vel altero machinante patratum, possit dispensationem concedere, raro tamen, et quando necessitas postulaverit ratione alicuius gravis imminentis periculi, quod prudentia maioris poenitentiarii, re praesertim discussa in Congregatione vel signatura, arbitrandum erit.

§ 38. Declaramus tamen, quod facultates praefatae a nobis maiori poenitentiario et eiusdem Poenitentiarie officio concessae circa dispensationes matrimoniales locum habeant, etiamsi gradus et impedimenta huiusmodi multiplicia sint quacumque et quantacumque multiplicitate, volentes in litteris huiusmodi dispensationum matrimonialium posse prolem, ubi opus erit, sive susceptam, sive suscipiendam, non tamen in adulterio conceptam, in foro conscientiae tantum legitimam discernere, necnon

De impedimento affinitatis ex copula illicita.

De impedimento criminis adulterii.

De pluralitate impedimentorum et prole.

apponi clausulam *Nulli, etc.*, prout in huiusmodi materiis hactenus ipsa Poenitentiarium servare consuevit.

De votis simplicibus.

§ 39. Vota simplicia quaecumque quomodolibet emissa, tametsi privato iuramento confirmata, etiam castitatis, religionis, visitationis liminum Ss. Petri et Pauli de Urbe, Sepulchri dominici et S. Iacobi de Compostella, possit idem maior poenitentiarius in alia pietatis opera commutare, votorum implementum differre, ab illorum transgressionibus absolvere, et cum iis, qui matrimonium contrahendo votum castitatis transgressi sunt, ad licite debitum coniugale petendum dispensare, et respective commutari, differri, absolvi et dispensari mandare, semper in foro conscientiae tantum, possit et valeat, consideratis causis commutationum, dilationum, absolutionum et dispensationum huiusmodi, et adiectis clausulis quae apponere, iisque iniunctis quae iniungere hactenus Poenitentiarium laudabiliter consuevit.

De divino officio.

§ 40. Super recitatione divini officii seu horarum canonicarum propter aliquam impossibilitatem seu moralem difficultatem cum commutatione in alias preces vel orationes seu illarum iniunctione facultatem habeat dispensandi.

De iuramentis.

§ 41. Iuramenta quaecumque, in quibus exploratum erit, nullum cuiusquam agi praeiudicium, facultatem habeat in foro conscientiae dumtaxat relaxandi.

De rebus male ablatis.

§ 42. Quoad male ablata vel retenta, quando domini sunt incerti et casus sunt occulti, partem aliquam delinquentibus pauperibus, si, eorum qualitate et necessitate pensatis, ita videbitur, remittere seu condonare, vel remitti seu condonari mandare possit; residuum vero pauperibus, vel in pia opera in locis, si fieri potest, ubi illa ablata, extorta

seu usurpata sunt, distribui seu converti mandet.

De dotibus virginum.

§ 43. Cum puellis, quae virgines non sunt et dotes petunt seu obtinuerunt a confraternitatibus aut aliis locis vel dispensatoribus piis, quibus iniunctum est ut illas virginibus tantum dent seu distribuunt, in occultis et in foro conscientiae tantum, quatenus illae in posterum honeste vivant, facultatem habeat dispensandi.

De dubiis.

§ 44. Dubia in materia peccatorum, seu forum poenitentiale aliis quomodolibet concernentia, cum consilio doctorum et theologorum suorum valeat declarare.

De commissariis.

§ 45. Commissiones maioris poenitentiarium, etiamsi committens, illis nondum praesentatis, re integra desinat quomodocumque poenitentiarius existere, non expirent.

De Apostolica Sede vacante.

§ 46. Sede Apostolica vacante, maior poenitentiarius eiusque officiales ea tantum facere et expedire valeant, quae ad forum conscientiae pertinent; in reliquis eorum officium conquiescat, et a quibuscumque matrimonialibus et aliis dispensationibus ac absolutionibus et declarationibus, necnon quibusvis aliis expeditionibus forum fori mixtim vel separatim quomodolibet respicientibus, omnino abstineant.

De procuratoribus et scriptoribus Poenitentiarie.

§ 47. Quotiescumque procuratores et scriptores Poenitentiarie secretae aliqua mala valetudine detinentur, vel ex aliqua legitima causa maior poenitentiarius expediens iudicaverit, possit alios in eorum locum, durante infirmitate seu causa, subrogare seu substituere, praestito solo iuramento, et cum iisdem obligationibus, quibus alii procuratores et scriptores titulati adstringuntur.

De minoribus poenitentiarum.

§ 48. Nullus minor poenitentiarius

1 Edit. Main legit opponere (n. r.).

1 Male edit. Main legit illis (n. r.).

trium basilicarum Urbis possit admitti seu recipi ad officium, nisi prius a maiori poenitentiario ac Poenitentiariae congregatione seu signaturâ fuerit examinatus et approbatus; et, postquam admissus fuerit, nequeat sine eiusdem licentiâ discedere seu dimitti; idemque servetur quoad minores poenitentiarios Lauretanos, quibus et aliis supradictis maior poenitentiarius possit facultatem ad libitum concedere et restringere, et quorum examen possit in absentia etiam episcopo in partibus sibi beneviso committere.

De adnotibus poenitentiarii maioris.

§ 49. Omnibus christifidelibus, qui ex veteri et laudabili instituto poenitentiarii maiorem munere suo statutis diebus in hebdomadâ maiori solemniter fungentem pie reverenterque adierint, seseque poenitentiarii virgâ tangendos submiserint, centum dies de iniunctis eis seu aliâs quomodolibet debitis poenitentiis in formâ Ecclesiae consuetâ relaxandi perpetuam facultatem eidem maiori poenitentiario confirmamus, et, quantum opus sit, de novo concedimus.

Clausulae.

§ 50. Decernentes praesentes litteras, etiam ex eo quod maior poenitentiarius ac praefatae Poenitentiariae regens, et officiales praedicti, ac alii quicumque in praemissis quomodolibet interesse habentes seu habere praetendentes, eisdem praemissis non consenserint, aut vocati seu auditi non fuerint, aliâque quavis de causâ quantumvis legitimâ et iuridicâ, de ullo subreptionis vel obreptionis seu nullitatis vitio, aut intentionis nostrae vel alio quocumque defectu notari, impugnari, redargui, retractari, in ius vel controversiam revocari nullatenus posse, sed semper et perpetuo validas firmas et efficaces existere, et a maiori poenitentiario, regente et officialibus praedictis, aliisque, ad quos spectat et pro tempore spectabit, inviolabiliter obser-

vari, sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, quavis auctoritate fungentes, etiam causarum palatii apostolici auditores, et S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate, ubique iudicari et definiri debere, irritum quoque et inane quidquid secus super omnibus et singulis praemissis, vel circa ea, a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 51. Non obstantibus praemissis, et aliis quibuscumque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, et dictae Poenitentiariae, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis aliâ firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus quibuscumque, ac quibusvis vivae vocis oraculis, privilegiis, indultis et litteris apostolicis, eiusdem Poenitentiariae officio, illiusque maiori poenitentiario, ac officialibus et ministris, et quibusvis aliis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis et decretis, in genere vel in specie, etiam motu proprio, et aliâs quomodolibet per praedecessores nostros Romanos Pontifices ac etiam nos concessis, innovatis, confirmatis et approbatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, individua et expressa, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quavis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, et formâ in illis traditâ observatâ insererentur¹, iisdem praesentibus pro plene et sufficienter

Contrariorum derogatio.

¹ Verbum *insererentur* nos addimus (R. T.).

expressis et insertis habentes, ad effectum praesentium, illis aliâs in suo robore permansuris, harum serie derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Sanctio poenitentiarii.

§ 52. Nulli ergo omnino hominum liceat paginam hanc nostrarum compilationis, concessionum, prohibitionum, decretorum, statuti, voluntatis, declarationis, confirmationis, derogationis, aliorumque praemissorum infringere, eique ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, anno Incarnationis dominicae MDCXCII, III nonas septembris, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 3 septembris 1692, pontif. anno II.

XXXII.

Abolentur omnia tribunalia et iudices particulares cum suis facultatibus¹.

Innocentius Papa XII,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

Prooemium.

Romanus Pontifex curae² agri Domini more diligentis patrisfamilias indesinenter invigilans, ut, iuxta verbum propheticum, noxia evellat et destruat, utilia vero plantet et aedificet, ea etiam, quae aliâ³, rationabilibus tuncsuadentibus causis, a Sede Apostolicâ concessa fuerunt, ex aliis validioribus seu⁴ supervenientibus rationibus, quibus praesertim fa-

¹ In praecedenti constitutione extat reformatio facultatum maioris poenitentiarii; et in constit. ed. MDCXCII, die 18 novembris, pontif. II, alia facultatum tribunalium viarum.

² Edit. *Main. legit curiae* (R. T.).

³ Vel *aliâs* vel *olim* legendum (R. T.).

⁴ Particula *seu* redundat (R. T.).

ciliori, ordinario et iuridico iustitiae cursui in Romanâ Curia ceterarum magistrâ uberius consulitur, ad viam iuris reducere, moderari, immutare et revocare non desinit, et in his sollicitudinis suae studium interponit, quando et prout in Domino conspicit salubriter expedire.

§ 1. Hinc est quod nos, sedulâ meditatione pensantes privilegia privativarum seu cumulatarum iurisdictionum, etiam cum facultate proprios seu benevisos notarios habendi seu deputandi, quampluribus praefatae curiae particulariter institutis iudicibus seu tribunalibus a Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris aliquorum saeculorum spatio concessa, ita paulatim quidem, sed in immensum excrevisse, ut iudicum et tribunalium ordinariorum iurisdictione magno opere decreverit, et super huiusmodi iurisdictionum conflictu et iudicum competentia frequentes contentiones, expeditam causarum terminationem cum litigantium damno et causidicorum incommodo differentes, irrepserint; ac propterea, inter alia quae circa eandem curiam emendanda, reformanda et rectius ordinanda suscepimus, quantum nobis ex alto conceditur, huiusmodi absurdis occurrere, ac praefatae curiae eiusque iudicum et tribunalium maiori decori et ordini, sicut iustitiae ratio et publica utilitas postulant, hac nostrâ speciali constitutione prospicere volentes: motu proprio, ex certâ scientiâ et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, necnon de nonnullorum dilectorum filiorum eiusdem curiae praelatorum et virorum, pietate et doctrinâ, prudentiâ et rerum usu praestantium, ad hunc effectum de mandato nostro pluries congregatorum, consilio, omnia et singula huiusmodi particularia tribunalia et speciales iudices, vigore privilegiorum praefatorum in eâ-

Causae huiusmodi constitutionis.

dem Curia hactenus constituta seu constitutos, tenore praesentium penitus et omnino supprimimus, abolemus et abrogamus, ac propterea ad viam iuris reducimus omnia et singula indulta, facultates et privilegia habendi seu deputandi tam in primam quam in ulterioribus instantiis omnes praedictos particulares iudices quocumque nomine nuncupatos, ac etiam assessores, congregationibus etiam S. R. E. cardinalium, ecclesiis et basilicis, etiam patriarchalibus, monasteriis, abbatibus, collegiis, etiam nationalibus, etiam sub cura et administratione presbyterorum seu clericorum regularium Societatis Iesu existentibus, archihospitalibus et hospitalibus, etiam Sancti Spiritus in Saxia et Neophytorum, archiconfraternitatibus, confraternitatibus, etiam Annunciationis Beatae Mariae Virginis, montibus etiam pietatis, monasteriis etiam mulierum poenitentium, Ordinibus, congregationibus, et institutis, etiam Societatis Iesu, curiis et iudicibus, etiam Burgi, et Arci S. Angeli, militiis etiam sancti Ioannis Hierosolymitani, quibuscumque universitatibus et consultationibus etiam artium, conservatoriis, domibus piis, etiam almae domui Lauretanae, capellis, etiam ad Praesepe Iesu Christi et imaginis Beatae Mariae Virginis in basilica S. Mariae Maioris, altaribus, ceterisque aliis locis piis, quocumque pariter nomine nuncupatis, seu cardinalibus eorum protectoribus, archipresbyteris, abbatibus, vicariis, aliisque administratoribus quibuscumque, ac praefectis, etiam palatii nostri apostolici, in quibusvis causis civilibus criminalibus aut mixtis, activis et passivis dictarum ecclesiarum, locorum piorum, aliorumque supra, necnon eorum officialium, dignitatum, canonicorum, beneficiariorum, afflictuariorum, emphyteutarum, colonorum, aliorumque quo-

modolibet inservientium iisdem locis piis, illorumque bonis et tenentis, etiam cum quibusvis facultatibus et auctoritatibus eligendi notarios sibi benevisos, ac procedendi summarie, de plano, sola facti veritate inspecta, sine strepitu et figura iudicii, manu regia, ac quacumque appellatione, reclamazione, recursu, revisione, supplicatione, seu restitutione in integrum remotis, seu cum aliis similibus aut maioribus facultatibus, etiam per nos et quoscumque Romanos Pontifices praedecessores nostros, sub quibusvis verborum tenoribus et formis, et cum quibuscumque etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, et insolitis clausulis, ac irritantibus et aliis decretis, in genere vel in specie, etiam motu, scientia et potestatis plenitudine paribus, ac consistorialiter, vel ad imperatoris, regum, reginarum, rerumpublicarum et principum quorumlibet preces et instantiam, seu eorum contemplatione et intuitu, ac etiam in limine foundationis, seu ex quacumque causa, non tamen vere onerosa, videlicet congruae et effectivae solutionis Camerae nostrae legitime factae, et non alias, vel pro bono publico spirituali aut temporali, etiam ex causa studii, aut catholicae fidei, ac alias quomodolibet in contrarium praemissorum concessa, confirmata et approbata, ac pluries et quantiscumque vicibus innovata; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus¹ specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita et certa forma ad hoc servanda foret, illorum omnium et singulorum tenores, formas, causas

¹ Edit. Main. legit tenoris (R. T.).

et occasiones, praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, servatis et specificatis respective habentes, perinde ac si praefata indulta, facultates et privilegia concessa, confirmata et innovata non fuissent, ad effectum praesentium specialiter, expresse, plenissime et amplissime derogamus, et derogatum esse volumus et mandamus.

Revocantur
ad pristinum
statum facultates
et privilegia
vicariis
in Urbe.

§ 2. Iisdem pariter modo et forma et quaecumque indulta, facultates et privilegia dilecto filio nostro ac pro tempore existenti in Urbe eiusque districtu vicario in spiritualibus generali, sub quibusvis formis, decretis, clausulis, aliisque supradictis, per quoscumque Romanos pontifices praedecessores nostros, et praesertim per felicis recordationis Clementem Papam X etiam praedecessorem nostrum, quibusdam suis pridie idus augusti anno Incarnationis dominicae MDCCLXXI expeditis litteris concessa, ad statum in quo erant ante litteras pia memoriae Pauli V, pariter praedecessoris nostri, kalendis martii anno eiusdem Incarnationis MDCXI super reformationem tribunalium Urbis editas, et respective iuxta easdem litteras, in iudicialibus reducimus.

Permittitur
expeditio cau-
sarum instru-
tarum seu con-
testatarum.

§ 3. Liceat tamen¹ iudicibus, ut supra suppressis et abrogatis, qui vigore privilegiorum ut praefertur processerunt, causas coram iisdem hactenus iam instructas, seu alias legitime contestatas, praedictis non obstantibus, per totum mensem decembris proxime venturi, prout iuris fuerit, expedire, itaut, eo tempore elapso, huiusmodi causae ad indices ordinarios et competentes Romanae Curiae in statu et terminis ipso facto devolvantur.

Minime vero
earum appella-
tio, reclamatio
etc.

§ 4. Quod si huiusmodi causis interim expeditis appellari, reclamari, supplicari, recurri, aut restitutio in integrum

¹ Edit. Main. legit tam pro tamen (R. T.).

peti contigerit, appellationes huiusmodi, reclamaciones, supplicationes, recursus, et restitutionis in integrum petitiones non amplius ad tribunalia antiquorum privilegiorum, sive ad protectores archipresbyteros, aliosque ut supra, sed ad signaturam iustitiae, et respective ad suos superiores et ordinarios, prout in ceteris causis per iudices ordinarios expeditis servatur, devolvantur, et devolutae sint et esse censeantur.

§ 5. Similiter etiam in casu appellationum, reclamacionum, supplicationum, recursuum, ac restitutionis in integrum petitionum a sententiis et decretis iudicum per eosdem privilegiatos extra curiam praefatam deputationum seu deputandorum in posterum interponendarum, eadem appellationes, reclamaciones, supplicationes, recursus, ac restitutionis in integrum petitiones non amplius ad supranominatos, cuiuscumque dignitatis etiam cardinalitiae sint, qui etiam ratione episcopatum, guberniorum, abbatiarum, commendarum, aut alio quovis titulo vel privilegio, huiusmodi iurisdictionem tum in committendo tum in decernendo vel in iudicando usque ad praesens in Urbe ipsa vel alias exercuerunt, sed ad iudices ordinarios et competentes eiusdem Romanae Curiae devolvantur indifferenter et pari modo sicuti in ceteris causis per alios iudices de partibus expeditis servatur, nullam habitam ratione privilegiorum et antiquarum facultatum.

§ 6. Habentes autem facultatem eligendi in partibus iudicem secundarum instantiarum, teneantur illum ibidem per unicam et universalem deputationem ad omnes huiusmodi causas constituere; et, si vel super recusatione vel super modo procedendi coram dicto iudice deputato emergat controversia, ad signaturam iustitiae, prout in ceteris causis et ne-

De facultate
eligendi iudices
secundarum et
aliarum instan-
tiarum.

gotiis fieri solet, recurratur. In tertiis vero seu ulterioribus instantiis, eo modo quo in causis appellationum a iudicibus de partibus ad Romanam Curiam legitime devolutarum procedi solet, observetur.

De facultate consulum Avinionensium et universitatum.
 § 7. Quoad consulatus artium et universitates etiam medicorum et mercatorum, sublatis omnibus assessoribus, et abrogata in iudicialibus quacumque consulum et universitatum iurisdictione (ita ut eorundem et earundem iurisdictione, ex nunc, etiam quoad causas instructas, penitus et omnino cessare debeat, et cessasse intelligatur), succedant et procedant competentes iudices ordinarii iuxta eorum ordinarias facultates, nullam, ut supra, habitam ratione privilegiorum et antiquarum facultatum, inter quos sit locus praeventioni, adhibitis, quatenus iudicibus ipsis opus videatur, iisdem consulibus solummodo tamquam peritis in rebus et negotiis eorum artem concernentibus. Excipimus tamen, et sub praesenti nostra constitutione comprehensos esse nolumus, tum consules agriculturae illorumque assessorem, tum notarios curiae Burgi, mercatorum et aromatariorum pro eorum officiis titulo oneroso acquisitis, seu administratis, donec aliter provideatur.

De notariis respectu locorum piorum.
 § 8. Ad haec, basilicae collegia, hospitalia, ceteraque memorata loca pia, quae ex concessione apostolica vel inveterata consuetudine electionem et usum proprii notarii in primis vel ulterioribus instantiis habebant, et in posterum, in causis in quibus agatur de vero ac proprio interesse dictarum ecclesiarum et locorum piorum, non teneantur ad aliquam solutionem extractus seu registri, sed notarii quorumvis tribunalium debeant in dictis causis, et in qualibet instantia, conficere instrumentum actorum, prout iacent, nihilque ab eis,

ultra quartam partem eius mercedis quae solvenda esset pro extractu seu registro pro dicto instrumento actorum, sub quovis praetextu etiam excessivitate scripturae, petere vel exigere valeant.

§ 9. Postremo declaramus, per praesentes nostras litteras nullatenus ademptam esse cardinalibus archipresbyteris, titularibus, seu protectoribus, eorumque vicariis, aliisque deputatis, facultatem seu iurisdictionem in iis, quae servitium ecclesiae, seu loci pii, circa tamen disciplinam ecclesiasticam et morum correctionem dumtaxat, concernunt, minusque sub iisdem praesentibus tribunalia Camerae Apostolicae, legatum Avinionensem, iudicem fabricae S. Petri, neque ipsas congregationes in solito iherosolimitano seu elencho congregationum ac tribunalium Urbis descriptas comprehendendi.

Clausulae.
 § 10. Decernentes, easdem praesentes litteras, et in eis contenta quaecumque, etiam ex eo quod omnes vel singuli supradicti, ac alii quicumque in praemissis quomodolibet ius vel interesse habentes, seu habere praetendentes, cuiusvis status, gradus, ordinis, praesentiae vel dignitatis, seu alias specificae et individuae mentione et expressione digni existant, iisdem praemissis non consenserit, nec ad ea vocati seu auditi fuerint, tametsi suorum indultorum vel privilegiorum vigore consentire seu vocari semel vel pluries quomodolibet debuissent, aut ex aliqua quamcumvis iuridica et privilegia causa, colore, praetextu et capite, etiam in corpore iuris clauso, ullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis seu nullitatis vitio, aut intentionis nostrae vel interesse habentium consensu, alioque quolibet, etiam quantumvis magno ac formali et substantiali defectu

Exceptio quarundam facultatum.

notari, impugnari, infringi, in controversiam revocari, ad terminos iuris reduci, seu adversus illas aperiitionis oris, restitutionis in integrum aliudve quodcumque iuris, facti vel gratiae remedium intentari vel impetrari nullatenus posse, sed semper et perpetuo validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere debere, et ab omnibus, ad quos spectat et pro tempore quodcumque spectabit, inviolabiliter observari, sic, et non aliter, per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, quavis auctoritate, praesentia, aut potestate fungentes et functuros, etiam causarum palatii apostolici auditores, et S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate, iudicari et definiti debere, irritum quoque et inane, si secus super his a quocumque, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio contrariorum.
 § 11. Non obstantibus omnibus et singulis praemissis, et, quatenus opus sit, nostra et Cancellariae Apostolicae regula de iure quaesito non tollendo, et pariter, quatenus opus sit, recolendae memoriae Pii Papae IV similiter praedecessoris nostri de gratis quaecumque interesse Camerae Apostolicae concernentibus in dicta Camera intra certum inibi praescriptum tempus praesentandis et registrandis, ita ut praesentes in ea praesentari et registrari nullo unquam tempore vel modo necesse sit, necnon aliis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac Urbis nostrae, dictarumque ecclesiarum, omniumque et singulorum supradictorum quibusvis, (etiam iuramento vel alias quavis firmitate, sub quibuscumque verborum tenoribus, formis, clausulis, decretis, aliisque supradictis in contrarium prae-

missorum roboratis, seu confirmatis et innovatis) statutis, ac usibus, styli et consuetudinibus, etiam immemorabilibus; quibus pariter, modo, forma et tenore praemissis, ad effectum praesentium, illis aliis in suo robore permansuris, amplissime, ut praefertur, derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 12. Nulli ergo omnino hominum liceat paginam hanc nostrarum suppressionis, abolitionis, abrogationis, reductionum, derogationum, voluntatis, mandati, declarationis et decreti infringere vel eis ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, anno Incarnationis dominicae MDCXCII, die XVII septembris, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 17 septembris 1692, pontif. anno II.

XXXIII.

Extenditur senarius numerus magistrorum fratrum eremitarum S. Augustini Mexicanae provinciae ad duodenarium¹.

Innocentius Papa XII
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Cum, sicut dilecti filii prior provincialis et definitores provinciae Mexicanae in Indiis Occidentalibus Ordinis fratrum eremitarum sancti Augustini nobis nuper exponi fecerunt, capitulum generale dicti Ordinis, anno MDCLXXXV in alma Urbe nostra celebratum, senarium magistrorum numerum in provincia praedicta, benedicente Domino multum

¹ Idem factum legitur pro provincia Baetica in const. ed. MDCXCII, die 2 februarii, pontif. I; et in Clementis XI const. ed. MDCCV, die 20 maii, pontif. X, pro provincia Chiliensi.

Sauctio poenalis.

Numerus magistrorum auctum fuit a capitulo generali MDCLXXXV.

terris diffusâ, usque ad duodenarium extendendum esse censuerit, si nostra et huius Sanctae Sedis facultas desuper accederet; similis vero extensio numeri magistrorum pro Peruanâ et Baetica provinciis eiusdem Ordinis, in dicto capitulo generali facta, a felicis recordationis Innocentio XI et Alexandro VIII Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris, per quasdam eorum in simili formâ Brevis litteras die xxii ianuarii MDCLXXXVIII et die xxi ianuarii MDCXC respectively expeditas, approbata et confirmata fuerit: nobis propterea exponentes praefati humiliter supplicari fecerunt ut sibi pariter in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicâ dignemur.

Extensio praedicta.

§ 2. Nos igitur, eosdem exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet inodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, ut de cetero senarius dictae provinciae Mexicanae magistrorum numerus ad duodenarium, servatâ tamen in reliquis quoad promovendos ad magistrum gradum formâ per apostolicas et dicti Ordinis constitutiones necnon specialia ipsius provinciae Mexicanae decreta et consuetudines praescriptâ, augeatur, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, concedimus et indulgemus.

Claustrae

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere,

1 Edit. Main. legit formam (R. T.).

ac illis, ad quos spectat et spectabit in futurum, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus recolendae memoriae Sixti V et Clementis VIII Romanorum Pontificum etiam praedecessorum nostrorum de senario magistrorum numero, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon provinciae Mexicanae et Ordinis praedictorum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Contrarium derogat.

§ 5. Volumus autem ut earundem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum tam in iudicio quam extra illud habeatur, quae haberetur ipsis praesentibus si forent exhibitae vel ostensae.

Fides transumptis.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxviii septembris MDCXCII, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 28 septembris 1692, pontif. anno II.

XXXIV.

Confirmantur quaedam decreta prioris generalis Ordinis Carmelitarum pro promovendis studiis praesertim in Italiae provinciis¹.

Innocentius Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Exordium

Militantis Ecclesiae regimini, per ineffabilem divinae bonitatis abundantiam, nullo licet meritorum nostrorum suffragio, praesidentes, ea, quae a religiosorum Ordinum superioribus, ad bonarum artium et sacrae theologiae studia, ex quibus Ecclesiae et religioni multum decoris atque utilitatis provenire solet, opportunis rationibus promovenda, provide sapienterque constituta et ordinata esse noscuntur, ut firma semper atque inviolata persistant, apostolici muniminis nostri praesidio, cum id a nobis petitur, libenter roboramus.

Inequentia decreta condita fuerunt a prioribus generalibus.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecit dilectus filius Ioannes Teyxob de Villalobos, prior generalis Ordinis fratrum B. Mariae Virginis de Monte Carmelo, quod ipse, ut sacrarum eisque ancillantium bonarum litterarum studia in eodem Ordine, ac praecipue in provinciis Italiae ipsius Ordinis, magis in futurum vigeant, peculiarem muneris sui sollicitudinem adhibere satagens, vigore specialis facultatis sibi ad id in capitulo generali dicti Ordinis novissime in hac alma Urbe celebrato attributae, ac cum approbatione venerabilis fratris nostri Palutii episcopi Praene-

¹ Pro reformatione provinciae Pedemontanae extat decretum cardinalis protectoris in Innocentii XI constit. ed. MDCLXXVII, die 27 martii, pont. XI; et in huius pontificis const. ed. MDCXCII, die 22 novembris, pontif. II, decreta capitulorum generalium pro Disalceatis: in Clementis vero XI constit. ed. MDCCXI, die 10 novembris, pontif. XI. reductio studiorum et graduum.

stini S. R. E. cardinalis de Alteriis nuncupati Ordinis praedicti apud nos et Sedem Apostolicam protectoris, nonnulla super praemissis decreta, ordinationes et provisiones fecit tenoris qui sequitur, videlicet:

Textus decretorum referitur

« Fr. Ioannes Teyxob de Villalobos sacrae theologiae magister, ac humilis prior generalis totius Ordinis fratrum beatissimae Virginis Mariae de Monte Carmelo antiquae et regularis observantiae, etc.

Praemium et causa honorum doctorum petitum.

Omnibus et singulis notum est quod sacra nostra religio a primis eius institutoribus uberes in Ecclesia Dei fruges ex laudabilibus bonorum fratrum operibus et exemplis provenientes totis studiis proferre consuevit, ut liqui lo constat tam ex nostris constitutionibus praescribentibus quod priores provinciales et locales in nostro Ordine nec minimum quidem apicem quoad studia praetermittere negligant, et potius praeculis semper habeant¹ quod magis floreat in favorem, gloriam et decus religionis, tum ex Bullis felicis recordationis Gregorii XIII *Ut laudes*, Iulii II *Ad Sacrum Ordinem*, et Sixti IV *Dum attenta*, ibi: *Fructus quoque uberes, quos dictus sacer Ordo in agro militantis Ecclesiae in propagatione religionis et fidei orthodoxae hactenus produxit, utiliter producit, ac in futurum producturum speramus, etc.* Hinc nostrorum patrum vestigia sectantes, et nostris constitutionibus, imo Sapientiae divinae, cap. XIII loquenti: *Vani sunt omnes homines, in quibus non subest scientia Dei*, quae propterea praeponitur regnis et sedibus, et cum qua, ut dilucide proclamavit Salomon, omnia bona venire solent, adhaerere cupientes, omni contentione elaborandum duximus ut a nostris subditis exulet ignorantia omnium malo-

¹ Edit. Main. legit habent (R. T.).

rum foecundissima parens. Quare, ut in totâ religione, et praecipue in provinciis Italiae, praefata bona radices fundere, et mala ex nimia in admittendis studentibus ac gradibus conferendis facilitate forte obventura vitari omnino valeant, et de consensu et instante zelo nostri eminentissimi cardinalis protectoris de Alteriis, ac de consilio gremialium nostrorum super hoc nostram conscientiam gravantium, pro eisdem provinciis, aliisque in quibus vigent gradus, et non sunt pro illis statuta specialia, sequentia decreta inviolabiliter observanda emanare statuimus.

De exceptionibus ad habitum.

I. Cum certissimum sit, religionum omnium sive progressum sive defectum a receptione et educatione pendere, mandamus¹ ut nullus admittatur ad habitum, nisi a reverendo admodum patre provinciali, ac tribus vel saltem duobus examinadoribus in capitulis provincialibus, vel iuxta exigentiam ab eo deputandis, per suffragia secreta adiudicetur peritus in grammaticâ et litteris humanis: quibus per magistrum ab eodem provinciali designandum, qui eos edoceat, ipso adhuc novitiatu, etc., anno¹, quotidie saltem per horam incumbere teneantur, ut si ad professionem admittantur, prae habitis deinde a conventu testimonialibus aliâs ad omnium graduum collationem requisitis, de vitâ et moribus facilius ad cursus artium valeant promoveri, prout omnes in posterum promovendos mandamus.

Institutio quatuor collegiorum.

II. Instituantur in omni provinciâ quatuor collegia, vel plura aut pauciora iuxta capacitatem provinciarum et conventuum possibilitatem. Unum pro cursu philosophiae per triennium a lectoribus absque ullâ interruptione complendum duraturo, in quo propterea incipiendo lector a summulis prosequi

¹ Forsan ipso adhuc novitiatu anno (R. T.).

debeat usque ad completam metaphysicam, nec ullo modo distrahatur, simul legendo, v. g., uni vel pluribus logicam, aliis vero summulas, vel physicam aut metaphysicam, sed iisdem, quibus inceptit summulas, et qui nullatenus ab eo conventu vel collegio, nisi maximi delicti causâ, erunt in posterum removendi, habitis quotidie circulo et duabus lectionibus per horam divisive, totum cursum triennem prosequatur; et, si qui intra triennium promovendi sint ad philosophiam, instituat pro his in alio conventu a provinciali designando alter lector, qui eodem modo suum cursum prosequatur. Alterum pro cursu theologiae, in quo collocentur cursores per quadriennium, et lectores seu regentes habeant quotidie mane per unam horam lectionem ad mentem Angelici praeceptoris, vel Resoluti nostri doctoris, aliorumque ipsorum fidelissimorum sequacium, et ut in constitutionibus tum actualibus tum pro tempore habendis explicatur¹, et vespere per aliam horam circulum seu conclusiones (nisi velint pro maiori studentium profectu mane et vespere lectionem simul cum circulo facere), quibus teneantur per se vel per magistrum studentium praesidere, arguentes ad placitum in ipso actuali circulo, ut omnes parati ad arguendum accedere teneantur, deputando, et negligentes rigide puniendo; eâ tamen denique lege, quod ubi erunt duo regentes titulo primi et secundi regentis iuxta nostras constitutiones potituri, mane et vespere per horam divisive lectiones et circulum oblatione praesidendi alternative per mensem habeant unâ cum conclusionibus publicis quolibet mense, et ubi fuerit unicus regens quolibet bimestre cum interventu aliarum religionum, quibus tamen non per

¹ Edit. Main. legit *explican.* (R. T.).

magistrum studentium, sed per se ipsos praesidere teneantur. Tertium, ad quod transeant deinde cursores, qui ad illud deputabuntur pro lecturis suo tempore obtinendis, in quo quotidie per horam mane et per aliam vespere habeantur conclusiones iuxta sequentem dispositionem: in primo anno de primo, in secundo de secundo, in tertio de tertio, in quarto de quarto¹ libris Sententiarum, et in quinto de Sacramentis, ita tamen quod in illâ parte, in qua finient in quolibet anno, prosequantur in sequenti, et intra quinquennium notitiam seu species habeant totius theologiae scholasticae et moralis circa quaestiones magis selectas, graviores et tutiores in probabilitate, relictis minus probabilibus, iuxta legem aeternam, divinam, naturalem, positivamque ecclesiasiticam, secundum iudicium prudentiae et conformitatem dictamini rationis per iudicium reflexum viri sapientis, medio iudicio determinato absoluto non fluctuante. Quartum denique pro theologia moralis, in quo instituat lector, qui illam methodice doceat omnes mane et vespere, habendo qualibet hebdomadâ circulum sive conclusionem de aliquâ quaestione per spatium horae cum dimidiâ, ad quam ad invicem arguant studentes, et teneantur prior cum aliis patribus etiam non studentibus accedere, quae quidem lectura suffragabitur lectoribus pro suis gradibus acquirendis. Quae collegia ita volumus fore distincta, ut in uno eodemque conventu nullo modo, nisi sit ex principalioribus et ditissimis, deputentur simul duo studia, sive philosophiae, sive theologiae, aut philosophiae et theologiae.

De studentibus philosophiae.

III. Qui ad cursum artium reputantur proinde idonei, mittantur ad primum collegium, in quo studeant per

¹ Edit. Main. legit *quatuor* pro *quarto* (R. T.).

tres annos philosophiae, modo et formâ ibi praescriptis; et cursu expleto, praeviis punctis, sive lectionibus, ac publicis disputationibus super universâ philosophiâ, comprehensâ metaphysicâ, ad tenorem constitutionum examen pro cursoratu consequendo subire teneantur; et qui reperti fuerint apti ad dandam theologiae operam, instituantur cursores; qui vero inepti, mittantur ad quartum collegium, in quo theologiae morali incumbere teneantur, ut, hoc exercitio praediti, tutius¹ administrationi Sacramentorum, praesertim Poenitentiae, pro fidelium salute incumbere valeant.

De studentibus theologiae.

IV. Cursores deinde sic instituti, mittantur ad secundum collegium, in quo per quadriennium theologiae scholasticae studere teneantur, modo et formâ ibi praesignatis: et regentes seu lectores debeant tractatus sive materias, a praefecto² studiorum, vel primo regente, iuxta dispositionem tamen praescriptam, eligendas, et nunquam intra idem tempus repetendas, perfecte complere intra cursum: quo quadriennio expleto, ab examinadoribus a generali pro tempore deputandis examinentur pro lecturarum concursu: et qui ad eum reperientur idonei, mittantur ad tertium collegium, in quo mane et vespere habeant quotidie circulum conclusionum, modo et formâ ibi statutis; et praeviis deinde duabus saltem conclusionibus habendis, unâ in eodem collegio, reliquâ³ vero in aliis collegiis vel capitulis provincialibus, in quibus tamen eligantur magis acuti et perspicaces pro honore provinciae et religionis, ad lecturas ut infra obtinendas disponantur; qui vero inepti adiudicentur, in concionibus, quatenus habiles ab eisdem examinato-

¹ Edit. Main. legit *lotius* pro *tutius* (R. T.).

² Pessime ed. Main. legit *praeufata* (R. T.).

³ Edit. Main. legit *reliquae* (R. T.).

ribus reputentur, se exercent, ut sic religioni valeant inservire.

De lectorum
concurru.

v. Cum tempus aliàs a provincialibus (unà cum conventu ad studia tamen designato) iuxta oppositorum commoditatem quolibet biennio quatenus sint sufficientes oppositores praescribendum pro lecturis advenerit, fiat concursus omnium qui dicta requisita compleverint (sive sint illius, sive alterius provinciae, et iure retento ad lecturas obtinendas tum in propria provincia tempore oppositionis, ad quod habiles iure legitimo declarantur omnium iurgiorum viam claudendi causà, tum in eà in qua reperiuntur saltem per hoc sexennium, licet sint alienae provinciae), et intra spatium vigintiquatuor horarum unusquisque tria dubia per unam horam super tribus punctis sorte desumptis proponat, propriam sententiam aperiendo: pro philosophià ex Aristotele in logicà, octo libros¹ physicorum, de animà, et de generatione et corruptione; pro theologià vero ex Magistro sententiarum Petro Lombardo; et per aliam horam plene satisfaciat difficultatibus a duobus cooppositoribus per duo media propositis, nisi maluerint eligere (quod eorum arbitrio omnino relinquimus) ex tribus punctis unum, ex quo genuinam vel magis consonam quaestionem per spatium unius horae proponant et probent, ad quam tamen teneantur pariter duo cooppositores duo media similiter proponere.

De lectorum
electione.

vi. Oppositionibus expletis, conveniant statim provincialis, eiusque socius, prior conventus, regentes sive lectores actuales, unà cum praefecto aliisque magistris de numero in eodem conventu degentibus, qui quidem omnes eisdem oppositionibus assistere teneantur, et per vota secreta conferatur re-

¹ Potius lege *libris* (R. T.).

spective lectura illi qui plura vota habuerit, et, aequalibus votis, qui fuerit professione antiquior (salvâ tamen semper generalium auctoritate instituendum praefectos tum regentes studiorum, quos aptiores iudicaverint, praesertim in studiis generalibus), relicta deinde alteri primâ lecturâ vacaturâ absque novae oppositionis obligatione, et declaratis aliis, qui in suffragiis fuerint inferiores, vel lectoribus theologiae moralis per hoc sexennium tantum, vel magistris studentium tum philosophiae tum theologiae, ut in exercitiis litterariis regentes adjuvent, simulque se disponant ad suum cursum philosophicum conficiendum, et sic subtilius ac perfectius suum munus adimplere possint tempore quo, ad oppositionem iterum redeunt, eligentur regentes sive lectores; mandamusque ut tam lectores quam magistri studentium eligantur iuxta merita et antiquitatem in iustitiâ et aequitate, quam omnino intendimus, non autem ad libitum provincialis seu regentium; super quo eorum conscientias oneramus, ne in sententiam electionis indigni, relicto digniore, prolabantur.

vii. Lecturâ obtentâ, legant per tres annos totam philosophiam in primo collegio, modo et formâ ibi declaratis; quo triennio expleto, gradum baccalaureatus a generali consequatur¹ ad theologiae lecturam complendam per alios quinque annos, ante gradum magistrarii, quem a nobis ac successoribus, iuxta Breve Alexandri VIII, deinde obtinebunt deputandi.

De lectoribus
philosophiae.

viii. Lectores usque modo iam instituti (et idem proportionaliter dicendum venit de baccalaureis, qui nondum biennium baccalaureatus compleverint), qui vel tempus pro baccalaureatu consequendo nondum adimpleverunt,

De promo-
vendis ad gra-
dum magistrarii.

¹ Videtur legendum *consequantur* (R. T.).

vel eo adimpleto nondum patentes litteras baccalaureatus obtinuerunt, sive legerint sive non, computato illis tempore elapso, ac si omnes actu legissent, teneantur (praeviâ tamen, pro his qui non legerunt, praedictâ oppositione) reliquum supplere temporis lecturae usque ad completum triennii pro baccalaureatu consequendo iuxta praesentia statuta requisiti; quo obtento, unâ cum lecturâ modo et formâ quibussupra, promoveantur suo tempore, et praeviâ praesentatione provinciae, ad gradum magistrarii.

De baccalau-
reis.

ix. Baccalaurei denique, qui omnia hactenus requisita pro magistrarii gradu obtinendo adimpleverint, sed, ob causas nobis notas praesertim, intra quatuor elapsos annos ad examen accedere non potuerint, sicut et alii qui iuxta capituli generalis decretum, sub poenâ privationis graduum et privilegiorum, Romam accedere tenentur, accedant ad examen, ut iuxta eorum capacitatem providere valeamus, propositione¹ servatâ, de magisterio iuxta relata. Qui vero noluerint ad lecturas concurrere, approbati tamen sint ab aliquo Ordinario pro audiendis saecularium confessionibus, et in illis laudabiliter se exercuerint, consequentur gradum baccalaureatus de morali, et fruuntur praecedentiâ decem annorum ultra tempus professionis supra patres simplices; quo etiam titulo seu gradu et praecedentiâ gaudebunt illi omnes, qui, peracto studio theologiae moralis methodice traditae, fuerint approbati ab aliquo Ordinario, et in huiusmodi confessionibus per quadriennium saltem laudabiliter se exercuerint; et qui denique otiose et sine aliquo fructu tempus transigere volunt, subiaceant decreto capituli generalis, careantque gradibus et privilegiis, itaut inter patres simplices computentur, nisi in concio-

nibus dederint religioni splendorem; quo casu decorabuntur gradu baccalaurei de pulpito cum eodem privilegio quo fruuntur baccalaurei de morali.

De tempore
vacationis

x. Ut autem omnia maiori studentium profectu valeant adimpleri, eisdem studentibus sive philosophis sive theologis inhibemus, ne a conventu unquam exeant, nisi cum regentibus occasione recreationis, quae unica¹ tantum erit in qualibet hebdomadâ, vel causâ exercitii litterarii, aut maximae necessitatis a regentibus approbatae, et praeviâ superioris et lectoris licentiâ etiam tempore vacationis (id est aestivo vel quadragesimali, quatenus aliquis regens vel magister studentium in conventu remanserit), quo diebus lunae, mercurii et veneris, ne species acquisite deperdant, mane aut² vespere circulum aut conferentiam habeant per unam horam, ad quam omnes praesertim regentes accedere teneantur, eodem prorsus modo quo in diebus dominicis, vel, eo impedito, alio die commodiori cuiusque hebdomadae totius anni, et singulis saltem mensibus cum concursu aliarum religionum, conclusiones haberi volumus et mandamus.

De regentibus
et rebus in
saris collegio-
rum.

xi. Et cum plurimum pariter officiat quod ad alia religionis munera, ut evenire solet, simul applicentur regentes actuales, cum aliàs nequeant duobus dominis servire; districte inhibemus ne aliquod officium etiam prioratus simul exercere valeant: et pro eorum ac studentium necessitatibus mandamus prioribus, sub poenâ privationis officii negligentibus statim infligendâ, ut sub determinato tempore solvant vestiarium tum regentibus tum studentibus ac eorum magistris. Decernentes expolia fratrum decedentium fore applicanda sive

¹ Videtur legendum *unica* (R. T.).

² Edit. Main. legit *autem* (R. T.).

¹ Forsan *proportione* (R. T.).

expendeda pro libris necessariis in quolibet conventu, praesertim ubi sunt studia (quorum librariis omnino applicandos pariter volumus eorumdem decedentium libros), et, si libri sufficientes iam fuerint, pro indigentis dictorum regentium ac studentium.

De numero magistrorum.

XII. Praecipientes denique ultimo omnibus provincialibus, quod in primo capitulo provinciali, debitam proportionem servatam, iuxta quantitatem et qualitatem conventuum provinciae assignetur numerus determinatus magistrorum in futurum servandus, praesentibus magistris cum omnibus gratiis, privilegiis ac praerogativis manentibus: de reliquo autem nullus instituatur magister cum suffragio in capitulo, nisi sit de illo numero determinato, in quo iuxta suam antiquitatem magisterii a die datarum litterarum subintrare debeant. In quorum fidem, etc. Datum Romae, die xx augusti anni MDCLXII ».

Confirmatio relatorum decretorum.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, dictus Ioannes prior generalis praemissa, quo firmiter subsistant et servantur exactius, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri summopere desideret: nos, ipsius Ioannis prioris generalis votis hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum consilio, omnia

et singula decreta, ordinationes, provisiones et capitula praeserta, auctoritate apostolica, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robor adiecimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus; salva tamen semper in praemissis auctoritate Congregationis eorumdem cardinalium.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon praefatorum Ordinis et provinciarum, aliisque quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 5. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicu-

Clausulae.

Contrarium derogatio.

Fides transumptorum.

ius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides tam in iudicio quam extra illud habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xi octobris MDCXCII, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 11 octobris 1692, pontif. anno II.

XXXV.

Aboletur venalitas officiorum auditoris generalis causarum curiae Camerae Apostolicae, eiusdem Camerae thesaurarii generalis, duodecim clericorum et praesidentis¹.

Innocentius episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium a causa huius constitutionis petitum.

Ad hoc unxit Deus oculo laetitiae prae consortibus nostris, ut iustitiam, quae est praeparatio Sedis nostrae, incessantibus studiis diligamus. Quod tunc laudabiliter, ut par est, nullo nostrorum ministrorum suffragio, sed ineffabili omnipotentis Dei bonitate et providentia adimplemus, cum, via regia incedentes, neque ad dexteram declinantes, neque ad sinistram aliquantulum deviantes, ius suum unicuique tribuere, eosque, quos praesertim iuri nedum in causis privatorum sed fisci nostri dicendo, necnon Sedis et Camerae Apostolicae bonis, iuribus et redditibus administrandis et tuendis respective in partem sollici-

¹ In const. Innocentii XI ed. MDCLXXVIII, die 1 octobris, pontif. II, extat taxa emolumentorum ex rebus ecclesiasticis; et in huius Pontificis constitut. ed. MDCXCIX, die 30 ianuarii, pontif. IX, confirmatio constitutionis super datis et promissis.

tudinis evocamus, personarum acceptatione non facta, divitiarum sorte posthabita, ac meritorum et virtutum collatione dumtaxat librata, unde quaque dignos et praestantiores eligere satagimus. At, dum ad praecipua Romanae Curiae praelatorum, nimirum causarum curiae Camerae Apostolicae generalis auditoris, ac eiusdem Camerae tum thesaurarii generalis tum duodecim clericorum praesidentium, necnon alterius praesidentis vacabilia et interim infructifera officia, quae, rationabilibus olim suadentibus causis seu gravibus tunc urgentibus necessitatibus aliis decuit recepto pretio concedi, et successive, durantibus et plerumque adauctis iisdem necessitatibus vel causis, opus seu opportunum visum fuit similibus concessionibus instaurari, mentis nostrae oculos sedula meditatione convertimus, exinde viros alioquin dignos, solvendo tamen pretio huiusmodi impares, aliquando praetermitti necesse esse, non sine gravi animi nostri moerore perpendimus.

§ 1. Hinc, ut sola virtutum praestantia in huiusmodi officialium circumspicitur et iusta electione praeponderet, atque contra praefatam Romanam Curiam obloquendi et oblatrandi invidis et infensis eius detractoribus calumniosa huiusmodi tollatur occasio, quantum nobis ex alto conceditur, providere volentes, iustum officiorum praedictorum et cuiuslibet illorum pretium, quin etiam quidquid pro expeditione in eorumdem officiorum acquisitione fuerat expensum, ascendens in totum ad summam decies centenorum et viginti millium septingentorum sexdecim scutorum monetae romanae, unicuique ex praefatis officialibus, pro sui officii valore et expensis praedictis, in primis et ante omnia, prout in nostro die xi currentis mensis

Redditum fuit officialibus solutum pretium.

octobris desuper confecto et manu nostra subscripto chirographo, cuius tenorem haberi volumus pro expresso, uberius continetur, restitui mandavimus. In cuius executionem, cum pretii et expensarum huiusmodi integra et effectiva restitutio iisdem officialibus in id consentientibus subsequuta fuerit, officiorum praedictorum venalitati imposterum occurrere volentes, motu proprio, ex certa scientia et matura deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, memoratorum officiorum venalitem tenore praesentium penitus et omnino tollimus, supprimimus, extinguimus, removemus et abolemus, volentes et mandantes ut huiusmodi officia, antehac in perpetuum seu ad vitam concedi solita, in posterum, ad nostrum et Romani Pontificis pro tempore existentis et dictae Sedis Apostolicae beneplacitum, viris vitae et morum integritate praestantibus, litterarum scientia praeditis, rerumque humanarum experientia insignibus, ad maiorem Dei gloriam, Romanae Curiae et praelaturae decorem, necnon virtutis incitamentum et praemium, gratis et nullo recepto pretio concedantur.

Emolumenta
omnia dictorum
officiorum ille-
rum Camerae
adscribuntur.

§ 2. Volumus tamen et decernimus, omnia et singula emolumenta, tam ordinaria quam extraordinaria, iura, bona, fructus, redditus et proventus certos et incertos, dicta Sede tam plena quam vacante, undecumque provenientes, etiam ex annatis, quinquenniis, minutis servitiis, mulctis, poenis, compositionibus, sigillis, expeditionibus, ac litteris patentibus, necnon iocalia et regalias solvi solitas a quibusvis personis et communitatibus, et praesertim a Camera Apostolica, illiusque appaltatoribus, thesaurariis, censuariis aut feudatariis in quocumque anni tempore, et signanter in

1 Male edit. Main. legit eius (R. T.).

vigilia ac festo Ss. apostolorum Petri et Pauli, ac in Nativitate SS. Domini nostri Iesu Christi, et denique obventiones et responsiones quascumque, quocumque nomine nuncupatas, quae prius in compensationem pretii persoluti memoratis officialibus respective debebantur et solvebantur, penitus et omnino cessare debere, illaque omnia et singula pro indemnitate eiusdem Camerae Apostolicae, urgentibus necessitatibus pressae, et nuper etiam pretii et expensarum restitutione praefatis officialibus ut praefertur facta magis gravatae, motu, scientia, deliberatione ac potestatis plenitudine paribus, restituimus, reunimus, incorporamus et applicamus.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras, etiam ex eo quod praefati causarum curiae Camerae Apostolicae generalis auditor, ac eiusdem Camerae thesaurarius generalis, duodecim clerici praesidentes, ac alter praesidens, et alii quicumque in praemissis quomodolibet ius vel interesse habentes seu habere praetendentes, eisdem praemissis non consenserint, aut vocali seu auditi non fuerint, tametsi suorum indultorum seu privilegiorum vigore consentire, vocari seu audiri semel vel pluries quoquomodo debuissent, aut ex alia quacumque quantumvis iuridica et privilegiata causa, de ullo subreptionis vel obreptionis seu nullitatis vitio, aut intentionis nostrae vel interesse habentium consensu, alioque quocumque etiam quantumvis magno, formali et substantiali defectu notari, impugnari, redargui, retractari, in ius vel controversiam revocari, ad terminos iuris reduci, seu adversus illas apertionis oris, restitutionis in integrum, aliudve quodcumque iuris, facti vel gratiae remedium intentari vel impetrari nullatenus posse, sed semper et perpetuo validas, firmas et efficaces

Clausulae.

existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere debere, et ab omnibus, ad quos spectat et pro tempore quodcumque et quomodocumque spectabit, inviolabiliter observari, sicque et non aliter per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, quavis auctoritate, praesistentia aut potestate fungentes et functuros, etiam praefatae Camerae clericos praesidentes, causarum palatii apostolici auditores, et S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate, iudicari et definiri debere, irritum quoque et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio con-
trariorum.

§ 4. Non obstantibus, quatenus opus sit, de iure quaesito non tollendo, aliisque nostris et Cancellariae Apostolicae regulis, et felicis recordationis Symmachi, Pauli Papae II, Pauli Papae IV, et aliorum Pontificum praedecessorum nostrorum de rebus Ecclesiae non alienandis et alienatis recuperandis, ac recolendae memoriae Pii Papae IV similiter praedecessoris nostri de gratiis quaecumque interesse Camerae concernentibus intra certum inibi expressum tempus exhibendis et registrandis, itaut easdem praesentes litteras ibidem exhiberi et registrari nunquam necesse sit, aliisque quibusvis constitutionibus et ordinationibus, ac tribunalium, officiorum et officialium praefatorum, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, consuetudinibus et decretis, etiam cameralibus et consistorialibus, necnon quibuscumque eorumdem officiorum erectionibus et concessionibus, etiam praesentium possessorum, tametsi alias factis ad vitam seu in perpetuum, ac etiam ex causa onerosa seu correspectiva, vel per viam

contractus, seu vim contractus habente, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, tribunalibus, officiis seu officialibus praefatis, sub quibuscumque tenoribus et formis, cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et efficacissimis et insolitis clausulis et decretis, in genere vel in specie, etiam motu et potestatis plenitudine similibus, aut alias quomodolibet per nos et Romanos Pontifices praedecessores nostros in contrarium eorumdem praemissorum concessis, ac etiam pluries confirmatis, innovatis et approbatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omissis, et forma in illis tradita observata exprimerentur et insererentur, iisdem praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, harum serie, specialiter et expresse, motu, scientia, deliberatione et potestatis plenitudine paribus, derogamus, et derogatum esse volumus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 5. Nulli ergo omnino hominum liceat paginam hanc nostrarum suppressionis, extinctionis, remotionis, abolitionis, voluntatis, mandati, decretorum, restitutionis, renovationis, incorporationis, applicationis et derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum.

Sanctio poe-
nalis

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, anno Incarnationis dominicae MDCXCII, x kalendas novembris, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 23 octobris 1692, pontif. anno II.

XXXVI (al. 37).

Declaratur statutum Ordinis Carthusiensis priori Carthusiae factum non egrediendi a terminis suae eremi¹.

Innocentius Papa XII
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Ex iniuncto nobis caelitus pastoralis sollicitudinis munere ad ea peculiare vigilantiae nostrae curas libenter convertimus, quae prospero christifidelium, qui e fluctibus saeculi in portum vitae religiosae confugerunt, gubernio ac illorum statui et quieti conducibilia fore in Domino arbitramur.

Declaratio capituli generalis et prioris Carthusiae.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecit dilectus filius procurator generalis Ordinis Carthusiensis, quod, tametsi aliàs capitulum generale Ordinis nonnulla statutorum ipsius Ordinis auctoritate apostolica nuper confirmatorum verba, quibus exprimitur quod prior Carthusiae nunquam terminos eremi suae egreditur, ita declaraverit, ut sub illis urgentes necessitates non comprehendantur, nihilominus, quia aliquando ac praesertim his calamitosis temporibus contingere potest, ut ipsius Carthusiae et aliae ei vicinae domus dicti Ordinis, inter quas tria monasteria monialium numerantur, tam gravibus periculis et damnis obno-

¹ Ab Innocentio XI confirmata fuit nova collectio statutorum in const. ed. MDCLXXXVIII, die 27 martii, pontif. XII; in huius Pontificis const. ed. MDCXCII, die 11 aprilis, pontif. I, extat decretum Congregationis particularis super quadam causâ; et in const. ed. MDCXCVIII, die 25 iulii, pontif. VIII, confirmatur constitutio Iulii II pro pace servandâ.

xiae reperiantur¹, ut illis non aliter quam per egressum dicti prioris ab eremo praedictâ eiusque personalem assistentiam occurri possit, ipse procurator generalis, ut quaevis de cetero hac in re controversiarum et quaestionum occasio penitus praecidatur, peculiari desuper paternae charitatis ac prudentiae nostrae praesidium accedere plurimum desiderat. Nobis propterea, dilecti etiam filii moderni prioris Carthusiae huiusmodi nomine, humiliter supplicari fecit ut in praemissis opportune providere de benignitate apostolicâ dignaremur.

§ 2. Nos igitur, priorem et procuratorem generalem praedictos specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie, absolventes et absolutum fore censes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de nonnullorum venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium super hoc negotio a nobis specialiter deputatorum consilio, imminetia pericula bellorum, seditio-num, tumultuum popularium et morborum pestiferorum, necnon incendia, ruinas aedificiorum, aliosque graves et insolitos casus, sive in ipsius Carthusiae domo, sive in eius grangiis a praedictâ domo ultra duas dietas non distantibus quandocumque eventuros, quibus non aliter quam per ipsius moderni ac pro tempore existentis prioris Carthusiae huiusmodi praesentiam provideri valeat, sub prohibitione egressus ab eremi suae terminis eidem priori per statuta supra-

¹ Edit. Main. legit *reperiebantur* (R. T.).

Declaratio pontificia excipiens novos alios casus sub certis conditionibus.

dicta sicut praemittitur factâ minime comprehendi; praeterea nec etiam sub prohibitione huiusmodi gravium et urgentium necessitatum casus, qui aliquando in tribus monasterii monialium dicti Ordinis eidem domui ut praefertur vicinis contingere possunt, comprehendi; itaut illis opportune occurrere gratiâ dictus prior, de consensu tamen capituli generalis ipsius Ordinis, ad tempus ad id necessarium dumtaxat, terminos supradictos egredi libere et licite, ac absque ullo conscientiae scrupulo aut poenarum per statuta praedicta quomodolibet impositarum incursu, possit et valeat, auctoritate praedictâ, tenore praesentium, declaramus.

Clausulae.

§ 3. Decernentes, ipsas praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, sique in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiti debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrariarum derogatio.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon dicti Ordinis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, spe-

cialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die IV novembris MDCXCII, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 4 novembris 1692, pontif. anno II.

XXXVII (al. 38).

Confirmantur quaedam decreta definitivorum et capitulorum generalium pro pace utriusque Congregationis fratrum Carmelitarum Discalceatorum¹.

Innocentius Papa XII
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii moderni procuratores generales utriusque Congregationis fratrum Ordinis beatae Mariae Virginis de Monte Carmelo Discalceatorum nuncupatorum, quod, non modo ad mutuam charitatem inter religiosos ipsarum Congregationum, verum etiam regularem observantiam invicem fovendam, primo quidem in Hispania, mense septembris MDCXC, et Italiae, Congregationum praedictarum, die XII ianuarii MDCXCI, definitivis generalibus, subinde vero in primodictae v et XIII diebus maii dicti anni MDCXCI, in secundodictae Congregationum huiusmodi die VII mensis maii proxime praeteriti respective celebratis capitulis generalibus, pariformiter deliberatum, decretum ac ordinatum, et hinc inde acceptatum fuit, ut quandocumque et quomodocumque, sive cum debitâ licentiâ, sive sine

In praedictis decretis instituitur communicatio inter Congregationes Hispaniae et Italiae.

¹ In const. ed. MDCXCII, die 14 octobris, pont. II, leguntur decreta prioris generalis pro studiis; in const. ed. MDCXCIII, die 2 ianuarii, pontif. II, extat decretum capituli generalis pro alternativâ in provinciâ Castellae; et in const. ed. MDCXCIV, die 9 februarii, pontif. III, declaratur quoddam Breve circa superiores monialium Excalceatorum.

ea, et ex quacumque causa, ratione aut praetextu, contingeret religiosum seu religiosos unius ex dictis Congregationibus ad locum seu loca intra terminos alterius Congregationis huiusmodi existentia pergere, divertere, transire aut commorari, ita pergentes, divertentes, transeuntes aut commorantes benigne tractarentur ac hospitio exciperentur, necnon superiorum seu praelatorum illius Congregationis, intra cuius terminos reperirentur, iurisdictioni et obedientiae in omnibus et per omnia subiacerent et subessent, ac ad omnes huius Congregationis observantias et constitutiones tenerentur, perinde ac si eiusdem professores existerent, itaut illius superiori tamquam proprio obedire, eiusque directioni, gubernio, visitationi, correctioni et punitioni subiacere tenerentur; ipse vero superior etiam per formalia praecepta illis iubere et eosdem dirigere, gubernare, visitare, corrigere et punire, etiam per censuras, et contra eos iuxta casuum contingentiam ad sententias et poenas in illius Congregationis, cuius ille superior esset, constitutionibus praescriptas procedere posset, adeout professores dictae Congregationis Hispaniae intra terminos Congregationis Italiae supradictae reperti, perinde ac si de Congregatione Italiae huiusmodi essent, e contra vero professores dictae Congregationis Italiae intra terminos supradictae Congregationis Hispaniae pariter reperti, perinde ac si de dicta Congregatione Hispaniae essent, tam in favorabilibus quam in odiosis (non tamen quoad superioritates et officia) respective haberentur, alerentur et tractarentur, conventionem inter ipsas Congregationes factam ita observandi et observari faciendi, necnon iurisdictione vicissim

¹ Edit. Main. legit tam pro tamen (R. T.).

communicatam seu translata, et communicatam seu translata vicissim pariter acceptata; et alias, prout in eorundem definitiorum et capitulorum generalium decretis desuper emanatis uberius dicitur contineri.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, in iisdem definitoriis et capitulis generalibus pro praemissorum omnium validitate et firmiori subsistentia ulterius statutum fuerit, ut illorum confirmatio ab hac sancta Sede impetranda esset: nobis propterea exponentes praefati humiliter supplicari fecerunt ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

§ 3. Nos igitur, specialem ipsis exponentibus gratiam facere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, ordinationes praefatas in definitoriis et capitulis generalibus utriusque Congregationis huiusmodi factas, ut praefertur, emanataeque desuper decreta supradicta, auctoritate apostolica, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiciamus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

§ 4. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, in omnibus et per omnia ple-

Præca pro-
curatorum
generalium.

Confirmatio
praedictorum
decretorum.

Clau-sulae.

XXXVIII (al. 36).

Confirmantur, innovantur, reformantur, et extenduntur facultates tribunalis seu magistratus viarum¹.

Innocentius episcopus
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

Sacerdotalis et regiae Urbis nostrae ad illud sublimatae fastigium, ut, per beati Petri sedem caput orbis effecta, latius praesideat religione divina, quam unquam comparuerit dominatione terrenam, venustati, decori et commodis etiam temporalibus eo nos convenit ampliori cura prospicere, quo ipsam, ubi praecipuorum Apostolorum glorificatus est exitus, et quam in communem patriam christianus populus universus agnoscit, singulari dilectione gerimus in paternae visceribus charitatis. Dum vero in eadem Sede, meritis licet imparibus, supernam dispositione locati, Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum exemplo, ad Urbem praefatam considerationis nostrae oculos principaliter convertimus, eius etiam districtus aliorumque nobis et Romanae Ecclesiae etiam in temporalibus subiectorum locorum commodioribus viis, aliisque utilitatibus

Exordium.

nissime suffragari, et ab illis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinariorum et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et defini debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrariarum
derogatio.

§ 5. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, Congregationum et Ordinis praedictorum, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides tran-
scripturum.

§ 5. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides, tam in iudicio quam extra illud, ubique locorum adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xx¹ novembris MDCXCII, Pontificatus nostri anno II.

Dat. die 20 novembris 1692, pontif. anno II.

¹ Edit. Main. ad marg. legit 22 (R. T.).

¹ Huiusmodi facultates extant in constitutionibus infra laudatis, nempe Martini V const. ed. die 30 martii, pontif. VIII; Sixti IV const. ed. MDCXXX, die 30 iunii; Leonis X const. ed. MDCVII, die 2 novembris; Pii IV const. ed. MDLXV, die 23 augusti; Pii V const. ed. die 10 aprilis, pontif. VI, et const. ed. die 3 iulii, pontif. VI; Gregorii XIII const. ed. MDLXXIV, die 1 octobris, et aliorum Pontificum. In huius Pontificis const. ed. MDCXCII, die 17 septembris, pontif. II, revocatae fuere ad ius commune facultates iudicum particularium; in const. ed. MDCXCIII, die 11 ianuarii, pontif. II, facta fuit cardinalibus facultas visitandi loca pia et ecclesias, et const. ed. MDCXCIII, die 10 februarii, pont. II, reformata fuit facultas protectorum regularium.

in subditorum nostrorum et quorumcumque romipetarum beneficium respective consulere non praetermittimus.

A Martino V
horum in-
stere viarum
magistri ob gra-
vem causam.

§ 1. Alias siquidem felicitis recordationis Martinus Papa V praedecessor noster, cum rei evidentia edoctus fuisset quod praefata Urbs eiusque districtus ex defectu officii magistrorum, quod antiquitus pro viarum, stratarum, platearum et locorum tam publicorum quam privatorum, necnon aedificiorum, lapideorum et ligneorum, parietum, tignorum, bancorum, tectorum, tabulatorum, moeniorum, apothecarum et pontium, portarum, transituum, aquarum decursuum, canalium et meatuum, necnon urbanorum et rusticorum praediorum, pratorum, hortorum, atque vinearum finium, restorationum, servitutum et libertatum administratione institutum et ordinatum fuerat, in praemissis grandem patiebatur deformitatem; necnon accepisset, nonnullos cives et incolas res foetidas et corruptas in vias, stratas, plateas, et loca publica et privata huiusmodi proicere, seu vias, stratas, plateas et loca publica et ecclesiastica occupare, alienare, et in usus proprios deducere; et propterea huiusmodi deformitatibus, excessibus et incommodis posse tenus occurrere cupiens: officium magistratus huiusmodi iuxta illius institutionem auctoritate apostolica suscitavit, reintegravit et restituit; duos quoque Urbis et districtus praefatorum viarum magistratos ad suum beneplacitum deputavit, cum solitis ab antiquo iurisdictionibus, potestatibus, honoribus, privilegiis, libertatibus, atque oneribus universis, in praemissis et circa ea concernentibus, dependentibus et annexis, etiam cum facultate faciendi submagistros, necnon huiusmodi excessus reparandi, corrigendi et emendandi, absque cuiusvis vocatione seu citatione, sed

iuxta datam illis a Domino prudentiam, etiam per demolitionem quorumcumque aedificiorum, necnon praemissorum occasione gravatos, absque lite, sed summarie, simpliciter, de plano, et quibuscumque tunc expressis non obstantibus, relevandi, restituendi et reponendi, contradictores quoque et rebelles privandi, banniendi, arrestandi, incarcerandi, omniaque et singula faciendi et exercendi, quae magistri illorum praedecessores facere et exercere potuerunt, seu etiam debuerunt; et alias, prout in eiusdem Martini praedecessoris secundo kalendas aprilis¹, pontificatus sui anno VIII, expeditis litteris plenius continetur.

§ 2. Successive alii Romani Pontifices praedecessores nostri, et praesertim similis recordationis Sixtus IV anno Incarnationis dominicae MCDLXXX pridie kalendas iulii, Leo X anno eiusdem Incarnationis MDXVII, IV nonas novembris, et Pius IV anno Incarnationis praefatae MDLXV, X kalendas septembris, per suas respective editas litteras, S. R. E. camerario et praefatis viarum magistris plerasque coniunctim, aliquas vero separatim exercendas iurisdictiones, facultates et functiones confirmarunt, ampliarunt, et respective concesserunt. Quas et alias huiusmodi litteras, cum decreto Camerae Apostolicae de inquilinis in emptione domorum praefereendis, tametsi recolendae memoriae Pius Papa V etiam praedecessor noster per quasdam suas motusproprii cedulas sub datum IV idus aprilis et V nonas iulii, pontificatus sui anno VI, quoad ius congrui, et nova, non tamen sacra aut publica, construenda aedificia, ad terminos iuris communis reducerit, nihilominus piae memoriae Gregorius Papa XIII, similiter praedecessor noster, per alias suas anno Incarnationis praefatae MDLXXIV kalendis

¹ In nota ad rubr. legit 30 aprilis (n. r.).

A Sixto IV,
Leone X, et
Pio IV confir-
matae fuere et
novae concessae
facultates
camerario et
dictis magistris.

octobris editas litteras, praedictis memoratorum Sixti, Leonis, ac Pii IV et Pii V litteris, quatenus ad aliquid eorum, quae in iisdem suis litteris continebantur, pertinebant, et de aliquo eorum statuebant et disponebant, antiquatis, abrogatis, et penitus revocatis et sublatis, plurima innovavit, statuit, decrevit et ordinavit circa aedificia et ornatum dictae Urbis, ac coactas seu voluntarias venditiones, et ius congrui seu retractus earumdem venditionum occasione competens seu institutum, tum in eadem Urbe, tum intra tria et respective duodecim a praefata Urbe millia, cum multis facultatibus et iurisdictionibus plerumque a praefatis camerario et viarum magistris coniunctim exercendis.

§ 3. Aliae quoque et multiplices iurisdictiones, facultates, curae et functiones in quampluribus sive praedictorum, sive aliorum Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum chirographis, litteris in formam Brevis, ac motusproprii cedulis, necnon in eiusdem Urbis a Sede Apostolica confirmatis statutis, eiusdem S. R. E. camerario praesidi et magistris viarum praefatis, aliquando singulis separatim, aliquando aliquibus mixtim, et aliquando omnibus insimul, concessae seu demandatae fuerunt: exercitium tamen iudicialis et contentiosae iurisdictionis in iis quae dictis viarum magistris iniuncta fuerant, penes eorum assessorem ab eadem Apostolica Sede deputatum existere consuevit.

§ 4. Hinc nos, abusibus, qui desuper irrepserant, occurrere, iustitiae administrationi in praemissis plenius consulere, ac praefatae Urbis ornatui, necnon eiusdem illiusque districtus et ditionis ecclesiasticae respective viarum, locorum, et aliorum quorumcumque in praefatis litteris et ordinationibus quoquomodo

Causae huius
constitutionis.

contentorum, instructioni, conservationi, reparationi, restorationi et expurgationi, quantum nobis ex alto conceditur, uberius respective providere cupientes; ac propterea omnium praefatarum et aliarum, si quae sint, litterarum, tam sub plumbo, quam in formam Brevis, motusproprii, cedularum, chirographorum, ordinationum et statutorum quorumcumque circa praemissa existentium tenores, ac si de verbo ad verbum inserti essent, pro plene et sufficienter expressis habentes, de dilectorum filiorum nonnullorum Romanae Curiae praelatorum et virorum pietate, doctrina, prudentia et rerum usu praestantium specialiter ad id a nobis deputatorum, qui rem mature examinarunt, consilio, ac etiam motu proprio, ex certa scientia et matura deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, memoratas litteras, cedulas, chirographa, ordinationes et statuta, in his quae praesentibus et omnibus et singulis hic contentis quoquomodo non adversantur, earumdem tenore praesentium, approbamus, confirmamus et innovamus, illisque perpetuum et inviolabilis firmitatis robur adiicimus, et ab omnibus et singulis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, penitus et omnino observari volumus et mandamus.

§ 5. Decernentes, omnes et singulas huiusmodi litteras, sanctiones et statuta et ordinationes, tam speciales tribunalis seu magistratus, quam generales, et in parte de eorum¹ tribunali seu magistratu tractantes, necnon omnes et singulas iurisdictiones, facultates, curas, functiones et administrationes huiusmodi quoquo modo concessas, non aliter quam ad formam harum praesentium observari, exequi et intelligi posse et debere, perinde, ac si ab initio institutae, et respective concessae, attributae, dire-

Conf. nota ad
motusproprii
dictarum litem-
rarum.

Sed iuxta for-
mam infra de-
scribendam.

¹ Forsan eodem pro eorum legendum (n. r.).

ctae et demandatae fuissent personis, modis ac formis in praesenti nostra in perpetuum valiturâ constitutione contentis; quam, supplendo omnem et quamcumque alioquin necessariam seu opportunam expressionem, ac sublatis omnibus et quibuscumque contrariis, diversis, seu differentibus, omnino et inviolabiliter observari, adimpleri et exequi volumus et mandamus.

Abolitur officium assessoris magistrorum viarum.

§ 6. Reformationem vero tribunalis seu magistratûs huiusmodi a iurisdictionis normâ et distinctione incipientes, praevia pretii ac impensae expeditionis restitutione iam factâ ei qui magistrorum viarum assessoris officium hactenus obtinuit, officium huiusmodi penitus et omnino supprimimus, abolemus et abrogamus.

Causae iuris congrui appetent ad camerarium.

§ 7. Iurisdictionem in omnibus et singulis causis in¹ iuris congrui, seu singulis ab eo dependentibus, annexis et connexis, in quibus antehac memorati camerarius ac magistrorum viarum assessor insimul procedebant, in posterum ad eundem camerarium privative quoad alios spectare; huiusmodi autem causas in gradu appellationis iisdemmet modis et formis, quibus hactenus observatum fuit, ad praesidem viarum devolvendas esse, et ab illo ad tribunal Camerae supradictae appellandum esse decernimus.

Reliquae vero causae ad praesidem.

§ 8. In reliquis omnibus causis et negotiis, eorumque annexis, connexis et dependentibus, omnem et quamcumque necessariam et opportunam iurisdictionem pro tempore existenti viarum praesidi, privative quoad alios, concedimus, et ad eundem, ac quoad Cameram praefatam pariter appelletur, spectare volumus et mandamus.

Quanam sint magistrorum facultates.

§ 9. Magistris tamen viarum tam in Urbe quam in eius districtu praefatis,

¹ Praeposit. in delenda videtur, vel postea iure pro iuris legendum (n. T.).

occasione seu in actu vias eiusdem districtûs invisendi, facultatem coërcendi contravenientes constitutionibus, bannimentis, statutis et ordinationibus tribunalis seu magistratûs, necnon ipsorum magistrorum vel alterius eorum praecceptis seu iussionibus, usque ad eorundem contravenientium carcerationem, ac etiam excarcerationem, in formâ tamen extrajudiciali, prout etiam procedendi in simili formâ contra huiusmodi contravenientes ad pignorationem pro mulctis et poenis pecuniariis in praefatis bannimentis contentis, ac eorundem pignorum restitutionem (reservatis semper praedicto viarum praesidi ulteriori cognitione et recursu), praeservamus, et, quatenus opus sit, etiam concedimus.

§ 10. Iisdem quoque viarum magistris curam, superintendentiam et administrationem instruendi, reficiendi, restaurandi, manutenendi, mundandi et expurgandi vias, plateas et loca Urbis, necnon confirmandi, eligendi et amovendi architectos, submagistros, operarios et artifices praedicto magistratui viarum inservientes, salvo semper iure praesidis eosdem ex iustâ causâ removendi, prout etiam facultatem et licentias hactenus ab iisdem dari solitas, et in posterum pro indemnitate magistratus et officialium iuxta modum praescribendum registrandas et sigillo praesidis gratis muniendas, concedendi, salvo ad memoratum praesidem, auditis magistris, ab huiusmodi licentiarum denegatione seu indebitâ concessione recursu, similiter praeservamus, et, quatenus opus sit, concedimus.

Conceditur praesidi facultas eligendi ministros.

§ 11. Eidem¹ praesidi procuratorem fiscalem, ratiocinatorem et exactores quarumcumque taxarum vel exactionum, tam in Urbe quam in eius districtu supradictis, necnon mandatarium et viarum commissarium, cum magistrorum

¹ Edit. Main. legit *Fidem pro Eidem* (n. T.).

praefatorum consilio, et baroncellum ad eius libitum deputandi et amovendi facultatem concedimus, reservatâ tamen venerabili fratri nostro Palutio episcopo Praenestino eiusdem S. R. E. cardinali de Alteriis nuncupato dictae S. R. E. camerario praedictos procuratorem fiscalem, ratiocinatorem et mandatarium, donec vixerit, deputandi et amovendi.

Redditur praesidi et tribunalis viarum facultas in platea Agoniae.

§ 12. Ad haec, omnes et singulas iurisdictiones, facultates, curas et emolumenta quaecumque pro tempore existentibus eiusdem S. R. E. camerariis in plateâ Agonis competentes et competentia, seu ab illis exerceri et percipi hactenus consuetas et consueta, ex nunc prout ex tunc, sequuto obitu memorati Palutii episcopi cardinalis et camerarii, cui pariter, donec vixerit, nullum ius huiusmodi adimere volumus et declaramus, ab eodem camerariatus officio penitus et omnino dismembramus et separamus, illasque et tribunalis et magistratui viarum sub curâ, regimine et iurisdictione solius pro tempore existentis praesidis viarum, ad limites et formam praesentium, absque ullâ prorsus inter dictam Agonis et alias plateas Urbis differentiâ seu distinctione, restituimus, seu unimus, annectimus et incorporamus, ac¹ restitutas, seu unitas, annexas et incorporatas esse volumus et mandamus.

Item aliae facultates alia concessae.

§ 13. Ex nunc autem omnes et singulas iurisdictiones, facultates, curas et administrationes huiusmodi cuicumque personae, etiam praefatae S. R. E. cardinali, etiam eiusdem S. R. E. vicecancellario, collegiis, capitulis, locis piis, basilicis et ecclesiis etiam patriarchalibus, et quibuscumque quavis dignitate vel praesistentiâ tam saeculari quam ecclesiasticâ fungentibus, etiam speciali et individuâ mentione dignis, super

¹ Coniunct. ac nos addimus (n. T.).

plateis, viis et locis Urbis praefatae quoquomodo concessas vel competentes, necnon emolumenta (de quorum percipiendorum valido et subsistenti iure, quod tam¹ respectu aliorum, quam ecclesiarum et locorum piorum, ex titulo vere et proportionate oneroso et correspectivo esse debeat, legitime non constiterit) supprimimus, abolemus et abrogamus, ac ab eisdem seu eorum officiis vel muneribus separamus et dismembramus, illasque et illa, modo et formâ praemissis, ex nunc tribunalis viarum sub curâ, regimine et iurisdictione pro tempore existentis praesidis viarum huiusmodi restituimus, seu unimus, annectimus, incorporamus, et, quatenus opus sit, de novo concedimus.

Omnes obnoxiâ sunt cuicumque solutioni et iurisdictioni tribunalis viarum.

§ 14. Praeterea, inhaerentes aliis factis chirographis et ordinationibus tribunalis et magistratûs huiusmodi, quaecumque privilegia et exemptiones, et quasvis litteras patentes ibidem revocatas et praesentibus adversantes, nullatenus suffragari declaramus, illaque et illas iterum revocamus, cassamus et annullamus; volentes et mandantes, omnes et singulos, nemine prorsus excepto, in eisdem chirographis specificatos seu comprehensos, etiam palatii nostri apostolici et cuiuscumque iudicis et tribunalis, tametsi speciali et individuâ notâ dignorum, necnon dictae S. R. E. cardinalium, basilicarum, Ordinum, congregationum et societatum, etiam Iesu, ministrorum et officiales quoscumque, et quibusvis litteris patentibus munitos, ac neophytos, et milites etiam auxiliares Arcis S. Angeli, et alabarderos nuncupatos gubernatoris Urbis, quoscumque et quocumque, etiam in minori et modico seu minimo numero, ad solutionem et contributionem quarumcumque taxarum et impositionum aequae ac alios

¹ Particulam *tam* nos addimus (n. T.).

non privilegiatos teneri et obligatos esse, necnon iurisdictioni tribunalis et magistratûs huiusmodi ac omnibus et singulis illius constitutionibus et ordinationibus quibuscumque pariter esse et remanere subiectos; prout etiam, praefata chirographa et ordinationes innovantes et ampliastes, a decretis, mandatis et sententiis super solutione quarumcumque taxarum seu contributionum a tribunali seu magistratu praefatis impositarum et imponendarum, et respective super afflictuum seu appaltuum ab afflictuariis seu appaltatoribus debitorum seu debendorum solutione, necnon super rationibus per administratores seu oconomos reddendis, ac super restitutione vel solutione eorum quae per eosdem administratores seu oconomos exacta fuerint, nullam admittendam esse appellationem seu recursum in suspensivo, sed in devolutivo tantum, itaut quaecumque appellationes et recursus, seu citationes, inhibitiones, supersessoriae et decreta, in vim appellationum seu recursuum huiusmodi faciendae seu faciendae, absque ullo attentatorum, poenarum, seu nullitatis incursu, possint impune sperni.

Præscribitur tempus solutio-
num. § 15. Solutiones quarumcumque taxarum, pro quibus iudicialiter, mediante contestatione litis, vel saltem tentatâ aliquâ executione mandatorum, actum non fuerit, triennio ex nunc, quoad praeteritas, et a die impositionis, quoad futuras taxas, computando, praescribantur.

De electione
praesidis et ma-
gistrorum. § 16. Ceterum praeses viarum huiusmodi non amplius ad annum in Camera praedictâ, ut moris erat, sorte extrahatur, sed a nobis seu Romano Pontifice pro tempore existente ad nostrum et eiusdem pro tempore existentis Romani Pontificis et dictae Sedis beneplacitum in posterum deputetur. Ex magistris vero viarum non amplius uter-

que insimul, sed ulteruter tantum, ut unus semper pendentibus magistratûs negotiis instructus remaneat, dimittatur.

§ 17. Appaltus expurgationis Urbis, necnon unius iulii qui singulis trimestribus pro qualibet apothecâ solvitur, itidemque curruum seu rhedarum, ac chisiorum, vulgo *calessi*, locari solitorum, praefato Palutio cardinali et camerario, pariter donec vixerit, insimul cum praeside et magistris viarum huiusmodi; alii vero appaltus, afflictus et contractus, ac, post obitum memorati Palutii episcopi cardinalis, etiam dicti appaltus expurgationis Urbis et praefati iulii, necnon curruum¹ seu rhedarum et chisiorum praenominatorum, in congregatione singulis hebdomadis pro negotiis dicti tribunalis seu magistratûs faciendâ, cui iidem praeses, magistri viarum et alii ministri de more intersint, apertis semper in supradictis congressibus cedulis oblationum, et factâ deliberatione meliorem conditionem facienti, respective concludantur et stipulentur.

§ 18. Renovetur, seu fiat, facta imprimatur, et impressa in locis a praeside praefato praescribendis exponatur et retineatur distincta et moderata taxa omnium et singulorum emolumentorum tam tribunalis seu magistratûs quam singulorum eius ministrorum seu officialium, nihilque prorsus praeter vel contra eandem, sub² poenis arbitrio memorati praesidis infligendis, percipiatur vel exigatur.

§ 19. Teneantur singuli exactores, sub poenâ falsi, distincte et diligenter annotare omnes et singulas taxas, et quoscumque earumdem debitores, prout etiam omnes et singulas etiam minimas exactiones ac personas a quibus exegerint, intra quindecim dies post quamlibet

¹ Edit. Main. legit *currum* (R. T.).

² Male edit. Main. legit *sed pro sub* (R. T.).

Appaltus et contractus dant in congregatione praesidis et ministrorum.

Imprimatur laesa emolumentorum.

De officio exactorum.

licet minimam exactionem computandos, istaque omnia diligenter, fideliter et distincte describere in libris in officio notarii tribunalis retinendis et cuicumque quodlibet interesse habenti prompte exhibendis.

Usus emolumentorum.

§ 20. Omnia et singula emolumenta tribunalis seu magistratûs, etiam ex taxâ curruum et chisiorum praefatorum locari solitorum, necnon ex pretio situum publicorum, in beneficium tribunalis seu magistratûs vel implementum eius onerum et praesertim in expurgationem viarum convertantur.

Magistri contenti sint annuo stipendio quatuorcentum scutorum.

§ 21. Magistri viarum nulla prorsus, etiam minima, ac etiam sponte oblata, tum in pecuniâ tum in qualibet specie, et tam ordinaria quam extraordinaria, certa et incerta emolumenta, ratione eorum muneris, seu quarumcumque licentiarum, accessuum et functionum, posthac amplius exigere seu percipere quoquo modo valeant, sed solo annuo stipendio scutorum quadringentorum monetae romanae pro quolibet eorum, ex emolumentis magistratûs extrahendo, quod illis constituimus et assignamus, omnino debeant esse contenti.

Cura de viis consularibus.

§ 22. Viae consulares districtûs Urbis propriis sumptibus et expensis personaliter revideantur et recognoscantur saltem semel in anno pro qualibet viâ per dictos magistris viarum; quo vero ad praesidem praefatum, eius arbitrio: et, ultra huiusmodi accessus, in quibus necessitatibus, reparationibus et commoditatibus huiusmodi viarum debeant iidem respective consulere et providere, semper invigilent ac certiorari satagent de omnibus earumdem viarum necessitatibus et incommodis etiam per litteras circulares gubernatoribus et communitatibus seu universitatibus civitatum, terrarum seu locorum, in quorum territoriis viae praefatae consistunt, ut

responsiones et aliae informationes desuper habitae in congregatione praefatâ, ad effectum opportune desuper providendi, referantur et examinentur.

§ 23. Praesidis viarum superintendens et facultates vias consulares ditionis ecclesiasticae extra praefatum districtum existentes comprehendant, et eiusdem ditionis gubernatores subiecti sint¹ ordinationibus memorati praesidis, qui de viarum praefatae ditionis instructione, refectione, restauratione et manutentione, non tamen in iudicialibus, debeat esse sollicitus. In districtu vero omnem suam iurisdictionem in viis tam consularibus quam non consularibus respective valeat exercere.

§ 24. Decernentes, easdem praesentes litteras et in eis contenta quaecumque, etiam ex eo quod omnes et singuli supradicti et alii quicumque in praemissis quomodolibet ius vel interesse habentes seu habere praetendentes, cuiusvis status, gradus, ordinis, praeeminentiae vel dignitatis, seu aliâs specificâ et individuâ mentione et expressione digni existant, iisdem praesentibus non consenserint, nec vocati seu auditi fuerint, tametsi suorum indultorum vel privilegiorum vigore consentire seu vocari et audiri semel vel pluries quoquo modo debuissent, aut ex aliâ quantumvis iuridicâ et privilegiatâ causâ, colore, praetextu et capite, etiam in corpore iuris clauso, ullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis seu nullitatis vicio, aut intentionis nostrae vel interesse habentium consensûs, alioque quolibet etiam quantumvis magno et formali ac substantiali defectu notari, impugnari, infringi, in controversiam revocari, ad terminos iuris reduci, seu adversus illas aperiitionis oris, restitutionis in integrum, aliudve quodcumque iuris, facti vel gra-

¹ Vocem *sint* nos addimus (R. T.).

Facultas praesidis in viis consularibus.

Consulares.

liae remedium intentari vel impetrari nullatenus posse, sed semper et perpetuo validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere debere, et ab omnibus, ad quos spectat et pro tempore quodcumque et quomodocumque spectabit, inviolabiliter observari, sicque et non aliter per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, quavis auctoritate, praeeminentiâ aut potestate fungentes et functuros, etiam causarum palatii apostolici auditores, et dictae S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiti debere, irritum quoque et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio contrariorum. §. 25. Non obstantibus omnibus et singulis praemissis, et, quatenus opus sit, nostrâ et Cancellariae Apostolicae regulâ de iure quaesito non tollendo, necnon praefati Pii II praedecessoris de quacumque interesse Camerae Apostolicae concernentibus in dictâ Camerâ intra certum inibi praescriptum tempus praesentandis et registrandis, necnon aliis quibuscumque apostolicis ac in generalibus conciliis editis et edendis constitutionibus et ordinationibus, ac Urbis et Curiae Romanae et Camerae Apostolicae eiusdemque Curiae tribunalium, quarumcumque ecclesiarum, etiam patriarchalium S. Ioannis in Laterano, Principis Apostolorum et S. Mariae Maioris, monasteriorum, hospitalium, locorum piorum, necnon Ordinum, congregationum et societatum, etiam Iesu, et quibusvis aliis, etiam iuramento vel aliâ quavis firmitate roboratis, statutis, usibus, stylis, consuetudinibus et decretis, etiam novis reformationibus quibuscum-

que, legibus et canonibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, et cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis et decretis, in genere vel in specie, etiam motu, scientiâ et potestatis plenitudine similibus, vel ad quorumvis instantiam, ac etiam consistorialiter, aut aliâs quomodolibet per nos et Romanos Pontifices praedecessores nostros in contrarium eorumdem praemissorum concessis, ac etiam pluries confirmatis, innovatis et approbatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omissis, et formâ in illis traditâ observatâ, exprimerentur et insererentur, iisdem praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, harum serie, specialiter et expresse, motu, scientiâ, deliberatione et potestatis plenitudine paribus, specialiter et expresse derogamus, et derogatum esse volumus et mandamus, necnon omnibus illis quae iisdem praedecessores nostri in praemissis quibuscumque eorum litteris et chirographis voluerunt non obstare; ceterisque contrariis quibuscumque.

Exiles transumptorum. §. 26. Volumus autem quod postquam praesentes valvis ecclesiae Lateranensis et basilicae Principis apostolorum et in acie Campiflorae de Urbe per aliquem ex nostris cursoribus affixae et publicatae fuerint, omnes et singulos, tam in

Urbe quam in districtu et ditione praefatis existentes, perinde obligent et arceant, ac si unicuique eorum personaliter et nominatim intimatae fuissent; quodque earum transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae iisdemmet praesentibus, si exhibitae vel ostensae fuissent, adhiberetur.

Sanctio poenalis.

§. 27. Nulli ergo omnino hominum liceat paginam hanc nostrarum approbationis, confirmationis, innovationis, voluntatis, mandatorum, decretorum, suppressionum, abolitionum, abrogationum, praeservationum, concessionum, declarationum, dismembrationum, separationum, restitutionum, unionum, annexionum, incorporationum, revocationis, cassationis, annullationis, constitutionis, assignationis, derogationis, aliorumque praemissorum infringere vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, anno Incarnationis dominicae MDCXCII, iv kalendas decembris, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 28 novembris 1692, pontif. anno II.

XXXIX.

Conceduntur nonnullae ordinationes in causâ a Sanctâ Sede definiendâ de alternativâ officiorum generalium inter provincias Gallicas et alias fratrum Minorum sancti Francisci de Observantiâ ac Recollectorum.

1^a in const. ed. MDCXCII, die 17 maii, pontif. 1, agitur de alternativâ in provinciâ S. Nicolai de Observantiâ Reformatorum; et in const. editâ

Innocentius Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Exordium. Iniuncti nobis caelitus pastoralis officii sollicitudo nos admonet, ut paternam christifidelium divinis obsequiis sub arctioris vitae instituto laudabiliter incumbendum curam gerentes, eos in pace et iustitiâ continere, ac enata inter ipsos animorum dissidia, ne anabilis concordiae fraternaeque charitatis serenitatem diutius conturbent, opportunis rationibus recidere, necnon illorum statui et quieti, quantum nobis ex alto conceditur, consulere studeamus.

§. 1. Exponi siquidem nobis nuper fecerunt dilecti filii Ludovicus Duval et Claudius Bonaventura Sicault, necnon Edmundus Godelle et Salvianus Paquin, procuratores seu deputati provinciarum nationis Gallicae Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci tam de Observantiâ quam Recollectorum respective nuncupatorum, quod, cum aliâs, videlicet anno MDCLXXXVIII, tunc existentes vocales eiusdem nationis electionibus aliisque in capitulo generali dicti Ordinis in hac almâ Urbe celebrato actis, ob sibi tunc denegatam ad generalatum aliaque officia generalia eiusdem Ordinis, quam praetendebant, alternativam, interesse recusaverint, eâque de causâ a capitulo generali praedicto recesserint, ipsum vero capitulum generale ad electionem trium definitorum generalium pro praedictâ natione, ceteroqui eligi solitorum, minime devenerit; abinde omnes et singulae personae utriusque sexus provinciarum huiusmodi obedientiam tunc esistenti in memorato capitulo generali electo ac subinde dilecto filio moderno ministris generalibus eiusdem Ordinis nullatenus hucusque praestiterunt.

Schisma exortum inter dictam Congregationem sub praetensam alternativam.
MDCXCVI, die 7 Ianuarii, pontif. V, de alternativâ in provinciâ Ianuensi,

Reconciliatio
inter
partes.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, iam nunc personae huiusmodi, unionem spiritus in vinculo pacis servare cupientes, tam eidem moderno quam eius pro tempore successoribus ministris generalibus dicti Ordinis canonice eligendis debitam obedientiam, iuxta apostolicarum et ipsius Ordinis constitutionum praescriptum, praestare, dictumque capitulum generale pro rite et canonice celebrato habere paratae sint; quinimo ipsi exponentes earumdem personarum nomine obedientiam huiusmodi iam praestiterint, seque supradictum capitulum generale pro rite et canonice celebrato habere declaraverint; verum praemissa atque inde sequuta, quo dictarum provinciarum religiosae tranquillitati plene provisum sit, apostolicum paternae providentiae nostrae praesidium exposcant: nobis propterea exponentes praefati humiliter supplicari fecerunt ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

Arceator causa ad Sanctam Sedem, ablata singulis religiosis quocumque agendi facultate.

§ 3. Nos igitur, qui Ordinem praefatum in visceribus gerimus charitatis, perturbationibus et incommodis, quae praemissorum occasione in dies oriri possent, mature occurrere, et opportunum iam exortis remedium adhibere cupientes, ipsosque exponentes et alios infrascriptos dicti Ordinis professores specialis favore gratiae prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes; necnon causae et controversiae super alternativae praefatae statum et merita,

nominaque et cognomina, ac qualitates iudicum et colligantium seu contententium quorumcumque et alia quaelibet, etiam specificam et individuum mentionem et expressionem requirentia, praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, ac audita super praemissis dilectorum filiorum procuratoris generalis ac aliorum superiorum utriusque familiae dicti Ordinis, quos desuper audiendos duximus, relatione, causam et controversiam praefatas in statu et terminis, in quibus de praesenti quomodolibet reperiuntur, tam a dicto capitulo generali quam ab illis quibuscumque iudicibus et tribunalibus ad nos et Sedem Apostolicam, prout iuris fuerit, terminandas, auctoritate apostolica, tenore praesentium, avocamus.

§ 4. Porro, cum iidem exponentes dictarum provinciarum nomine etiam institerint ut quartum definitorem generalem ex fratribus Recollectis provinciarum huiusmodi addere et deputare vellemus, nobis similiter et Sedi praedictae facultatem statuendi hac in re quidquid in Domino expedire censuerimus harum serie reservamus, ac proinde omnibus et singulis nationis et Ordinis praedictorum superioribus fratribus et personis, ne tam coniunctim quam divisim in praemissis vel eorum aliquo directe vel indirecte aut alias quomodolibet quidquam innovare vel attentare audeant quovis modo seu praesumant, districte inhibemus, illisque praecipimus et mandamus ut a quibusvis attentatis seu innovatis huiusmodi humiliter absterneant, donec a supremâ nostrâ et eiusdem Sedis aequitate habeant iustitiae complementum.

§ 5. Praeterea, ut de cetero ad munus agentis seu negotiorum gestoris, quem

1 Praeposit. ad nos addimus (R. T.).

Reserva ut etiam decidere de quarto definitore generali addendo

A quo eligendus agens nationis gallicae.

Absolutio censuris.

provinciae praefatae in Romanâ Curia habere consueverunt, quoties illud vacare contigerit, is tantummodo assumatur, quem pro tempore existens minister generalis dicti Ordinis ex tribus religiosis sibi ad id per superiores pro tempore pariter existentes earumdem provinciarum praestandis idoneitate et meritis praestantiorem esse iudicaverint, auctoritate et tenore praedictis statuimus et ordinamus.

§ 6. Ceterum omnes et singulas personas utriusque sexus provinciarum et nationis huiusmodi, quae post celebrationem capituli generalis obedientiam pro tempore existentibus ministris generalibus eiusdem Ordinis, sicut praemittitur, hactenus non praestiterunt, ex nunc prout ex tunc postquam obedientiam huiusmodi a dictis exponentibus illarum nomine praestitam, ac declarationem circa memoratum capitulum generale ab eis factam, ut praefertur, realiter et cum effectu ratificaverint, a censuris quibuslibet, si quas propter praemissa quomodolibet incurrerunt seu incurrisse dici vel praetendi possent, eadem auctoritate, harum serie, in utroque foro absolvimus et totaliter liberamus. Ac cum illis ex fratribus provinciarum et nationis praedictarum, qui, censuris huiusmodi, si quas propter eadem praemissa incurrerunt, innodati, sacrosanctum missae sacrificium (non tamen in contemptum clavium) celebraverunt, seu alias in suis ordinibus ministraverint, super irregularitate per eos quomodolibet inde contractâ, itaut, illâ et iisdem praemissis non obstantibus, dummodo nullum aliud canonicum eis obstet impedimentum, clericali caractere, quo alias rite insigniti fuerunt, illiusque privilegii ac susceptis per eos pariter rite quatuor minoribus, necnon sacris subdiaconatus, diaconatus et presbyteratus ordinibus

uti, et, quatenus illos nondum suscepissent, ad eos, si ad id idonei reperiantur, servatis aliis servandis, promoveri, et promoti in illis etiam in altaris ministerio ministrare libere et licite possint et valeant, in utroque pariter foro dispensamus. Personas itidem supradictas, et eorum quamlibet, si quam propter eadem praemissa privationis vocis activae et passivae poenam incurrerunt, ad vocem activam et passivam huiusmodi adversus praemissa opportune rehabilitamus, illasque in integrum et pristinum, ac eum, in quo antea quomodolibet erant, statum restituimus, reponimus et plenarie reintegramus.

§ 7. Omnes insuper et singulos tam capitulares quam definitoriales et alios quoslibet tam iudiciales quam extrajudiciales actus et functiones in supradicto rerum statu, aliis tamen legitime, per quoscumque superiores, fratres et personas dicti Ordinis in memoratis provinciis, earumque et aliis quarumcumque civitatum, terrarum et locorum carissimo in Christo filio nostro Ludovico Francorum regi christianissimo subiectorum conventibus, monasteriis ac domibus regularibus tam virorum quam mulierum eiusdem Ordinis hactenus gestos et factos respective, cum omnibus inde, ceteroqui pariter legitime, secutis, dictâ auctoritate, earumdem tenore praesentium, validamus et confirmamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robor adiicimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, etiam substantiales, si qui desuper propter praemissa quomodolibet intervenerunt, seu intervenisse dici, censi vel praetendi possint, sanamus et supplemus.

§ 8. Ne autem natio praedicta tribus definitoribus generalibus pro eâ hactenus, sicut praemittitur, eligi solitis diutius destituta remaneat, dilectos filios

Confirmantur omnes actus legitime facti.

Eliguntur tres soliti definitores generales nationis Gallicae.

Gulielmum Beccard et Nicolaum Potin de Observantiâ, ac Hyacinthum Lefebure Recollectorum respective fratrum nationis et Ordinis huiusmodi professores, de quorum fide, prudentiâ, rerum agendarum usu, pietate, integritate, charitate et religionis zelo plenam in Domino fiduciam habemus, praedicti Ordinis definitores generales pro memoratâ natione Gallicâ usque ad proxime futurum capitulum generale eiusdem Ordinis duraturos, cum omnibus et singulis praerogativis, facultatibus, auctoritate, privilegiis, gratiis et indultis, ac honoribus et oneribus solitis et consuetis, itaut ipsi officia defintorum generalium huiusmodi usque ad idem proxime futurum capitulum generale gerere et exercere libere, licite et valide possint et valeant in omnibus et per omnia, perinde ac si ad illa in capitulo generali dicti Ordinis de pleno vocalium consensu, servatisque omnibus servandis, canonice electi fuissent, eadem auctoritate, harum serie creamus, facimus, ac constituimus et deputamus.

Clausulae.

§ 9. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quaecumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter et inconcusse observari et adimpleri, sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales de latere legatos et dictae Sedis nuntios, et alios quoslibet quaecumque praerogativam et potestate fungentes et functuros, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate,

1 Male edit. Main. legit de pro ad (n. 7.).

iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 10. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, praedictorum Ordinis, nationis, provinciarum, conventuum, monasteriorum et domorum regularium, aliisque quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, illis eorumque superioribus et personis quibusvis, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis et decretis, in genere vel in specie, etiam consistorialiter, et aliâs quomodolibet in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, ac pluries approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium et singulorum tenores, causas et occasiones praesentibus pro plene et sufficienter expressis, insertis, servatis et specificatis respective habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus, et derogatum esse volumus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Contrarium derogatio.

§ 11. Volumus autem ut, intra quatuor menses proximos, nomine quarumcumque personarum nationis, provinciarum, conventuum, monasteriorum et domo-

Fides transumptorum.

rum regularium huiusmodi, dilecti filii superiores earumdem provinciarum, seu alii ad quos spectat, debitam subiectionem et obedientiam iuxta apostolicas et Ordinis huiusmodi constitutiones eidem moderno eiusque pro tempore successoribus ministris generalibus canonice eligendis a supradictis exponentibus praestitam, ac declarationem circa proxime praeteritum capitulum generale praedictum ab eis factam ut praefertur, realiter et cum effectu ratificare, necnon in subiectione et obedientiâ huiusmodi sincere in posterum permanere, praesentiumque litterarum dispositioni in omnibus et per omnia acquiescere omnino teneantur; alioqui eadem praesentes nullae sint eo ipso. Insuper volumus ut personae supradictae, si quâ, propter praemissa, absolutione in foro conscientiae indigeant, poenitentiam, quam eis sacerdos idoneus propter eadem praemissa respective imposuerit, omnino adimpleant, alioquin ipsae praesentes eis, quoad absolutionem in foro conscientiae huiusmodi, minime suffragentur, utque earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides habeatur, quae haberetur ipsis praesentibus si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die IX decembris MDCXCII, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 9 decembris 1692, pontif. anno II.

XL.

Conceduntur indulgentiae perpetuae utriusque sexus personis Ordinis sancti Francisci de Observantiâ, necnon

*christifidelibus societatum in illorum ecclesiis erectarum*¹.

Innocentius Papa XII,
ad perpetuam rei memoriam.

Ad ea, per quae animarum christifidelium salus procuratur, libenter intendimus, et eorumdem christifidelium devotionem, ut spiritualibus exercitiis ferventius incumbant, caelestium munerum elargitione libenter fovemus et incitamus.

Exordium.

§ 1. Itaque, de omnipotentis Dei misericordiâ, ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius auctoritate confisi, supplicationibus quoque dilecti filii Francisci Diaz a S. Bonaventura Ordinis fratrum Minorum S. Francisci de Observantiâ nuncupatorum defintoris generalis necnon Missionum pro familiâ ultramontanâ dicti Ordinis procuratoris nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, omnibus et singulis fratribus et monialibus, et aliis utriusque sexus personis Ordinum et congregationum obedientiae seu directioni ministri generalis eiusdem Ordinis nunc et pro tempore subiectis, ac etiam christifidelibus confratribus et consororibus quarumlibet confraternitatum et societatum, sive sub Immaculatae Conceptionis beatæ Mariae Virginis, sive sub alio quolibet titulo seu invocatione, tam hactenus in eorumdem fratrum et monialium ecclesiis canonice erectarum, quam in posterum canonice erigendarum, qui per quadrantem horae orationi mentali vacaverint, pro qualibet vice centum dies; qui per duos quadrantes continuatos, vel saltem per quadrantem horae, singulis diebus et per totum mensem dabunt operam, et vere poenitentes et

Concesso indulgentiae.

¹ Aliae indulgentiae extant in Innocentii XI const. ed. MDCCLXXXVII, die 22 ianuarii, pontif. XI; et in huius Pontificis const. edit. MDCXCV, die 18 augusti, pontif. V.

confessi sanctissimum Eucharistiae sacramentum sumpserint, ac pro christiarum principum concordia, haeresum extirpatione, ac sanctae matris Ecclesiae exaltatione pias ad Deum preces effuderint, plenariam semel quolibet mense omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem, quam per modum suffragii animabus christifidelium, quae Deo in charitate coniunctae ab hac luce migraverint, applicare possint, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, misericorditer in Domino concedimus. Insuper quod fratres et moniales ac utriusque sexus personae huiusmodi orationi mentali, sive (ut dicitur) *Viae Crucis exercitio*, ad quam seu quod ratione eorum regulae et constitutionum quolibet die tenentur, operam dantes, praedictas omnes et singulas indulgentias, et peccatorum remissiones et poenitentiarum relaxationes proportionabiliter lucrari et consequi possint et valeant, auctoritate et tenore praedictis indulgemus. Praesentibus perpetuis futuris temporibus valituris.

Contrariorum derogatio.

§ 2. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides transumptorum.

§ 3. Volumus autem quod praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici vel secretarii generalis dicti Ordinis subscriptis, et sigillo ministri generalis eiusdem Ordinis vel alterius personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxiv decembris mdcxcii, pontificatus nostri anno ii.

Dat. die 24 decembris 1692, pontif. anno ii.

XLI.

Confirmatur decretum capituli generalis Ordinis Carmelitarum pro alternativâ in provinciâ Castellae¹.

Innocentius Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius procurator generalis Ordinis fratrum beatae Mariae Virginis de Monte Carmelo, quod in capitulo generali dicti Ordinis novissime celebrato, ad religiosam pacem, ob varias lites, in provinciâ Castellae eiusdem Ordinis, quippe quae in duas partes, nempe in veterem et novam dividitur, exortas, haud parum conturbatam, firmiter stabiliendam, necnon ad ipsius provinciae instantiam, quaedam alternativa quoad officia provincialatus et socii eiusdem provinciae inter partes praefatas de cetero servanda ordinata fuit, prout continetur in decreto dicti capituli generalis desuper emanato, tenoris qui sequitur, videlicet: « Die mercurii, scilicet xxviii, coram illusterrimo domino Bussio statutum est, quod, cum Castilla vetus et nova habeant alternativam in officio provincialatus et socii, itaut quando provincialis est ex unâ Castilla, socius illius sit ex aliâ, et in spatio triginta quatuor annorum magna fuerit inaequalitas in praedictum Castellae veteris, ut alternativa in posterum aequaliter mensuretur, si provincialis sit in gubernio per triennium

Species facti

Decretum capitulari.

¹ In const. edit. mdcxcii, die 22 novembris, pontif. ii, reperiuntur decreta capitulorum generalium pro pace utriusque Congregationis; in const. ed. mdcxciv, die 9 februarii, pontif. iii, declaratur quoddam Breve circa superiores monialium Excalceatarum regni Franciae; et in Clementis XI const. ed. mdcclii, die 24 novembris, pontif. ii, extat decretum cardinalis protectoris circa erectionem confraternitatum et distributionem scapularium pro Congregatione Hispaniae Excalceatorum.

vel quadriennium in unâ Castilla, sit etiam provincialis Castellae ex alterâ parte per aequale tempus, sive per mortem, sive per assumptionem, sive per liberam renunciationem cesset provincialatus; itaut ex illâ parte, ad quam pertinet regimen, adaequetur triennium vel quadriennium. Et quia in praesenti reverendus admodum pater magister Ludovicus Sbarra habet gubernium per quadriennium, provincialis qui eligetur anno mdcxciii per quatuor annos debet gubernare, et sic alternatim, ut post quadriennium Castellae veteris incipiat Castellae nova tantum per triennium, nisi adsint urgentissimae causae, sed semper deinceps servetur alternativa aequaliter, itaut clausula, quae est in actis reunionis, nullo modo inficiat huic praesenti decreto, quod conficitur pro pace et quiete utriusque provinciae ad vitandum omne litigium ».

Confirmatio relati decreti.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, praedictus procurator generalis decretum huiusmodi, quo firmiter subsistat et servetur exactius, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri plurimum desideret: nos, ipsum procuratorem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum, qui dilectum filium modernum priorem generalem dicti Ordinis audiverunt,

consilio, decretum praesentem a capitulo generali praefato die xxviii maii proxime praeteriti editum, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus; salvâ tamen semper in praemissis auctoritate Congregationis eorundem cardinalium.

Cautione.

§ 3. Decernentes, ipsas praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quaecumque spectabit, plenissime suffragari, et ab illis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiti debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrariorum derogatio.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, Ordinis et provinciae huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides transumptorum.

§ 5. Volumus autem ut eorundem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius

notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides tam in iudicio quam extra illud habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die II Ianuarii MDCXCIII, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 2 Ianuarii 1693, pontif. anno II.

XLII.

Indicatur visitatio apostolica ecclesiarum et locorum piorum Urbis cum expositione SS. Sacramenti et indulgentia plenaria¹.

Innocentius Papa XII,

Dilectis filiis clero et populo romano, salutem et apostolicam benedictionem.

Exordium.

Agnum universalis Ecclesiae, supernae caelestis patrisfamilias praeordinatione curae nostrae demandatum, omni studio atque industria, quantum nobis ex alto conceditur, custodire atque excolere iugiter satagentes, spiritualibus huius almae Urbis nostrae, quae prioribus charitatis vinculis nobis coniungitur, quamque ipse Christus Dominus tot praeclaris amoris significationibus prae ceteris dilexisse visus est, augendis promovendisque bonis peculiarem apostolici muneris nostri sollicitudinem impensius adhibere non praetermittimus.

Causae huius visitationis.

§ 1. Cum enim sancta haec Romana Ecclesia veluti civitas supra montem posita, ac supra fundamentum Apostolo-

¹ Praecepta fuit continuatio visitationis ab Alexandro VIII constit. edit. MDCXC, die IX Februarii, pontif. I; et ab hoc Pontifice, in constit. ed. MDCXCIII, die XVI Ianuarii, pontif. II, concessae fuere novae facultates cardinalibus visitatoribus.

rum aedificata, omnium in se oculos undequaque convertat, ex ea potissimum non solum doctrinae, sed vitae ac virtutum omnium exempla in reliquis christiani orbis ecclesias, quarum mater et magistra est, oportet promanare. Quamvis itaque eam esse, miserante Domino, eiusdem Urbis cleri et populi pietatem reputemus, ut Christi bonus odor exinde in exteris quoque regiones diffundi possit; nihilominus, quia post primi parentis labem semper ad inferiora nos deprimat nostrae mortalitatis infirmitas, et carnis fragilitate austerior paulatim observantia relaxatur, unde et de mundano pulvere etiam religiosa corda sordescere, et in agro Domini spinas et tribulos identidem germinare quotidianam experientiam perdocemur, memores nos ideo in sublimi hoc Apostolicae Sedis fastigio constitutos ut noxia evellamus atque utilia plantemus, nihil nos salubrius aggredi posse cogitavimus, quam si iam usque a primis fere Ecclesiae temporibus traditum, et ab ipsa sacrosancta Tridentina Synodo tantopere commendatum, quodque non minus sapienter constitutum, quam re atque usu frugiferum compertum semper fuit ac salutare pastoralis visitationis auxilium adhiberemus; qua quidem spirituali veluti cultura et vitiorum zizania, quae suffocant sementem patrisfamilias, eradicentur, et uberior, benedicente Domino, electi sanctorum operum frumenti messis exurgat. Ut igitur divinus in Urbe praefata cultus amplificetur, ecclesiastica floreat disciplina, boni firmentur mores, corrupti corrigantur, omnisque populus in via Domini, prae lucente clero, feliciter progrediatur, summi et aeterni pastoris exemplo excitati, cuius illa sunt verba: *Ecce ego requiram oves meas, et visitabo eas sicut visitat pastor gregem suum*, statuimus, Deo dante, hunc peculiarem

agrum et gregem nostrum recognoscere, omnesque dictae Urbis tam patriarchales quam collegiatas et parochiales ecclesias, earumque capitula et personas, item monasteria, conventus et ecclesias quorumvis Ordinum tam virorum quam mulierum, hospitalia, collegia, confraternitates laicorum, montem pietatis et omnia, quocumque censentur nomine, loca pia visitare.

Committitur visitatio ordinis ministris aliisque.

§ 2. Porro in huiusmodi operis consortium, quippe quod, tametsi per nos ipsos illud inchoare, prosequi et perficere vehementer optaremus, nihilominus, tam aliorum eorumque gravissimum negotiorum mole quam nostrarum virium infirmitate praepediti, absque aliorum adiutorio explere posse plane diffidimus, nonnullos ex venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus, necnon episcopos et Romanae Curiae praelatos aliquos advocabimus, ultra alios super negotiis visitationis apostolicae, ecclesiarum et locorum piorum eiusdem Urbis auctoritate apostolicam dudum institutae deputatos, quorum consilio atque opera in re tam salubri atque ardua utamur.

Indictio dictae visitationis.

§ 3. Ad omnipotentis Dei itaque laudem et gloriam, sanctaeque Romanae Ecclesiae exaltationem, Urbis visitationem nostram indicimus, quam a sacrosancta primaria Lateranensi ecclesia inchoabimus, ac subinde statuendis diebus, adiuvante Domino, prosequemur. Universos proinde et singulos per viscera misericordiae Dei nostri, in quibus visitavit nos Oriens ex alto, monemus et obsecramus, ut, memores vocationis vestrae, tempus hoc acceptabile et promovendae animarum salutis destinatum agnoscentes, praeparetis corda vestra Domino, vitaeque ac morum emendatione, necnon bonorum operum studio visitationem nostram ita praeventis,

ut ex ea fructum centuplum expectare possimus.

§ 4. Ceterum, qui imbecillitatis nostrae probe conscii plantare frustra ac rigare conaremur nisi laboribus nostris ope misericordiae suae adesse dignaretur qui incrementum dat Deus, sique super nos Sancti Spiritus liberali manu spargeret unctionem; idcirco, ad caelestem opem concordibus votis efficacius implorandam, volumus ut proximam sextam feriã in nonnullis praefatae Urbis patriarchalibus, collegiatis et aliis praecipuis ecclesiis, per dilectum filium nostrum in eadem Urbe vicarium in spiritualibus generalem praescribendis, sanctissimum Eucharistiae sacramentum solemniter in altari proponatur et quadraginta horarum oratio de more celebretur.

Expositio SS. Sacramenti in quibusdam ecclesiis.

§ 5. Haec autem ut ferventiori spiritus ardore maiorque fructu fiant, caelestium munerum thesauros, quorum dispensationem nobis credidit Altissimus, aperire et erogare decrevimus. Omnibus itaque et singulis utriusque sexus christifidelibus Romae degentibus, qui vere poenitentes et confessi, proximam die dominicam, quae erit in Septuagesima, sacra communione refecti fuerint, piisque in quavis ecclesia ad Deum preces effuderint, ut haec nostra visitatio utilis sit Ecclesiae et animarum salutis, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam concedimus et elargimur.

Indulgentia plenaria.

§ 6. Agite igitur, dilecti filii, pastorem sollicitudinem, quam paternam charitate vobis impendimus, et huius nostrae visitationis labores orationibus sublevate, actusque vestros ita disponite, ut non in vacuum gratiam Dei recipiatis, sicque ipsi per omnia placere satagite, ut non modo fides, sed et sancta conversatio vestra annuntiari possit in universo mundo, vestrique omnium mores in faciem ecclesiarum Romanum illum

Contulatio.

clerum ac populum ostendant, quem beatissimus princeps apostolorum Petrus in christianâ religione primus instituit, et gentium magister et doctor Paulus prae omnibus erudit, atque ita in omnibus honorificetur Deus, ut, cum ad iudicandum venerit et scrutabitur Hierusalem in lucernis, exaltet nos in tempore visitationis ad videndum in bonitate electorum suorum, ad laetandum in laetitiâ gentis suae, ac laudetur cum haereditate suâ in perpetuas aeternitates.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XI ianuarii MDCXCIII, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 11 ianuarii 1693, pontif. anno II.

XLIII.

Confirmatur decretum capituli intermedii monachorum Cisterciensium Congregationis Portugalliae de non recipiendis illegitimis et a quavis aliâ religione expulsis¹.

Innocentius Papa XII.
ad futuram rei memoriam.

Species facti. § 1. Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii abbas generalis et definitores Congregationis monachorum Portugalliae Ordinis sancti Bernardi, quod in capitulo intermedio *Iuncta* nuncupato dictae Congregationis, die VIII septembris proxime praeteriti in monasterio S. Mariae de Alcobaça eiusdem Congregationis celebrato, attente perpensis causis propter quas felicitis recordationis Sixtus Papa V praedecessor noster constitutionem quamdam contra illegitimos, ne in Ordinibus regularibus reciperen-

¹ In Alexandri VIII const. edit. MDCLXXXIX, die 23 decembris, pontif. I, agitur de electione abbatis; et in huius Pontif. constit. ed. MDCXCIV, die 24 martii, pontif. III, de appellatione ad iudices extra religionem

tur, ediderat, necnon praeviâ maturâ consideratione, factum fuit statutum seu decretum tenoris qui sequitur, videlicet: « In capitulo intermedio, vulgo nuncupato *Iuncta*, sub die VIII septembris currentis anni MDCXCII celebrato in venerando monasterio S. Mariae de Alcobaça domo capitulari Congregationis monachorum Cisterciensium regni Portugalliae, statutum et definitum fuit ut infra, videlicet: « Attentis causis, quae digne moverunt sanctae memoriae Papae Sixtum V ad effectum prohibendae in religionibus personae illegitimae acceptarentur, eisdemque causis maturâ ponderatione in istâ *Iunctâ* consideratis, per nostrum reverendissimum patrem abbatem generalem aliosque definitores patres mandamus et praecipimus, ne ab hodie in posterum nemo in hac nostrâ Congregatione acceptetur seu recipiatur pro religioso, qui sit illegitimus, etsi quacumque qualitate aut praerogativâ praeditus, sub poenis contentis in constitutionibus ac etiam expressis in motuproprio eiusdem Summi Pontificis incipiente *Cum de omnibus ecclesiasticis ordinibus*, etc. Et proinde pro¹ renunciatis habere volunt modificationes apostolicas favore dictorum illegitimos emanatas, et quomodolibet publicatas, itaut huic nostrae definitioni ac legi derogari et dispensari non valeat. Ac pariformiter acceptari non debeat pro novitio aliqua persona, quae expulsa fuerit aut ingressa in quamcumque aliam religionem, etsi quacumque qualitate seu praerogativâ praeditus ».

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, exponentes praefati statutum seu decretum huiusmodi, pro firmiori illius subsistentiâ, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri summopere desiderent: nos, ipsos

¹ Praeposit. pro nos addimus (B. T.).

Decretum capitulare.

Confirmatio relati decreti.

exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum consilio, decretum praesertim, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robor adiicimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplementum; salvâ tamen semper in praemissis auctoritate Congregationis memoratorum cardinalium.

Claesulae.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et spectabit in futurum, inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Denegatio contrariorum.

§ 4. Non obstantibus praemissis, et constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, supradictae Congregationis monachorum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis

quoque, indulgis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XII ianuarii MDCXCIII, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 12 ianuarii 1692, pontif. anno II.

XLIV.

Conceduntur cardinalibus visitationis apostolicae Urbis facultates omnes necessariae, eisque nonnulla iniunguntur¹.

Innocentius Papa XII,

Venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus pro visitatione ecclesiarum et locorum piorum almae Urbis a nobis instituta specialiter deputatis.

Venerabiles fratres nostri,
salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Cum in pastoralis visitatione, quam nuper inchoavimus et Deo adiuvante prosequi intendimus, cleri nimirum Romani et omnium almae Urbis ecclesiarum, piorumque locorum et operum, vos potissimum ex sacro venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium collegio delegerimus, et nobis in eo munere adiutores assumpserimus, adeoque vestram operâ, in iis quae per nosmetipsos praestare non valemus diligenter inquirendis, examinandis, uti cupimus: idcirco, ut vestrum eâ in re ministerium plus

Causae constitutionis.

¹ Vide const. XLII et seqq. constit.

habeat auctoritatis et firmitatis, uberio-
remque ad cultus divini propagationem
ac animarum salutem Deique gloriam
pariat fructum, providere volentes, vobis
et vestrum cuilibet, circa visitationem
ipsam, eaque durante, mandata quaecum-
que, etiam vivae vocis oraculo, per vos
a nobis accepta, illis ad quos ea res
pertinet deferendi, et oretenus per nos
ordinata mandandi (quibus relationi ac
mandatis vestris et cuiuslibet vestrum
de ordine nostro factis huiusmodi ple-
nam et indubiam fidem ab omnibus adhi-
beri atque firmiter obtemperari tamquam
mandatis nostris apostolicis volumus et
iubemus); mandata quoque et praecepta
quaecumque necessaria et opportuna, illis
in rebus quae visitationis huiusmodi
praeparationem, statum, progressum et
executionem concernunt, decernendi, fa-
ciendi atque exequi iubendi; personas
quasque tam ecclesiasticas saeculares
et cuiusvis Ordinis, etiam Cisterciensis
ac sancti Antonii Viennensis, necnon
congregationis, societatis, etiam Iesu, ac
instituti, necnon militiarum, etiam ho-
spitalis S. Ioannis Hierosolymitani, regu-
lares, quam etiam laicas, pro rebus et
negotiis ad visitationem huiusmodi per-
tinentibus, ad vos vocandi et ad perso-
naliter coram vobis comparendum ci-
tandi opportunisque iuris et facti reme-
diis compellendi; similes item personas
quascumque, et tamquam principales et
tamquam testes, seu tamquam principa-
les quoad se, et tamquam testes quoad
alios, examinandi, et ut veritati testimo-
nium perhibeant admonendi ac etiam
cogendi, iuramenta eis deferendi et ab
eis exigendi et recipiendi ad sacrorum
canonum praescriptum, ac recusantes
per censuras ecclesiasticas aliasque poe-
nas etiam corporales vobis benevisas
compescendi; memorialia etiam nobis
inscripta et directa, atque instructiones,

relationes, delationes, querelas etiam
secretas contra quascumque personas
accipiendi et nobis referendi, seu alias,
prout rerum et personarum qualitas re-
quiret, iuxta ordinationes nostras ex au-
ctoritate vobis tradita providendi; con-
gregationes aliquarum personarum, quae
vobis in consilium super praemissis adhi-
bendae videbuntur, faciendi, et illas eas-
dem personas auctoritate nostrâ vocandi,
et cum eis de negociis visitationis hu-
iusmodi tractandi, consultandi et delibe-
randi; quotiescumque etiam vobis vide-
bitur, ac etiam seorsum a nobis, et ite-
ratis vicibus, quarumvis dictae Urbis seu
extra illam, intra tamen illius districtum,
consistentium patriarchalium, collegia-
tarum seu aliarum ecclesiarum, etiam
S. R. E. cardinalibus ratione tituli aut
denominationis sui cardinalatus et alias
quomodolibet vel ex quavis causâ sub-
iectarum, seu cuiusvis cappellae vel ora-
torii, necnon monasteriorum tam viro-
rum quam mulierum, prioratum, do-
morum et locorum saecularium, seu cu-
iuslibet Ordinis, etiam Mendicantium, ac
etiam Cisterciensium et sancti Antonii
Viennensis, necnon congregationis, so-
cietatis, etiam Iesu, ac instituti et militiae,
etiam hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani,
etiamsi illorum capita existant, regu-
larium, et hospitalium etiam nationa-
lium et Sancti Spiritus in Saxia, ac etiam
exemptorum nobisque et Apostolicae
Sedis immediate subiectorum, et gene-
raliter quorumcumque locorum et ope-
rum piorum quomodolibet nuncupato-
rum, et quocumque privilegio, exemptio-
ne et immunitate suffultorum, eorumque
capitulorum, conventuum, universitatum,
collegiorum, congregationum, confrater-
nitatum, archiconfraternitatum etiam lai-
corum, etiam nullo alio speciali nostro
expectato ordine vel mandato aut etiam
requisito consensu vel licentiâ, visita-

tionem faciendi, ac illa et quaelibet il-
lorum visitandi, et in illorum statum,
formam, regulas, instituta, regimen, sta-
tuta, consuetudines, vitamque, ritus, mo-
res, disciplinam, doctrinam et idoneita-
tem singularum personarum, coniunctim
vel divisim, et tam in capite quam in
membris, necnon circa divinum cultum,
religiosam functionem, ecclesiarum de-
corem, fructuum et introituum disposi-
tionem, regularem religiosorum tam vi-
rorum quam mulierum observantiam,
aliaque omnia et singula ad actum hu-
iusmodi visitationis quomodocumque
spectantia, diligenter inquirendi, et ad
hunc effectum quaecumque illorum ar-
chivia, bibliothecas et quaecumque in
illis continentur documenta et instru-
menta authentica, scripturas, libros, ra-
tionem dati et accepti, computa et ratioci-
nia perlustrandi, inspiciendi, perscrutan-
di, praesertim vero SS. Eucharistiae sa-
cramentum et sacras reliquias, et, quibus
ipsum augustissimum Sacramentum ac
sacrae reliquiae et res ad alia ecclesias-
tica sacramenta pertinentes continentur,
sacra vasa, pyxides, thecas, tabernacula,
necnon indumenta, ornamenta et instru-
menta, utensilia et suppellectilem eccle-
siasticam, etiam pretiosam, diligenter et
accurate inspiciendi, et ad praedicta ex-
hibendum quascumque personas cogendi
et compellendi; ac in praemissis omni-
bus et singulis, quaecumque¹ correctione,
emendatione et reformatione indi-
gere cognoveritis, corrigendi, emendandi
et reformandi, processusque necessa-
rios desuper faciendi et nobis referen-
di, seu iuxta ordinationes nostras in
his opportune providendi, mandata,
decreta, statuta et ordinationes, execu-
tioni demandandi, ac custodiri et obser-
vari praecipendi, demumque omnia alia

et singula quae huiusmodi visitationis
negocium, ulteriorem progressum, execu-
tionem, et in ea facta et facienda man-
data, decreta, statuta et ordinationes
concernunt et concernent, seu ad ea
quomodolibet spectant et spectabunt, fa-
ciendi, gerendi, exequendi, mandandi et
ordinandi; contradictoresque et vobis
in praemissis inobedientes et rebelles,
eisque auxilium, consilium vel favorem,
publice vel occulte, directe vel indirecte,
quomodolibet praestantes, per suspensio-
nis ac etiam privationis beneficiorum et
officiorum ecclesiasticorum ac per cen-
suras et poenas ecclesiasticas et tem-
porales, etiam mancipationis carceri,
aliaque opportuna iuris et facti remedia,
appellatione postpositâ, compescendi, au-
xiliumque brachii saecularis, si opus fue-
rit, invocandi, plenam, liberam, amplam
et universam tribuimus potestatem. Man-
dantes propterea omnibus et singulis,
ad quos spectat et spectabit, quacumque
dignitate, auctoritate, potestate et prae-
eminentiâ fulgentibus, ut vobis et cui-
libet vestrum in praemissis omnibus et
singulis prompte pareant et obediant,
alioquin sententias, sive poenas, quas
rite tuleritis seu statueritis in rebelles,
ratas habebimus, et faciemus, auctore
Domino, usque ad satisfactionem condi-
gnam inviolabiliter observari.

§ 2. Ceterum in visitatione huiusmodi
ordinem praecedentiae inter ecclesias,
monasteria et loca quaecumque per vos
visitanda, quantum commode fieri pote-
rit, servari volumus; nulli tamen eccle-
siae, monasterio vel loco, nec ulli capi-
tulo, collegio, conventui, confraternitati
aut personae, tam coniunctim quam di-
visim, seu alias quomodolibet, eiusdem
visitationis sive ordinis huiusmodi in illâ
servati vel non servati occasione, in ali-
quo etiam minimo quoad praecedentiam
aliasque praerogativas quascumque prae-

Ordo servan-
dus in visitatio-
ne nihil officiat
iuri primatus.

¹ Edit. Muir. legit quacumque (R. T.).

iudicari, aut cuiquam novi iuris acquiri decernimus et declaramus.

Commenda-
tur visitato-
ribus pauperes
praesertim in-
firmi, quibus
conceditur be-
nedictio apo-
stolica et indul-
gentia plenaria,
penon eleemo-
syna.

§ 3. Praeterea cupientes in praedicta nostra pastoralis visitatione animarum salutem, quantum in nobis est, prodesse, ac etiam corporales Christi pauperum pariterque infirmorum indigentias paternam charitate sublevare, circumspeditioni vestrae et vestrum cuilibet praesentium serie mandamus, ut coniunctim vel divisim parochias ecclesiarum diligenter perfrustrare et perquirere studeatis, atque earum pauperes infirmos graviter decumbentes singulos nostro nomine visitetis, apostolicam et nostram eis benedictionem, ut moris est, semel impartiamini, eosque paternis monitis et salutaribus consolationibus recreetis, hortantes ipsos ut in humilitate et patientia propter Deum corporis infirmitatem et dolores sustineant, et ad parendum divinae voluntati, quandocumque ei placuerit ipsos ex hoc saeculo revocare, se pie et christiane praeparent, sincereque corde ad Deum conversi humiliter ab eo suorum peccatorum veniam petant, atque omnia ecclesiastica sacramenta, quibus christifideles ex hac vita migraturi se praemunire solent et debent, devote et reverenter suscipiant. Nos enim eorum singulis, ante vel post vestram visitationem, ut praemittitur, poenitentibus, confessis et SS. Eucharistiae sacramento relectis, semel plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem elargimur. Volumus autem ut eo interim vobiscum adductis dilectum filium nostrum et palatii apostolici eleemosynarium, qui prout cuiuscumque eorumdem pauperum egestas et personarum conditio postulaverit, etiam oblatis nostram impensam charitatis subsidiis, pecuniis, cibis, potu, pharmacis, vestibus, medicorum ope, ceterisque ad victum seu ad recuperandam valetu-

dinem necessariis, temporalibus, quibus nunc urgentur, eorum necessitatibus succurrat.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, etiam conciliaribus, et ecclesiarum, monasteriorum, hospitalium, Ordinum, congregationum, societatis, militiarum, etiam dicti hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani, archiconfraternitatum, confraternitatum, et aliorum locorum et operum piorum huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, etiam immemorabilibus, stabilimentis, usibus et naturis, ac stylo curiae, privilegiis quoque, indultis, exemptionibus et litteris apostolicis, praemissis et cunctis illorum, ac superioribus et personis eorum quomodolibet nuncupatis et qualificatis, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis et decretis etiam irritantibus, in genere vel in specie, etiam motu proprio vel ad imperatoris, regum, reginarum, rerum publicarum et principum quorumlibet preces et instantiam, seu eorum contemplatione et intuitu, ac etiam consistorialiter et aliis quomodocumque et quandocumque concessis, confirmatis et pluries innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium et singulorum tenores, formas et occasiones praesentibus pro plene et sufficienter

1 Edit. Main. legit cuiusvis (n. r.).

Clausulae.

expressis, insertis et servatis respectivo habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, specialiter et expresse ac plenissime derogamus, et derogatum esse volumus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xvi ianuarii MDCXCIII, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 16 ianuarii 1693, pontif. anno II.

XLV.

Conceditur cardinalibus visitationis apostolicae Urbis facultas exercendi pontificalia in omnibus ecclesiis.

Innocentius Papa XII,

Venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus pro visitatione ecclesiarum locorum piorum almae Urbis a nobis instituta specialiter deputatis.

Venerabiles fratres nostri, salutem et apostolicam benedictionem.

Causa con-
cessionis.

Officii nostri est pastoralia munera, quae, divina favente clementia, administranda suscepimus, ea prompto hilarique animo prosequi; eos vero, quos in eisdem pastoralibus muneribus prosequendis assumpsimus et deputavimus, nostrae item mentis est opportunis facultatibus adhuc munire, ut, illis suffulti, incumbentia onera melius subire, et incoeptum opus perficere quamprimum valeant.

Concessio
praedictae fa-
cultatis.

§ 1. Cum itaque occasione visitationis nostrae apostolicae, quam in universae almae Urbis eiusque districtus ecclesiis, monasteriis, locisque sacris et piis nuper indiximus, et per nosmetipsos obire coepimus, non raro comperiri possit, necesse esse in aliquibus ex ecclesiis huiusmodi altaria consecrari,

1 Vide constit. praeced. et seqq.

2 Edit. Main. legit etiam pro quam (n. r.).

campanas et ornamenta indumentaque ecclesiastica benedici, sacramenta ministrari, et alia pontificalia munera exerceri: illis ex vobis in eadem visitatione adiutoribus per nos assumptis, qui consecrationis episcopalis munus susceperunt, et eorum cuilibet, plenam per praesentes concedimus facultatem, ut in quibuscumque, tam intra eandem Urbem, ac prope et extra illius muros, quam etiam intra eiusdem Urbis districtum situs ecclesiis, etiam patriarchalibus, necnon monasteriis, prioratibus et domibus saecularibus, seu cuiuscumque Ordinis Mendicantium vel non Mendicantium, militiae, congregationis, aut instituti, regularibus, tam virorum quam mulierum, atque hospitalibus et oratoriis, sacellis, coemeteriis, locisque piis ac religiosis, tam exemptis nobisque et Apostolicae Sedi immediate subiectis, quam etiam exemptis et quibusvis etiam S. R. E. cardinalibus ratione tituli aut denominationis seu cardinalatus aut aliis quomodolibet et ex quavis causa subiectis, altaria ac ipsasmet ecclesias consecrare, aut illa vel easdem ecclesias aut illis annexa reconciliare, seu etiam coemeteria, campanas, calices, patenas, cruces, indumenta et ornamenta ecclesiastica quaecumque, et aquam, ut moris est, benedicere, sacramentum confirmationis, quod ex ritu in visitatione ministrari consuevit, quibus, ubi, quando et quoties illis seu cuilibet eorum expedire videbitur, ministrare, sacrosanctum quoque missae sacrificium, necnon vespas et quaecumque alia divina officia solemniter et pontificali ritu in ecclesiis et locis, in quibus illi id ad maiorem animarum consolationem, spiritualemque profectum, et ad ipsam etiam, quam intendimus, reformationem inducendum pertinere iudicaverint, celebrare et decantare, verbi Dei praedi-

cationes, et conciones ad Dei amorem et timorem in cordibus fidelium excitandum et accendendum publice ad clericum et populum, seu aliàs privatim, prout occasio et necessitas postulabit, habere, aliaque omnia et quaecumque munia pontificalia, etiam quae notam aut expressionem requirerent magis specialem, et sub generali huiusmodi concessione non comprehenderentur, etiam erga personas alioquin habiles et idoneas, exercere, etiam nullo alio a nobis expectato aut requisito mandato, libere et licite valeant.

Clauulae.

§ 2. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac in conciliis etiam generalibus editis, dictarumque ecclesiarum, monasteriorum, Ordinum, congregationum, militiarum, hospitalium aut domorum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XVI Ianuarii MDCXCIII, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 16 Ianuarii 1693, pontif. anno II.

XLVI.

Conceditur cardinalibus visitationis apostolicae Urbis facultas terminandi quascumque causas tam civiles quam criminales¹.

Innocentius Papa XII,

Venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus pro visitatione ecclesiarum et locorum piorum almae Urbis a nobis institutâ specialiter deputatis.

¹ Vide constit. praeced. et seqq.

Venerabiles fratres nostri, salutem et apostolicam benedictionem.

Quoniam in prosequendo munere visitationis ecclesiarum et piorum locorum huius almae Urbis nostrae, ad quod vos specialiter ex sacro venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium Collegio delegimus, facile contingere poterit ut aliqua negotia criminalia pertractanda sint: nos, conscientiarum ac status vestrorum securitati opportune providere volentes, vobis et cuilibet vestrum, ut tam coniunctim quam divisim, durante huiusmodi visitatione, et illius occasione dumtaxat, quascumque querelas, accusationes, denunciations contra quascumque personas, tam ecclesiasticas, saeculares vel regulares, quam laicas, cuiuscumque status, gradus, dignitatis et praeminentiae existentes, recipere et audire, causasque exinde aut aliàs quomodolibet ex dictâ visitatione, vel illius causâ emergentes, tam ecclesiasticas quam profanas, ac tam civiles quam criminales et mixtas, sive ad procuratoris fisci, sive ad aliorum quorumcumque instantiam, aut ex officio audire, cognoscere, quandoque nobis referre et nobiscum communicare, ac iuxta mandata nostra, seu aliàs prout iustitia suaserit et ordo dictaverit rationis, illas decidere et terminare, aliàsque in illis vos immiscere sine aliquo conscientiae scrupulo, aut censurarum ecclesiasticarum vel etiam irregularitatis incursu, etiamsi inde sanguinis effusio, membrorumque mutilatio, aut etiam ultimi supplicii poena infligenda venerit, dummodo vos ipsi a sententiâ sanguinis per vos ipsos ferendâ abstinatis, libere et licite valeatis, licentiam concedimus et indulgemus; utque liberius ab omnibus denunciations, querelae et accusationes, ac causae quaecumque ad dictam visitationem pertinentes

Concessio ut in rubrica.

XLVII.

Conceditur cardinalibus visitationis apostolicae Urbis facultas ad se avocandi causas pendentes, et transferendi missas ab altaribus¹.

Innocentius Papa XII,

Venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus pro visitatione ecclesiarum et locorum piorum almae Urbis a nobis institutâ specialiter deputatis.

Venerabiles fratres nostri, salutem et apostolicam benedictionem.

Ut in prosequendo visitationis ecclesiarum et piorum locorum almae Urbis nostrae munere, ad quod vos specialiter ex sacro venerabilium fratrum nostrorum sacrae Romanae Ecclesiae cardinalium collegio delegimus, causae occurrentes, omni qua fieri potest celeritate, iustitiâ mediante, terminentur, quantum cum Domino possumus, providere volentes, motu proprio, ac ex certâ scientiâ nostrâ, vobis, ultra alias facultates per diversas nostras in simili formâ Brevis expeditas litteras vobis attributas, ut omnes et singulas causas occasione visitationis huiusmodi coram quibuscumque iudicibus tam ordinariis quam delegatis pendentes, et etiam instructas, in statu et terminis in quibus reperiuntur, cum omnibus et singulis eorum incidentibus, dependentibus, emergentibus, annexis et connexis, totoque negotio principali, ad vos auctoritate nostrâ avocare, illasque summarie, simpliciter et de plano, sine strepitu et figurâ iudicii, solâ facti veritate inspectâ, et manu regiâ, audire, cognoscere, et fine debito, prout iuris fuerit, terminare; praeterea, ubi contigerit alicui altari etiam pro defunctis privilegiato, seu capellae, tam magnum missarum ce-

Concessio, ut in rubrica.

deferri possint, omnibus similiter et singulis personis tam laicis quam clericis, etiam in sacris et presbyteratus ordinibus constitutis, saecularibus, et quorumvis Ordinum, congregationum et instituti regularibus, quavis etiam episcopali vel maiori ecclesiasticâ vel mundanâ dignitate vel praeminentiâ fulgentibus, qui in actu eiusdem visitationis, seu aliàs illius occasione, aliquid, quod ad praedictas causas pertineat, per viam denunciationis, querelae vel accusationis, palam vel occulte, sponte vel ad aliorum etiam procuratoris fisci instantiam, in iudicio vel extra iudicium revelaverint, aut in praemissis testimonium dixerint, vel aliquid propterea scripserint, subscripserint, indicaverint, dictaverint, detulerint, interrogaverint, vel interrogati responderint, vel, ad reos defendendos, convincendos, capiendos, custodiendos, puniendos, indicia, volum, consilium, auxilium vel favorem per se vel alium directe vel indirecte praestiterint, sive tamquam iudices ordinarii vel delegati, custodes, scribe, testes, tabelliones, consultores, procuratores, advocati, seu aliàs se in praemissis quomodolibet ingesserint, ut nullam propterea poenam vel censuram ecclesiasticam aut irregularitatis notam incurrant, concedimus pariter et indulgemus.

Non obstantibus generalis concilii atque aliis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac cuiuscumque Ordinis et monasterii, atque ecclesiarum et aliorum piorum locorum quorumcumque, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel aliâ quavis firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XVI Ianuarii MDCXCIII, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 16 Ianuarii 1693, pontif. anno II.

¹ Vide constit. praecedentes, et constit. ed. MDCXCIII, die 11 Februarii, pontif. II.

XLVIII.

Statuitur ut officia et loca montium vocabilia Romanae Curiae non vacent per assumptionem ad cardinalatum¹.

Innocentius Papa XII,
ad perpetuam rei memoriam.

Ex quo humilitatem nostram in sublimi Sedis Apostolicae speculo, nullo meritorum nostrorum suffragio, collocavit Altissimus, nihil profecto (quantum divina bonitas dedit) praetermittere conati fuimus, quo Romanae huius Curiae, quam prae ceteris ordinatissimam esse decet, decoram undique faciem, ac pulcherrimam integritatis laude perfulgentem sine ruga et sine macula omnium oculis exhiberemus, praecipue vero quamcumque ab ea cupiditatis, quae radix omnium malorum est, suspicionem pro viribus tolleremus, ut ita ii, qui ex adverso sunt, vereantur, nihil habentes malum dicere de nobis. Hoc sane consilio per nostram nuper editam constitutionem, carnis et sanguinis laqueos abrumpere satagentes, salutarem praescripsimus modum circa donationes et distributionem reddituum ecclesiasticorum in consanguineos vel affines Romani Pontificis pro tempore existentis inviolabiliter observandum². Eodem subinde animo, tametsi probe sciremus falso non minus quam iniuste eiusdem Curiae detractores conqueri de causarum curiae Camerae nostrae Apostolicae auditoratus ac dictae Camerae thesaurariatus generalium necnon clericalium et praesidentatus respective offi-

Exordium a
causa nonnullarum constitutionum huiusmodi petitum.

¹ Idem fuit Pontificis scopus in hac, ac in constitutione edita MDCXCII, die 23 octobris, pontif. II, contra venalitate officiorum Camerae. Nec admodum diversae speciei extat constit. edit. MDCXCIX, die 30 ianuarii, pontif. IX, super datis et promissis pro iustitia vel gratia.

² Vide supra pag. 441 et seq. (R. T.).

lebrandarum numerum ex variis defunctorum legatis impositum esse, ut singulis diebus praescriptis nequeat illis satisfieri, quidquid magis ad Dei honorem, ecclesiarum utilitatem, salutemque animarum eorum, qui legata pia reliquerunt, etiam per translationem partis missarum huiusmodi ad aliud altare seu altaria etiam non privilegiata, videritis expedire, re tamen diligenter perspecta, statuere et ordinare, ut in eisdem altaribus commodius ac plenius piae defunctorum voluntati satisfiat, ita quod missae ad altaria huiusmodi, ad quae illarum celebrationem transtuleritis, celebratae, illis, pro quibus celebrabuntur, perinde suffragentur, ac si ad altaria privilegiata, seu alias iuxta eorundem defunctorum voluntates celebratae fuissent; ceteraque omnia et singula in praemissis, et circa ea necessaria, seu quomodolibet opportuna, etiamsi talia sint vel fuerint quae magis specialem, specificam et expressam requirerent mentionem, facere, dicere, gerere, et exequi libere et licite possitis et valeatis, apostolicam auctoritate, tenore praesentium, plenam et amplam facultatem concedimus et impartimus.

Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac dictorum defunctorum etiam ultimis voluntatibus, quas, quoad praemissa, sufficienter et expresse commutamus, necnon nostram et Cancellariae Apostolicae regulam de non concedendis indulgentiis ad instar, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XVI ianuarii MDCXCIII, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 16 ianuarii 1693, pontif. anno II.

ciorum venalitate (ac si nimirum pretium, quo alias praefata officia vendebantur, spei cuiusdam ad altiores Ecclesiae gradus ascendendi merces esset, iique propterea pecuniae potius quam virtutis intuitu tribui viderentur; cum tamen revera pretium huiusmodi non nisi pinguium proventuum, qui ex officiis praedictis percipiebantur, compensatio foret, neque id unquam impedimento fuerit, quemadmodum experientia compertum est, quin ii, qui eorum eximiis ita exigentibus meritis a memoratis officiis ad sublimiores eveci sunt dignitates, undequaque laudatissimi ac veri catholicae Ecclesiae cardines extiterint), nihilominus, ut omnis iniquitas oppilaret os suum, ac ne viri alioquin digni, solvendo tamen pretio dictorum officiorum impares, ab iis assequendis in posterum arcerentur, per aliam similem nostram desuper editam constitutionem eorundem officiorum venalitate perpetuo suppressimus, extinximus et abolevimus².

Statuit ut in
rubrica.

§ 2. Verum, cum non omnia uno eodemque tempore excogitari nedum perfici potuerint, et plura adhuc remaneant ultra praedicta in eadem Romana Curia diversorum generum officia venalia, quae, sive vigore quorundam decretorum a diversis Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris in consistorio editorum ac etiam nonnullarum litterarum apostolicarum desuper editarum, sive aliam forsitan ratione, per assumptionem illa obtinentium ad cardinalatus honorem vacare consueverunt, indeque nonnullis aliqua etiamnum de amplissima ecclesiastica dignitate lucrum capiendi occasio superesse videatur: dignam profecto pastorali munere nostro, quo non ea, quae mundi sunt, sed animarum lu-

¹ Edit. Main. legit quia pro quin (R. T.).

² Vide supra pag. 473 (R. T.).

cra inquirere admonemur, rem facturi existimamus, si in his quoque apostolicae nostrae sollicitudinis partes interponamus. Quamvis enim certissimum sit, atque omnibus exploratum, longe iniquiores hac in re querelas illorum esse, quorum os maledictione et amaritudine plenum est, et quisque prudens rerum aestimator facile agnoscat, non nisi emolumentorum ex officiis secundodictis provenientium causa illorum pretium solvi, nullam prorsus excelsioris acquirendi gradus habitam ratione, cum praesertim pleraque ex eiusmodi officiis a laicis coniugatis, infantibus, imo etiam mulieribus obtineri dignoscantur, tantumque absit quod Romani Pontifices pro tempore existentes in S. R. E. cardinalium promotionibus quidquam de his officiis cogitare consueverint, ut potius non raro acciderit, illos, an promoti per eos officia huiusmodi obtinerent, prorsus ignorasse; nos tamen temporale quodcumque commodum, quod ex eorundem cardinalium creationibus quomodolibet etiam indirecte ac praeter intentionem nobis aut successoribus nostris Romanis Pontificibus provenire posset, penitus remove, atque ita omnem vel nimiam suspicandi occasionem eliminare volentes, ne nos aut iidem successores nostri in tam sublimis muneris amplitudine conferendam aliquorum egregiae virtutis et insignium meritorum intuitu ducamur, necnon ulterius considerantes, admodum aequum esse ut ad tanti honoris fastigium eveci, quos pro statu suo iuxta gradus celsitudinem decenter sustinendo maiorum expensarum onera subire oportet, praefatorum officiorum vacatione patrimonii sui detrimentum minime patiantur: motu proprio, non ad cuiusquam nobis super hoc oblatae petitionis instantiam, sed ex certa scientia et matura delibe-

ratione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, nulla de cetero officia et loca montium vacabilia Romanae Curiae, tam hactenus erecta quam in posterum forsitan erigenda, cuiuscumque speciei, naturae, qualitatis et quantitatis existentia, et quocumque nomine nuncupata, etiamsi praelatitia, aut alias specificam et individua mentione et expressione digna sint, per promotionem de personis illa obtinentium ad cardinalatus honorem a nobis seu Romanis Pontificibus successoribus nostris quodcumque faciendam vacare, sed ea, sicut praemittitur, obtinentes, si officia quidem et loca huiusmodi talia sint quae per cardinales obtineri nequeant, illa, ut prius, dimittere et resignare; si vero talia sint quae per cardinales obtineri possint, illa una cum eadem cardinalatus dignitate, ut prius, retinere, ac omnibus et singulis praerogativis, praeceminentibus, facultatibus, honoribus, emolumentis, ceterisque iuribus solitis et consuetis eis ratione eorundem officiorum et locorum quomodolibet competentibus et competituris uti, frui et gaudere, absque alia nova declaratione, indulto, seu dispositione nostra aut eorundem Romanorum Pontificum successorum nostrorum desuper faciendam, neque ipsos, aut ab eis causam habentes quoscumque, pro officiis, locis praedictis, eorumque emolumentis perceptis et in futurum percipiendis, a Camera nostra Apostolica seu quovis alio molestari quovis colore aut causa ullo unquam tempore posse aut debere, tenore praesentium perpetuo statuimus et ordinamus.

Clausulae. § 3. Decernentes, easdem praesentes litteras, et in eis contenta quaecumque, etiam ex eo quod quicumque in praemissis ius vel interesse principaliter vel secundario et alias quovis modo habentes, seu habere quomodolibet prae-

tendentes, ad illa vocati, citati et auditi, seu causae, propter quas ipsae praesentes emanarint, adductae, verificatae et iustificatae non fuerint, aut ex alia quacumque quantumvis iusta, iuridica et rationabili, ac etiam tali, quae ad effectum validitatis praemissorum necessario exprimenda foret, causa, occasione, colore, ingenio, praetextu et capite, etiam in corpore iuris clauso, etiam enormis, enormissimae et totalis laesionis, nullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae et interesse habentium consensu, aliove quolibet etiam maximo, essentiali ac incogitato et incogitabili defectu notari, impugnari, invalidari, annullari, retractari, rescindi, in controversiam vocari, aut ad terminos iuris reduci, seu adversus illa aperiitionis oris, restitutionis in integrum, aliudve quodcumque iuris, facti vel gratiae remedium intentari vel impetrari, aut impetrato, seu etiam motu, scientia et potestatis plenitudine paribus concessio, quempiam in iudicio vel extra illud uti seu se iuvare posse, sed ipsas praesentes litteras et in eis contenta huiusmodi semper et perpetuo firma, valida et efficacia existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quodcumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter et inconcusse observari, sicque et non aliter in praemissis omnibus et singulis censi, atque ita per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac eiusdem S. R. E. camerarium, et alios cardinales, etiam de latere legatos, dictaeque Camerae praesidentes clericos, et alios officiales et ministros, ceterosque quoslibet quavis auctoritate et po-

testate fungentes et quodcumque functuros, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio contrariorum.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac, quatenus opus sit, nostris et Cancellariae Apostolicae regulis, etiam illa de iure quaesito non tollendo, necnon felicis recordationis Symmachi, Pauli II, Pauli IV, necnon aliorum quorumcumque Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum de rebus Ecclesiae et Camerae praedictae non alienandis, et male alienatis recuperandis, et illis non obligandis, necnon recolendae memoriae Pii Papae IV praedecessoris pariter nostri de gratis, quaecumque interesse Camerae praedictae concernentibus, in eadem Camera eiusque libris intra certum tunc expressum tempus praesentandis, insinuandis et registrandis, ita ut praesentes litteras ibidem praesentari, vel insinuari, aut registrari nunquam necesse sit, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac dictae Camerae, aliisque quibuslibet, statutis, regulis, usibus, stylis et consuetudinibus, etiam iuramento, confirmatione apostolica, seu quavis firmitate alia roboratis, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis eidem Camerae, ac quibusvis aliis, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, etiam motu, scientia et potestatis plenitudine similibus, ac consistorialiter, et aliis quomodolibet in contrarium praemissorum concessis, confirmatis et ap-

1 Edit. Main. legit *illas pro illis* (v. T.).

probatis, ac pluries et quantiscumque vicibus innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium et singulorum tenores, formas, causas et occasiones praesentibus pro plene et sufficienter ac exactissime et accuratissime expressis, insertis, servatis et specificatis respective habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, specialiter et expresse ac plenissime et amplissime derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 5. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra illud habeatur, quae haberetur ipsis praesentibus si forent exhibitae vel ostensae.

Fides transumptorum.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die 1 februarii MDCXCIII, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 1 februarii 1693, pontif. an. II.

XLIX.

Deputatur index causarum et executor decretorum visitationis apostolicae, qui dependeat a voto visitorum.

Vener. fratri Sperello episc. Interamneni, Innocentius Papa XII.

1 Vide sup. constit. ed. MDCXCIII die 16 januarii, et infra constit. ed. MDCXCIII, die 11 februarii.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

Deputatio, iudicis, ut in rubrica.

§ 1. Ut ea, quae in visitatione ecclesiarum almae Urbis nostrae a nobis, seu S. R. E. cardinalibus in adiutores visitationis huiusmodi per nos specialiter assumptis, salubriter decreta erunt, debitae executioni quamprimum demandentur, et controversiae, illius occasione, praesertim inter personas ecclesiasticas, quas litium dispendiis a Dei servitio avocari minime decet, ad nostram audientiam deducendae, quantocius terminentur, te, de cuius probitate et doctrinâ plurimum in Domino confidimus, iudicem causarum et executorem decretorum visitationis praesatae, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, constituimus et deputamus; dantes tibi plenam et liberam facultatem, quae a nobis et cardinalibus praedictis in eadem visitatione decreta, statuta et ordinata erunt, exequi et observari faciendi, contra inobedientes et negligentes, necnon cuiuscumque criminis occasione dictae visitationis detectos reos et delinquentes, eorumque complices et fautores, cuiuscumque status, dignitatis, ordinis et conditionis fuerint, per viam accusationis, querelae vel denunciationis, etiam summarie, simpliciter et de plano, sine strepitu et figurâ iudicii, solâ facti veritate inspectâ, inquirendi et procedendi, reosque, prout canonicae requirunt sanctiones, et aliâs nostro seu eorundem cardinalium arbitrio puniendi; ac tam super praemissis quam etiam alias quascumque in eadem visitatione, aut etiam antea, per nos tamen tibi etiam absque speciali commissione committendas causas ecclesiasticas, vel profanas, civiles, criminales, aut mixtas inter capitula, conventus, collegia, universitates, confraternitates, archiconfraternitates, eorumque superiores, ac singulares personas ecclesiasticas sac-

culares, vel cuiusvis Ordinis, etiam Mendicantium, regulares, etiam exemptas, et quovis privilegio vel immunitate suffultas, etiam nobis et Apostolicae Sedi immediate subiectas, seu etiam inter laicos motas et movendas; cum earum omnibus incidentibus, emergentibus, annexis et connexis, etiam summarie et simpliciter et de plano, et aliâs prout praefertur, terminis substantialibus unico contextu vel etiam non servatis, sed illorum loco praefixo termino arbitrio tuo, et de eiusdem visitationis mandato, procedendi, audiendi, ac sine debito terminandi, et ad hunc, ceterorumque contingentium effectum, quoscumque, etiam per edictum publicum, constituto summarie et extraiudicialiter de non tuto accessu, citandi et movendi, eisque, ac quibusvis iudicibus et ceteris personis, quibus et quoties opus fuerit, etiam per simile edictum, ac etiam sub censuris et poenis ecclesiasticis, necnon pecuniis tuo arbitrio moderandis et ampliandis, inhibendi; contra inobedientes quoscumque censuras et poenas ipsas etiam iteratis vicibus aggravandi, auxiliumque brachii saecularis invocandi, mandata, prohibitiones, inhibitiones et monitoria, etiam sub censuris et aliis poenis praedictis, ceterisque tibi benevisis remediis, omni et quacumque appellatione postpositâ, decernendi, omniaque in praemissis et circa ea necessaria et quomodolibet opportuna faciendi, mandandi et exequendi, etiam quae expressionem requirerent magis specialem, et sub generali concessione non venirent, dummodo inconsultis nobis aut cardinalibus praefatis, et nisi de eorum voto in aliquo praemissorum non procedas, nec sententiam seras, aut quicquam exequaris, nec te in aliquo immisceas.

§ 2. Non obstantibus constitutionibus Clausulae.

et ordinationibus apostolicis, ac quarumcumque etiam patriarchalium ecclesiarum, monasteriorum, domorum et Ordinum, confraternitatum, archiconfraternitatum, congregationum et hospitalium, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, illis eorumque superioribus et personis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die VII februarii MDCXCIII, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 7 februarii 1693, pontif. anno II.

L.

Conceditur visitoribus et iudici visitationis apostolicae Urbis facultas adhibendi fidem simplici indicationi scripturarum, ac dicto iudici procedendi voto visitorum.

Innocentius Papa XII,
Ad futuram rei memoriam.

Reformatur facultates concessae Congregationi et iudici visitationis.

§ 1. Aliâs nos nonnullos ex venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium collegio adiutores in munere pastoralis visitationis nostrae ecclesiarum et locorum ac operum piorum huius almae Urbis assumpsimus, ac illis inter alia facultatem faciendi in praemissis pro-

1 Vide const. praecedentem; et Clementis XI constit. editam die 14 januarii, MDCCI, pontif. I, quae instituitur nova visitatio apostolica Urbis.

cessus necessarios, aliaque omnia et singula, quae huiusmodi visitationis negotium, ulteriorem progressum, executionem et in eâ facta et facienda mandata, decreta, statuta et ordinationes concernunt et concernent, seu ad ea quomodolibet spectant et spectabunt, faciendi, gerendi, exequendi, mandandi et ordinandi, necnon omnes et singulas causas occasione dictae visitationis coram quibuscumque iudicibus tam ordinariis quam delegatis pendentes, et etiam instructas, ad se auctoritate nostrâ avocandi, illasque summarie, simpliciter et de plano, sine strepitu et figurâ iudicii, solâ facti veritate inspectâ, ac manu regiâ, audiendi, cognoscendi et sine debito, prout iuris foret, terminandi, concessimus; ac venerabilem fratrem Sperellum episcopum Interamnensem in iudicem causarum et executorem decretorum visitationis huiusmodi cum diversis facultatibus deputavimus, eâ lege ut inconsultis nobis, aut cardinalibus praedictis, et nisi de eorum voto, in aliquo non procederet, nec sententiam ferret, aut quicquam exequeretur, nec se in aliquo immisceret, et aliâs prout in diversis nostris in simili formâ Brevis desuper expeditis litteris, quarum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis haberi volumus, uberiori continetur.

§ 2. Nunc autem, celeriori causarum praedictarum expeditioni et partium dispendiis, quantum cum Domino possumus, opportune providere cupientes, motuproprio, ac ex certâ scientiâ nostrâ, ut tam Congregatio dictorum cardinalium per nos assumptorum, quam idem Sperellus episcopus iudex et executor, ut praefertur, deputatus, in omnibus litibus et causis, quae coram ipsis respective in vim facultatum eis respective per litteras praedictas attributarum for-

Concessio de qua in rubrica.

san motae sunt et in futurum movebuntur inter quascumque personas, tam ecclesiasticas quam laicas, seu ecclesiarum piorumque locorum et operum huiusmodi oeconomos, ministros et officiales executores seu procuratores, quocumque nomine censeantur, pro et contra, simplici et nuda scripturarum ac iurium in tribunalibus seu archivis aut notariorum officiis eiusdem Urbis existentium indicationi, eorumque notis ac privatis copiis stare, et illis, ad probationem, eandem fidem in iudicio adhibere possint, quam adhiberent si illa in formam publicam et authenticam forent transumpta, aut alias originaliter exhibita, auctoritate apostolica, tenore praesentium, concedimus, statuimus et ordinamus. Necnon eidem Sperello episcopo, iudici et executori, ut, etiam inconsultis nobis seu cardinalibus praefatis et absque eorum voto, in causis supradictis, usque ad sententiam definitivam aut decretum vim definitivae habens exclusive, servata in ceteris forma et dispositione dictarum litterarum super eius deputatione huiusmodi emanatarum, procedere libere et licite valeat, facultatem tribuimus et impartimur.

Clauulae.

§ 3. Non obstantibus quoad ea, quae praesentibus quomodolibet adversantur, praefatis nostris litteris, ac omnibus et singulis illis, quae in eis voluimus non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XI februarii MDCXCIII, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 11 februarii 1693, pontif. anno II.

LI.

Confirmatur concordia super exercitio iurisdictionum in quibusdam terris,

cum separatione territoriorum inter episcopum Aquilanensem et monachos Caelestinos.

Innocentius Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Exponi nobis nuper fecerunt venerabilis frater modernus episcopus Aquilanensis ac dilectus filius procurator generalis Congregationis monachorum Ordinis sancti Benedicti Caelestinorum nuncupatorum, quod ipse episcopus et dilecti filii abbas generalis et monachi dictae Congregationis, pro tollenda ac penitus extinguenda controversia quae super exercitio iurisdictionis spiritualis in terris S. Pii, Caporciani, necnon S. Benedicti in Perillis, usque ab anno MDXXX inter tunc existentes episcopum Aquilanensem ex una et monachos Congregationis praedictae ex altera partibus exorta fuerat, et usque ad haec nostra tempora in variis instantiis eorum diversis iudiciis agitata perduraverat, ad infrascriptam, reservato tamen desuper nostro et huius sanctae Sedis beneplacito, devenerunt concordiam: ut scilicet abbas et monachi praedicti omnem et quamcumque iurisdictionem spiritualem in supradictis terris S. Pii et Caporciani eidem episcopo cedant; e contra vero omnimoda iurisdictione spiritualis huiusmodi in praedicta terra S. Benedicti de Perillis dictis monachis remaneat, ita ut pro tempore existens abbas monasterii de Collemadio dictae Congregationis omnimodam inibi et plenariam iurisdictionem ordinariam quasi episcopalem, et tamquam in statu nullius dioecesis et separato territorio existens, habere debeat, absque eo quod dictus episcopus aut successores ullo unquam tempore iurisdictionem ordinariam vel delegatam in ipsa terra S. Benedicti de Pe-

Causa concordiae.

rillis sibi vindicare seu praetendere possint: et alias, prout in publico desuper per acta successoris Antonii Felicii Petrocchi olim notarii curiae causarum Camerae Apostolicae generalis auditoris die prima iulii proxime praeteriti celebrato instrumento uberius dicitur contineri. Quare dicti exponentes, asserentes concordiam huiusmodi ultiores lites effugiendi studio initam fuisse, nobis humiliter supplicari fecerunt ut sibi in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

Separatio et concessio territoriorum, ac iurisdictionum praedictarum.

§ 2. Nos igitur, ipsos exponentes specialibus favoribus et gratis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet inodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum consilio (praevia separatione territoriorum et iurisdictionum, qua mediante territoria castrorum seu terrarum S. Pii et Caporciani ac in illis omnimodam iurisdictionem eidem moderno ac pro tempore existenti episcopo Aquilano, castri vero seu terrae S. Benedicti in Perillis territorium et in illo omnimodam quasi episcopalem iurisdictionem monachis Congregationis supradictae, seu pro tempore existenti abbati monasterii Collismadii eiusdem Congregationis respective, auctoritate apostolica, tenore praesentium, assignamus) eandem concordiam confectumque desuper instrumentum, cum omnibus et

singulis in eo contentis, alias tamen licitis et honestis, auctoritate et tenore praedictis confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus: salva tamen semper in praemissis, auctoritate Congregationis eorumdem cardinalium.

Clauulae.

§ 3. Decernentes, ipsas praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari et ab eis respective inviolabiliter observari, sique in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum Camerae Apostolicae auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contractorum derogatio.

§ 4. Non obstantibus felicis recordationis Pauli II et aliorum Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum de rebus Ecclesiae non alienandis, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, ecclesiae Aquilanae, monasterii et Congregationis monachorum huiusmodi, aliisque quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specia-

1 Edit. Main. legit episcoporum (R. T.).

liter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub anulo Piscatoris, die xv februarii MDCXCIII, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 15 februarii 1693, pontif. anno II.

LII.

Extenditur facultas confirmandi guardianos et promovendi definitores ad guardianatum pro provinciâ Franciæ ad provinciâ S. Bonaventurae fratrum S. Francisci de Observantiâ¹.

Innocentius Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Huiusmodi facultas primo concessa fuit ab Innocentio XI provinciæ Franciæ. § 1. Aliàs felicis recordationis Innocentio Papa XI prædecessori nostro pro parte tunc existentis vicarii provincialis provinciæ Franciæ Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantiâ nuncupatorum, tam suo quam definitorii eiusdem provinciæ nomine, iuxta capitularem resolutionem die III mai tunc proxime præteriti factam, exposito, quod (cum iuxta Sedis Apostolicæ dictique Ordinis constitutiones, quæ a quindecim circiter ab inde annis suum sortitæ fuerant effectum, guardiani in suis officiis ultra triennium continuare non possent nec deberent, minusque plura officia in eadem personâ combinari, dicta autem provincia ita vasta et ampla existeret ut rarus in eâ esset et vix sufficeret numerus religiosorum iis qualitatibus præditorum, qui triginta octo conventibus et duobus hospitibus, quibus provincia prædicta componebatur, digne et laudabiliter sub guardiani vel superioris

¹ Dicta facultas provinciæ Franciæ extat in Innocentii XI const. ed. MDCLXXVIII, die 12 februarii; et in huius Pontificis const. ed. MDCXCIV, die 5 aprilis, pontif. III, agitur de electione procuratoris et commissarii generalis.

titulo præficerentur) fratres definitorii eiusdem provinciæ in eorum provincialibus capitulis et congregationibus intermediis plures non quidem habiles, sed inter ceteros minus inhabiles ad guardiani officium promovere coacti fuerant; et in eadem expositione subiuncto, quod dictus vicarius provincialis in decursu visitationum conventuum huiusmodi, quas fecerat, regularem disciplinam exinde in plerisque eorum non mediocrem perpessam fuisse iacturam, ipsamque provinciam varia eaque magna in spiritualibus et temporalibus detrimenta in dies experiri¹ animadvertisset, et, ut opportunum his incommodis remedium adhiberetur, idem vicarius provincialis fratribus definitorii dictæ provinciæ, ut in tunc proximo eorum capitulo provinciali guardianos, quos magis idoneos reperiissent, in suis officiis usque ad sequens provinciale capitulum absque præiudicio suffragiorum eisdem in electionibus competentium, et perinde ac si per tres annos tantum guardiani extitissent, non solum continuare, sed etiam in uno eodemque religioso, aliàs capaci et idoneo, illa officia, ipsum² vacare posse iudicassent, continuare libera, licite et valide possent et valerent, a prædicto Innocentio prædecessore indulgeri³ plurimum desiderabat: idem Innocentius prædecessor, supplicationibus dicti vicarii provincialis nomine sibi super hoc humiliter porrectis inclinatus, provinciali et definitoribus prædictæ provinciæ, quoties necessitas exigeret, confirmandi guardianos in eorum officiis ultra triennium et usque ad capitula provincialia, salvis eorum iuribus et prærogativis, necnon eligendi ad guardianatus

¹ Ed. Main. legit *expediri pro experiri* (R. T.).

² Forsan *cum pro ipsum* legendum, vel aliter corrigat lector sciens (R. T.).

³ Edit. Main. legit *indulgere* (R. T.).

officium eos qui definitoriatu munere fungebantur, facultatem auctoritate apostolicâ concessit et impartitus fuit, et aliàs, prout in ipsius Innocentii prædecessoris litteris desuper in simili formâ Brevis die XII februarii MDCLXXVIII expeditis, quarum tenorem præsentibus pro plene et sufficienter expresso et inserto haberi volumus, uberius continetur.

Prædicta facultas extenditur, ut in rubrica.

§ 2. Cum autem, sicut dilectus filius Franciscus le Roux minister provincialis provinciæ S. Bonaventurae dicti Ordinis, in sacrâ theologiâ doctor, tam suam quam definitorii provinciæ S. Bonaventurae huiusmodi nomine nobis nuper exponi fecit, in provinciâ S. Bonaventurae præfatâ eadem prorsus rationes, imo urgentiores, militent, quandoquidem ipsa provincia S. Bonaventurae in provinciâ Franciæ supradictâ amplior existit, maiorque in eâ, quam in quavis aliâ dicti Ordinis provinciâ, conventuum numerus reperitur, ac proinde dictus Franciscus minister provincialis facultatem, a memorato Innocentio prædecessore pro dictâ provinciâ Franciæ sicut præmittitur concessam, ad provinciâ S. Bonaventurae præfatam per nos extendi summopere desideret: nos, ipsum Franciscum ministrum provinciam specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinatis, ac auditâ super præmissis dilecti filii procuratoris generalis dicti Ordinis relatione, facultatem, provinciali et definitoribus pro-

vinciæ Franciæ supradictæ, quoties necessitas exigeret, confirmandi guardianos in eorum officiis ultra triennium et usque ad capitula provincialia, salvis eorum iuribus et prærogativis, necnon eligendi ad guardianatus officium eos qui definitoriatu munere fungebantur, a prædicto Innocentio prædecessore per suas litteras prænarratas concessam ut præfertur, ad prædictam S. Bonaventurae provinciam, servatâ tamen earumdem litterarum formâ et dispositione, ac itaut, circa temporis extensionem, conscientia pro tempore existentis ministri generalis dicti Ordinis onerata intelligatur, auctoritate prædictâ, tenore præsentium, extendimus et ampliamus.

§ 3. Decernentes, easdem præsentibus litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, sicque in præmissis per quoscumque indices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon provinciæ S. Bonaventurae et Ordinis prædictorum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ rohoratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores præsentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad præmissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et

Claustrae.

Contrariorum derogatio.

expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xx februarii mdcxciii, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 20 februarii 1693, pontif. anno II.

LIIJ.

Abrogantur discreti locales pro capitulis fratrum Cappuccinorum provinciarum utriusque Castellae¹.

Innocentius Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Canones similes abrogationis pro aliis religiosis dictorum regiorum.

§ 1. Nuper pro parte charissimi in Christo filii nostri Caroli Hispaniarum regis catholici nobis per dilectum filium nobilem virum modernum ducem de Medina-caeli, ipsius Caroli regis apud nos et Sedem Apostolicam oratorem, expositum fuit, quod tam Praedicatorum et Minorum sancti Francisci de Observantia nuncupatorum, quam aliorum diversorum Ordinum fratres in regnis utriusque Castellae existentes sua capitula provincialia cum interventu superiorum localium conventuum Ordinis huiusmodi, absque discretis seu sociis qui olim ab ipsis conventibus ad effectum sua suffragia ferendi in eisdem capitulis eligi consueverant, de praesenti celebrari solent. Id siquidem, praeterquam quod decretis Concilii Tridentini sub sess. xxv, cap. vi, ibi, *nec in posterum liceat provinciales aut abbates, priores aut alios quoscumque titulares ad effectum electionis faciendae constituere, etc.*, magis conforme videtur, necessarium quoque

¹ Octo provinciis Germaniae concessum fuit volum in capitulis ab Innocentio XI const. ed. mdcclxxix, die 10 ianuarii, pontif. III, et ab hoc Pontifice declarata et ampliata praesens abrogatio const. ed. mdcxciii, die 12 septembris, pontif. III.

compertum est tum ad tollenda damna et incommoda, quae ex eorundem discretorum seu sociorum electione in religiosas pacis et concordiae, quae in Ordinibus praedictis semper florere debet, praeiudicium proveniebant, tum ad impediendas relaxationes quas dependentia, quam tunc superiores a suis subditis habebant, producebat; ipsi enim superiores, ut dictos suos subditos, pro iis in discretos seu socios huiusmodi eligendis quos ad effectum se in perpetuo suarum provinciarum gubernio confovendi eligi necesse erat, benevolos haberent, regularis disciplinae conservationi, prout eorum officii erat, incumbere negligebant. Quocirca, quoties dictorum regnorum religiosi, regularis disciplinae huiusmodi tuendae zelo ducti, ad ipsius Caroli regis patrocinium pro eorundem discretorum seu sociorum abrogatione ab hac Sancta Sede impetranda confugerunt, illud semper adfuit, donec eiusmodi gratiam consecuti fuerunt.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, dictus Carolus rex certior factus fuerit, fratres Ordinis Minorum eiusdem sancti Francisci Cappuccinorum nuncupatorum, in regnis praefatis existentes, non modo eadem incommoda et damna quae olim religiosi aliorum Ordinum praefatorum ex electione discretorum seu sociorum huiusmodi experti fuerant, pati, sed alia multa concurrere, propter quae fratres praedicti usum eligendi discretos seu socios praedictos in provinciis dictorum regnorum abrogare plurimum desiderant, adeoque ipsius Caroli regis zelum sollicitant ut apostolicae desuper auctoritatis nostrae partes interponi similiter curet: nobis propterea eiusdem Caroli regis nomine per memoratum ducem humiliter supplicatum fuit ut in prae-

Canones dictae abrogationis pro Cappuccinis.

missis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

Abrogatio praedictorum discretorum seu sociorum.

§ 3. Nos igitur, piis ipsius Caroli regis votis hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de Congregationis nonnullorum ex venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus a nobis specialiter deputatae consilio, discretos praefatos in provinciis utriusque Castellae fratrum dicti Ordinis Cappuccinorum, auctoritate apostolica, tenore praesentium, tollimus et removemus.

Claustrales.

§ 4. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrariorum derogatio.

§ 5. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon provinciarum utriusque Castellae et Ordinis Cappuccinorum huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, spe-

cialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 6. Volumus autem ut earundem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum tam in iudicio quam extra habeatur, quae haberetur ipsis praesentibus si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxix martii mdcxciii, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 29 martii 1693, pontif. anno II.

LIV.

Confirmatur decretum Congregationis Rituum approbans sententiam Ordinarii de cultu immemorabili beatae Ioannae, vocatae principissae, Ordinis sancti Dominici¹.

Innocentius Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Sacrosancti apostolatus cura, quam inscrutabilis divinae sapientiae atque bonitatis altitudo humilitati nostrae, meritis licet et viribus longe impari, ponere dignata est, nos urget, ut piis orthodoxorum regum magno in Ecclesiam Dei meritorum fulgore conspicuorum votis, ad augendam in terris sacrarum virginum cum caelesti sponso in beatam aeternitate regnantium, illarum praesertim quae in diebus peregrinationis suae, tametsi in rerum humanarum sub-

¹ In const. ed. mdcxciii, die 8 iunii, pontif. I, extat quaedam facultas celebrandi missas die sabbati sancti; et in const. ed. mdcxciv, die 3 augusti, pontif. III, indultum recitandi officium et missam dictae beatae Ioannae.

¹ Praeposit. ab nos addimus (n. T.).

limitate positae essent, non sperarunt in lubrico divitiarum, sed, divini spiritus depromptum infusione apostolicum consilium secutae, cogitarunt quae sunt Domini ut essent sanctae corpore et spiritu, venerationem laudabiliter tendentibus, favorabilem assensum libentissime praebeamus.

Series facti
neque ad seque-
ntiam.

§ 1. Cum itaque aliis, videlicet die x iulii MDCLXXXVIII, Congregatio venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium sacris ritibus praepositorum processus super sanctitate et virtutibus beatae Ioannae clarae memoriae Alphonsi V, dum vixit, Portugalliae et Algarbiorum regis illustris natae, ac religiosae Ordinis sancti Dominici, cognomento sanctae principissae, die xii maii MDXC defunctae, autoritate ordinaria confectos, examinaverit; ac, commissione introductionis causae beatificationis seu canonizationis eiusdem beatae Ioannae admissa, eaque subinde a felicis recordationis Innocentio Papa XI praedecessore nostro signata, in illius executionem, vigore litterarum remissorialium et compulsorialium, alii processus in Colymbriensi, Elborensi et Ulyssiponensi civitatibus super cultu immemorabili ipsi beatae Ioannae praestito et casu excepto a decretis recolendae memoriae Urbani Papae VIII praedecessoris pariter nostri in Congregatione sanctae Inquisitionis editis, apostolica auctoritate fabricati fuerint; ac venerabilis frater modernus episcopus Colymbriensis, praefatae Congregationis cardinalium iudex delegatus; super eisdem cultu immemorabili, dictae beatae Ioannae cum scientia et tolerantia Ordinariorum exhibito, necnon casu, ut praefertur, excepto, sententiam protulerit¹, demum vero, ad enixas preces carissimi in Christo filii nostri Petri Portugalliae itidem et Algarbio-

¹ Edit. Main. legit protulit (R. T.).

rum regis illustris, accedentibus etiam supplicationibus venerabilium fratrum episcoporum necnon dilectorum filiorum religiosorum, senatum, collegiorum, academiarum et universitatum regni Lusitanici, et iteratas instantias dilecti pariter filii Paulini Bernardini fratris expresse professi Ordinis Praedicatorum, in sacra theologia magistri, causae beatificationis seu canonizationis huiusmodi postulantis, in eadem Congregatione cardinalium proposito dubio an sententia supradicta esset confirmanda in casu et ad effectum de quo agebatur, relatisque contentis in dictis processibus, eisque serio et diligenter discussis atque examinatis, dicta Congregatio cardinalium, audito pariter in scriptis et in voce dilecto filio promotore fidei, de cultu immemorabili constare, praedictamque sententiam confirmandam esse censuerit:

§ 2. Hinc est quod nos, piis et devotis dicti Petri regis supplicationibus nobis super hoc humiliter porrectis favorabiliter annuere cupientes, decretum a memorata cardinalium Congregatione editum, ut praefertur, quod scilicet de cultu immemorabili dictae beatae Ioannae et casu excepto a decretis praefati Urbani praedecessoris constet, apostolica auctoritate, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus: salva tamen semper in praemissis auctoritate praefatae Congregationis cardinalium.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et spectabit in futurum, plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iu-

Confirmatio
huius decreti.

Clasulas.

dioces ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrariorum
derogatio.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptio-
rum fides.

§ 5. Volumus autem ut ipsarum praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra illud habeatur, quae haberetur ipsis praesentibus si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die iv aprilis MDXCIII, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 4 aprilis 1693, pontif. anno II.

LV (al. 58).

Confirmatur decretum Congregationis particularis super reformatione indultorum canonicis et beneficiatis Urbis concessorum.

Innocentius Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Causa insti-
tutionis et de-
cretorum dictae
Congregationis.

§ 1. Sanctissimus Dominus noster Innocentius Papa XII (ad cuius notitiam pervenit servitium basilicarum et collegiarum Urbis valde diminui propter indulta concedi solita nonnullis illarum canonicis et beneficiatis quocumque nomine nuncupatis, vel ratione munerum quibus funguntur, vel causa studii, cum exemptione ab huiusmodi servitio, et cum privilegio luerandi fructus et distributiones etiam quotidianas, tametsi iisdem ecclesiis non inserviant) deputavit particularem Congregationem emi-

nentissimorum dominorum cardinalium Carpinei, Marescotti, de Norfolk, Coloredi et Panciatici, necnon illustrissimorum dominorum Sperelli, Altoviti, Pallavicini et Sacripantis, qui eiusdem Congregationis secretarius sit, ad effectum examinandi eadem indulta, et proponendi illas moderationes, reformationes, revocationes et considerationes, quae desuper opportuna visae¹ fuissent.

§ 2. Quae sane Congregatio in palatio praedicti eminentissimi Carpinei ter coacta, nimirum sub diebus xiii et xx aprilis proxime praeteriti et vii currentis mensis maii, censuit, si eidem sanctissimo domino nostro placuerit:

i. Huiusmodi indulta, quoad nuncios apostolicos, necnon intimos et eidem Sanctissimo actu inservientes familiares, ac subdatarium et Camerae Apostolicae commissarium, non esse immutanda;

ii. Quoad gubernatores et vicelegatos provinciarum, civitatum et locorum Status Ecclesiastici, qui durante absentia nunquam possunt ecclesiis interesse, necnon procuratorem generalem montium, ac familiares sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium (firmiter tamen quoad eorundem cardinalium caudatarios remanente decreto moderatorio sacrae Congregationis eminentissimorum cardinalium sacri Concilii Tridentini interpretum die xix augusti MDXC edito), esse revocanda, et expedire quod in posterum non concedantur;

iii. Indultum inserviens² secretariae Congregationis eminentissimorum cardinalium consultationibus negociorum ditionis temporalis eiusdem S. R. E. praepositorum concessum, esse reformandum et in posterum restringendum ad illos dies et horas dumtaxat, quibus ratione huiusmodi servitii actualiter

¹ Edit. Main. legit verae pro visae (R. T.).

² Vel inservienti vel secretario legend. (R. T.).

Decreta S. Congregationis re-
feruntur.

praestandi impeditus fuerit, eius conscientia desuper strictissime onerata;

iv. Indulta causa studii, pro lucrandis fructibus dumtaxat, nec aliter pro lucrandis distributionibus quotidianis, esse concedenda, quam pro ecclesiis, quarum redditus consistunt vel in solis distributionibus quotidianis, vel in iisdem distributionibus unacum aliquibus fructibus tenuis praebendae, dempta tamen tertia parte, quae interessentibus accrescat; nec pariter concedenda ultra triennium, neque maioribus viginti quinque annis, quinimo, huiusmodi aetate viginti quinque annorum excepta¹, eadem indulta, licet idem triennium adhuc expletum non fuerit, expirare;

v. Omnes denique habentes indulta, pro singulis diebus et horis, quibus ratione servitii in eorum muneribus seu officiis actualiter praestandi impediti fuerint, adhuc esse punctandos toties quoties ecclesiae seu choro non interfuerint; sed in qualibet hebdomada huiusmodi puncta posse et debere deleri seu tolli pro illis tantum diebus et horis, quibus indultarii allegaverint particularia impedimenta ratione eorum munerum, eorum conscientia desuper strictissime onerata: et circa huiusmodi impedimentorum relevantiam iudicio proprii vicarii cuiuslibet ecclesiae, in ecclesiis vero, ubi non adest huiusmodi vicarius, iudicio dignioris canonici esse deferendum.

Confirmatio
praedictorum
omnium.

§ 3. Facta per me infrascriptum hac die VIII maii MDCXCIII relatione praedictarum resolutionum sanctissimo domino nostro, Sanctitas Sua illas² approbavit, et a die prima iunii proxime venturi mandavit inviolabiliter observari, indultis tam a se quam a Romanis Pontificibus praedecessoribus suis quomo-

¹ Videtur legendum *expleta* (n. r.).

² Edit. Main. legit *illa* (n. r.).

dolibet concessis, et aliis contrariis quibuscumque non obstantibus, quibus pro observatione praemissorum amplissime derogavit.

Dat. die 8 maii 1693, pontif. anno II.

Die xxiii maii MDCXCIII supradictum decretum affixum et publicatum fuit ad valvas ecclesiae S. Ioannis Lateranensis, basilicae Principis Apostolorum, et Cancellariae Apostolicae, in acie Campiflorae, ac in aliis locis solitis et consuetis Urbis, per me Franciscum Antonium Simoncellum sanctissimi domini nostri Papae cursorem.

LVI (al. 55).

Confirmatur erectio provinciae Hispaniae clericorum regularium Ministrantium Infirmis, cum redintegratione provinciae Bononiensis ac nonnullis ordinationibus¹.

Innocentius Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

In supremo militantis Ecclesiae solio paternam christifidelium divinis obsequiis sub suavi religionis iugo mancipatorum, uberesque bonorum operum fructus, benedicente Domino, proferre iugiter satagentium, curam gerentes, illis, quae felici illorum regimini religiosaeque tranquillitati conducere arbitramur, peculiarem pastoralis muneris nostri sollicitudinem propensam charitate adhibemus, sicut, omnibus maturae considerationis trutinam perpensis, salubriter in Domino expedire conspiciamus.

Exordium.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecerunt dilecti filii praefectus generalis et alii superiores Congregationis cleri-

Referuntur
antiquae divi-
siones provin-
ciarum et modi
eligendi praefe-

¹ Ob Innocentii XI const. ed. MDCLXXXIV, die 31 augusti, pontif. VIII, laici eligi nequeunt in consultores, neque gaudere voce activa et passiva, prout in huius Pontificis const. edit. MDCXCVII, die 20 augusti, pontif. VII.

clum genera-
lem.

corum regularium Ministrantium Infirmis, quod dicta Congregatio diversis temporibus, pro ipsorum temporum et rerum varietate, aliis atque aliis modis et formis, semper tamen ex Sedis Apostolicae indulto, gubernata fuit. In eius etenim primordiis, videlicet anno MDCXI, tempore felcis recordationis Gregorii XIV praedecessoris nostri, praefectus generalis eiusdem Congregationis eligi consueverat ex toto corpore ipsius Congregationis, quae postea in quinque provincias, videlicet Romanam, Neapolitanam, Mediolanensem, Siculam et Bononiensem, divisa fuit absque ulla alternativa. Atque ita usque ad annum MDCXXVIII observatum fuit: quo tempore recolendae memoriae Urbanus PP. VIII, etiam praedecessor noster, decrevit ut dictus praefectus generalis per turnum, una quidem vice ex Romanam, alteram vero ex Neapolitanam, et sic successive ex aliis dictae Congregationis provinciis, eligeretur; ex singulis enim aliis quatuor provinciis, ex quibus praefectus generalis electus non esset, singuli consultores generales, ex ea vero, ex qua idem praefectus generalis pro tempore fuisset, arbiter generalis respective assumebantur. Sicque servari contigit, quousque particularis Congregatio, a similis memoriae Innocentio PP. X pariter praedecessore nostro deputata, in duas provincias, nempe Neapolitanam, quae etiam Siculam comprehenderet, ac Romanam, quae reliquas provincias praedictas contineret, redegit. Verum, cum praemissorum occasione variae perturbationes subortae fuissent, piae memoriae Alexander PP. VII similiter praedecessor noster memoratam Congregationem in quatuor provincias, Romanam videlicet, quae universum Statum Ecclesiasticum ac Etruriam comprehenderet, necnon Neapolitanam et Siculam ac Mediola-

nensem, quarum postrema reliquas eiusdem Congregationis et etiam nonnullas in Hispaniam fundatas domos contineret, divisit et reduxit. Ac insuper voluit ut praefectus generalis alternatim, una quidem vice ex Romanam et Mediolanensem indistincte, alteram vero vice ex Neapolitanam et Siculam provinciis praedictis pariter indistincte eligeretur: ceterum unaquaeque provincia suam habeat consultorem generalem: ex illarum vero duarum provinciarum, ex quibus praefectus generalis electus esset, alteram, cui scilicet praefectum generalem ex ea eligi nequaquam obligasset, arbiter generalis assumeretur. Porro, ut eiusmodi turnus servaretur, provincia Bononiensis supradicta dissoluta, atque inter Romanam et Mediolanensem respective provincias divisa fuit.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, integra nunc eiusdem Congregationis provincia in Hispaniis erecta seu fundata, nondum tamen a Sede praedicta confirmata reperiatur; ac proinde, quo dictus turnus in posterum continuari possit, omnisque dissidiorum, quae in ipsius Congregationis capitulo generali, quod de praesenti celebratur, evenire possent, occasio tollatur, ipsi exponentes dictam provinciam Bononiensem in pristinum statum restitui, ipsamque novam provinciam Hispaniarum, ad hoc ut praefectus generalis una quidem vice ex Romanam, Mediolanensem et Bononiensem indistincte, quemadmodum de praesenti servatur, alteram vero vice ex Neapolitanam, Siculam et Hispaniarum respective provinciis, prout in capitulo generali praedicto servandum erit, eligatur, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri; necnon, ut singulis provinciis huiusmodi satisfiat, ipsi capitulo generali, ut, postquam dictus praefectus generalis sic electus fuerit,

Capitulum huius
constitutum.

eligere possit priorem generalem, qui simul etiam sit consultor generalis et aliis consultoribus generalibus praecedat, ipsoque praefecto generali mortis aut cessionis aut visitationis aut aliâ ex causâ deficiente, vicarius generalis (ita tamen ut unum tantum in consultis generalibus suffragium ferre queat usque ad reditum dicti praefecti generalis, si is visitationis causâ abfuerit; si vero mortis, cessionis, vel aliâ ex causâ esse desierit, usque ad electionem novi praefecti generalis remaneat), necnon praeterea singulos eligere valeat consultores generales ex singulis aliarum duarum provinciarum ex tribus, quibus obtigit procurator generalis, aliumque consultorem generalem ex duarum provinciarum ex tribus quibus obtigit praefectus generalis alterâ, ex alterâ vero secretarium consultae generalis, qui simul officium arbitri generalis exercent, facultatem concedi; et quia praeteritis temporibus multi praefecti generales, cum aliarum provinciarum damno et totius Congregationis offensâ, ipsam Congregationem superioribus sibi patriâ seu natione coniunctis repleverunt¹, ne de cetero quisquam Congregationis huiusmodi professor provincialis, praefectus aut superior localis extra suam provinciam eligi seu deputari, neque in capitulis provincialibus et generalibus eiusdem Congregationis voce passivâ, nisi in suâ provinciâ, gaudere possit, a nobis interdici et prohiberi summopere desiderant: nobis propterea exponentes praefati (asserentes votum capituli generalis supradicti, a Congregatione nonnullorum venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium a nobis specialiter deputatâ conquisitum super praemissa, omnibus

¹ Edit. Main. legit *inconsultis* pro *in consultis* (R. T.).

² Edit. Main. legit *replerunt* (R. T.).

et singulis id unum fuisse) humiliter supplicari fecerunt ut in iisdem praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicâ dignemur.

§ 3. Nos igitur, Congregationis clericorum huiusmodi statui et felici directioni, quantum nobis ex alto conceditur, prospicere, ipsosque exponentes specialis favore gratiae prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de memoratorum cardinalium, qui praedictum votum audiverunt, consilio, erectionem seu foundationem supradictae provinciae Hispaniarum, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiciamus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus. Praeterea provinciam Bononiensem praesertim in integrum et pristinum, ac eum in quo, antequam dissolveretur, quomodolibet erat statutum, eadem auctoritate, harum serie, restituimus, reponimus et plenarie reintegramus, itaut eidem provinciae Bononiensi assignandi sint conventus, quibus illa ante dissolutionem constabat, et, si qui alius conventus ab inde citra fundatus fuerit in finitimis illis locis, circa quem dubium oriatur cuinam provinciae assignari debeat, assignatio huiusmodi arbitrio capituli generalis Congregationis huiusmodi facienda sit. Primo, ut praefectus generalis memoratae Congregationis de

Confirmatio
erectionis pro-
vinciae Hispaniarum.

Reintegratio
provinciae Bononiensis.

Ordinationes.

cetero per turnum unâ quidem vice ex Romanâ, Mediolanensi et Bononiensi indistincte, aliâ vero vice ex Neapolitanâ, Siculâ et Hispaniarum provinciis supradictis eligi debeat, quemadmodum antehac unâ vice ex Romanâ et Mediolanensi, aliâ vero vice ex Neapolitanâ et Siculâ respective provinciis huiusmodi eligi consueverat, auctoritate et tenore praedictis statuimus et ordinamus. Similiter procurator generalis eiusdem Congregationis (qui insimul etiam consultor generalis esse, aliisque consultoribus generalibus praecedere, necnon, praefecto generali praefato quomodolibet deficiente, vicarius generalis ipsius Congregationis remanere debeat) ex alterâ illarum trium provinciarum, quibus turnus electionis dicti praefecti generalis minime obvenerit, in capitulo generali praedicto eligatur. Ceterum ex aliis duabus provinciis, quibus turnus electionis procuratoris generalis huiusmodi obtigerit, pro qualibet illarum unus consultor generalis, ex reliquarum autem duarum provinciarum, quibus turnus electionis dicti praefecti generalis obvenerit, alterâ quidem alius consultor generalis, reliquâ vero secretarius consultae generalis, qui insimul officium arbitri generalis eiusdem Congregationis exercere debeat, respective assumantur. Demum, quod nullus de cetero dictae Congregationis professor provincialis, praefectus seu superior localis extra suam provinciam eligi seu deputari, neque in capitulis provincialibus seu generalibus eiusdem Congregationis vocem passivam nisi in suâ provinciâ habere possit, dictâ auctoritate, earumdem tenore praesentium, decernimus et ordinamus.

Clausulae.

§ 4. Decernentes pariter, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plena-

rios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quodcumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter et inconcusse observari et adimpleri, sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. praedictae cardinales, etiam de latere legatos, et alios quoslibet quacumque praeceminentiâ et potestate fungentes et functuros, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter indicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 5. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon earumdem Congregationis et provinciarum, aliisque quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, etiam immemorabilibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, eisdem Congregationi et provinciis, earumque superioribus et personis quibusvis, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis et decretis, in genere vel in specie, etiam consistorialiter, et aliâs quomodolibet in contrarium praemissorum concessis, confirmatis, ac pluries approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quaevis alia expressio habenda,

Contrariorum
derogatio.

aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium et singularum tenores, formas, causas et occasiones praesentibus pro plene et sufficienter expressis, insertis, servatis et specificatis respective habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus, et derogatum esse volumus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Fidos transumptorum.

§ 6. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides tam in iudicio quam extra illud ubique locorum habeatur, quae haberetur ipsis praesentibus si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XIII maii MDCXCIII, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 13 maii 1693, pontif. anno II.

LVII (al. 56).

Mandatur omnibus ubique terrarum recitatio officii et missae Conceptionis B. M. V. cum octava.

Innocentius Papa XII, ad perpetuam rei memoriam.

Exordium

In excelsa Sedis Apostolicae specula, meritis licet imparibus, per ineffabilem divinae bonitatis abundantiam constituti, muneris nostri esse arbitramur, ut gloriosissimae Virginis Dei genitricis Mariae cultum et venerationem in terris, quantum nobis ex alto conceditur, augere iugiter satagamus.

1 In Innocentii XI constit. MDCLXXIX, die 26 maii, pontif. III, extat extensio festi Patrocinii B. M. V.

§ 1. Itaque, pro singulari nostra erga eandem beatissimam atque augustissimam Virginem caeli reginam devotione, necnon etiam piis et enixis carissimi in Christo filii nostri Caroli Hispaniarum regis catholici supplicationibus nobis per dilectum filium nobilem virum modernum ducem de Medinacaeli, pro eodem Carolo rege apud nos et Sedem praefatam oratorem, super hoc humiliter porrectis benigne inclinati, ut officium et missa Conceptionis eiusdem beatae Virginis Immaculatae cum octava et lectionibus in octavario romano dudum a Congregatione tunc existentium S. R. E. cardinalium sacris ritibus praepositorum approbato contentis, et a die octava ad decimam quintam decembris rite dispositis, quod iam pridem ex diversis eiusdem Sedis indultis seu decretis in plerisque christiani orbis provinciis et regnis recitari consuevit, ubique terrarum in posterum ab omnibus et singulis utriusque sexus christifidelibus tam saecularibus quam regularibus, qui ad horas canonicas teneantur, de praeepto recitetur, apostolica auctoritate tenore praesentium mandamus et decernimus.

Causae mandati et processus regis catholici.

Mandatum ut in rubrica.

§ 2. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis; ceterisque contrariis quibuscumque.

Clauulae.

§ 3. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides tam in iudicio quam extra illud adhibeatur, quae haberetur ipsis praesentibus si forent exhibitae vel ostensae.

Fidos transumptorum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XV maii MDCXCIII, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 15 maii 1693, pontif. anno II.

LVIII (al. 57).

Conceditur Ordini S. Ioannis Dei exemptio ab omnibus processionibus.

Innocentius Papa XII, ad futuram rei memoriam.

Exordium.

Iniuncti nobis caejitus pastoralis officii sollicitudo nos admonet, ut, paternam christifidelium Altissimi obsequiis sub suavi religionis iugo mancipatorum, uberesque bonorum operum fructus, benedicente Domino, proferre iugiter satagentium, curam gerentes, ne ipsi a salutaribus, quibus iuxta laudabilia eorum instituta continenter incumbunt, christianae charitatis ministeriis nullatenus avertantur, quantum nobis ex alto conceditur, providere studeamus.

Dicto Ordini concessa fuerunt ab Urbano VIII privilegia clericorum regularium Ministrantium Infirmis.

§ 1. Exponi siquidem nobis super fecit dilectus filius superior generalis Ordinis fratrum sancti Ioannis Dei, quod, tametsi dudum felicitis recordationis Urbanus VIII, praedecessor noster, per quasdam suas in simili forma Brevis litteras omnia et singula per Sedem Apostolicam Congregationi clericorum regularium Ministrantium Infirmis eatenus concessa vel quae in futurum concedi contingeret privilegia, inter quae illud praecipue recensetur quod clerici regulares praedicti, ut liberius magisque assidue aegrotis operam navent, processionibus etiam solemnibus interesse non tenentur, ad Ordinem supradictum et singula illius monasteria, domos, hospitalia et alia loca regularia, illorumque superiores, praelatos et quascumque regulares personas perpetuo extenderit, illaque eis communicaverit et de novo concesserit, ac suffragari vo-

1 Ab Urbano VIII concessa fuerunt huic Ordini privilegia clericorum regularium Ministrantium Infirmis, inter quae extat praesens exemptio, prout const. edit. MDCXXIV, die 20 iunii, pontif. I.

luerit, nihilominus fratres praedicti a nonnullis locorum Ordinariis processionibus huiusmodi, non sine gravi propriarum functionum impedimento, ac maximo pauperum infirmorum, quibus iugiter assistere debent, praeiudicio, interesse, easque comitari compelluntur. Nobis propterea dictus superior generalis humiliter supplicari fecit ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

Concessio dictae speculis gratiae.

§ 2. Nos igitur, eiusdem superioris generalis votis hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore consentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum consilio, omnibus et singulis memorati Ordinis sancti Ioannis Dei superioribus, fratribus et personis nunc et pro tempore existentibus, ut ipsi de cetero, ne ab iis quibus ad infirmorum in ipsius Ordinis hospitalibus degentium subventionem et utilitatem sedulo vacant ministeriis distraherentur, processionibus supradictis, quacumque ex causa, de more vel consuetudine, aut aliis pro tempore faciendis, aut a quibusvis Ordinariis locorum indicendis, interesse minime teneantur, nec ad id per alias quascumque personas, quavis auctoritate vel superioritate fungentes, inviti seu nolentes cogi vel compelli possint, auctoritate apostolica, tenore praesentium mandamus et decernimus.

1 Praeposit. per nos addimus (R. T.).

sentium, ex integro ac ex speciali gratiâ concedimus et indulgemus.

Clausulae. § 3. Decernentes, easdem praesentes litteras, semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quaecumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio contrariorum. § 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, dicti Ordinis, aliisque quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, aut quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permanentibus, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Littere transumptorum. § 5. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum tam in iudicio quam extra illud habeatur, quae haberetur ipsis praesentibus si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xx maii MDCXCIII, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 20 maii 1693, pontif. anno II.

LIX (al. 60).

Confirmatur et innovatur erectio hospitii apostolici pauperum invalidorum de Urbe cum nonnullis ordinationibus et indulgentiâ plenariâ perpetuâ¹.

Innocentius Episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

Ad exercitium pietatis, habentis iuxta **Exordium a**
Apostolum promissionem vitae quae **charitatis officio**
nunc est pariter ut² futurae, et praesertim hospitalitatis, cuius studio intenti quandoque angelos ipsos exceperunt hospitio, mentis nostrae oculos sedulâ meditatione convertentes, ut extremae pauperum invalidorum almae Urbis nostrae mendicitati consulamus, voce Domini illâ per Prophetam dicentis commonemur: *Frange esurienti panem, et egenos vagosque induc in domum tuam;* mandato itidem illo, quod Deus suo populo electo per Moysen iniunxit, excitamur: *Omnino indigens et mendicus non erit inter vos;* magno demum timore corripimur, dum animo interim perpendimus tremendum novissimae discussionis examen, in quo Filius hominis, cum in sede maiestatis advenerit, singula in pauperes pietatis et charitatis opera sibi ipsi facta aut abnegata repondet, illaque electis, qui ea exercue-

¹ In Innocentii XI const. ed. MDCLXXXVI, die 22 aprilis, pontif. X, confirmata fuit erectio hospitii venientium ad fidem; et in huius Pontificis const. ed. MDCXCIII, die 28 augusti, pontif. III, extenditur quoddam privilegium hospitalis mendicorum de Urbe.

² In epist. I ad Timoth. IV, 8 legitur iuxta edit. Vulg. et pro ut (N. T.).

runt, memorabit comiter ad sempiternam retributionem et gloriam, reprobis autem qui ea abnegarunt, exprobrabit acriter ad aeternam perditionem et poenam.

In Urbe varia erant loca opera pia et eleemosynae pro mendicis. § 1. Sane, licet felicitis recordationis Sixtus Papa V praedecessor noster providere sategerit, ne ulterius mendici per Urbem praefatam dispersi et vagantes victum quaeritarent, indeque, ut eorundem animae simul et corporis saluti consuleret, domum hospitalem ad mendicos huiusmodi utriusque sexus excipiendos, alendos et vestiendos prope Pontem Sixtum nuncupatum ad Tyberis ripam fundaverit, erexerit, instituerit et dotaverit; quin in Urbe praefatâ quamplura alia, et quidem ditissima, existant hospitalia, confraternitates, conservatoria, loca et opera pia pro variis pauperum subventionibus instituta; ac valde considerabiles, et in dies excrescentes eleemosynae per Romanos Pontifices praedecessores nostros et nos pariter dispensari consuevissent et soleant: nihilominus provida et pia simul eiusdem Sixti praedecessoris intentio (tum propter domus praefatae, alioquin amplae, sed omnes mendicos non capientis; tum propter dotis, alioquin considerabilis, sed omnium mendicorum sustentationi imparis, insufficientiam; tum propter praefati hospitalis vel institutum vel usum recipiendi et alendi dumtaxat viros et mulieres, non autem pueros et puellas, nec pauperibus extra illud commorantibus subveniendi) praemeditatum tollendae mendicationis effectum sortiri non valuit, immenso adhuc eorum superexistente numero, qui, vel revera pauperes et corpore aut aetate invalidi, per se aut per alios victum sibi quaerere non valentes, vel paupertatem aut invaliditatem simulantes, vel utcumque per se aut ab aliis ad id

obligatis victum quaerere non curantes, nedum per eandem Urbem mendicabant, sed in ipsis etiam ecclesiis, in quibus, ut plurimum reverentiae erga Dei domum et sanctissimum Eucharistiae etiam expositum sacramentum immemores, eulatiis, querimoniis et importunis petitionibus fideles, precibus, sacrificio Missae et divinis officiis intentos, distrahebant; quin nonnulli, crapulae et vitiis dediti, flagitiosam vitam agebant, filiosque similibus moribus imbutos educabant, ac vagi, certumque domicilium et exinde proprium parochum non habentes, nulliusque censurae subiecti, quandoque etiam sacramentis Ecclesiae contra eius praecepta refici seu communiti impune negligebant.

§ 2. Cupientes itaque pium et salutare opus, aliâs a nonnullis Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris et praecipue recolendae memoriae Pio IV, Gregorio XIII inchoatum, semper tamen, ex eo quod illi certos redditus pro alimentis pauperum non assignaverant, irritato conatu dimissum, et ab eodem Sixto praedecessore constitutum quidem, sed plenario, ut praefertur, destitutum effectu, ampliare, et, quantum nobis ex alto conceditur, perficere, quo possemus ecclesiarum reverentiae consulere, animarum saluti prospicere, vere pauperibus invalidis subvenire, paupertatem et invaliditatem simulantium fraudibus obviare, quorumcumque otiose vivere eligentium desidia occurrere, ac salubriori eiusdem Urbis regimini providere: vagos huiusmodi et mendicantes omnes revera pauperes, et corpore vel aetate invalidos, sibi que propriis labore et industria victum quaerere non valentes, nec a quibus ali deberent et possint habentes, viros nimirum, mulieres et puellas in Lateranense nostrorum palatium; pueros vero in locum seu aedifi-

Erectio hospitii a Pio IV et Gregorio XIII inchoati.

cium ad Tyberis Ripam Magnam nuncupatam sub invocatione S. Michaelis haecenus constructum, induximus, dictumque palatium congrua suppellectile ac necessariis et opportunis utensilibus et mobilibus, non mediocri sumptu comparatis, sufficienter instruximus, parique sumptu tali structuram distinximus, ut viri a mulieribus et puellis in discretis et propriis cuiuslibet sexus rectoriis, mansionibus, porticibus, atriis, cellis, officinis, ingressibus et scholis, ac in omnibus prorsus seiuncti et separati commorari interim potuerint et in posterum possint. Et ne coniugati, quos seu quorum alterum huiusmodi paupertas et invaliditas mendicare coegerant, subventionis nostrae remaneret expertes, iisdem, licet extra hospitium praefatum commorantibus, alicuius elemosynae subsidio seu distributione providimus.

§ 3. Hinc est, ut ea, quae, Domino bonorum omnium auctore inspirante, ad eius maiorem gloriam, proximique tum spirituales tum corporales salutem et aedificationem incoepimus, Eodem incrementum dante, ad illam saltem, cui Camerae nostrae Apostolicae, variis necessitatibus pressae, exiguae vires suppetere haecenus valuerunt, formam, subsistentiam et perfectionem reducamus, maiorque, quo possumus, commissae nobis divinitus auctoritatis munimine constabiliamus, ac propterea ne de infrascriptis hospitii erectione, fundatione, dotatione, instituto, ordinatione, gratiis, donationibus et unionibus, earumque varietate, tenore, validitate, subsistentia, perpetuitate, irrevocabilitate et immutabilitate ullo unquam tempore, ullo iure, ullo modo, via seu praetextu dubitari possit seu contingat, motu proprio, ex certa scientia et matura deli-

1 Edit. Main. legit *constabilimus* (R. T.).

beratione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, hospitium apostolicum pauperum invalidorum, tenore praesentium, perpetuo erigimus, fundamus et constituimus, seu illud a nobis iam inceptum, fundatum et constitutum perpetuo approbamus, confirmamus et innovamus, ac huiusmodi erectioni, fundationi et constitutioni perpetuae, inviolabilis et irrefragabilis apostolicae firmitatis rebus et efficaciam adiicimus.

§ 4. Pro huiusmodi autem pauperum invalidorum, virorum nimirum et mulierum necnon puellarum habitatione, palatium apostolicum primariae nostrae ecclesiae Lateranensi ex uno latere cohaerens, situmque in platea seu plateis pariter Lateranensibus nuncupatis, olim a memorato Sixto praedecessore pro habitatione Romanorum Pontificum, qui nihilominus subsequuto centum et ultra annorum intervallo inibi non habitavit, ampla et nobili structuram olim aedificatum, iamdiu tamen et praesertim nuper magna et prompta reparatione in pluribus eius partibus etiam ruinam minantibus indigens, et propterea aliarum contignationum iam collapsarum innovatione, nonnullorum laquearium, fornicum et murorum pene collabentium solidatione et restauratione, plurimarum lignearum tum portarum tum fenestrarum refectione, aliisque necessariis et opportunis reparationibus a nobis multifariam magnisque impensis fulcitur, solidatum et instauratum, necnon ad praefatum hospitii usum satis commode reductum, illudque, licet a pia memoriae Paulo Papa V etiam praedecessore nostro per suas in forma Brevis die VIII Ianuarii pontificatus sui anno IV expeditas litteras archipresbytero, capitulo et canonicis memoratae ecclesiae pro eorumdem canonicorum habitatione

1 Edit. Main. legit *Lateranensis* (R. T.).

Palatium Lateranense variis usibus antea destinatum, tandem invalidis viris, mulieribus et puellis conceditur.

perpetuo donatum, ab iisdem tamen non habitatum, illisque scientibus et consentientibus a Camera Apostolica iamdiu reassumptum, et in varios stationis militum loemocomii seu nosocomii tempore pestis et ut plurimum horrei ad reponendum et conservandum annonae frumentum aliosque similes usus redactum, quin ab ipsis etiam pauperibus, qui inibi extremae caritatis tempore alebantur, quandoque habitatum, et nihilominus ad maiorem cautelam et quatenus opus esset a venerabili fratre nostro Flavio episcopo Portuensi S. R. E. cardinali Chisio nuncupato, moderno archipresbytero, ac a dilectis filiis capitulo et canonicis dictae ecclesiae, per acta Ludovici Martoli notarii publici curiae dilecti filii nostri in Urbe vicarii in spiritualibus generalis, die I martii proxime praeteriti retrodonatum et restitutum, destinamus, assignamus stabilimus et constituimus. Ad quem effectum, nostro sub die V februarii pariter proxime praeteriti confecto et per nos signato chirographo, ac instrumento in eius executionem mediante dilecto filio Iosepho Paravicino nostro et Camerae praefatae thesaurario generali per dilectum filium Petrum Palmerium dictae Camerae secretarium die XIII eiusdem mensis februarii rogato, palatium huiusmodi, cum omnibus et singulis eius iuribus, membris, pertinentiis, usibus et commoditatibus, exceptis tamen, ad usum pontificalium functionum et benedictionum reservatis, xysto ad easdem benedictionem extracto, et modicam eiusdem palatii parte, iuxta delineationem in praefato instrumento insertam, eidem hospitio liberare, gratis et perpetuo donavimus et assignavimus.

Concessio eiusdem horti et domunculae S. Ioannis in Laterano eidem hospitio.

§ 5. Quadam etiam nostra motu proprio cedula sub datum V idus dicti mensis februarii quendam hortum ad di-

ctam ecclesiam Salvatoris seu S. Ioannis in Laterano nuncupatam, seu eius mensam capitularem, aut eiusdem capituli massam minutam itidem nuncupatam, spectantem, prope dictam ecclesiam, mansiones canonicas et alios fines, necnon quamdam domunculam cum suis mansionibus et viridario iuxta eandem ecclesiam, eiusque atrium maius, praefatumque hortum, ad duos eiusdem ecclesiae canonicatus seu praebendas spectantem, a praefatis ecclesia seu mensa aut massa et respective a dictis duobus canonicatibus seu praebendis, data tamen iisdem aequivalenti seu maiori retributione, et cum eorum evidenti utilitate, perpetuo dismembravimus et separavimus, illumque et illam sic dismembratum et dismembratam, cum omnibus et singulis illorum membris, dependentiis et pertinentiis, omnibusque et quibuscumque iuribus, obventionibus et emolumentis universis, undecumque provenientibus, hospitio praefato (a quo, seu a praedicto palatio pauperum invalidorum habitationis, ad supradictos hortum, viridarium et domunculas mediante transitu super porticum magnam dictae ecclesiae Lateranensis de mandato nostro constructo patet accessus) ad praefatorum pauperum usum, commoditatem et utilitatem perpetuo concessimus, assignavimus et applicavimus; iisdemque perpetuis dismembrationi, separationi, concessioni, assignationi et applicationi capitularis eorumdem capituli et canonicorum praefatae ecclesiae, necnon particularis duorum canonicorum praedictos duos canonicatus seu praebendas possidentium, per dicta acta praefati Ludovici Martoli eadem die I mensis martii proxime praeteriti accessit assensus.

§ 6. Pro habitatione vero puerorum, aedificium a quodam Carolo Thoma Odescalco basilicae Principis apostolorum,

Ædificium S. Michaelis ad Ripam Magnam Tyberis cum vinea assignatur

puerorum habi-
litione.
dum vixit, canonico, a fundamentis ad Ripam Tyberis Magnam nuncupatam sub invocatione S. Michaëlis constructum, et ab eo sub protectione dilecti filii nobilis viri Livii Odescalchi ducis Cerae, cum substitutione tamen ad nostri favorem, quatenus simile opus pium puerorum ibidem institutum non continuaretur, in eius testamenti et codicillorum schedulâ relictum, et ex causâ cessionis iurium in vim dictae schedulae competentium, seu permissionis purificationis praefatae substitutionis, ad quam cessionem seu purificationis permissionem idem Livius dux, sub consideratione quod locus pius, ubi vix triginta pueri morabantur, in meliori formâ continuari et perpetuari posset, et inibi pauperes pueri in longe maiori numero hactenus ad trecentos circiter ascendente, sub regimine seu comprehensione in hospicio apostolico, a nobis, ut praefertur, fundato, donato et instituto, educari et ali valerent, mediante publico instrumento per acta dilecti filii Ioannis Petri de Carolis notarii capitolini die XI praefati mensis martii rogato, cum omnibus et singulis bonis, iuribus, membris et pertinentiis praefati loci pii a memorato Carolo Thoma constructi et instituti a nobis acquisitum, aliquâ ex parte ad absolutum habitationis usum redactum, et successive, Deo dante, ampliandum, unâ cum contiguâ vineâ seu horto, quam seu quem interim emere curavimus, perpetuo concedimus, assignamus et applicamus.

Transferitur
hospitium pue-
rorum Litterato-
rum ad dictum
hospitium invali-
dorum et huic
illud assigna-
tur.
§ 7. Considerantes praeterea, pauperes pueros Litteratos nuncupatos domus seu hospitiî a Leonardo Cersio vulgo nuncupato *Litterato* pie instituti in viâ Curus eiusdem Urbis prope monasterium S. Sylvestri in Capite nuncupatum sitae seu siti, uti pueros victum sibi quaerere non valentes, nisi ratione corporis saltem ratione aetatis, inter pauperes in-

validos et alios pueros hospicio invalidorum receptos connumerari, adscribi et reputari posse, ac propterea, ut sub eodem pauperum invalidorum gubernio regimine, directione et administratione nutrentur, regerentur et educarentur, artesque mechanicas et praesertim opificium seu artem lanae quae in dictis pauperum Litteratorum nuncupatorum domo seu hospicio non exercebantur, in praefato hospicio apostolico pauperum invalidorum discerent et apprehenderent, consentaneum fuisse et fore: propterea, motu, scientiâ, deliberatione et potestatis plenitudine paribus, domum seu hospitium pauperum Litteratorum nuncupatorum huiusmodi necnon quamcumque congregationem et protectionem per quoscumque Romanos Pontifices praedecessores nostros super eadem domo seu eodem hospicio puerorum pauperum Litteratorum nuncupatorum huiusmodi, illiusque honorum, fructuum, reddituum ac proventuum administratione, aut ipsius domus seu hospitiî eorundem pauperum puerorum Litteratorum huiusmodi directione quomodolibet constitutam et deputatam, necnon quamcumque administrationem et directionem penes quamcumque personam quavis auctoritate, dignitate aut praecellentia ac etiam cardinalatus honore fulgentem seu penes quoscumque administratores et deputatos quovis nomine et titulo existentes, apostolicâ auctoritate perpetuo suppressimus et extinximus, omniaque et singula domus seu hospitiî puerorum pauperum Litteratorum nuncupatorum huiusmodi sic suppressae et extinctae seu suppressi et extincti, res, bona, ecclesiam seu cappellam, non tamen collativam, membra, domos, dependentias, iura, privilegia, praerogativas, honores et onera, necnon quoscumque redditus et proventus, obven-

liones et emolumenta, in quibuscumque rebus consistentia et undecumque provenientia, ac pertinentias universas, praedicto hospicio apostolico pauperum invalidorum, ita quod pueri pauperes Litterati nuncupati dictae domus seu dicti hospitiî sic suppressae et extinctae seu suppressi et extincti, et dicto hospicio apostolico pauperum invalidorum ut infra aggregatae seu aggregati, non amplius sub eorum et dictae domus seu hospitiî sic suppressae et extinctae seu suppressi et extincti denominatione, instituto ac regulis vel statutis seu ordinationibus, sed in omnibus et per omnia sub dicti hospitiî apostolici, per nos, ut praefertur, erecti, nomine, instituto, regulis, statutis et ordinationibus educarentur, dirigerentur et viverent, cum amplissimis facultatibus, clausulis, decretis et derogationibus latissime extensis, apostolicâ auctoritate, motu, scientiâ, deliberatione et potestatis plenitudine similibus, perpetuo assignavimus, applicavimus et appropriavimus; et aliâs, prout in nostri motus proprii cedulâ sub datum v idus dicti mensis februarii uberius continetur.

Unius hospiti-
ale mendico-
rum dicto ho-
spicio invalido-
rum.
§ 8. Perpendentes etiam, nostram et praefati Sixti praedecessoris intentionem unam et eandem fuisse, tollendi nimirum mendicationem ab Urbe praedictâ, et vere mendicis subveniendi, ideoque, ut pariter unum idemque opus pium constituatur et sit, ac unâ eademque congregatione administraretur et gubernetur, iisdemque regulis et institutis regatur et dirigatur, illius feliciori progressui et salubriori incremento consentaneum esse et fore: propterea, motu, scientiâ, deliberatione, et potestatis plenitudine paribus, hospitale praefatum mendicorum ab eodem Sixto praedeces-

1 Edit. Main. legit *nostris* (R. T.).

sore, per eius v idus maii anno Incarnationis dominicae MDLXXXVII, et pontificatus sui III, et VIII idus septembris anno praefatae Incarnationis MDLXXXVIII¹, et eiusdem pontificatus IV, expeditas litteras, fundatum, erectum, dotatum et institutum, omniaque et singula eiusdem hospitalis mendicorum aedificia, ecclesiam, capellanas inibi erectas seu existentes, res, bona et iura quaecumque, etiam patronatus seu praesentandi vel nominandi, membra, domos, dependentias, privilegia, praerogativas, honores et onera, necnon quoscumque redditus, proventus, obventiones et emolumenta quaecumque, in quibusvis rebus consistentia, undecumque provenientia, et pertinentias universas quocumque nomine nuncupatas, etiam speciali et individua notâ dignas, memorato hospicio apostolico pauperum invalidorum (sive² eius congregationi, eiusque rectoribus, administratoribus et deputatis corporalem, realem et actuaalem possessionem praefatorum dicti hospitalis mendicorum aedificiorum, ecclesiae, capellaniarum, rerum, honorum et iurium quorumcumque, membrorum, domorum, dependentiarum, reddituum, proventuum, obventionum et emolumentorum quorumcumque, et pertinentiarum universarum, omniumque aliorum, ut praefertur, expressorum, per se vel alium seu alios propriâ auctoritate libere apprehendere, et apprehensam perpetuo retinere, illaque locare, dislocare, arrendare, percipere, exigere, levare et recuperare, et de eisdem libere disponere, illorumque omnium et singulorum supradictorum fructus, redditus et proventus, iura, obventiones et emolumenta quaecumque in dicti hospitiî apostolici pauperum

1 Edit. Main. legit 1508 (R. T.).

2 Aliqua puto excidisse; adeoque legendum sic ut liceat pro sive (R. T.).

invalidorum ad formam praesentium constituti et confirmati, et mediante praefati hospitalis mendicorum unione ampliati, in proprios usus et utilitatem convertere, cuiusvis licentia desuper minime requisita; ita etiam quod pauperes utriusque sexus dicti hospitalis mendicorum per praesentes uniti sub praefati hospitii pauperum invalidorum per nos, ut praefertur, erecti, et mediante huiusmodi unione ampliati, seu in unum redacti, instituto, regulis, statutis et ordinationibus in omnibus et per omnia alantur, dirigantur, gubernentur et vivant) earumdem tenore praesentium perpetuo amplissime et plenissime et irrevocabiliter, omnique¹ meliori, validiori et efficaciori modo, unimus, assignamus, applicamus, appropriamus, aggregamus et incorporamus, ac unum idemque hospitium opusque pium constituimus et facimus. Cumque praefatus Sixtus praedecessor hospitale praedictum mendicorum, ut praefertur unitum, in dictis prioribus eius litteris per quatuor viros clericos aut laicos idoneos et probatos, duos nimirum a populo romano in publico consilio, et reliquos duos a confratribus archiconfraternitatis SS. Trinitatis convalescentium et peregrinorum annis singulis eligendos et deputandos, regendum, administrandum et gubernandum statuerit², necnon Camerae Apostolicae thesaurarium et commissarium generales, tunc et pro tempore existentes, ut una cum praefatis quatuor administratoribus seu deputatis salubri regimini, directioni et conservationi³ praefati hospitalis pauperum mendicorum, illiusque officialium, ministrorum, bonorum et iurium, cum facultatibus inibi expressis

¹ Ed. M. legit omnibusque pro omnique (R. T.).

² Ed. M. legit statuerint (R. T.).

³ Deest verbum ex. g. intenderent (R. T.).

deputaverit: propterea, unam eandemque Congregationem utriusque loci, seu unius eiusdemque operis pii insimul incorporati, et in unum hospitium pauperum invalidorum, ut praefertur, redacti, constituere volentes, infrascriptae Congregationi pro hospitio pauperum invalidorum constitutae praefatos thesaurarium et commissarium generales nunc et pro tempore existentes, et quatuor viros a dicto Sixto praedecessore pro regimine, administratione et gubernio dicti hospitalis pauperum mendicorum deputatos, ut praefertur, deputandos, addimus, aggregamus, unimus et incorporamus.

§ 9. Volentes et mandantes quod omnes pauperes utriusque sexus, et tam viri et mulieres, quam pueri et puellae, licet iuxta praesentem statum locali praefatorum palatii Lateranensis, loci ad Pontem Sixtum, et alterius loci ad Ripam Tyberis¹ Magnam nuncupatam habitatione distincti, et licet etiam aliter in posterum quoad locum et modum habitationis distinguerentur seu immutarentur, semper tamen unum et integrale hospitium apostolicum pauperum invalidorum, idemque opus pium constituent, quod ab una eademque Congregatione gubernetur, et sub iisdem fundatione, erectione, dotatione, instituto, et quibuscumque desuper iam statutis et concessis, ac statuendis et concedendis regulis, ordinationibus, gratiis et privilegiis comprehendatur.

§ 10. Ne autem pii huius operis finis, qui alias fuit et nunc est semper unus et idem, mendicationem ab Urbe praefata, quoad fieri potest, arcendi, et vere pauperibus, qui nullum vel saltem non sufficientem victum propriis labore et industria, ut praefertur, sibi quaerere non valent, subveniendi¹, amplius vel in suo

¹ Verbum subveniendi nos addimus (R. T.).

Palatium Lateranense, aedificium S. Michaelis et hospitale mendicorum unum hospitium invalidorum constituant.

Assignator dos superabundans dicto hospitio invalidorum; primum ex hospitio puerorum Litteratorum et mendicorum.

initio deficiat, prout praefatis Romanis Pontificibus et praecipue Pio IV et Gregorio XIII, qui certos redditus non constituerant, evenit, vel in sui progressu desiderato huiusmodi, saltem plenario, destituatur effectu, prout in praefato hospitali mendicorum a dicto Sixto praedecessore, qui illum fundavit et erexit, ac certos quidem, sed omnium mendicorum sustentationi longe impares redditus assignavit: decrevimus, praefatum hospitium invalidorum valde maiori dote partim ex bonis seu redditibus praefatorum hospitii seu domus puerorum Litteratorum olim nuncupatorum, necnon hospitalis mendicorum, ut praefertur, unitorum, plerumque vero ex bonis, iuribus et redditibus per nos, ut infra, assignatis, constabilire. Redditus autem, qui ex bonis et iuribus dictae domus et hospitii puerorum Litteratorum olim nuncupatorum percipiuntur, ultra valorem aedificii seu domus ubi illi habitabant, ascendunt ad annua scuta mille octingenta circiter; qui autem ex bonis et iuribus dicti hospitalis mendicorum percipiuntur, ultra aedificium, quod adhuc pro habitatione pauperum deservit, ascendunt ad alia annua scuta decem mille circiter.

Deinde ex fructibus Camerae, etc.

§ 11. Volentes itaque eidem hospitio, eiusque perpetuae subsistentiae et successivae mantentioni, alterius maioris dotationis seu subventionis ope consulere, iisdem motu, scientia et potestatis plenitudine, centum millia scutorum monetae romanae, per nos ex eiusdem Camerae nostrae fructibus cumulata, ad effectum illa in tot locis montium dictae Camerae non vacabilium vel in bonis stabilibus seu censibus ad nostrum et Romanorum Pontificum successorum nostrorum arbitrium investiendi, prout nuper in censu annui redditus¹ scutorum

¹ Edit. Main. legit redditus (R. T.).

trium millium fuerunt investita; necnon Burgum domorum in oppido nostro Civitatisvetulae in loco vulgo nuncupato *la Tenaglia* de mandato nostro hactenus aedificatum, et in posterum cum eiusdem Camerae fructibus aedificandorum¹, cum omnibus et singulis earum iuribus, membris et pertinentiis; item quidquid, deductis omnibus Poenitentiariae nostrae oneribus et expensis, ex emolumentis, iuribus, fructibus et obventionibus universis dictae Poenitentiariae seu maiori poenitentiaro nostro alias assignatis, et pro hac parte seu summa alias reformatis, supererit, ascendens ad annua scuta similia quinque mille circiter; itidemque alia annua scuta duo mille ex eleemosynis dispensationum matrimonialium, quae alioquin in pauperum subventionem integre erogantur, fixe et invariabiliter detrahenda; pariterque illam partem minorum servitiorum, quae, ante suppressionem venalitatibus officiorum camerarum dudum a nobis factam, assignata erat in partem dotis seu emolumentorum vel reddituum Camerae nostrae praefatae clericis praesidentibus, ascendentem ad annua scuta duo mille circiter, hospitio apostolico pauperum invalidorum huiusmodi pure, libere, perpetuo et irrevocabiliter, omnimeliori modo, donavimus et assignavimus, prout in praedictis nostro die v dicti mensis februarii desuper confecto et per nos signato chirographo ac instrumento in eius executionem rogato uberius continetur. In quo quidem chirographo ulterius volumus² et mandavimus, quod domus seu archihospitale Sancti Spiritus in Saxia nuncupatum de eadem Urbe, iuxta oblationem ex eius parte nobis desuper factam, centum fru-

¹ Vel lege aedificatarum . . . aedificandarum, vel aedificatum . . . aedificandum (R. T.).

² Folsan volumus (R. T.).

menti et quinquaginta leguminum rubra ipsius archihospitalis expensis ad Urbem praefatam transportata hospitio praedicto apostolico pauperum invalidorum teneretur singulis annis contribuere.

Tertio ex variis officiis.

§ 12. Per aliam insuper nostram motus proprii cedulam sub datum v idus dicti mensis february, unum correctoriae archivii Romanae Curiae per suppressionem venalitatis officii auditoris Camerae Apostolicae, illiusque restitutionem et reunionem eidem Camerae seu Datariae Apostolicae, aliudve registri litterarum apostolicarum de non salariatis nuncupatum, et scripturae litterarum apostolicarum non divisum, et aliud S. Pauli, et aliud S. Petri, atque aliud Pii respective nuncupatorum militum, necnon aliud praesidentatus annoae, ac reliquum portionis Ripae officia, per obitum respective sic vacantia, cum omnibus et singulis illorum honoribus, oneribus, salariis, iuribus et emolumentis solitis et consuetis, tam ordinariis quam extraordinariis, certisque et incertis, etiam ex congregationibus, praesentibus et officiaturis, ac aliis undecumque ac quomodocumque provenientia, cum facultate deputandi personam seu personas per Congregationem dicti hospitii apostolici ad effectum exigendi dictos fructus et emolumenta quaecumque, necnon congregationibus et officiaturis dictorum officiorum interveniendi, memorato hospitio apostolico pauperum invalidorum apostolicam auctoritate perpetuo concessimus, assignavimus et applicavimus.

Item et venditione aliorum officiorum.

§ 13. Ad haec, alia scuta undecim mille septingenta et quinquaginta praefatae monetae romanae ex trium scutiferorum, unius portionis cursorum duorum Lauretanorum, et aliorum duorum Piorum, et reliqui Lillii nuncupatorum officiorum, quae per obitum illa possidentium nu-

per vacaverant, pretio retracta, necnon pretium ex officio notariatus magistratus viarum nuncupati, pariter per obitum vacantis, venditionis¹ retrahendum, in banco dilecti filii Francisci Montioni nostri et Camerae praedictae depositarii generalis, in creditum memorati hospitii apostolici, et ad dispositionem deputatorum eiusdem hospitii, et ad effectum illa et illud in tot locis montium, censibus seu stabilibus pro huiusmodi hospitio investiendi, per aliud desuper confectum et per nos die XIII currentis mensis maii signatum chirographum, cum derogationibus et clausulis opportunis, deponi mandavimus, prout dicta scuta undecim mille septingenta et quinquaginta iam deposita fuerunt.

§ 14. Et nihilominus praemissis nostris motus proprii cedulis, chirographis et instrumentis harum serie maius robur et plenioram efficaciam adiacere volentes, illarumque et illorum, necnon quarumcumque aliarum litterarum apostolicarum, iurium, documentorum, fundationum et dispositionum cuiuscumque denominationis et speciei, quarum et quorum mentio, expressio seu insertio quoquo modo necessaria vel opportuna fuisset, pro plene et sufficienter et de verbo ad verbum expressis habentes, motu, scientia, deliberatione, potestatis plenitudine similibus, praefatas nostras motus proprii cedulas, chirographa et instrumenta huiusmodi, omniaque et singula in eis contenta et expressa, non solum eo qui in dictis cedulis, chirographis et instrumentis continetur, sed omni alio meliori, validiori et efficaciori modo plenissime earumdem tenore praesentium perpetuo confirmamus, approbamus et innovamus, ac inviolabiliter et inconcusse servari volumus et mandamus, omnesque et singulos iuris et facti

¹ Potius lege *ex officii . . . venditione* (R. T.).

Confirmatio et innovatio retractae dotis.

defectus etiam substantiales, si qui desuper quomodolibet intervenerint, seu intervenisse dici, censeri, aut praetendi possent, plenissime et amplissime sanamus et supplemus.

Regulae eidem hospitio praestituuntur.

§ 15. Insuper volentes ad eiusdem hospitii apostolici pauperum invalidorum, ut praefertur erecti, fundati et dotati, institutum, regimen, normam et disciplinam procedere: in primis utriusque sexus vere pauperibus matrimonio non coniunctis, et corpore vel aetate invalidis, sibi que propriis labore et industria victum quaerere non valentibus, nec eos a quibus ali deberent et possent habentibus, viris nimirum, mulieribus et puellis in praefatorum palatii Lateranensis et domus ad Pontem Sixtum, iuxta destinationem et distinctionem in posterum arbitrio infrascriptae Congregationis faciendam, pueris vero in S. Michaëlis ad Ripam Tyberis Magnam nuncupatam¹, hospitii seu locis praefatis, victum similemque respective vestitum praestari volumus et decernimus. Possit tamen quandoque aliquis coniugatus ad memoratum palatii Lateranensis seu domus ad Pontem Sixtum hospitium admitti, eiusdem et alterius coniugis separatim extra hospitium vivere volentis² mutuo accedente consensu, necnon incontinentiae periculo et suspitione utriusque cessante, et iuxta casuum contingencias et circumstantias, praefatae Congregationis arbitrio, ad huiusmodi hospitium admitti ambo coniugati similiter pauperes et invalidi, quando sint senes, et cessante incontinentiae periculo et suspitione, maritus inter viros, uxor autem inter mulieres hospitii praefati separatim et caste vivere elegerint. Et nihilominus etiam pauperibus invalidis coniugatis et infantibus, nec eos a

¹ Edit. Main. legit *nuncupatum* (R. T.).

² Male edit. Main. legit *volentes* (R. T.).

quibus ali deberent et possent habentibus, qui alias omnino mendicare cogentur, volumus et decernimus esse alicuius elemosynae subventionem succurrendum.

§ 16. At quia pauperum huiusmodi non corporibus solum, sed praecipue animabus consulere solerter intendimus, ut iidem¹ in otiosa desidia, a qua plura peccata procedunt, non torpeant, et, quo magis fieri potest, in pietate et charitate proficiant, statuimus et mandamus quod omnes et singuli, qui non sint prorsus inhabiles, ac praesertim pueri et puellae, quorum plerique non sunt corpore invalidi, sed ratione aetatis et praesertim etiam sexus feminei nequeunt sibi victum saltem honeste seu sufficienter acquirere, et desidiosae mendicitati addictos seu addictas esse non convenit, debeant, iuxta qualemcumque cuiuslibet activitatem, ad beneficium hospitii operari, salvo tamen Congregationis arbitrio aliquibus operantibus aliquam modicam portionem lucri ex opere cuiusque illorum resultantis ei dimittendi. Sed quia minus est mala non agere, nisi quisque studeat bonis operibus insudare, volumus etiam et decernimus quod omnes huiusmodi pauperes, maiori qua fieri potest charitate conviventes, missae sacrificio singulis diebus intersint, sacramentalem confessionem et eucharisticam communionem diebus per directores spirituales hospitii apostolici huiusmodi statuendis³ frequentent³, ac quotidie precibus et orationibus iuxta horarium ac regulas et ordinationes desuper praescribendas devotam operam impendant.

§ 17. Quoties vero pauperes huiusmodi eorum instituto, disciplinae, seu

De pauperum occupationibus.

Da inchoantibus et incorregibilibus.

¹ Edit. Main. legit *tisdem* (R. T.).

² Edit. Main. legit *statuendi* (R. T.).

³ Edit. Main. legit *frequentem* (R. T.).

regulis contraverint, seu ea, quae decet, submissione superioribus quibuscumque non paruerint, vel alia animadversione digni existimati fuerint, possit Congregatio praefata, per se, vel per alios, condignis et opportunis poenis, etiam carcerationis, tum in hospitii, eiusque locorum et habitationum huiusmodi, tum in publicis carceribus ad benevisum tempus huiusmodi contravenientes seu inobedientes coercere. Quod si iidem adhuc relabantur, vel alias incorrigibiles seu ulterius non tolerandi existimati fuerint, debeant omnino nostri et pro tempore existentes in spiritualibus vicarius generalis, alique iudices competentes, ad instantiam Congregationis praefatae, huiusmodi relapsos, incorrigibiles, seu amplius non tolerandos, exilio, sub comminatione aliarum poenarum in casu contraventionis executioni demandandarum, multare et coercere, vel alias iuxta delictorum qualitatem condignis poenis afficere.

De vagabundis.

§ 18. Quod si ii, qui vere pauperes et invalidi in hospitio huiusmodi, eiusque respective locis et habitationibus commorari renuentes, vel ab iis, qui illos alere tenentur et possunt, alii negligentes, vel pauperes et invalidi non existentes, seu alias propriis labore et industria iuxta suam aptitudinem victum acquirere recusantes, seu non exquirentes, desidiosam vitam agere et mendicare maluerint, debeant noster et pro tempore existentes Romani Pontificis in dicta Urbe vicarius in spiritualibus generalis, quoad mendicantes in ecclesiis earumque portis, seu porticibus, idem vero vicarius et dictae Urbis gubernator alique iudices competentes quoad mendicantes per eandem Urbem, tum ex officio, tum multo magis ad quam-

1 Edit. Main. legit ab (R. T.).

cumque praefatae Congregationis huiusmodi hospitii praesidentis instantiam, eorum familiis armatis huiusmodi mendicantes carcerandos et poenis carceris ad tempus, exilii, aliisque eorum arbitrio, coercendos curare, et ut huiusmodi mendicatio prorsus eliminetur satagere; invigiletque praefatus pro tempore existens Urbis gubernator, ut bannimenta contra vagabundos edita et edenda, ac poenae in illis statutae et statuendae, omnino et solerter executioni demandentur.

§ 19. Cum autem frequenter contingere possit, ut ii, qui pauperes et invalidos alere tenentur et possunt, id ipsum adimplere recusent, seu ab iisdem pauperibus et invalidis arctari nolint vel nequeant, invigilet etiam Congregatio praefata, hospitio apostolico huiusmodi praeposita, ut iidem pauperes invalidi, sola facti veritate inspecta, manu regia et cum informationibus etiam extrajudicialibus a quibuscumque iudicibus competentibus, quibus ad hunc effectum necessariam et opportunam facultatem impartitur, ad huiusmodi alimenta praestanda omnino compellantur.

§ 20. Volentes praeterea pauperum invalidorum huiusmodi, necnon ministrorum et officialium quorumcumque in praefato hospitio eiusque locis seu habitationibus commorantium, ac etiam omnium et singulorum de Congregatione huiusmodi hospitio apostolico praesidente existentium, devotionem caelestium Ecclesiae thesaurorum elargitione magis magisque excitare et promovere, de omnipotentis Dei misericordia ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius auctoritate confisi, omnibus et singulis utriusque sexus praedictis, qui in Nativitatis Domini nostri Iesu Christi, Epiphaniae, Resurrectionis, Ascensionis, Pentecostes, SS. Trinitatis et

De pauperibus ob aliorum avaritiam.

Concessio indulgentiae plenariae perpetuae per modum suffragii in quibusdam festivitibus et articulo mortis.

Corporis eiusdem domini nostri Iesu Christi, necnon Purificationis, Annunciationis, Assumptionis et Nativitatis beatae Mariae Virginis et Nativitatis sancti Ioannis Baptistae, necnon Apostolorum, et Commemorationis Omnium Sanctorum festivitibus, vere poenitentes et confessi, et sacra communione refecti, pro christianorum principum concordia, haeresum et schismatum extirpatione, et sanctae matris Ecclesiae exaltatione pias ad Deum preces effuderint, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem, quae etiam animabus purgatorii per modum suffragii applicari possit, praesentibus in perpetuum valituris, misericorditer in Domino concedimus, ac etiam omnibus et singulis praefatae Congregationis ubicumque decedentibus, necnon eis, quos in praefato hospitio, eiusque locis, seu habitationibus, vel in hospitalibus infirmorum, ad quae ab hospitio, seu locis et habitationibus praefatis ducti fuerint, decedere ab humanis contigerit, si vere poenitentes et confessi et sacra communione refecti, vel, quatenus id facere nequiverint, saltem contriti, nomen Iesu ore si potuerint, sin minus corde devote invocaverint in eorum mortis articulo, similiter plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem in perpetuum concedimus.

Concessio infirmorum prohibitorum et abstinentiae in articulo mortis ab omnibus peccatis et censuris.

§ 21. Praeterea pauperibus utriusque sexus huiusmodi in hospitio praefato, seu eius locis, vel habitationibus supra dictis pro tempore degentibus, quorum infirmitas vel nimium imbecillis valetudo aut corporis habitudo ieiunium, seu carni et lacticianorum abstinentiam ferre non poterit, ut, de utriusque medici consilio, quibusvis quadragesimalibus, ac quatuor anni temporibus et vigiliis, aliisque diebus, in quibus ieiunium ab Ecclesia indictum, aut carni-

um, ovorum et lacticianorum usus de iure, vel consuetudine, seu alias prohibitus existit vel fuerit, carni, ovis, butyro, lacticianis et aliis cibis prohibitis huiusmodi uti et vesci; singulis quoque presbyteris saecularibus et cuiusvis Ordinis regularibus, qui ad hoc ab infra scripta Congregatione electi et a praedicto in Urbe vicario approbati fuerint, ut singulos pauperes, ministros et servientes huiusmodi hospitii apostolici a quibusvis excommunicationis, etiam maioris, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, quibus innodati fuerint, necnon quibuscumque eorum peccatis, criminibus, excessibus et delictis, quantumcunque gravibus et enormibus, etiam talibus de quibus dicta Sedes merito consulenda foret, videlicet in casibus, tam Ordinariis locorum quam etiam eidem Sedi reservatis, non tamen in iudicium deductis, neque contentis in litteris in die Coenae Domini legi solitis, semel in ingressu dicti hospitii apostolici, et iterum ab omnibus supra dictis, nullo prorsus excepto, in mortis articulo, confessione tamen eorum diligenter audita, in foro tantum conscientiae absolvere, iniuncta inde eis pro modo culpa suo arbitrio poenitentia salutari, perpetuo concedimus et indulgemus.

§ 22. Quotiescumque autem pauperes, in huiusmodi hospitio eiusque locis et habitationibus degentes, aegrotare contigerit, ad nosocomia eiusdem Urbis pro pauperibus aegrotis erecta et destinata, quae illos iuxta eorum instituta omnino recipere debeant, transmittantur; quique convaluerint, iterum in hospitium eiusque loca et habitationes praefatas reducantur; ita ut accessus et recessus hu-

De infirmis, convalescentibus et mortuis pauperibus.

iusmodi curribus dictorum nosocomiorum, ut in aliis similibus aegrotis servari solet, peragatur: defunctorum vero vestimenta a nosocomiis, in quibus illi ab humanis decesserint, hospitio apostolico praefato prompte et fideliter restituantur. Ceterum aegrotis, si quos ad nosocomia ab hospitio eiusque locis et habitationibus huiusmodi transportari non posse aliquando contigerit, ecclesiae sacramenta a parochis, in quorum districtu idem hospitium eiusque loca et habitationes sita existunt, vel ab aliis de eorundem parochorum licentiâ ministrentur. Illorum vero cadavera, qui in hospitio Lateranensi decesserint, in coemeterio hospitii ad Sancta sanctorum, quos vero in locis praefatis ad Ripam Magnam nuncupatam, seu ad Pontem Sixtum mori contigerit, in eorundem ecclesiarum sepulturis et coemeteriis interim constructis et construendis respective absque ullo parochorum emolumento sepeliantur.

Consultor hospitii et puellarum utilitati. § 23. Utque ingentibus expensis, quae tanto operi necessariae sunt, aequaliter suppleatur, volumus, mandamus et apostolicâ auctoritate hospitio praefato concedimus et indulgemus, ut pauperes praedicti, vel in hospitio conviventes, vel extra illud, ut praefertur, commorantes, habitum tamen hospitii gestantes, et a Congregatione ad hunc effectum eligendâ, eleemosynas ad portas ecclesiarum et in aliis locis benevisis, nunquam tamen intra ecclesias, ad beneficium praefati hospitii eiusque pauperum alimoniam modeste quaesturare nedum possint, sed debeant, nec a tali quaestuatione desistatur seu recedatur, etiamsi redditus huiusmodi hospitii omnium pauperum invalidorum manutentioni sufficientes, imo excedentes quoquomodo acquirerentur; quidquid enim unquam, Deo dante, huiusmodi

manutentioni superesse contigerit, in dotationem puellarum, quae in hospitio praefato laudabiliter convixerint, arbitrio Congregationis praefatae erogandum et convertendum esse et fore decernimus. Ac ne eadem puellae subsidiorum dotialium, quae a confraternitatibus, locis et personis piis Urbis praefatae uberrime dispensantur, remaneant expertes, ut illae omnibus et singulis indultis, facultatibus et privilegiis puellas aliorum conservatoriorum, locorum et domorum piarum eiusdem Urbis ad huiusmodi subsidia assequenda quomodolibet habilitantibus, perinde ac si ipsis seu memorato hospitio apostolico nominatim concessa fuissent, uti, frui et potiri perpetuo valeant, motu, scientiâ et potestatis plenitudine paribus indulgemus. Et nihilominus easdem praefati hospitii puellas ad quaecumque subsidia dotialia etiam nationalia obtinenda, tametsi in eorum propriis seu particularibus domibus vel in regionibus, quarum puellis distributio subsidiorum huiusmodi aliquibus vel singulis annis destinata sunt, non habitent, seu requisita vel ex dispositione fundatorum, benefactorum, aut largitorum, vel ex quacumque etiam inveteratâ consuetudine, vel ex quibusvis statutis, vel constitutionibus apostolicis praescripta non habeant, similibus motu, scientiâ et potestatis plenitudine, etiam tenore praesentium, amplissime et plenissime, praemissis et aliis non obstantibus, habilitamus et dispensamus.

§ 24. Ac insuper, ut huiusmodi hospitii pauperum invalidorum perpetuae conservationi, felici regimini, et salubri progressui et incremento, maiori qua fieri potest diligentia et attentione, sit opportune consultum, Congregationem, partim ex Romanae Curiae praelatis, partim ex aliis viris, omnibus virtute,

De Congregatione, eiusque facultatibus et officiis.

charitate, pietate, rerumque experientia praestantibus, compositam, atque additione et incorporatione praefatorum Camerae nostrae thesaurarii et commissarii generalis et quatuor pariter probatorum virorum, ut praefertur, adauctam, et in unum redactam, qui tamen quatuor viri non amplius ad annum, sed in futurum, adinstar ceterorum, pariter ad nostrum et Romani Pontificis pro tempore existentis arbitrium sint et intelligantur deputati, praeficimus, deputamus et constituimus, seu iam praefectam¹, deputatam et constitutam, et, ut praefertur, adauctam, confirmamus et innovamus, ut huiusmodi Congregatio pro tempore existens, et nostro nostrorumque successorum Romanorum Pontificum arbitrio renovanda, confirmanda, seu constituenda, perpetuis futuris temporibus circa ea, quae instituti huiusmodi observantiam, animarum salutem, corporum alimoniam, rectamque hospitii normam et disciplinam, necnon oeconomicam administrationem, rerumque honorum et iurium conservationem et defensionem, providam ministrorum et officialium etiam sacerdotum, et tam regularium quam saecularium electionem, distributionem et amotionem, salvâ tamen quoad regulares erga eorum superiores obedientiam, et quamcumque tum spiritualium tum temporalium superintendentiam, directionem et administrationem concernunt, in Domino praesideat, solerter invigilet et incunctanter incumbat; eidemque Congregationi quaecumque statuta, ordinationes, constitutiones et regulas, licitas tamen et honestas, sacrisque canonibus et decretis sacri Concilii Tridentini non adversantes, condendi² et faciendi, ac conditas et factas, toties quoties opus fuerit, corrigendi,

¹ Edit. Main. legit *perfectam* (R. T.).

² Edit. Main. legit *concedendi* (R. T.).

mutandi, reformandi, et alia de novo faciendi, opportunam et amplam facultatem concedimus et impartimur. Quae quidem statuta, ordinationes, constitutiones et regulae sic conditae, correctae, mutatae, reformatae et de novo factae, postquam per nos et Romanum Pontificem pro tempore existentem approbatae fuerint, ab omnibus et singulis, quos illa et illae concernunt, inviolabiliter observari volumus, ac iuxta eorum et earum dispositionem et tenorem a quibusvis etiam iudicibus et superioribus, sublata aliter iudicandi et interpretandi facultate, iudicari et desiniri debere.

§ 25. Postremo christifideles maiori quo possumus animi affectu hortamur Exhortatio ad hoc hospitium augendum. in Domino, ut piissimo huic et saluberimo hospitio, pro cuius perpetuâ conservatione et successivâ manutentione ingens et prompta impensa et maxima dos requiritur, et cuius facultates et redditus quò magis auferantur, eo multiplicatur numerus pauperum alendorum et ampliantur opera charitatis, eleemosynis et benevisis largitionibus manus porrigant adiutrices, centuplum in aeternis caeli tabernaculis recepturi.

§ 26. Decernentes, easdem praesentes Clauulae. litteras et in eis contenta quaecumque, etiam ex eo quod omnes et singuli supradicti, ac alii quicumque in praemissis quomodolibet ius vel interesse habentes seu habere praetendentes, cuiusvis status, gradus, ordinis, praecminentiae vel dignitatis, etiam cardinalatus, seu aliâ specificâ et individuâ mentione et expressione digni existant, iisdem praemissis eorumque singulis non consenserint, nec ad ea vocati seu auditi fuerint, tametsi suorum indultorum vel privilegiorum vigore consentire seu vocari et audiri semel vel pluries quoquomodo debuissent, aut ex aliâ quantumvis iuridicâ et privilegiatâ causâ, colore,

praetextu et capite, etiam in corpore iuris clauso, ullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis seu nullitatis vitio, aut intentionis nostrae vel interesse habentium consensu, alioque quolibet etiam quantumvis magno ac formali et substantiali defectu notari, impugnari, infringi, in controversiam revocari, ad terminos iuris reduci, seu adversus illas aperiitionis oris, restitutionis in integrum, aliudque quodcumque iuris, facti vel gratiae remedium intentari vel impetrari nullatenus posse, sed semper et perpetuo validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios, irrevocabiles et perpetuos effectus sortiri et obtinere debere, et ab omnibus, ad quos spectat et pro tempore quodcumque et quomodo-cumque spectabit, inviolabiliter observari, sicque et non aliter per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, quavis auctoritate aut potestate fungentes et functuros, etiam causarum palatii apostolici auditores, praefatae Camerae thesaurarium, et clericos praesidentes, et S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate, iudicari et definiri debere, irritum quoque et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio
contractuum.

§ 27. Non obstantibus praemissis, ac quorumcumque testatorum, fundatorum et piorum largitorum etiam ultimis voluntatibus, quas quoad praemissa sufficienter et expresse commutamus, et, quatenus opus sit, nostram et Cancellariae Apostolicae regulam de iure quaesito non tollendo, necnon Lateranensis Concilii novissime celebrati uniones perpetuas, nisi in casibus a iure permissis, fieri prohibentis, prout etiam praefati Sixti praedecessoris, necnon felicitis recorda-

tionis Symmachi, Pauli II, Pauli IV et aliorum Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum de rebus Ecclesiae et Camerae Apostolicae non alienandis, et de alienatis recuperandis, itidemque praefati Pii IV de gratis quaecumque interesse praefatae Camerae Apostolicae concernentibus¹, in dicta Camera intra certum inibi praescriptum tempus praesentandis et registrandis, itaut praesentes in ea praesentari et registrari nullo unquam tempore vel modo necesse sit, necnon aliis quibuscumque apostolicis, ac etiam in generalibus conciliis editis et edendis constitutionibus, ordinationibus, ac Urbis nostrae et quorumcumque superius explicite vel implicite nominatorum et comprehensorum quibusvis, etiam iuramento vel alia quavis firmitate roboratis, statutis, usibus, stylis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, etiam in limine foundationis seu dotationis concessis, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, etiam motu, scientia et potestatis plenitudine paribus, etiam consistorialiter, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis et decretis, in genere vel in specie, et ad quorumvis instantiam, vel alias quomodolibet in contrarium eorumdem² praemissorum concessis, ac etiam pluries approbatis, confirmatis, iteratis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda, aut quaecumque alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium et singulorum tenores,

¹ Edit. Main. legit *concurrentibus* (n. T.).

² Edit. Main. legit *eorum* (n. T.).

formas, occasiones et causas, etiam quantumvis praegnantas, pias et privilegiatas, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, et formam in illis traditam observatam, exprimerentur et insererentur, iisdem praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis et exactissime adductis respective habentes, illis autem alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, harum serie, specialiter et expresse, motu, scientia, deliberatione et potestatis plenitudine similibus, plenissime et sufficienter, hac vice dumtaxat, derogamus, ac derogatum esse volumus et mandamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Sanctio poe-
nalis.

§ 28. Nulli omnino hominum liceat paginam hanc nostrarum erectionis, foundationis, constitutionum, approbationum, confirmationum, innovationum, roborationis, destinationis, assignationum, stabilimenti, concessionum, applicationum, unionum, appropriationum, aggregationum, incorporationum, additionis, voluntatum, mandatorum, sanationis, supplementationis, decretorum, statuti, indultorum, praefectionis, deputationis, commutationis et derogationis, aliorumque praemissorum infringere, seu ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, anno Incarnationis dominicae MDCXCIII, x kalendas iunii, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 23 maii 1693, pontif. anno II.

LX (al. 59).

Conceduntur Ordini SS. Trinitatis redemptionis captivorum omnia privi-

legia et indulgentiae aliorum Ordinum et religionum¹.

Innocentius Papa XII,
ad perpetuam rei memoriam.

Salvatoris et domini nostri Iesu Christi, qui pro humani generis redemptione se ipsum exinanivit factus obediens usque ad mortem, vices, licet immeriti, gerentes in terris, religiosos viros divinis obsequiis ac charitatis et misericordiae operibus, praesertim vero christifidelium captivorum redemptioni vacantes, pastoralis benignitate complectimur, utque eadem opera alacrius continuent et utilius exequantur, gratis et favoribus quibus possumus amplissimis confoveamus, prout conspiciamus in Domino salubriter expedire.

Exordium.

§ 1. Cum itaque, sicut dilectus filius Felix Pantalco, procurator generalis Ordinis fratrum SS. Trinitatis redemptionis captivorum nobis nuper exponi fecit, fratres et religiosi eiusdem Ordinis in captivorum redemptione², gravissima quaeque discrimina et pericula ad id subeundo, pro viribus occupentur, ac, ut ad tam pii operis exercitium promptiores in dies reddantur, plurimum cupiant aliarum religionum et Ordinum gratias et privilegia a Sede Apostolica concessa, quae felicitis recordationis Urbanus PP. VIII praedecessor noster, per quasdam suas sub plumbo anno Incarnationis dominicae MDCXXXIV, v kalendas aprilis, pontificatus sui anno XI, expeditas litteras, Congregationi fratrum Discalceatorum dicti Ordinis concessit et communicavit, Ordini praedicto il-

Causae di-
caae concessio-
nis Discalceatorum
eiusdem Ordinis
olim factae.

¹ Eadem privilegia concessa fuerunt Discalceatis ab Urbano VIII per const. ed. MDCXXXIV, die 28 martii, pontif. XI; et in huius Pontificis constit. ed. MDCXCV, die 23 aprilis, pontif. IV, extat facultas eligendi sibi conservatores.

² Edit. Main. legit *redemptionis* (n. T.).

liusque fratribus et locis per nos et Sedem eandem pariter concedi et communicari: nos propterea idem Felix procurator generalis humiliter supplicari fecit ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicâ dignaremur.

Concessio amplissima dictionum privilegiorum et indulgentiarum.

§ 2. Nos igitur, Ordinem praedictum, ex quo uberrimi fructus in Ecclesiâ Dei ad illius laudem et christianae reipublicae necnon fidelium captivorum commodum et utilitatem in dies proveniunt, firmissimis praesidiis vallare desiderantes, ipsumque Felicem procuratorem generalem et singulares Ordinis huius personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum consilio, et attentâ relatione venerabilis fratris nostri Alderani episcopi Ostiensis, eiusdem S. R. E. cardinalis, Cybo nuncupati, Ordinis supradicti apud nos et Sedem praedictam protectoris, super praemissis eisdem cardinalibus factâ, eidem Ordini fratrum SS. Trinitatis redemptionis captivorum, illiusque domibus et regularibus locis sub illo comprehensis, necnon superiori generali pro tempore existenti, definitoribus et procuratoribus generalibus, visitatori, consultoribus, assessori, superioribusque provincialibus et conventualibus, aliisque cuiuscumque nominis officialibus, superioribus, ac religiosis omnibus et singulis in eo professis fratribus pro tempore ad captivos re-

dimendos transmissis, et capitulis generalibus, personis regularibus, novitiis, conversis, donatis, oblatis, ministris, familiis, cunctisque tam officariis, tam domesticis, et eorum domibus inservientibus, et ceteris dicti Ordinis, ac illius domorum et regularium locorum personis quibuscumque pro tempore existentibus, necnon quibusvis aliis personis, ac christifidelibus illorum ecclesias seu capellas pro tempore visitantibus, ut omnibus et singulis privilegiis, libertatibus, immunitatibus, exemptionibus, praeeminentis, antelationibus, concessionibus, indultis et favoribus, indulgentiis, aliisque praerogativis et gratiis universis et singulis tam spiritualibus quam temporalibus, singulis domibus, conventibus et aliis regularibus locis ac personis tam canonicorum quam clericorum regularium ubivis existentium institutis, et non solum Ordinis monasticis, regularibus, Mendicantium et non Mendicantium, tam pro redimendis captivis quam aliâs quomodolibet eidem Congregationi fratrum Discalceatorum dicti Ordinis SS. Trinitatis redemptionis captivorum, illiusque domibus, conventibus et fratribus, necnon Ordini beatae Mariae de Mercede redemptionis captivorum, sed etiam aliis Congregationibus regularibus, et praecipue clericorum regularium Infirmis Ministrantium, et canonicorum Congregationis Lateranensis, SS. Salvatoris de Bononia, ac etiam S. Ruffi Valentiae, et S. Crucis Colymbriae, clericorum regularium de Somascha, et Pauperum Matris Dei ac Scholarum Piarum, ipsisque monasticis Congregationibus, etiam Cassinensi, aliisque monachis et monasteriis S. Benedicti, S. Hieronymi, Carmelitis Discalceatis, conventui B. Mariae de Guadalupe, necnon Societati Iesu, ipsisque Carthusiensium, Praemon-

stratentium, et reformatorum Cisterciensium, Servitarum, Olivetanorum Ordinibus, aliisque familiis et societatibus regularibus, militiis, hospitalibus quibuscumque, et piis locis regularibus, ac quibuscumque personis nunc et pro tempore existentibus praefatorum et quorumlibet Ordinum, Societatum et Congregationum regularium per nos et Sedem praedictam ac alios quoscumque praedecessores nostros Romanos Pontifices, necnon eiusdem S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, et quosvis Sedis praedictae nuncios, vel etiam tam apostolicâ praedictâ quam ordinariâ et regiâ vel imperiali auctoritatibus respective, aut aliâs quomodolibet, quibuscumque verborum expressionibus et tenoribus, in genere vel in specie, ac particulariter, tam per modum communicationis et ampliacionis, quam simplicis et individuae ac particularis et specialis concessionis, ac etiam motu proprio, et ex certâ scientiâ, et de apostolicae potestatis plenitudine, etiam iteratis vicibus concessis hactenus, vel confirmatis aut approbatis, et quibus illi tam in vitâ quam in mortis articulo, etiam circa peccatorum remissiones et iniunctarum poenitentiarum relaxationes, aut aliâs quomodolibet de iure, usu, aut privilegio vel consuetudine quomodolibet utuntur, fruuntur, potiuntur et gaudent, ac uti, frui, potiri et gaudere possunt et poterunt quomodolibet in futurum, quamvis illa sint speciali notâ digna, difficilisque concessionis, et quae in generali concessione non veniunt, non solum per participationem, communicationem, illorum extensionem, et ad illorum instar, sed specialim et nominatim, pariformiter et aequè principaliter, in omnibus et per omnia, absque ullâ prorsus differentiâ, perinde

1 Edit. Main. legit *proinde* (n. r.).

ac si illa primodicto Ordini, illiusque capitulis generalibus, superiori generali pro tempore existenti, illiusque superioribus et personis praedictis, specialiter et expresse nominatis, etiam per viam et modum simplicis et individuae ac particularis et specialis concessionis, etiam motu proprio, et ex certâ scientiâ, ac de apostolicae potestatis plenitudine, aut communicationis et ampliacionis concessa fuissent, quatenus tamen sint in usu et non revocata, nec sub aliquibus revocationibus comprehensa, nec sacris canonibus aut decretis Concilii Tridentini contraria, uti, frui, potiri et et gaudere libere et licite possint et valeant: ita quod omnes et singuli primodicti Ordinis et illius domorum locorumque regularium superiores et ministri quocumque nomine appellati eisdem favores, gratias apostolicas et privilegia, quae aliarum religionum, Ordinum, Congregationum, Societatum, etiam Iesu, monasteriorum, conventuum, domorum aut locorum regularium et familiarum generales superiores, praepositi, provinciales, rectores, priores conventuales aut claustrales, visitatores, guardiani, custodes, aut alio quocumque nomine, titulo aut dignitate insigniti habent, similiter, ut supra, habeant; fratresque et personae regulares praedicti Ordinis generales, superiores, ministri, et ceteri alii cuiuscumque appellationis praepositi et praefecti, in Ordine huiusmodi expresse professi, et in eius gremio et observantiâ viventes, fratres et personas regulares primodicti Ordinis cum privilegiis, gratiis et favoribus apostolicis Ordinum et Congregationum huiusmodi perpetuo secundum observantiam regularem et canonicum institutum dicti eorum Ordinis SS. Trinitatis redemptionis captivorum regere et gubernare et respective visitare valeant,

nèque dictus Ordo super praefatis omnibus et singulis a quoquam quavis auctoritate vel nomine molestari, perturbari, inquietari, aut aliàs quomodolibet in iudicio et extra impediri possit, apostolicà auctoritate, tenore praesentium, perpétuo concedimus et indulgemus.

Clausulae.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras semper et perpétuo, tamquam ad divini cultus et honorum operum augmentum et religionis propagationem tendentes, validas et efficaces esse et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab omnibus et singulis firmiter atque inviolabiliter observari et adimpleri debere, nec ab illis ullo unquam tempore quovis praetextu, occasione vel causà recedi aut resiliari, easdemque praesentes sub quibusvis similium aut dissimilium gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, derogationibus et aliis contrariis dispositionibus, etiam per nos et successores nostros Romanos Pontifices pro tempore existentes, Sedemque praedictam, sub quibusvis tenoribus et formis, ac cum quibusvis clausulis et decretis pro tempore factis, minime comprehendendi vel confundi, sed¹ semper et perpétuo ab illis excipi, et, quoties illae emanabunt, toties in pristinum atque validissimum statum restitutas, repositas et plenarie reintegratas, et de novo etiam sub quacumque posteriori datà quodcumque eligendà concessas esse et fore, ac Ordini primodicto suffragari, sicque et non aliàs per quoscumque iudices, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac eiusdem S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, vicelegatos, et Sedis Apostolicae praedictae nuntios, iudicari et definiri debere; irritum quoque et inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate,

¹ Particulam *sed* nos addimus (R. T.).

scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac quibusvis apostolicis, ac in synodalibus provincialibusque et universalibus conciliis editis, specialibus vel generalibus, constitutionibus et ordinationibus, nec non regularium domorum, locorum et Ordinis huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicà, vel quavis firmitate alià roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis primodicto Ordini, illiusque superioribus et personis, in genere vel in specie, ac aliàs sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis clausulis et decretis, etiam iteratis vicibus quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione aliàs de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illis aliàs in suo robore permanentibus, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse harum serie derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 5. Volumus autem, quod ipsarum praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, et alicuius personae in ecclesiasticà dignitate constitutae sigillo et notarii publici manu obsignatis, stetur, eademque prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae eisdem praesentibus adhiberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxvii iunii MDCXCIII, pontificatus nostri anno II.

Dat die 27 iunii 1693. pontif. anno II.

Contrariorum derogatio.

Transumptorum fides.

LXI.

Confirmatur decretum Congregationis episcoporum et regularium approbans quaedam statuta pro tribus coenobiis Recollectionis provinciae S. Michaëlis in Baeticà Tertii Ordinis sancti Francisci¹.

Innocentius Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Statuta praedicta condita fuere a debitorum provinciae.

§ 1. Nuper pro parte dilectorum filiorum ministri provincialis, custodis et definitorum provinciae S. Michaëlis in Baeticà fratrum Tertii Ordinis sancti Francisci Congregationi venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositae exposito, quod ipsi aliàs tres conventus Recollectionis nuncupatos in eadem provincià erexerant ad hoc ut ii religiosi, qui in eo recessu vitam transigere ac Altissimo absque ullà perturbatione famulari cupiebant, certos et determinatos conventus haberent; verum, quia, pro felici Recollectionis huiusmodi directione nullae aderant specialiter constitutae leges, definitorium dictae provinciae, ad tam salutarem institutionem constabiliendam iuvandosque eorum, qui eam amplexi fuissent, in viâ Domini progressus, nonnulla ediderat statuta tenoris qui sequitur, videlicet:

Constitutiones pro conventibus Recollectionis provinciae Andaluçiae religionis Tertii Ordinis Poenitentiae sancti Francisci, videlicet conventus Dominae nostrae canonicos sanctos fundati intra terminos villae de Olvera dioecesis de Malaga, conventus S. Ioannis

¹ In Innocentii XI const. edit. MDCLXXV, die 16 aprilis, pontificatus IX, extat decretum aliud circa electionem officialium; et in huius Pontificis constit. ed. MDCXCIII, die 19 novembris, pontificatus III, confirmatio erectionis praedictorum coenobiorum.

Baptistae de Moranina intra terminos villae de Bollullos del contado, ac conventus S. Ioannis Baptistae de Alfarache extra muros Baeticae, ambo dioecesis Baetici archiepiscopus.

In primis, ut illa celsitudo sanctissimae paupertatis conservetur, ordinamus et statuimus ut communitas obligata maneat ad providendum quaeque necessaria singulis religiosis praememoratae Reformationis, quin aliquis ipsorum, nec sub necessitatis praetextu, absque provincialis speciali licentiâ, possit ad ullius rei usum habere recursum.

II. Quod constituatur in quovis conventu locus, ubi cuncta necessaria pro regulari vestitu reponantur, videlicet habitus, pallium, tunicae, tunicellae, et cetera sic.

III. Statuitur ut taliter in hisce honesta nuditas ac seraphica paupertas observetur, quod nullus religiosus pluribus induatur quam interiori unâ laneâ tunicâ, tunicellâ unâ, femoralibus de lino, habitu latitudinis sexdecim palmorum talari, ut in regulâ prescribitur, ac mantello ad habitus proportionem abbreviato; et quoad calceamenta singuli portabunt sandalies usque ad calcaneum apertas.

IV. Statuitur ut religiosi in cellis rebus curiosis aut ornatum construendis non utantur; itaque dumtaxat habebunt crucem ligneam, tabulatum, aut arundineum lectulum, duo stragula, unum pulvinar, duas sedes humiles, parvulam unam mensam; et circa librorum usum, eos apud se habere poterit, quos iuxta exercitium et capacitatem reverendis pater¹ provincialis sufficientes censuerit.

V. Statuitur ut religiosorum nemo per se aut per interpositam personam possit

¹ Edit. Main. legit *rev. patris* (R. T.).

retinere missarum eleemosynam, sed debeat quamcunque eam praelato manifestare et exhibere, et tunc praelatus ei facultatem praestabit, ut illas missas iuxta declaratam necessitatem applicet.

vi. Statuitur ut in matutinis media nocte inviolabiliter per singulos dies Deum benedicant, quin in toto anni curriculo aliquando dispensetur tam caelestis hora, in qua a regalibus sedibus Altissimus venit, inter sacratissimae Virginis brachia primus intonuit, surgens in requiem suam, et noctem sicut diem illuminare monstravit. De cetero divinum officium paulatim, reverenter ac devote recitetur, nec ulla dies absque missa conventuali pertranseat.

vii. Statuitur ut in singulis diebus per duas horas oratio mentalis exerceatur; prima ora ante Primam, et secunda hora post completorium: et insuper ad praedictarum horarum perfectionem expeditionem unusquisque intra cellam suam in profundo silentio solus maneat ante completorium per unam horam, et ante missam officii per aliam.

viii. Statuitur ut religiosi quam minus possint e domo egrediantur, nec nisi a quindenam in quindenam alicui licentia praebeatur.

ix. Statuitur ut per totum annum disciplinam habeant feriã secundã, quartã et sextã; exceptentur tamen praesignati dies, si cum solemnibus festivitibus concurrant. Monemus necnon quod, si aliquis religiosus divino fretus auxilio, austeriorem vitam et carnis mortificationem vellet amplecti, ne propriae voluntatis fere imperceptibili laqueo cingens se pereat, ante omnia praelatum localem consulat, eiusque nutui se subiacet, ut alius cingat eum et ferat quod non Satanae sed Deo proficiat.

x. Statuitur ut nec reverendus pater

1 Coniunct. et delemus (R. T.).

provincialis nec reverendus pater commissarius visitator possint mittere ullum religiosum ut in supradictis conventibus commorentur, quin prius constituerit eis de exemplari vita et spiritu probato religiosi commoraturi, nec praelatus localis eum commorantem habebit nisi supposita approbatione religiosorum etiam per vota singulorum exhibitã.

xi. Statuitur ut nullus religiosus possit eligi in praedictorum conventuum guardianum, quin prius laudabiliter per duos annos continuos in eis vitam eorum communem duxerit.

xii. Statuitur ut nullus religiosus, ob vitam improbam poenitentiam correctus nunquam a superioribus praelatis ad commorandum in praefatis conventibus mittatur.

xiii. Statuitur ut post prandium et coenam tam benedictio quam gratiarum actio decantetur, itaut post prandium ad ecclesiam cuncti religiosi eant, prout in hac nostrã provinciã consuetum est, ac deinceps recitantes psalmum *Miserere mei, etc.*, regrediantur ad abstergendum scutellas in quibus manducaverunt.

xiv. Statuitur ut in singulis sabbatinis diebus omnes religiosi post vespas convenient ad scopandum conventum et ecclesiam, atque tunc ad purificandum altaria.

xv. Statuitur ut in singulis hebdomadibus inter religiosos conferatur et dilucidetur aliquod punctum mysticae theologiae, prout moris est.

xvi. Statuitur ne praedicti religiosi possint terras colere et in eis seminare nisi tantum unum aut duplex parvulum spatium in congruae sustentationis subsidium, at neque id fiat, nisi ex gratis et ad titulum paupertatis concessis, sicut decet paupertatis sanctissimae sectatores, prout in conventu de *canonicossantos* observatur.

xvii. Statuitur ut in refectorio mensae non exornentur mappis, sed duobus linteois paupercolis pro mundicie cuiusvis religiosi.

xviii. Statuitur ut nemo ceterorum religiosorum provinciae possit apud tres Recollectionis conventus remanere nisi ut per aliquos dies, a reverendo patre provinciali deliberandos, serio spiritualia eorum exercitia sequatur, et dum aliquis sub alio fine ac praetextu accedat, duobus transactis diebus, subito recedere compellatur.

xix. Praecavimus ut a saecularium colloquio penitus religiosi abstrahantur. Quapropter dum hospites recipere opus sit, ad devote et charitative eis necessaria ministrandum dumtaxat adsit pater guardianus aut praeses vel loco ipsorum religiosus modestior a patre guardiano destinandus et seligendus.

xx. Statuitur ut nemo ad habitum induendum recipiatur quin prius in praedictis inserviando communitati exerceatur, si sit ad chorum, per unum mensem, et per duos, si sit ad laicatum statum, et his peractis, circa sufficientiam et habilitatem pro statu suscipiendo singulorum vota sumantur.

xxi. Tandem ultimo statuitur ut nunquam qui in praestabilitis tribus conventibus habitum susceperunt, ab eis ad ceteros provinciae conventus transferantur, nisi gravi urgente causa, aut pro bono communi provinciae; verumtamen haec approbanda per definitorium unã cum superioris generalis licentiã. Et quicumque hanc regulam sequuti fuerint pax super illos ».

Ac proinde pro parte eorundem ministri generalis custodis et definitorum praedictae Congregationi cardinalium supplicato, ut trium conventuum huiusmodi erectionem sive assignationem,

1 Potius lege *laicalem* vel *laicorum* (R. T.).

sicut praemittitur factam, necnon statuta praeserta confirmaret:

Emanavit ab eadem Congregatione cardinalium decretum tenoris sequentis, videlicet: *Sacra Congregatio eminentissimorum et reverendissimorum S. R. E. cardinalium negotii et consultationibus episcoporum et regularium praeposita, attentã relatione eminentissimi Cybo Ordinis sancti Francisci apud Sanctam Sedem protectoris, referente eminentissimo de Lauraea, censuit suprascripta statuta esse approbanda, prout praesentis decreti vigore approbat atque confirmat. Romae, v iulii MDCXCIII. G. cardinalis CARPINEUS, A. ALTOVITUS secretarius.*

§ 3. Cum autem, sicut praefati minister¹ provincialis, custos et definitores nobis subinde exponi fecerunt, ipsi decretum huiusmodi, quo firmiter subsistat et servetur exactius, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri plurimum desiderent: nos, eorundem exponentium votis hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet inodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praesertum, auctoritate apostolicã, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus: salvã tamen semper in praemissis auctoritate memoratae Congregationis cardinalium.

§ 4. Decernentes, ipsas praesentes lit-

1 Edit. Main. legit *ministri* (R. T.).

Decretum Congregationis.

Confirmatio relati decreti.

Clausulae.

LXII.

Extenditur indultum Gregorii XV, hospitali S. Sixti de Urbe concessum, ad hospitium pauperum invalidorum de eadem Urbe¹.

Innocentius Papa XII,
ad perpetuam rei memoriam.

§ 1. Aliàs emanarunt a felicis recordationis Gregorio Papa XV praedecessore nostro ad favorem hospitalis S. Sixti pauperum mendicantium prope Pontem Sixtum nuncupatum de Urbe litterae in simili formâ Brevis tenoris qui sequitur videlicet:

« *A tergo:* « Dilecto filio gubernatori hospitalis S. Sixti pauperum mendicantium prope Pontem Sixtum de Urbe: *Intus vero:* Gregorius Papa XV. Dilecte fili, salutem et apostolicam benedictionem.

» Pietatis et christianae charitatis operibus, quae in isto hospitali S. Sixti pauperum mendicantium exerceri accepimus, inducimur, ut ea libenter concedamus, quae illius utilitatibus fore conspicimus opportuna. Cum itaque, sicut dilecti filii administratores² et officiales dicti hospitalis nobis nuper exponi fecerunt, interdum reperiantur pauperes, qui in dicto hospitali recipiuntur et recepti sunt, pecunias et alia bona mobilia, non solum modo secreto in dicto hospitali, sed etiam apud diversas personas possidere, nec illorum notitia, nisi secuto dictorum pauperum obitu, haberi possit, eoque casu saepius compareant eorundem pauperum parentes sive haeredes ab intestato vel ex testamento in grave dieti hospitalis praesentibus.

¹ Hoc hospitale huic hospitali unitum fuit const. ed. MDCXCIII, die 23 maii, pontif. II, et a Clemente XI const. ed. MDCXCIV concessum fuit indultum reformatum absolvendi a reservatis.

² Edit. Main. legit *administratoris* (n. r.).

Constitutio
Gregorii XV,
quae assignatur
hospitii
bona pauperum,
ab his anno
mortem non
inducata.

teras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quaecumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiti debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 5. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, conventuum, provinciae et Ordinis praefatorum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 6. Volumus autem ut earundem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides tam in iudicio quam extra illud ubique locorum habeatur, quae haberetur ipsius praesentibus si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo piscatoris, die xv augusti MDCXCIII, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 15 augusti 1693, pontif. anno III.

Contrariarum
derogatio.

Fides transumptis.

iudicium: nos, indemnitati eiusdem hospitalis, quantum cum Domino possumus, consulere volentes, supplicationibus tuo nomine nobis super hoc humiliter prorectis inclinati, tibi, ut pauperes, qui in hospitali praedicto pro tempore recipiuntur, in actu eorum receptionis huiusmodi praecipiendo monere, ut, si ipsi aliqua bona mobilia vel immobilia possident, illa indicent, alioquin, si non indicaverint, eadem bona dicto hospitali acquirere libere et licite possis et valeas, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, facultatem concedimus et impartimur, et nihilominus omnia et singula bona tam mobilia quam immobilia ubilibet existentia per eosdem pauperes, cum in ipsum hospitale recipiuntur, non indicaverint¹, eidem hospitali acquisita esse et fore, dictique hospitalis administratores et officiales bonorum omnium huiusmodi corporalem, realem et actualem possessionem, dicti hospitalis nomine, apprehendere libere et licite posse, nec eos desuper molestari vel inquietari posse, praesentes vero litteras validas, firmas et efficaces existere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, auctoritate et tenore praedictis decernimus et declaramus. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Tusculi, sub annulo Piscatoris, die ultimâ septembris MDCXXI, pontificatus nostri anno I ».

Extenditur ad
hospitium invalidorum.

§ 2. Nunc autem nos, hospitii apostolici pauperum invalidorum a nobis in eadem Urbe instituti, cui nuper hospitale S. Sixti huiusmodi cum omnibus et singulis suis membris, iuribus et pertinentiis universis per alias nostras sub

¹ Potius lege ... *recipiuntur possessa*, ... quae ipsi non indicaverint (n. r.).

plumbo desuper expeditas litteras univimus, aggregavimus et incorporavimus, ac unum idemque hospitium opusque piium constituimus et facimus, indemnitati, quantum cum Domino possumus, consulere cupientes, motu proprio, et exercitâ scientiâ et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, praeinsertas Gregorii praedecessoris litteras, ad favorem supradicti hospitalis S. Sixti emanatas, ut praefertur, ad praefatum hospitium apostolicum pauperum invalidorum, itaut omnia et singula bona tam mobilia quam immobilia ubilibet existentia per eosdem pauperes invalidos, viros scilicet et mulieres in hospicio huiusmodi eiusque locis et habitationibus, tam de praesenti receptos, quam pro tempore recipiendos, quomodolibet possessa, quae ipsi minime indicaverint, eidem hospicio apostolico, servatâ tamen praefatarum Gregorii praedecessoris litterarum formâ et dispositione, acquisita esse et fore intelligantur, tenore praesentium extendimus et ampliamus.

§ 3. Decernentes, ipsas praesentes litteras semper validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac hospitio praedicto in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab illis, ad quos spectat et pro tempore quaecumque spectabit, inviolabiliter observari, sicque et non aliter per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici et curiae Camerae Apostolicae generalem auditores, necnon vicarium, gubernatorem, et senatorem Urbis, ac S. R. E. camerarium, et alios cardinales, etiam de latere legatos, dictaque Camerae praesidentes clericos, thesaurarium generalem, aliosque officiales et ministros nunc et pro tempore quando-

Clausulae.

cumque existentes, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio contrariorum.

§ 4. Non obstantibus, quatenus opus sit, nostram et Cancellariae Apostolicae regulam de iure quaesito non tollendo, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon dictae Urbis, aliisque quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, seu quavis firmitate aliam roboratis, statutis, eorumque reformationibus et novis additionibus, stylis, usibus et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis alias in suo robore permanens, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides transumptorum.

§ 5. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides tam in iudicio quam extra illud habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxviii augusti MDCXCIII, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 28 augusti 1693, pontif. anno III.

LXIII.

Extenditur indultum Clementis X conferendi nonnullos gradus in collegiis Societatis Iesu civitatum S. Fidei et Quitensis in Indiis Occidentalibus ad alios gradus, et in perpetuum.

Innocentius Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Alias felicitis recordationis Clementi Papa X praedecessori nostro, pro parte tunc in humanis agentis Alphonsi de Alarios presbyteri regularis Societatis Iesu ac procuratoris provinciarum Hispaniae et Indiarum Occidentalium dictae Societatis, exposito, quod, cum metropolitana S. Fidei et cathedralis Quitensis ecclesiae, in partibus Indiarum consistentes, duo seminaria iuxta formam et dispositionem decretorum Concilii Tridentini in civitatibus S. Fidei et Quitensi respective erexissent, in quibus quamplurimi adolescentes, sub cura et gubernio clericorum regularium Societatis praefatae educabantur, ac linguae latinae, philosophiae et sacrae theologiae studiis in collegiis Societatis et civitatum huiusmodi operam navabant, eosque in virtute et doctrina progressus faciebant ut animarum saluti et conversioni gentilium (quorum in illis regionibus messis multa, operarii vero pauci) fructuose incumbere valerent; propinquior vero, nempe Limana, studii generalis universitas a S. Fidei mille quingentis, et a Quitensi, civitatibus praefatis, nonagentis¹ miliaribus respective distabat, ac proinde alumni seminariorum praefatorum ad eandem universitatem Limanam, propter locorum distantiam

Referor indultum Clementis X pro gradibus philosophiae et theologiae ad decennium concessura.

¹ Cf. Clementis X constit. infra citatam, et huius Pontificis constit. edit. MDCXCIII, die 28 septembris, pontif. III.

² Edit. Main. legit et pro ut (R. T.).

³ Sic legit edit. Main. (R. T.).

viarumque incommoda ac eorum paupertatem, accedere nequibant, ut ibidem gradus academicos consequerentur, unde nos inventuris earumdem regionum eiusmodi honore privatus remanebat, non sine Ecclesiae atque reipublicae detrimento; ideoque ipse Alphonsus plurimum cupiebat, eisdem alumni indulgeri, ut, absolutis studiis, et praevio riguroso examine, baccalaureatus, magisterii et doctoratus in philosophia gradus a rectoribus, praefectis et magistris supradictorum collegiorum suscipere valerent, quemadmodum recolendae memoriae Gregorius Papa XIII, etiam praedecessor noster, alumni seminarium Romani per quasdam suas litteras concessisse reperiebatur: idem Clemens praedecessor, supplicationibus dicti Alphonsi nomine sibi super hoc humiliter porrectis inclinatus, per quasdam suas in simili forma Brevis die xvii aprilis MDCLXXV expeditas litteras, praefatis alumni seminariorum S. Fidei et Quitensis civitatum huiusmodi, ut, peractis studiis, praevioque riguroso examine, baccalaureatus ac magisterii et doctoratus in philosophia et sacra theologia huiusmodi gradus in collegiis praedictis ab illorum respective rectoribus, praefectis et magistris suscipere, ipsique rectores, praefecti et magistri eosdem gradus dictis alumni, servata tamen ceteroquin memoratarum Gregorii praedecessoris litterarum forma et dispositione, conferre libere, licite et valide possent et valerent respective ad decennium a die praesentationis earumdem Clementis praedecessoris litterarum computandum, auctoritate apostolica concessit et indulsit; et alias, prout in ipsis litteris, quarum tenorem praesentibus pro plene et sufficienter expresso et inserto haberi volumus, uberius continetur.

Preces supra. § 2. Cum autem, sicut dilecti filii re-

clores et praefecti studiorum S. Fidei et Quitensis collegiorum praefatorum nobis nuper exponi fecerunt, in eisdem collegiis non solum artium, sive philosophiae et sacrae theologiae, sed etiam decretorum sive sacrorum canonum lectiones habeantur, et ad animarum salutem Ecclesiaeque utilitatem plurimum expediat alumnos praedictos gradibus academicis etiam in decretis sive sacris canonibus huiusmodi, post peracta studiorum curricula, decorari: nobis propterea dicti exponentes humiliter supplicari fecerunt ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

§ 3. Nos igitur, ipsorum exponentium votis hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium Concilii Tridentini interpretum consilio, veris existentibus narratis, indultum a memorato Clemente praedecessore ad artes et sacram theologia restrictum, ac ad decennium tantum concessum, ut praefertur, generaliter et indistincte absque ulla temporis praefinitione ad omnes scientias quae in collegiis supradictis edocentur, auctoritate praedicta, tenore praesentium, ampliamus: salva tamen semper in praemissis auctoritate Congregationis eorumdem cardinalium.

§ 4. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et effica-

Clausulae.

ces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio contrariorum.

§ 5. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon omnibus illis quae supradictis Clementis praedecessoris litteris concessa sunt non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides transumptorum.

§ 6. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides tam in iudicio quam extra illud habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die 1 septembris MDCCXCIII, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 1 septembris 1693, pontif. anno III.

LXIV.

Declarantur nulla edicta praeloris Cremonensis de celebratione festi sancti Dominici¹.

¹ Confer constit. Innoc. X infra citatam. In Innocentii XI constit. edit. MDCLXXVII, die 28 novembris, pontif. III, nulla declarata fuere acta consilii regii Castellae contra nuntium apostolicum; et in Clementis XI constitutione ed. MDCCVI, die 16 ianuarii, pontif. VI, reprobantur acta curiae saecularis contra episcopum Carthaginensem.

Innocentius Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Romanus Pontifex, aequi¹ bonique supremus assertor in terris a Domino constitutus, ecclesiasticae potestatis iura sarta tecta tueri, ac adversus quaecumque, per quae illis aliquid detrimenti inferri posset, tradita sibi divinitus auctoritate, vindicare tenetur, sicut, omnibus maturae considerationis trutinâ perpensis, aequitati et iustitiae rectoque ordini consentaneum esse in Domino arbitratur.

Exordium.

§ 1. Aliàs siquidem per felicis recordationis Innocentium Papam X praedecessorem nostrum accepto, quod senatus Mediolanensis, per litteras circulares datas die XX iunii MDCLIII, necnon tunc existens gubernator Status Mediolanensis, per edictum publicatum die XXX eiusdem mensis iunii, mandaverant observari festum sancti Dominici die IV mensis augusti cuiuslibet anni in toto illo Statu, praecipientes ut populi et subditi eiusdem Status abstinerent ab operibus servilibus et artifices tabernas et apothecas clausas tenerent, prout servatur ceteris diebus festis ex praecepto, et ulterius in edicto praedicto expressum fuerat, festivitatem esse celebrandam cum omni devotione et pietate christianâ: idem Innocentius praedecessor, considerans quam perniciosum auctoritati ecclesiasticae id esse posset, cum principes laici, quos in rebus Ecclesiae obsequendi potius manet necessitas quam auctoritas imperandi, non habeant facultatem indicendi dies festos in honorem Sanctorum, de tunc pariter existentium S. R. E. cardinalium sacris ritibus praepositorum, quibus negotium discutiendum commiserat, consilio, praefatas litteras ac edictum emanata auctoritate laicali super observatione festi-

Idem tentatum fuerat a senatu et gubernatore Mediolanensibus anno MDCCXIII contra quos Innocentii X constitutio edita VI octobris.

¹ Edit. Maio. legit aequae (R. T.).

vitatis eiusdem sancti Dominici fuisse et esse omnino nulla, nulliusque roboris et momenti, nec aliquo modo servanda, apostolica auctoritate declaravit; et aliàs, prout in ipsius Innocentii praedecessoris desuper in simili formâ Brevis die VI octobris MDCLIII expeditis litteris, quarum tenorem praesentibus pro expresso haberi volumus, uberius continetur.

Declaratio ut in rubrica, cum revocatione dictorum edictorum aliorumque gestorum.

§ 2. Cum autem, sicut ad apostolatus nostri notitiam non sine grave animi nostri dolore pervenit, modernus praetor civitatis Cremonensis, non modo per suum edictum, nuper, videlicet die XXVIII iulii proxime praeteriti, promulgatum, iisdem circularibus litteris senatus Mediolanensis, quas memoratus Innocentius praedecessor, sicut praemittitur, nullas declaravit, potissimum inhaerens, festum ipsius sancti Dominici in civitate Cremonensi praefatâ eiusque districtu ita de cetero singulis annis celebrari ordinaverit ut mercatores et artifices omnes eo die officinas suas clausas tenere, ceteri vero quicumque operum publicorum cessatione festum huiusmodi iisdem modo et formâ, quibus reliqua ex praecepto colenda festa celebrantur, observare deberent, verum etiam quasdam subinde super praemissis curiae episcopalis Cremonensis iussu publice affixas schedulas, quibus, ne propter eadem praemissa conscientias christifidelium scrupulis irretiri contingeret, nullam in festo praefato adesse obligationem audiendi missam, sed illud pro festo ex solâ devotione colendo habendum esse cavebatur, per curiae saecularis satellites e locis, ubi affixae fuerant, divelli ac lacerari curaverit, necnon insuper, per aliud edictum, postmodum, nempe die III augusti etiam proxime praeteriti, curiae Cremonensis nomine publicatum, praecedens edictum, non-

nullis etiam additis ecclesiasticae iurisdictioni magis iniuriis, confirmare et innovare praesumpserit, et aliàs, prout in ambobus edictis huiusmodi, quae, non approbandi, sed penitus et omnino reprobandi animo, praesentibus iisdem pro plene et sufficienter expressis haberi volumus, plenius dicitur contineri: hanc est quod nos, ex debito pastoralis officii, quod humilitati nostrae, meritis licet et viribus longe impari, commisit divina dignatio, iurisdictionem ecclesiasticam praedictam a perniciosis huiusmodi laicorum conatibus illaesam et illibatam tueri et conservare cupientes, ac memorati Innocentii praedecessoris vestigiis inhaerentes, necnon omnium et singulorum, quae in praemissis seu eorum occasione quovis modo acta et gesta fuerunt, seriem, causas et circumstantias, aliave quaecumque, etiam specificam et individuum mentionem et expressionem requirentia, praesentibus similiter pro plene et sufficienter expressis et exacte specificatis habentes, de venerabilium fratrum nostrorum dictorum S. R. E. cardinalium iisdem sacris ritibus praepositorum consilio, edicta praefata a memorato praelore civitatis Cremonensis super observantiâ festi eiusdem sancti Dominici (sicut praemittitur) promulgata, aliave quaecumque in praemissis seu eorum occasione in praedictum iurisdictionis ecclesiasticae quovis modo acta, gesta et ordinata, cum omnibus et singulis inde secutis et forsitan quodcumque secuturis, penitus et omnino nulla, inania, invalida, irrita, ac a non habente potestatem attentata, et de facto praesumpta, nulliusque omnino roboris et momenti esse et perpetuo fore, auctoritate praefatâ tenore praesentium declaramus. Et nihilominus, ad maiorem cautelam, et quatenus opus sit, illa omnia et

LXV.

Declaratur et ampliatur constitutio abrogationis discretorum ad provincias Baeticae et Navarrae fratrum Cappuccinorum, cum nonnullis ordinationibus¹.

Innocentius Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Alias emanarunt a nobis ad supplicationem carissimi in Christo filii nostri Caroli Hispaniarum regis catholici litterae in simili forma Brevis tenoris, qui sequitur, videlicet. « *Innocentius Papa XII, ad perpetuam rei memoriam, Nuper pro, etc.*². Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XXIX martii MDCXCIII, pontificatus nostri anno II ».

§ 2. Cum autem, sicut pro parte eiusdem Caroli regis per praedictum ducem denuo nobis nuper expositum fuit, in praesertis nostris litteris trium provinciarum regnorum utriusque Castellae dicti Ordinis, nempe Castellae Veteris et Novae nuncupatae, nec non Baeticae et Navarrae provinciarum distincta et expressa mentio facta non fuerit, quinimo nec in eisdem litteris provisum fuerit quod, loco supradictorum discretorum³ conventualium, sicut praemittitur, sublatorum et remotorum, pro tempore existentes earundem provinciarum definitores et custodes, nec non is saltem, qui novissime in illis provincialatus officio respective functus fuerit, in earum definitoriis et capitulis provincialibus votum seu suffragium respective habere debeant, quemadmodum

¹ Laudata constitutio edita fuit MDCXCIII, die 29 martii, pontif. II, et in const. ed. MDCXCIV, die 5 aprilis, pont. III, ampliatur ad alias provincias.

² Vide supra pag. 514 (R. T.).

³ Edit. Main legit *decretorum* (R. T.).

singula, salvis tamen ulterioribus provisionibus in eisdem praemissis contra quoscumque etiam specificam et individua mentione et expressione dignos a nobis et hac Sancta Sede quaecumque et quomodocumque capiendis, harum serie itidem perpetuo revocamus, cassamus, irritamus, annullamus et abolemus, viribusque et effectu penitus et omnino vacuumus, ac pro revocatis, cassatis, irritis, nullis invalidis et abolitis, viribusque et effectu penitus et omnino vacuis semper haberi debere, sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, et S. R. E. praefatae cardinales, etiam de latere legatos, aliosve quoslibet quacumque praeeminentiam et potestate fungentes et functuros, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiti debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus.

§ 3. Non obstantibus omnibus et singulis illis, quae memoratus Innocentius praedecessor in suis litteris praefatis voluit non ob stare, ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 4. Volumus autem ut earundem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae adhiberetur ipsis praesentibus si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die 1 septembris MDCXCIII, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 1 septembris 1693, pontif. anno III

ipse Carolus rex, pro peculiari suo in Ordinem praedictum devotionis affectu, commune ipsarum provinciarum bonum promovendi studio ductus, nobis supplicari fecerat; ac proinde opportune in praemissis a nobis provideri, nec non praeterea, quod in provinciis praedictis capitula provincialia de sesquianno in sesquiannum celebrari debeant, quemadmodum felicitis recordationis Clemens Papa X praedecessor noster pro omnibus eiusdem Ordinis provinciis per quasdam suas itidem in forma Brevis anno MDCCLXXVI desuper expeditas litteras praescripsisse dicitur, decerni et ordinari plurimum desideret: nos, pio ac laudabili dicti Caroli desiderio hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes, supplicationibus eiusdem Caroli regis nomine nobis per praedictum ducem super hoc humiliter porrectis inclinati, de memoratorum Congregationis cardinalium consilio, auctoritate apostolica, tenore praesentium, declaramus: remotionem et abolitionem discretorum conventualium in provinciis utriusque Castellae fratrum Ordinis Minorum eiusdem sancti Francisci Cappuccinorum factas, ut praefertur, expeditasque desuper litteras nostras praesentibus, intelligendas esse non solum respectu provinciae utriusque Castellae Veteris scilicet et Novae, verum etiam respectu provinciarum Baeticae, vulgo Andalusiae, nec non Navarrae: et, quatenus opus sit, remotionem, abolitionem et nostras litteras huiusmodi ad supradictas provincias Baeticae et Navarrae auctoritate et tenore praefatis extendimus et ampliamus. Praeterea eadem auctoritate harum serie decernimus, quod, vice et loco praedictorum discretorum in tribus provinciis huiusmodi, sicut praemittitur, sublatorum et abolorum, definitores atque custodes

et immediatus exprovincialis earundem provinciarum in ipsarum respective definitoriis et capitulis votum habeant, dictarumque provinciarum capitulo de sesquianno in sesquiannum deinceps celebrari debeant.

§ 3. Decernentes pariter, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiti debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Quocirca venerabili fratri Friderico Archiepiscopo Mediolanensi, moderno et pro tempore existenti nostro et Apostolicae Sedis in regnis Hispaniarum nuncio, per praesentes committimus et mandamus, quatenus ipse, per se, vel alium, seu alios, ipsas praesentes litteras et in eis contenta quaecumque, ubi et quando opus fuerit, et quoties pro parte interesse in praemissis habentium, seu alicuius eorum, desuper fuerit requisitus, solemniter publicans, illisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistens, faciat auctoritate nostram illos et eorum quemlibet praesentium litterarum et in eis contentorum eorumdem commodo et effectu pacifice frui et gaudere, non permittens illos desuper a quoquam quavis auctoritate quomodolibet indebite molestari, perturbari vel inquietari, contradicere quoslibet et rebelles per sententias et censuras et poenas ecclesiasticas aliaque opportuna iuris et facti

remedia, appellatione postposita, compescendo¹, legitimisque super his habendis servatis processibus, censuras, poenas ipsas etiam reiteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii saecularis.

Contrariorum derogatio.

§ 5. Non obstantibus recolendae memoriae Bonifacii Papae VIII, praedecessoris pariter nostri, de unâ, et concilii generalis de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate praesentium in iudicium non trahatur, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac provincialium et Ordinis huiusmodi, aliisve quibuslibet, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, nec non omnibus et singulis illis quae in litteris praeinsertis concessimus non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides transumptorum

§ 6. Volumus autem ut earundem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum tam in iudicio quam extra illud habeatur, quae haberetur ipsis praesentibus si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XII septembris MDCXCIII, pontificatus nostri anno III.

Dat die 12 septembris 1693, pontif. anno III.

LXVI.

Confirmatur decretum universitatis tonsorum de Urbe contra venditores suarum tonstrinarum².

¹ Edit. Main. legit *compescendi* (R. T.).

² A Clementis XI const. edit. MDCXCII, die 12

Innocentius Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Exponi nuper fecerunt dilecti filii consules et universitas barbitonsorum almae Urbis nostrae, quod (cum, non sine gravi eorum artis detrimento, saepe contingat a nonnullis barbitonsoribus, sub praetextu quod dictam artem relinquere, et sive in patriam redire, sive principum vel aliorum primariorum virorum servitiis sese addicere velint, suas tonstrinas, prout est adventorum ad eas frequens numerus, quanti plurimi vendi; postea vero, in fraudem emptorum, novas tabernas tonsorias, aliquando quidem sub specie balnei, seu stufae, revera tamen non nisi ad ea, quae barbitonsorum sunt, inibi exercenda, aperiri, atque illoc tonstrinarum a se venditarum adventores abduci) consules praedicti, praemissis consideratis, quoviam dolis et fraudibus huiusmodi in posterum obstruatur, vigore facultatis sibi ad id per speciale rescriptum nostrum attributae, unâ cum nonnullis aliis eiusdem universitatis officialibus, novissime statuerunt, sive decreverunt, ut de cetero suarum tonstrinarum venditoribus novas tabernas tonsorias, etiam sub specie balnei seu stufae, non nisi post duos annos a die, quo suas tonstrinas praedictas vendiderint, aperire liceat, ita ut pro tempore existentes consules dictae universitatis tabernas illas, quae contra statuti seu decreti praedicti formam apertae fuerint, claudi facere valeant; ipsis tamen suarum tonstrinarum huiusmodi venditoribus unam ex tabernis tonsoriis antiquis, quae a tonstrinâ venditâ intervallo ducentarum saltem cannarum mensurae romanae distet, emere minime prohibitum intelligatur.

Causae decreti.

§ 2. Cum autem, sicut eadem exponit, pontif. VII. confirmantur statuta huius universitatis.

Confirmatio e. l. d. decreti.

sitio subiungebat, dicti exponentes statutum seu decretum huiusmodi, quo firmiter subsistat et servetur exactius, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri summopere desiderent: nos, specialem ipsis exponentibus gratiam facere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existant, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censes, supplicationibus eorum nomine super hoc nobis humiliter porrectis inclinati, statutum seu decretum praedictum a supradictis consulibus factum, ut praefertur, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adii-cimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

Clausulae.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quodcumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio contrariorum.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, dictae universitatis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ seu

quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene ac de verbo ad verbum expressis et insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XXV septembris MDCXCIII, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 15 septembris 1693, pontif. anno III.

LXVII.

Declaratur et ampliatur Clementis X constitutio pro collegiis S. Fidei et Quitensis, Societatis Iesu in Indiis Occidentalibus de conferendis, tamquam in universitate, doctoris licentiae et magistri gradibus¹.

Innocentius Papa XII,
ad perpetuam rei memoriam.

§ 1. Aliâs felicitis recordationis Clementi PP. X praedecessori nostro pro parte tunc existentium rectorum collegiorum civitatum Quitensis et S. Fidei novi regni Granatensis in Indiis Occidentalibus Societatis Iesu ac praefectorum studiorum earundem civitatum exposito quod (cum in regnis carissimo in Christo filio nostro Carolo Hispaniarum regi catholico subiectis una ex qualitatibus, quas habere debebat qui volebat per concursum obtinere canonicatum et praebendam doctoralem vel magistralem cathedralium ecclesiarum dictorum regnorum, haec esset, quod lauream docto-

Causae constitutionis Clementis X, qua gradus in doctoris collegio censentur tamquam gradus in universitate.

¹ Vide supra pag. 548.

ratūs, licentiatūrae vel magisterii accepisset in aliquā studiorum universitate, vel in collegio S. Clementis Bononiensis per bonae memoriae Aegidium Albertotium, dum vixit, S. R. E. cardinalem fundato, prout in litteris recollendae memoriae Sixti IV et Leonis X Romanorum Pontificum praedecessorum pariter nostrorum desuper emanatis uberius dicebatur contineri; in dicto autem novo regno Granatensi nulla adesset universitas studiorum tam sacrorum canonum et iuris civilis quam theologiae, et propinquior universitas esse in civitate Limana regni Peruani, quae per quingentas a S. Fidei et per trecentas a Quintensi civitatibus praefatis locis respective distabat; et dilecti quidem filii clerici regulares dictae Societatis in eisdem civitatibus Quintensi et S. Fidei artes et theologiam docerent, ac praefectus¹ studiorum ibidem, vigore facultatis a pia memoriae Gregorio PP. XIII etiam praedecessore nostro per quasdam suas litteras incipientes *Quanta in vinea Domini*, anno Incarnationis dominicae MDLXXVIII ix maii emanatas concessae, promoveret ad gradus philosophiae et theologiae, ac lauream doctoris, licentiatū et magistri quibuscumque in scholis dictorum collegiorum studentibus conferret, verum dicti studentes a praefato praefecto studiorum ita graduati et laureati, si vellet concurrere ad canonicatus et praebendas doctorales vel magistras supradictarum cathedralium ecclesiarum, oppositionem haberent, sub praetextu quod non essent iuxta dictas Sixti et Leonis praedecessorum litteras in universitatibus, vel in dicto collegio S. Clementis Bononiensis graduati, et alii concurrentes idcirco illos a concursu excludere tentarent) inde fiebat ut stu-

¹ Edit. Main. legit *praefectos* (R. T.).

dentēs dicti novi regni Granatensis, quo gradibus huiusmodi decorarentur, longum iter ad memoratam universitatem Limanam, civitatibus praedictis ut praefertur propinquiorē, suscipere, magnosque sumptus facere, ac etiam multis maris terraeque periculis se se exponere cogerentur; et in eadem expositione subiuncto, quod praedictus Leo praedecessor supradictas Sixti praedecessoris litteras, quae ad graduatos in universitatibus studiorum restrictae erant, ad graduatos in dicto collegio S. Clementis Bononiensis extenderat, dicti vero rectores collegiorum et praefecti studiorum earundem civitatum easdem litteras ad graduatos in dictis collegiis Quintensi et S. Fidei pariter extendi plurimum desiderabant, quo in his collegiis laureati et graduati ad canonicatus et praebendas doctorales et magistras praedictos concurrere valerent: idem Clemens praedecessor, supplicationibus dictorum rectorum et praefectorum nomine sibi super hoc humiliter porrectis inclinatus, auctoritate apostolica indulsit et declaravit ut laureati in praedictis collegiis Societatis Iesu, donec aliqua publica universitas proximior erecta fuisset, ac si in publicis universitatibus censerentur laureati, ideoque capaces ad obtinenda quaecumque beneficia huiusmodi gradum publicae universitatis ad praescriptum constitutionum apostolicarum et sancti Concilii Tridentini requirētia redderentur; et aliās, prout in eiusdem Clementis praedecessoris litteris desuper in simili forma Brevis die xxx maii MDCLXXIV expeditis, quarum tenorem praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis haberi volumus, uberius continetur.

§ 2. Cum autem, sicut dilecti filii moderni rectores et praefecti¹ studiorum

¹ Ed. Main. legit *praefati pro praefecti* (R. T.).

Causa dictae declarationis et ampliationis.

S. Fidei et Quitensis collegiorum praedictorum nobis nuper exponi fecerunt, praefatae Clementis praedecessoris litterae ad eos, qui in artibus, sive philosophiā et sacrā theologiā dumtaxat doctoris, licentiatū et magistri gradus in supradictis collegiis susceperint, restrictae videantur, revera tamen in iisdem collegiis gradus huiusmodi, non modo philosophiā et theologiā praedictis, sed etiam in aliis omnibus scientiis, quae inibi edocentur, ac praesertim in decretis, sive sacris canonibus, ex novissimo huius Sanctae Sedis indulto conferantur: nobis propterea iidem exponentes humiliter supplicari fecerunt ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

Declaratio et ampliatio ad alios gradus.

3. Nos igitur, ipsorum exponentium votis hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causā latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, dictā auctoritate tenore praesentium declaramus, indultum a memorato Clemente praedecessore concessum, ut praefertur, intelligendum esse etiam de iis, quibus in collegiis praedictis iidem gradus in decretis seu sacris canonibus supradictis collati fuerint; et nihilominus, quatenus opus sit, idem indultum ad eos, qui inibi dictos gradus etiam in decretis sive sacris canonibus huiusmodi, sicut praemittitur, susceperint, servatā tamen ceteroqui praedictarum Clementis praedecessoris litterarum formā et dispositione,

auctoritate et tenore praedictis extendimus et ampliamus.

§ 4. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 5. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon omnibus et singulis illis quae in supradictis Clementis praedecessoris litteris concessa sunt non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 6. Volumus autem ut earundem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides tam in iudicio quam extra illud habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxviii septembris MDCXCIII, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 28 septembris 1693, pontif. anno III.

LXVIII.

Revocantur et reducuntur ad formam ordinariam peculiaria indulta testandi quibusdam cardinalibus, aliisque concessa, servatā tamen Clemen-

Clausulae.

Derogatio contrariarum.

Fides transumptorum.

lis IX eorundem indultorum ampliacione¹.

Innocentius Papa XII,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Ut iudicium nostrum de vultu Dei prodeat, et oculi eius videant aequitates, acceptionem personarum, quae apud eundem Deum non est, nullis humilitatis nostrae suffragantibus meritis, sed quantum nobis ex alto concessum est, arcere impense studuimus, illamque etiam a quibusdam indultis, quae a Romanis pontificibus praedecessoribus nostris concessa accepimus, seu quae in posterum concedentur, congrua moderatione eliminare desideramus; nam, cum unum corpus simus in Christo, singuli autem alter alterius membra, grave videri non debet, si, qui in Ecclesia uni Domino famulantur, una eademque libertate congaudeant, et praesertim qui in eodem gradu sunt constituti, aliquando providis sanctionibus ad aequalitates reducantur, ut, sicut pari dignitate praefulgent, dispari nimis privilegio seu indulto non distinguantur; pondus enim et pondus, mensura et mensura, utrumque abominabile est apud Deum.

Causa constitutionis.

§ 1. Cum itaque praefati praedecessores nostri S. R. E. cardinalibus, qui pro ipsius Ecclesiae statu salubriter dirigendo assidue laborare non cessant, facultatem de fructibus ecclesiasticis et de bonis exinde seu aliis quaesitis disponendi, tam in ultima voluntate quam aliis, et respective eorum haeredibus ab intestato in praemissis succedendi, sub quadam moderata et congrua forma, de benignitate Sedis Apostolica concedere consueverint; vice autem versa

¹ In const. ed. MDCXCII, die 21 iulii, pontif. 1, extat reformatio circa donationes et distributiones bonorum ecclesiasticorum in consanguineos vel affines Romani Pontificis.

nonnulli ex iisdem praedecessoribus, huiusmodi moderationem seu formam ampliacionem, suis sive veris sive adscitis consanguineis vel affinibus et forsitan etiam nonnullis aliis S. R. E. cardinalibus longe maiora indulta, et cum amplioribus facultatibus, modis, circumstantiis, clausulis, cautelis et derogationibus, concesserint; et propterea, sicut aliis nostris anno Incarnationis dominicae MDCXCII, x kalendas iulii, expeditis litteris modum circa donationes et reddituum ecclesiasticorum distributionem in consanguineos vel affines Romani Pontificis pro tempore existentis inviolabiliter servandum salubri moderatione praescripsimus, ita etiam huiusmodi indultorum ampliacionibus, differentiis, ut praefertur, inter eiusdem S. R. E. cardinales, hac nostra speciali constitutione occurrere et opportune providere cupientes: motu proprio, non ad cuiusquam nobis super hoc oblatae petitionis instantiam, sed ex certa scientia et matura deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, omnia quaecumque et singula indulta testandi, seu aliis disponendi, et respective ab intestato succedendi, omnibus et singulis cardinalibus, praefatorum Romanorum Pontificum praedecessorum, qui illa concesserunt, consanguineis vel affinibus, seu illorum loco adlectis vel adscitis, et forsitan etiam nonnullis aliis, quomodocumque, qualitercumque et quandocumque, sub quibusvis verborum tenoribus et formis, modis, cautelis, circumstantiis, qualitatibus, et cum quibuscumque etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, et irritantibus et aliis decretis, in genere vel in specie, etiam motu, scientia ac potestatis plenitudine paribus, et ex quacumque causa, etiam meritorum seu remunerationis la-

borum et onerum, et aliis quomodolibet, insimul vel ad partes, et semel, pluries, et quantiscumque vicibus et modis concessa, innovata et confirmata, eorum omnium et singulorum tenores, ac si de verbo ad verbum inserti essent, pro plene et sufficienter expressis habentes, prorsus, omnino et irrefragabiliter moderamur, et ad terminos, modum et tenorem et formam ordinariam indultorum testandi, seu aliis disponendi, et respective ab intestato succedendi, omnibus aliis eiusdem S. R. E. cardinalibus concedi solitorum, penitus, omnino ac in omnibus et per omnia reducimus: revocantes, cassantes ac irritantes prorsus et inane remanere et fore mandantes, quidquid in indultis ad favorem cardinalium consanguineorum seu affinium et forsitan nonnullorum aliorum, ut praefertur, contra, praeter vel ultra modum et formam ordinariam cum omnibus aliis cardinalibus in praedictis servari solitam, fuerit quoquo modo concessum, indultum seu elargitum, perinde ac si praefata indulta ad favorem praedictorum cardinalium consanguineorum vel affinium, et forsitan aliorum, ut praefertur, in hac parte seu in eis partibus non emanassent.

Mandatum servandi ordinariam formam in concedendis dicitur indultis, quae aliis nulli declarantur.

§ 3. Ad haec, cupientes super praemissis et circa ea similiter in posterum providere, motu, scientia et potestatis plenitudine paribus, statuimus, decernimus et ordinamus, quod illud idem, quod superius circa concessa indulta constituimus et mandavimus, similiter in quibuscumque indultis et facultatibus huiusmodi, quae deinceps singulis eiusdem S. R. E. cardinalibus Romani Pontificis pro tempore viventis, ut praefertur, consanguineis vel affinibus sive veris sive adlectis et adscitis, et forsitan etiam nonnullis aliis, etiam per nos et Romanos Pontifices successores nostros dictam-

que Sedem Apostolicam pro tempore concedentur, omnino et ad unguem debeat observari; quodque huiusmodi indulta seu omnes litterae apostolicae desuper tam per Cancellariam quam per Camera apostolicam, ac etiam per viam secretam, sive de Curia, vel sub annulo Piscatoris, sive aliis, absque moderatione, reductione, aliisque praefatis, ac aliis praeter vel contra formam et tenorem praesentis constitutionis, etiam motu, scientia et potestatis plenitudine paribus, etiam cum praesentium speciali et expressa derogatione, ac sub quibusvis verborum tenoribus et formis, et cum quibuscumque etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis et irritantibus, et aliis decretis, in genere vel in specie, pro tempore concedendae seu expediendae, in ea parte seu in illis partibus quae erant contra, praeter vel ultra formam ordinariam cum omnibus aliis cardinalibus in praedictis servari consuetam, nullius sint roboris et momenti, nec cuiquam, ac si non emanassent, suffragentur.

§ 4. Ceterum, perpendentes, universum eiusdem S. R. E. cardinalium collegium tamquam senatum universalis Ecclesiae in excolenda vinea Domini nobiscum assidue collaborare, ac propterea operae pretium ac congruum fore, ut, omni personarum acceptione sublata, eosdem omnes et singulos cardinales potius amplioribus privilegiis et gratiis circa indulta huiusmodi pariformiter complectamur et communiemus: cum itaque felices recordationis Clemens Papa IX, praedecessor noster, privilegia et facultates testandi praefatorum S. R. E. cardinalium ad illos etiam fructus extenderit et ampliaverit, qui, si naturales

¹ Aptius lege huiusmodi (R. T.).

² Potius lege erunt (R. T.).

Confirmatio, articulationis dicitur indultorum a Clemente IX factae.

essent, et a solo in quo sunt producti legitime et iuxta rei naturam fuissent sublatis, et a manibus colonorum vel aliorum quorumcumque debitorum percepti, licet in horreis ecclesiarum vel in quovis alio loco adhuc inconsumpti, vel nullo modo aliis ipsorum cardinalium bonis immixti aut eorum patrimonio incorporati reperirentur, si vero civiles essent, postquam dies solutionis advenisset, fuissent per quoscumque debitores quomodolibet persoluti, et ad manus cardinalium vel eorum ministros pervenissent, seu in aliquo loco publico ad eorundem creditum fuissent depositi; idque etiam idem praedecessor servari voluisset in terminis quomodolibet debitis pro affectibus honorum et iurium quorumcumque, quos indictis facultatibus comprehendere voluit et mandavit, si, modo quo supra, fructus tam civiles quam naturales, conductoribus et affectuariis locati et concessi, per illos fuissent percepti, quamvis termini solutionis affectuum per locatores fuissent posticipate conventi; et alias, prout in eiusdem Clementis cedula motusproprii, sub datum pridie kalendas martii, pontificatus sui anno primo, uberius continetur: hinc est quod, motu, scientia et potestatis plenitudine paribus, praefatam cedulam motusproprii, cum omnibus et singulis in ea contentis, nedum amplissime et plenissime confirmamus et approbamus, sed, quia accepimus eandem cedulam non fuisse pacifice observatam, seu illius executionem per varias interpretationes fuisse controversam et retardatam, omnino volumus et quibuscumque non obstantibus mandamus illam inviolabiliter observari, et, sublata quacumque contraria interpretatione, omnimodae executioni demandari; praesentibus pro tempore existentibus Camerae nostrae thesaurario generali,

clericis praesidentibus, commissario pariter generali, ceterisque dictae Camerae officialibus et ministris, et quibuscumque aliis enixe prohibentes, ne in totum vel aliqua in parte etiam minima effectum et executionem memoratae cedulae motusproprii, necnon praesentis nostrae constitutionis, in hac parte quoquo modo impediunt vel retardent, minusque ad supradictorum fructuum, in praefata cedula motusproprii, ut praefertur, contentorum, incarcerationem procedant, nec pro illis aliquam compositionem, ratam, portionem seu quantitatem etiam minimam quomodolibet sub quovis praetextu, causa, quaesito colore et contraria interpretatione consequi seu praetendere valeant. Et nihilominus, ad maiorem cautelam, omnia et singula, quae in eadem cedula continentur, hac in perpetuum valitura constitutione iterum et ex integro plenissime et amplissime servari mandamus, decernimus et sancimus; salva tamen et firma in ceteris, quae praefatae cedulae dicti Clementis praedecessoris non adversantur, remanente constitutione pia memoriae Urbani Papae VIII, etiam praedecessoris nostri, quoad fructus beneficiorum inexactos, sub datum v aprilis anno Domini mdcxxviii et pontificatus sui v, quam motu, scientia et potestatis plenitudine paribus in omnibus et per omnia plenissime et amplissime praesentium tenore confirmamus, approbamus et innovamus.

§ 5. Quod si forsitan aliqui, quocumque etiam patriarchali, archiepiscopali, episcopali, vel alia qualibet dignitate, gradu vel munere fungentes seu functuri, huiusmodi vel etiam in aliqua parte similia indulta seu facultates quomodocumque, qualitercumque et quomodocumque, et sub quibusvis verborum tenoribus et formis, ac quibuscumque

Revocatio et reductio similitudinum indultorum aliis personis concessorum et concedendorum.

etiam derogatarum derogatoriis, aliisque efficacioribus et efficacissimis et insolitis clausulis, ac irritantibus et aliis decretis, in genere vel in specie, etiam motu, scientia et potestatis plenitudine similibus, et ex quacumque causa, etiam meritorum, insimul vel ad partes, et semel vel pluries, ab eadem Sede Apostolica antehac¹ assequuti fuerint, seu in posterum assequantur, convenire pariter existimamus ne iisdem² maioribus favoribus et gratiis quam praedicti S. R. E. cardinales potiantur et gaudeant. Ideoque, motu, scientia et potestatis plenitudine paribus, si quid in huiusmodi concessis vel concedendis indultis forsitan contineretur, quod memoratis cardinalibus concedi, ut praefertur, non consueverit³, in omnibus et singulis illis partibus, in quibus aliquid ultra seu contra tenorem et formam ordinariam cum dictis cardinalibus servari solitam fuerit quomodolibet concessum seu concedatur, iisdemmet modo, forma, et cum revocationibus aliisque praemissis, moderamur, et ad terminos seu limites et formam ordinariam dictorum indultorum, omnibus cardinalibus, ut praefertur, concedi solitorum, in omnibus et per omnia, tenore praesentium, reducimus.

Clausulae.

§ 6. Decernentes, easdem praesentes litteras et in eis contenta quaecumque, etiam ex eo quod omnes et singuli supradicti, et alii quicumque, cuiusvis status, gradus, ordinis, conditionis, praeminentiae et dignitatis, in praemissis quomodolibet ius vel interesse habentes seu habere praetendentes, iisdem praemissis non consenserint, nec ad ea vocati, citati seu auditi fuerint, tametsi suorum indultorum vel privilegiorum vigore consentire, seu vocari et audiri,

¹ Edit. Main. legit *ante hoc* (R. T.).

² Forsan legendum *iidem* (R. T.).

³ Edit. Main. legit *consueverint* (R. T.).

semel vel pluries, quoquo modo debuissent, aut ex alia quacumque quantumvis pia, iuridica, privilegiata et rationabili, ac etiam tali, quae ad effectum validitatis praemissorum necessario exprimenda foret, causa et occasione, colore seu praetextu, titulo, etiam oneroso, et capite, etiam in corpore iuris clauso, ullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae, vel interesse habentium consensu, aliove quolibet etiam maximo, substantiali, essentiali et formali aut incogitato defectu notari, impugnari, invalidari, retractari, rescindi, in controversiam vocari, aut ad terminos iuris reduci, seu adversus illa aperiitionis oris, restitutionis in integrum, aliudve quodcumque iuris, facti vel gratiae remedium intentari vel impetrari, aut impetrato, seu etiam motu, scientia et potestatis plenitudine paribus concesso, quempiam in iudicio vel extra illud uti seu se iuvare nullatenus posse, sed ipsas praesentes litteras et in eis contenta quaecumque semper et perpetuo firma, valida et efficacia existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere debere, et ab omnibus, ad quos spectat et pro tempore quomodocumque et quomodocumque spectabit, inviolabiliter et inconcusse observari, sicque et non aliter per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac eiusdem S. R. E. camerarium, et alios cardinales, etiam de latere legatos, dictaeque Camerae praesidentes clericos, et alios quoscumque, quavis auctoritate, praeminentia et potestate fungentes et quodocumque functuros, sublata eis et eorum culibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate, iudicari et definiri debere, irritum quoque et inane, si secus super his a quoquam,

quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrarium derogatio.

§ 7. Non obstantibus praemissis, ac, quatenus opus sit, nostris et Cancellariae Apostolicae regulis, et signanter illa quod cardinales in constitutionibus et regulis per nos edendis non comprehendantur, nisi illae eorundem cardinalium favorem concernant, vel ipsae edendae constitutiones de illorum seu maioris partis eorum consilio editae fuerint, ac etiam de iure quaesito non tollendo, illisque omnibus, quae praefati Urbanus et Clemens praedecessores in memoratis constitutione et cedula motusproprii respective voluerunt non obstare, necnon recolendae memoriae Pii Papae IV, pariter praedecessoris nostri, de gratiis, quaecumque interesse Camerae praedictae concernentibus, in eadem Camera, eiusque libris, intra certum inibi espressum tempus, praesentandis, insinuandis et registrandis, itaut easdem praesentes litteras ibidem praesentari, insinuari, aut registrari nunquam necesse sit, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, et dictae Camerae aliisque quibuscumque decretis, statutis, usibus, styli et consuetudinibus, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis quibuscumque, sub quibusvis, et cum quibuscumque etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, ac irritantibus et aliis decretis, etiam motu, scientia et potestatis plenitudine similibus, et consistorialiter, ac alias quomodolibet, in contrarium praemissorum concessis, editis, confirmatis et approbatis, ac pluries et quantiscumque vicibus innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum

1 Praeposit. in nos addimus (R. T.).

sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaelibet alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium et singulorum tenores, formas, causas et occasiones praesentibus pro plene et sufficienter ac exactissime expressis, insertis, servatis et specificatis respective habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, specialiter et expresse ac plenissime et amplissime derogamus et derogatum esse volumus et mandamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 8. Volumus autem ut earundem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra illud habeatur, quae haberetur praesentibus si forent exhibitae vel ostensae.

§ 9. Nulli ergo omnino hominum liceat paginam hanc nostrarum moderationum, reductionum, revocationis, cassationis, mandatorum, statuti, decretorum, ordinationis, confirmationum, approbationum, voluntatum, prohibitionis, sanctionis, innovationis et derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei et beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, anno Incarnationis dominicae MDCXCIII, idibus octobris, pontif. nostri anno III.

Dat. die 15 octobris 1693, pontif. anno III.

Fides transumptorum.

Sanctio posterior.

LXIX.

Confirmatur decretum Congregationis particularis super nonnullis dubiis a fratribus Tertii Ordinis sancti Francisci propositis¹.

Innocentius Papa XII.
ad futuram rei memoriam.

Decretum dilectae Congregationis.

§ 1. Nuper a particulari Congregatione nonnullorum ex venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus in causam fratrum Tertii Ordinis sancti Francisci a nobis deputatam emanavit, super quibusdam dubiis in eadem Congregatione propositis, decretum tenoris qui sequitur, videlicet:

« In causam Tertii Ordinis sancti Francisci, propositis infrascriptis dubiis, videlicet:

I. An, iuxta alias disposita in constitutione sanctae memoriae Pauli III de anno MDXLIX, servanda sit alternativa in electione generalis.

II. An decernendum sit etiam absentes a capitulo posse eligi in generalem.

III. An prohibendum sit ne quis gradum assecutus eligi possit in generalem vel procuratorem generalem.

IV. An procurator generalis eligendus sit a patre generali vel a capitulo.

V. An prohibendum sit ne proxime futurum capitulum generale celebretur Bononiae.

VI. An prohibendum sit ne pater generalis titulum provincialis conferat religiosis simplicibus.

VII. An prohibendum sit ne pater generalis deputet commissarios generales ad tempus indefinitum et ad omnes causas.

¹ De observantia constitutionum quoad laicos et oblatos, vide Innocentii XI, constitutionem editam MDCLXXXVIII, die 13 martii, pontif. XII; et, de electione ministri provincialis, Clementis XI constit. edit. MDCCVIII, die 9 augusti, pontificatus VIII.

VIII. An prohibendum sit ne in congregationibus generalibus, vel capitulis intermediis, fiant novae constitutiones aut decreta, prout praetenditur factum fuisse in praeteritum, etiam contra constitutiones Ordinis:

Sacra Congregatio eminentissimorum et reverendissimorum dominorum cardinalium Cybo, de Carpineo, Casanate, de Norfolkia, de Laurea et Panciatici, a sanctissimo domino nostro particulariter deputata, et partibus ore et scriptis informantibus, respondit:

Ad 1um: Deinceps non posse, nisi post duo capitula generalia, seu post duo sexennia, eligi generalem ex illa provincia ex qua fuerit generalis antecessor immediatus; quae tamen prohibitio minime intelligatur de procuratore generali, qui etiam intra dictum tempus ex praefata provincia eligi possit.

Ad 2um: Quemlibet religiosum, licet a capitulo absentem, sed ceteroquin praeditum omnibus qualitatibus per constitutiones Ordinis requisitis, posse eligi in generalem.

Ad 3um: Attento novo privilegio sanctissimi domini nostri Innocentii XII conferendi doctoratus et magisterii lauream, tam eligendum in generalem quam in provincialem debere esse magistrum.

Ad 4um: Procuratorem generalem eligendum esse a definitorio tam capituli generalis quam capituli intermedii, et in casu illius deficientiae, ob mortem, renunciationem, vel aliam quacumque causam, extra tempus praedictorum capitulorum, eligendum esse a patre generali, cum approbatione sanctae Sedis Apostolicae, usque ad capitulum generale, seu capitulum intermedium proxime futurum, ita tamen ut ipse procurator generalis nunquam eligi possit ex illa provincia ex qua sit generalis.

Ad 5um: Proxime futurum capitulum

esse convocandum et celebrandum in Urbe.

Ad 6um: Titulos esse conferendos iuxta modum praescriptum in constitutionibus Urbani pro Minoribus Conventualibus, tit. XXI, num. 5.

Ad 7um: Patrem generalem non posse nec debere deputare commissarium generalem, nisi quando ipse egreditur fines Italiae, et pro eo dumtaxat tempore quo extra Italiam commoratur.

Ad 8um: Exhibenda et examinanda esse decreta ut asseritur facta, non retardata interim eorundem executione.

Romae die XXIX maii MDCXCIII.

Et facta sanctissimo de praemissis relatione, Sanctitas Sua Congregationis sententiam in omnibus benigne probavit. Romae VI octobris MDCXCIII.

Confirmatio
relati decreti.

§ 2. Cum autem, sicut venerabilis frater noster Alderanus episcopus Ostiensis S. R. E. cardinalis Cybo nuncupatus, dicti Ordinis apud nos et Sedem Apostolicam protector, nobis subinde exposuit, ipse decretum huiusmodi, quo firmiter subsistat et servetur exactius, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri plurimum desideret: nos, ipsum Alderanium episcopum, cardinalem et protectorem specialis favore gratiae prosequi volentes, eius supplicationibus nobis super hoc humiliter porrectis indicati, decretum praesertim, ac omnia et singula in eo contenta et expressa, auctoritate apostolica, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

Clausulae.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere,

ac illis, ad quos spectat et pro tempore quodcumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, dicti Ordinis, aliisve quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, aut quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Contrariorum
derogatio.

§ 5. Volumus autem ut earundem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum tam in iudicio quam extra illud habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Fides transumptorum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XIX octobris MDCXCIII, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 19 octobris 1693, pontif. anno III.

LXX.

Confirmantur decreta super collatione lecturarum provinciae Castellae fratrum Eremitarum sancti Augustini¹.

Innocentius Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Decretum
definitorii pro-
vinciae anno
MDCXCI die IV o-
ctobris.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Alphonsus Dominguez, frater expresse professus Ordinis eremitarum sancti Augustini ac procurator provinciae Castellae dicti Ordinis, quod alias², nempe die IV octobris MDCXCI, tunc existentes prior generalis et definitorium eiusdem provinciae, in capitulo intermedio congregati pro recta studiorum ipsius provinciae dispositione, decretum, quo modus conferendi lecturas eiusdem provinciae praescribitur, ediderunt, tenoris qui sequitur, videlicet: « Definitorium provinciae Castellae sancti patris nostri Augustini in capitulo intermedio congregatum die IV mensis octobris anno Domini MDCXCI, cum mature consideraverit quantum intersit provinciae recta studiorum dispositio, et quod lecturae conferantur benemeritis, decernit omnes lecturas artium huius nostrae provinciae conferri debere publico oppositionum concursu, hoc ordine faciendo. Assignatur dies fixa et certa ad incipiendas oppositiones feria secunda post dominicam quintam post Pascha cuiuscumque anni, et habita licentia reverendi admodum patris provincialis pro tempore existentis (quae nisi iis, qui per quatuor integros annos theologiam audierint, non est concedenda), venient Matritum promovendi, afferendo secum testimonium suae professionis; et illis secundum ipsorum antiquitatem assignabitur dies ad

¹ De numero magistrorum vid. constit. edit. MDCXCII, die 28 septembris, pontif. II; et Clementis XI const. ed. MDCXC, die 20 maii, pontif. X.

² Edit. Main. legit alii pro alias (R. T.).

legendum, itaut antiquior incipiat dicta feria secunda; et legetur quotidie unus aut duo, si patribus iudicibus concursus bene visum¹ fuerit, assignatis punctis, in Aristotele, sicut mos est in examini-bus artium, eliget unum, supra quod intra spatium vigintiquatuor horarum lectionem unius horae completae in gymnasio theologico nostri collegii Matritensis dominae Mariae de Aragon coram omnibus, sicut fit in oppositionibus cathedralium universitatum, et post lectionem arguet unus ex oppositoribus, qui immediate legerit, et contra primum legentem arguat ultimus in antiquitate; postea arguent ambo patres regentes dicti collegii, et, si libuerit, aliquis ex patribus iudicibus concursus, itaut in arguendo altera consumatur hora; finitis autem oppositionibus, ultima die convenient patres iudices, et secundum Deum et sanam conscientiam suis suffragiis, schedulis inscriptis, declarabunt quisnam ex oppositoribus sibi magis benemeritus² videatur; et qui per plura suffragia primus reperietur, ita publicabitur et scribetur ut talis; et procedetur ad secundum, et ad tertium, et ad ceteros; et si contigerit duos ex oppositoribus aequalia suffragia sortiri, ambo in ipso gradu scribantur in libro, quem mandamus asservari semper ad hunc effectum in archivio dicti collegii dominae Mariae de Aragon, in quo singulis annis scribetur oppositio facta, oppositores, et in quo gradu et ordine quis approbatus fuerit; quod totum subscribetur a patribus iudicibus concursus infra designandis. Et copia dictae oppositionis et regula subscripta utique a dictis patribus remittetur reverendo admodum patri provinciali pro tempore existenti, qui, sub poenis a reverendissimo patre ge-

¹ Edit. Main. legit bene visus (R. T.).

² Edit. Main. legit benemeritis (R. T.).

nerali praescribendis huius confirmatione decreti, lecturas distribuet eo ordine, quo fuerint approbati a patribus iudicibus concursus, conferendo meliorem priori in ordine designato, secundam in secundo, et non aliter. Declaramus in primo gradu esse lecturas conventuum, qui vocantur magni, et inter eas Pampilonensem. Nominamus in iudices concursus reverendum admodum patrem provincialem pro tempore existentem, quatuor patres magistros antiquiores in provincia qui tempore concursus potuerint interesse, et duos patres regentes dicti nostri collegii. Et si aliquis ex quatuor patribus magistris defuerit legitime impeditus, eius loco intererit magister antiquior ab illis, et si defuerit aliquis ex regentibus, eius loco ingrediatur lector iubilatus antiquior qui tempore concursus fuerit Matrili; et si pater lector collegii defuerit, eius locum supplebit pater rector absolutus immediatus existens Matrili tempore oppositionum, itaut semper sint septem ad minus iudices dicti conventus¹. Item declaramus oppositores, qui in una oppositione lecturam non obtinuerint, posse adhuc admitti ad secundam et tertiam pro distinctis annis; attamen ter repulsam passum, incapacem ut amplius admittatur ad similes oppositiones, nec reverendus pater provincialis pro tempore existens licentiam amplius concedere possit ut se ad concursum exponat, et a iudicibus nullatenus admittatur, sub poenis a reverendissimo patre generali praescribendis, prout sibi bene in Domino videbitur expedire. Et subinde tunc etiam existens prior generalis eiusdem Ordinis decretum praeinsertum confirmavit per suum pariter decretum tenoris sequentis, nempe: « Magister frater Fulgentius Travalloni a Monte Elparo

¹ Forsan legendum concursus (R. T.).

Giorginas, totius Ordinis fratrum eremitarum sancti patris nostri Augustini prior generalis. Cum decretum supra relatum de promovendis ad lecturas in nostra provincia Castellae, praevio concurrentium examine, augmento studiorum et doctrinae valde utile futurum sit, illud, vigore praesentium, nostrique muneris auctoritate, necnon de consilio admodum reverendorum patrum assistentium, approbamus et confirmamus, atque pro ipsius inviolabili executione praecipimus patri provinciali pro tempore existenti, ceterisque concursus iudicibus assignatis, in virtute Spiritus Sancti, et sub poena privationis utriusque vocis et inhabilitatis ad omnia officia omnibus futuris temporibus obtinenda, nec ad lecturas artium aliter admittant aut promoveant, nisi sub praescriptis memorati decreti conditionibus, prout concurrentes maiori praerogativa fuerint digniores. Quod si secus fieri contigerit, aliqua praemissarum conditione ommissa, tam pater provincialis quam iudices superius praefixis poenis ipso facto subiaceant, et nihilominus promotiones ipsae lectorum irritae ac nullius valoris habeantur. Datum in conventu sancti patris Augustini de Urbe, die v iunii MDCXCII. Frater FULGENTIUS TRAVALLONI prior generalis. Magister NICOLAUS SERANO Ordinis secretarius ».

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, dictus Alphonsus procurator decreta huiusmodi, quo firmiter subsistant et servantur exactius, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communi summopere desideret: nos, eundem Alphonsum procuratorem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis oc-

Confirmatio
relatorum de-
cretorum.

casione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum consilio, decreta praeinserta a memoratis priore provinciali et definitorio¹, ut praefertur, cum omnibus et singulis in eis respective contentis, auctoritate apostolica, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robor adiicimus; salva tamen semper in praemissis auctoritate Congregationis memoratorum cardinalium.

Clausulae.

§ 3. Decernentes, ipsas praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrariorum
derogatio.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, provinciae et Ordinis praedictorum, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indulgentiis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omni-

¹ Fors. deest sancita aut lata aut simile (R. T.).

bus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xix octobris MDCXCII, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 19 octobris 1693, pontif. anno III.

LXXI.

Conceditur et statuitur, ut studentes coenobiorum S. Marci Florentini, S. Dominici Fesulani, S. Iacobi, S. Miniatis sua studia peragant in coenobiis strictae Observantiae et lecturas obtinere queant¹.

Innocentius Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Militantis Ecclesiae regimini, meritis licet imparibus, divina dispositione praesidentes, ad ea, per quae christifidelium Altissimi obsequiis sub suavi religionis iugo mancipatorum laudabilibusque institutis suis inhaerentium statui et felici directioni opportune consulitur, propensis studiis intendimus, ac in illis commissi nobis caelitus officii partes interponimus, sicut rationi consentaneum esse in Domino arbitramur.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecerunt dilecti filii fratres studentes seu alumni S. Marci Florentini, S. Dominici Fesulani et S. Miniatis respective conventuum Ordinis Praedicatorum,

¹ De numero magistrorum vide Innocentii XI const. edit. MDCLXXVII, die 20 novembris, pontif. II, et huius pontificis const. edit. MDCXCV, die 22 septembris, pont. V; in const. vero ed. MDCXCII, die 23 iulii, pontif. VI, agitur de electione lectorum Congregationis S. Marci.

Exordium.

Species facti
et causae huius
constitutionis.

quod ipsi, tametsi habitum per fratres dicti Ordinis gestari solitum in conventibus praedictis susceperint, atque inibi quamexacissime constitutiones eiusdem Ordinis, iuxta praescriptum decretum¹ felicitis recordationis Clementis VIII et Alexandri VII, Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum, ac specialium ordinationum Congregationis venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositae, observare hactenus studuerint, et adhuc studeant de praesenti, illisque superiores Ordinis praedicti polliciti fuerint se eis potestatem facturos eamdem plane vitae rationem, quam in conventibus supradictis inierant, Deoque spondebant, continuandi; nihilominus de praesenti pro suis studiis prosequendis in eos dicti Ordinis conventus se conferre compelluntur, in quibus illud vivendi genus, cui ipsi in vim constitutionum praedictarum ac solemnium suorum votorum addicti reperiuntur, minime servatur. Quocirca exponentes praedicti, imbecillitatis suae probe conscii, se in suscepto instituto permanere posse diffidunt, ac pluribus illorum, qui, postquam aliquando studiorum causam in conventus huiusmodi se transtulerant, nunquam ad pristinam vitae normam redierunt, exemplis edocti, ne sibi similiter ab arrepto proposito declinare contingat, summopere verentur, nisi a nobis districte prohibeatur ne ipsi, sub praetextu studiorum, a conventibus primodictis amoveri valeant, vel saltem decernatur ut non nisi in alios conventus, in quibus revera tum vita communis observetur, tum regularis observantia vigeat, mitti debeant, quemadmodum per quoddam decretum a recolendae memo-

¹ Potius lege decretorum (n. r.).

riae Innocentio PP. X etiam praedecessore nostro editum, et in capitulo generali Ordinis praefati in hac alma Urbe die v iunii MDCL celebrato, ordinatione vi incipiente *De nutu iussuque, etc.*, acceptatum, necnon per aliud similiter decretum alterius capituli generalis eiusdem Ordinis Vallisoleti anno MDCV habiti, ordinatione xvi incipiente *In quibus, etc.*, praescriptum fuisse dicitur; quorum decretorum vigore quondam Ioannes Baptista de Marinis, dum vixit, magister generalis Ordinis supradicti, necnon venerabiles fratres Ioannes Thomas de Rocaberti Valentinus ac Antonius de Monroy Compostellanus respective archiepiscopi, dum munere itidem magistri generalis Ordinis huiusmodi respective fungebantur, nunquam permiserunt quod iuvenes, in primodictis conventibus educati, sacrarum bonarumque litterarum studiis alibi quam in conventibus strictae observantiae incumberent; unde vel eis, ut eadem studia in conventibus primodictis prosequi possent, concesserunt, vel potius illos in strictissimae observantiae provinciam Toletanam, sive congregationem B. Iacobi Venetiarum eiusdem Ordinis, ne scilicet minus perfectorum religiosorum contubernio eorum in via Domini fervor tepesceret, transmiserunt. Quinimo, cum in conventibus primodictis religiosorum ac praecipue studiosorum numerus excrevisset, dictus Antonius archiepiscopus tunc temporis magister generalis, conventuum huiusmodi studentibus indulgit, ut studia, quae ipsi sive in S. Mariae super Minervam de Urbe sive in Perusino respective conventibus persicere debuissent, in conventu S. Marci supradicto peragere possent, eam tamen lege, quod, peractis studiorum curriculum, rigoroso examine in eodem conventu S. Mariae super Minervam habendo se

subiicere deberent, quemadmodum hucusque fieri consuevit.

Proces ad
doutium.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, per quoddam statutum provinciae Romanae Ordinis supradicti, apostolicam auctoritate, ut asseritur, confirmatum, caveatur expresse quod fratres provinciae praedictae ad lectoris gradum promoveri minime valeant, nisi in S. Mariae super Minervam seu Perusino conventibus supradictis studia sua peregerint: nobis propterea iidem exponentes humiliter supplicari fecerunt ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicam dignaremur.

Statutum de
loco studiorum.

§ 3. Nos igitur, eosdem exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet inodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore consentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de memoratorum cardinalium, qui dilectos filios vicarium et procuratorem generales dicti Ordinis audiverunt, consilio, fratres studentes seu alumni supradictorum conventuum S. Marci Florentini, S. Dominici Fesulani et S. Iacobi S. Miniatis nunc et pro tempore existentes, studiorum causam, non alibi quam in S. Marci Florentini praedicto, sive aliis strictae observantiae conventibus, cuiusmodi sunt conventus provinciae Toletanae ac congregationis B. Iacobi Venetiarum huiusmodi, a quoquam, quavis auctoritate vel superioritate fungente, de cetero mitti seu collocari possint, auctoritate apostolicam, tenore praesentium, statuimus

et ordinamus. Praeterea eisdem fratribus studentibus seu alumni, ut suorum studiorum curriculo exacto, licet in S. Mariae super Minervam de Urbe, seu Perusino conventibus praefatis studia huiusmodi minime peregerint, necnon¹ peragant in futurum, nihilominus, servatis aliis servandis, et dummodo ad id ceteroqui idonei reperiantur, ad gradum lectoris promoveri libere et licite valeant, in omnibus et per omnia, perinde ac si eadem studia in conventibus huiusmodi peregerint et complevisse reperirentur, auctoritate et tenore praefatis concedimus et indulgemus: salva tamen semper in praemissis auctoritate memoratae Congregationis cardinalium.

§ 4. Decernentes, ipsas praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quaecumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab illis respective inviolabiliter observari, sicut in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, Ordinis, Congregationis B. Iacobi Venetiarum provinciarum, et conventuum praedictorum, aliisque quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, seu quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus

¹ Potius lege nec (n. r.).

omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xx octobris MDCXCIII, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 20 octobris 1693, pontif. anno III.

LXXII.

Confirmatur decretum Congregationis Concilii, quo conceditur vicariis generalibus Ordinis Beatae Mariae de Mercede redemptionis captivorum in Indiis facultas eiciendi inquietos et incorrigibiles.

Innocentius Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Can. dicti decreti.

§ 1. Nuper, pro parte dilecti filii moderni vicarii et procuratoris generalis Ordinis fratrum Beatae Mariae de Mercede redemptionis captivorum, Congregationi venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium Concilii Tridentini interpretum exposito quod (cum in constitutionibus dicti Ordinis, cap. vi, dist. v, soli magistro generali pro tempore existenti eiusdem Ordinis, cum assistentiâ tamen sex religiosorum ipsius Ordinis, tribuatur facultas cognoscendi de causis fratrum inquietorum et incorrigibilium ipsius Ordinis, itaut, postquam de iis cognoverit, atque in illis rationes et circumstantias a constitutionibus praedictis requisitas adesse compererit, ipse

1 In huius Pontificis constitut. edit. MDCXCI, die 7 decembris, pont. I, extat confirmatio constitutionum huius Ordinis, et in Clementis XI constitut. ed. MDCCLII, die 29 martii, pont. II, habetur earundem moderatio.

solus magister generalis ad sententiam eorum eiectionis, iuxta formam in eisdem constitutionibus praescriptam, procedere possit; Ordo vero praefatus longe lateque diffusus in Indiis reperitur) inquietorum et incorrigibilium fratrum huiusmodi in tam remotis partibus degentium scandalis et perturbationibus opportunum remedium adhibere nequebat; ac proinde pro parte dicti vicarii et procuratoris generalis praedictis cardinalibus supplicato, ut ad duos vicarios generales dicti Ordinis in eisdem Indiis commorantes praedicti magistri generalis facultatem extendere dignaretur, itaut eorum quilibet, itidem cum assistentiâ aliorum sex digniorum religiosorum in casibus necessariis, iuxta earundem constitutionum praescriptum, ad inquietorum et incorrigibilium fratrum huiusmodi eiectionem procedere possit; qua ratione regularis observantiae ac divini servitii conservationi in partibus supradictis opportune consultum foret: emanavit a praedictâ cardinalium Congregatione decretum tenoris qui sequitur, videlicet: « Die v septembris MDCXCIII sacra Congregatio eminentissimorum S. R. E. cardinalium Concilii Tridentini interpretum, attentâ relatione eminentissimi domini cardinalis Ottoni Ordinis praedicti protectoris, censuit petitam facultatis extensionem concedi posse, facto verbo cum Sanctissimo; et factâ per secretarium sub die xxvii eiusdem mensis relatione, Sanctitas Sua benigne annuit, accedente consensu generalis pro tempore, et iuxta normam in decreto de apostatis et eiectionis praescribendam ».

§ 2. Cum autem, sicut dictus vicarius et procurator generalis nobis subinde exponi fecit, ipse decretum huiusmodi, quo firmiter subsistat, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio

Confirmatio
relati decreti.

communiri plurimum desideret: nos, specialem ipsi vicario et priori generali gratiam facere volentes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praesentium, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus: salvâ tamen semper in praemissis auctoritate memoratae Congregationis cardinalium.

Clausulae.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et esse, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et spectabit in futurum, plenissime suffragari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrariorum
derogatio.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon dicti Ordinis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, seu quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemis-

sorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxiv octobris MDCXCIII, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 24 octobris 1693, pontif. anno III.

LXXIII.

Erigitur gubernium terrarum Civitatis vetulae et Tulphae cum superintendentiâ in civitate Cornetanâ.

Innocentius Papa XII,
ad perpetuam rei memoriam.

In supremo militantis Ecclesiae solio, meritis licet imparibus, per ineffabilem divinae bonitatis abundantiam constituti, ad ea propensis studiis intendimus, per quae terrarum temporalis S. R. E. ditionis decor ampliatur, illarumque hominum et incolarum status salubriter dirigatur.

Exordium.

§ 1. Cum itaque nos nuper per nostram desuper editam constitutionem (ne salutari, quam in eâ erga nostros successorumque nostrorum Romanorum pontificum pro tempore existentium secundum carnem propinquos circa bonorum et reddituum ecclesiasticorum ac ad hanc sanctam Sedem et Cameram nostram apostolicam spectantium distributione servari praescripsimus, rationi ac disciplinae, per nimis magna stipendia seu honoraria aliàs nonnullis Sedis praedictae officiis seu muneribus, quae eorumdem Romanorum Pontificum consanguineis seu affinibus ut plurimum concedi consueverant, assignata, fraus

Practica de
qua in rubrica.

1 Suppressum fuit officium gubernatoris in Civitate vetulâ per const. ed. MDCXCII, die 22 iunii, pont. I; et in const. ed. MDCXCVIII, die 5 augusti, pont. VIII, praescribitur forma regiminis in civitate Lauretanâ.

fiere), certa inibi expressa officia seu munera huiusmodi cum omnibus et singulis illorum et cuiuslibet eorum iuribus, praerogativis, stipendiis, salariis et emolumentis quibuscumque, atque inter haec gubernatoris terrae nostrae Centumcellarum, sive Civitatisvetulae, Viterbiensis dioecesis, officium perpetuo suppresserimus et extinxerimus; abinde vero citra terra praedicta (tametsi antiquis, iisque amplissimis, quinimo etiam per nos innovatis auctisque celeberrimi portus privilegiis, copiosoque non tam indigenarum, quam exterorum ad illam advenientium numero insignis existat) per unum iudicem locumtenentem nuncupatum gubernata fuerit, ac proinde eius honorificentiae et utilitati, modo et forma per eandem nostram constitutionem minime vetitis, uberius prospiciendum sit; et, sicut accepimus, etiam terra nostra Tulphae, Sutrinae dioecesis, incolarum non minus multitudine, quam aliis nominibus celebris, per alium similiter iudicem commissarium nuncupatum ab uno ex dilectis filiis Camerae praedictae clericis praesidentibus terrae huiusmodi pro tempore gubernatore singulis annis deputari solitum regi et gubernari consueverit: hinc est quod nos, prospero felicitique terrarum praedictarum regimini et gubernio, quantum cum Domino possumus, per amplius consulere volentes, motu proprio, non ad alicuius nobis super hoc oblatae petitionis instantiam, sed ex certa scientia et matura deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, praefatam terram Tulphae, eiusque comitatum et districtum, ab eorumdem clericorum praesidentium ac cuiuslibet eorum iurisdictione seiungimus et separamus, commissarii que in eadem terra Tulphae de praesenti existentis officium, necnon illius nomen, titulum, denominationem, essen-

tiam et naturam, perpetuo supprimimus et extinguimus. In praefatis vero Civitatisvetulae et Tulphae terris, illarumque comitatibus et districtibus, unum gubernium perpetuum, sub superintendenti venerabilium fratrum nostrorum nunc et pro tempore existentium eiusdem S.R.E. cardinalium consultationibus civitatum et terrarum Status nostri ecclesiastici praepositorum, pro uno gubernatore ad nostrum et Sedis praedictae beneplacitum constituendo et deputando, qui in utraque vel altera signaturam nostram referendarius, aut noster et dictae Sedis notarius protonotarius nuncupatus de numero participantium seu alterius praelaturae titulo insignitus existat, ac hyemali quidem vernoque tempore in memorata terra Civitatisvetulae in domo per Camerae praefatam hactenus assignata pro tempore existenti gubernatori armorum dictae terrae (cui proinde loco domus huiusmodi, ultra eius consuetum stipendium, annua sexaginta scuta monetae romanae pro pensione alterius domus per eum in eadem terra Civitatisvetulae arbitrio suo conducendae, dari et praestari mandamus) residere debeat, aestivo autem et autumnali tempore etiam in dicta terra Tulphae residere possit, omnimodamque iurisdictionem in omnibus et singulis causis civilibus, criminalibus, ac meris et mixtis dilectorum filiorum universitatum et hominum terrarum huiusmodi, illarumque comitatum et districtuum, etiam quoad officiales, ministros, milites, nautas, remiges, ceterasque personas quocumque nomine nuncupatas, tam in triremibus nostris pontificiis, earumque classe, quam in praesidio supradictae terrae Civitatisvetulae nunc et pro tempore existentes, et libere habeat et exerceat (salva tamen, quoad officiales, ministros, mi-

lites, aliosque praefatos in gravioribus causis, nempe in quibus imponenda erit poena corporis afflictiva, dilectorum filiorum Camerae praedictae thesaurarii generalis, quippe cui alias curam praedictarum triremium pontificiarum earumque classis, sub certis modo et forma tunc expressis, demandavimus, ac commissarii generalis armorum Status Ecclesiastici supradicti, nunc et pro tempore existentium, respective auctoritate et superioritate, itaut illos gubernator praedictus in iisdem causis gravioribus respective, ut praefertur, consulere debeat), tenore praesentium erigimus et instituimus.

Concessio superintenditiae in civitate Cornetana.

§ 2. Ceterum ad ea, quae ad ipsius gubernii sic erecti et instituti iurisdictionis et dignitatis augmentum cedere possunt, favorabiliter intendentes, eidem gubernio (praevia civitatis nostrae Cornetanae eiusque comitatus et districtus separatione et dismembratione a quacumque civitate pariter nostrae Viterbiensis pro tempore existentis gubernatoris superioritate) etiam ipsius civitatis Cornetanae illiusque comitatus et districtus praedictorum regimen, directionem ac superintendentiam (itaut pro tempore existens terrarum praedictarum gubernator in civitate Cornetana eiusque comitatu et districtu praedictis cum titulo et denominatione superintendentis eandem penitus iurisdictionem, quam prius inibi civitatis Viterbiensis gubernator huiusmodi habere et exercere consueverat, pari modo et absque ulla prorsus differentia habere et exercere debeat) harum serie coniungimus, unimus et incorporamus. Ipsi autem gubernatori ac superintendenti provisionem menstruam sexaginta scutorum monetae supradictae (pro rata scilicet vigintiduum scutorum huiusmodi, ex salario alias auditori pro tem-

pore existenti triremium praedictarum solvi solito, pro residuali vero summa, ex redditibus et proventibus furni panis venalis dictae terrae Civitatisvetulae, donec aliter per nos vel Sedem praedictam provideatur) in sine cuiuslibet mensis realiter et cum effectu persolvendam, praeter alia incerta emolumenta, licita tamen et honesta, antehac locumtenenti et commissario respective praedictarum terrarum pro tempore existentibus dari et praestari consueta, earumdem tenore praesentium constituimus et assignamus. Praeterea volumus atque decernimus, quod curia gubernatoris et superintendentis supradicti, pro iustitiae servitio, ultra bari-gellum et tres birruarios in eadem terra Civitatisvetulae de praesenti (ut pariter accepimus) existentes, alios quatuor birruarios habere, ac, quidquid pro salario seu stipendio eorumdem quatuor birruariorum solvendo defuerit, ex redditibus et proventibus furni huiusmodi, donec pariter per nos vel Sedem supradictam aliter provideatur, suppleri debeat.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras, et in eis contenta quaecumque, etiam ex eo quod quicumque in praemissis ius vel interesse habentes seu habere quomodolibet praetendentes illis non consenserint, nec ad ea vocali, citati et auditi, neque causae, propter quas praesentes emanaverint, sufficienter adductae, verificatae et iustificatae fuerint, aut ex alia quacumque quantumvis iusta, legitima et privilegiata causa, colore, praetextu et capite, etiam in corpore iuris clauso, etiam enormis, enormissime et totalis laesionis, ullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae aut interesse habentium consensu, aliove quolibet etiam quantumvis magno et

Clausulae.

substantiali ac incogitato et inexcogitabili individuumque expressionem requirente defectu notari, impugnari, infringi, retractari, in ius vel controversiam revocari, aut ad terminos iuris reduci, seu adversus illas aperitionis oris, restitutionis in integrum, aliudve quodcumque iuris, facti vel gratiae remedium intentari vel impetrari, aut impetrato, seu etiam motu, scientiâ et potestatis plenitudine paribus concessio vel emanato, quempiam in iudicio vel extra illud uti seu se iuvare posse, sed ipsas praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac dictae S. R. E. camerarium, et alios cardinales, etiam de latere legatos, et quosvis Sedis et Camerae praedictarum officiales et ministros, et alios quoscumque quavis praesentia et potestate fungentes et functuros, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio
contrariis.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac nostrâ et Cancellarie Apostolicae regulâ de iure quaesito non tollendo, necnon recolendae memoriae Pii Papae IV praedecessoris nostri de gratiis, quaecumque interesse Camerae praedictae concernentibus, in eadem Camera intra certum tunc expressum tempus praesentandis et registrandis, itant praesentes litteras

ibidem praesentari et registrari nunquam necesse sit, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, Camerae, civitatum et terrarum praedictarum quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, quibusvis personis et locis, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis et decretis, in genere vel in specie, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi praesentibus pro plene et sufficienter ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâ in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die x novembris MDCXCIII, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 10 novembris 1693, pontif. anno III.

LXXIV.

*Confirmatur erectio trium coenobiorum
Recollectionis in provinciâ Baeticâ
Tertii Ordinis sancti Francisci 1.*

1 In const. edit. MDCXCIII, die 15 augusti, pontif. III, confirmata fuerunt quaedam statuta, et

Innocentius Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

In praecedenti
constituti-
one confirma-
ta fuerunt quae-
dam statuta
non autem ere-
ctio coenobio-
rum.

§ 1. Aliâ nos, supplicationibus dilectorum filiorum ministri provincialis, custodis et definatorum provinciae S. Michaëlis in Baeticâ fratrum Tertii Ordinis sancti Francisci nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum quoddam a Congregatione venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositâ emanatum, quo nonnulla statuta a defensorio dictae provinciae pro felici directione trium conventuum Recollectionis nuncupatorum in eadem provinciâ non ita pridem eorum edita confirmabantur, toto statutorum huiusmodi tenore inserto, per quasdam nostras in simili formâ Brevis die xv augusti proxime praeteriti expeditas litteras approbavimus et confirmavimus, prout in iisdem litteris, quarum tenorem praesentibus pro plene et sufficienter expresso et inserto haberi volumus, uberius continetur.

Proces sup-
radictum.

§ 2. Cum autem, sicut minister provincialis, custos et defensores praedicti nobis nuper exponi fecerunt, in decreto supradicto statuta praefata dumtaxat confirmata fuerint, ipsi vero exponentes etiam eorumdem conventuum erectionem apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiti plurimum desiderant: nobis propterea humiliter supplicari fecerunt ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicâ dignaremur.

Confirmatio
dictae erectio-
nis.

§ 3. Nos igitur, ipsos exponentes amplioris favore gratiae prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis senten-

const. edit. MDCXCV, die 20 iulii, pontif. v, praecipitur observantia statutorum in collegio S. Isidori de Urbe.

tiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore consentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de memoratorum cardinalium consilio, et attentâ relatione quam venerabilis frater noster Alderanus episcopus Ostiensis eiusdem S. R. E. cardinalis Cýbo nuncupatus dicti Ordinis apud nos et Sedem Apostolicam protector eisdem cardinalibus super praemissis fecit, erectionem praedictorum trium conventuum Recollectionis in eadem provinciâ factam, ut praefertur, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, approbamus pariter et confirmamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiciamus: salvâ tamen semper in praemissis auctoritate memoratae Congregationis cardinalium.

Clausula.

§ 4. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrariis
derogatis.

§ 5. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, conventuum, provinciae et Ordinis praedictorum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis

et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XXI novembris MDCXCIII, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 21 novembris 1693, pontif. anno III.

LXXV.

Conceduntur privilegia capellanis communibus Sanctitatis Suae¹.

Innocentius Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Nomina capellanorum.

Grata familiaritatis obsequia, quae dilecti filii Ioachinus Tenaccolus Civitatis-castelli canonicus saecularis et collegiatae ecclesiae S. Nicolai in Carcere Tulliano de Urbe, Carolus Emigdius Ridolphus Asculanus, Hieronymus Ferrarius Novariensis, Ioannes Dominicus Cozzardus Romanus, Bernardinus Brusettus Venetus, et Dominicus Palloccius Sabiniensis dioecesis presbyteri, moderni capellae nostrae pontificiae capellani familiares nostri, nobis et Apostolicae Sedi hactenus impenderunt, et adhuc sollicitis studiis impendere non desistunt, necnon vitae ac morum honestas aliaque laudabilia probitatis et virtutum merita, quibus eorum personas tam fa-

¹ Similia privilegia concessa fuere ab Alexandro VIII const. edit. MDCXC, die 2 augusti, pontif. I, et conceduntur a Clemente XI const. edit. MDCXXII, die 7 decembris, pontif. XII.

miliari experientia, quam etiam fidei dignorum testimoniis iuvare percepimus, nos inducunt ut illis reddamur ad gratiam liberales.

Hinc est (reliqua vide in Innocentii XI const. edit. MDCLXXX, die 2 augusti, pontif. I).

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die IV decembris MDCXCIII, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 4 decembris 1693, pontif. anno III.

LXXVI (al. 77).

Confirmantur et declarantur Pii IV, Pauli V et Innocentii XI constitutiones super sportulis iudicum et tribunalium Urbis¹.

Innocentius episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

Circumspecta Romani Pontificis providentia nihil relinquit incertum, nihil praeterit inordinatum, sed omnia suo pastoralis commissa officio, quoties opus est, certa lege determinat, ac, ne quis fines rebus provide et accurate praescriptos transgrediatur, ordinationes desuper editas innovat, confirmat, declarat et ampliat prout rationabiles causae persuadent, et in Domino conspicit salubriter expedire; praesertim vero, ut lites in hac alma Urbe, ad quam christianus

¹ Laudatas constitutiones Pii IV, Pauli V et Innocentii XI require sub datis infra notatis. Ab eodem Innocentio XI praescripta fuere stipendia et taxae pro recta montium directione const. edit. MDCLXXXIX, die 6 iunii, pontif. XII. Ab hoc Pontifice vero suppressa nonnulla officia, quorum hic mentio habetur, const. edit. MDCXCII, die 17 septembris, pontif. II. In const. edit. MDCXCIX, die 30 ianuarii, pontif. IX, confirmatur constitutio super datis et promissis pro iustitia vel gratia.

Exemplum a causis huius constitutionis petitur.

orbis pro iustitia iugiter confluit, moderatis, et minoribus quibus par est et fieri potest, expensis agantur, casus, in quibus illae debentur, ordinate praescribit, ac etiam debitas limite congruae moderationis concludit. Cum autem inter huiusmodi expensas sportulae iudicum delegatorum connumerentur, earumdem quoque determinationi et moderationi particulariter prospicit, ac determinationem et moderationem huiusmodi, rerum et temporum circumstantiis attente pensatis, apostolicae confirmationis, declarationis, seu novae provisionis munimine corroborat.

A Pio IV et Paulo V determinatae fuerunt sportulae pro auditoribus Rotae.

§ 1. Alias siquidem felicitis recordationis Pius IV, in suis anno Incarnationis dominicae MDLXI, VI kalendas ianuarii, super reformatione causarum palatii apostolici auditorii, alias Rotae Romanae, et Paulus V, Romani Pontifices praedecessores nostri, etiam in suis anno eiusdem Incarnationis MDCXII, kalendis² martii, super reformatione tribunalium Urbis praefatae, sub titulo de Auditorio Rotae, respective expeditis litteris, statuerunt eodem verborum tenore qui sequitur³: « Ut debitus modus sportulis imponatur, non possint auditores a⁴ partibus per se vel alium quovis modo sportularum nomine aliquid petere vel exigere, sed nec a sponte dantibus ultra taxam infrascriptam accipere, videlicet: In causis pecuniariis seu profanis, aut quae alias pretio⁵ quoquo modo aestimari possint, si aestimatio rei, de qua agetur, non excedat summam mille ducatorum, au-

¹ Male edit. Main. legit *Pauli* (R. T.).

² Male edit. Main. legit *anno . . . millesimo sexcentesimo, undecimo kalendas martii* (R. T.).

³ Confer tom. VII nostrae ed. pag. 157, et tom. XII, pag. 69 (R. T.).

⁴ Male in loc. parall. tom. VII omittitur praepositio *a* (R. T.).

⁵ In loc. parall. tom. VII additur *nummario* (R. T.).

reos decem; a mille vero usque ad decem millia, viginti quinque; a decem millibus usque ad viginti millia, quinquaginta; ab inde supra usque ad quamcumque summam, centum. In beneficiabilibus vero, si redditus annuus, de quo agetur, non excedat summam centum ducatorum, similiter decem; a centum vero usque ad mille, viginti quinque; a mille usque ad tria millia, quinquaginta; ab inde vero supra, centum aureos pro sportulis cuiuscumque sententiae definitivae dumtaxat, ut praefertur, accipere valeant. Si vero causa aestimationem non facile accipiat, sportulae moderatae pro rerum et personarum qualitate iuxta taxas praedictas recipi possint. Nec aliquid ultra non solum ipsis auditoribus, sed nec eorum familiaribus vel consanguineis, aut aliis quibusvis personis, directe vel indirecte, quovis quaesito colore vel ingenio, exceptis esculentis et poculentis quae triduo consumi possint, ipsarum sententiarum aut auditorum intuitu praestari possint. Quas quidem sportulas iuxta taxam praedictam apud notarium causae post subscriptam sententiam et notario traditam, et non antea, deponi, et auditori consignari volumus; quodque notarius depositionem et consignmentem huiusmodi in actis notare et specificare teneatur ».

§ 2. Similiter idem Pius praedecessor in aliis suis litteris super reformatione tribunalium auditoris causarum curiae Camerae Apostolicae, sub datum anno Incarnationis praefatae MDLXII, IV nonas iunii, infrascriptis verbis reassumptis¹ in memoratis Pauli praedecessoris litteris, sub titulo de auditore Camerae et eius tribunalium ita sancivit²: « In causis ordi-

A laudatis Pontificibus idem factum fuit respectu auditoris et tribunalium Camerae.

¹ Male edit. Main. legit *reassumpsit* (R. T.).

² Confer tom. VII nostrae ed. pag. 209, et tom. XII, pag. 65 (R. T.).